

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

 НАЦИОНАЛЕН
СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ

КЛАСИФИКАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ДЕЙНОСТИ (КИД - 2008)

Код по
НКИД -
2003

Код по
КИД -
2008

85.32
85.51
85.52
85.59
86.10

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАЦИОНАЛЕН СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ

Класификация на икономическите дейности (КИД - 2008)

СОФИЯ
2008

СЪДЪРЖАНИЕ

Регламент на Европейския парламент и Съвета за установяване на статистическата класификация на икономическите дейности NACE Rev.2	3
Заповед на председателя на Националния статистически институт	27
Методологични бележки	28
Класификация на икономическите дейности - структура	49
Сектори	50
Раздели	51
Сектори, раздели, групи и класове	54
Класификация на икономическите дейности - обяснителни бележки	93
Кодова таблица на преход между НКИД - 2003 и КИД - 2008	343

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1893/2006 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 20 декември 2006 година

за установяване на статистическа класификация на икономическите дейности NACE Rev. 2, и за изменение на Регламент (ЕИО) № 3037/90 на Съвета, както и на някои регламенти (ЕО) относно специфичните статистически области

(Текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,
като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 285, параграф 1 от него, като взеха предвид предложението на Комисията, като взеха предвид становището на Европейската централна банка¹, като се произнесоха съгласно процедурата, предвидена в член 251 от Договора², като имат предвид, че:

(1) Регламент (ЕИО) № 3037/90 на Съвета³ относно статистическата класификация на икономическите дейности в Европейската общност (по-нататък наричана “NACE Rev. 1” или “NACE Rev. 1.1”).

(2) За да се държи сметка за технологичното развитие и структурните промени в икономиката, е необходимо да се разработи актуализирана класификация, наречена “NACE Ревизия 2” (по-нататък наричана “NACE Rev. 2”).

(3) Актуализирана класификация като NACE Rev. 2 има основно значение за усилията, които понастоящем се полагат от страна на Комисията за модернизиране представянето на статистиката на Общността; очаква се да допринесе, благодарение на сравними и адекватни данни, за по-доброто икономическо управление както на нивото на Общността, така и на национално ниво.

(4) Функционирането на вътрешния пазар налага наличието на статистически стандарти, приложими относно събирането, предаването и публикуването на национални статистически данни или данни на Общността, за да могат предприятията, финансовите институции, административните служби и всички други субекти от вътрешния пазар да разполагат с достоверна и съпоставима статистическа информация. За тази цел е необходимо различните категории на класификацията на дейностите в Общността да бъдат тълкувани по еднакъв начин във всички държави-членки.

(5) Достоверните и сравними статистики са необходими, за да се позволи на предприятията да оценяват нивото си на конкурентоспособност, като те са полезни за институциите на Общността за предотвратяване на нарушаване на конкуренцията.

¹ ОВ С 79, 1.4.2006 г., стр. 31.

² Становище на Европейския парламент от 12 октомври 2006 г. (все още непубликувано в *Официален вестник*) и Решение на Съвета от 19 декември 2006 г.

³ ОВ L 293, 24.10.1990 г., стр. 1. Регламент, последно изменение с Регламент (ЕО) № 1882/2003 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 284, 31.10.2003 г., стр. 1).

(6) Установяването на обща ревизирана статистическа класификация на икономическите дейности не задължава държавите-членки да събират, публикуват или предоставят данни. Единствено ако държавите-членки използват класификации на дейности, свързани с класификацията на Общността, е възможно да се предоставя интегрирана информация, която да е достоверна, бърза, гъвкава и достатъчно подробна за управлението на вътрешния пазар.

(7) За да отговорят на националните си нужди е необходимо държавите-членки да могат да добавят в националните си класификации допълнителни категории, които се основават на статистическата класификация на икономическите дейности в Общността.

(8) Сравнимостта на международно ниво на икономически статистики изисква държавите-членки и институциите на Общността да използват класификации на икономическите дейности, които са пряко свързани с Международната стандартна отраслова класификация (ISIC), Rev. 4, приета от Статистическата комисия на Организацията на обединените нации.

(9) Използването на класификацията на икономическите дейности в Общността изисква Комисията да бъде подпомагана от Статистически програмен комитет, създаден по силата на Решение 89/382/ЕИО, Евратом на Съвета⁴, по-специално що се отнася до: разглеждане на проблемите, възникващи от внедряването на NACE Rev. 2; осигуряване на цялостно съгласувано преминаване от NACE Rev. 1 към NACE Rev. 2; и подготовката на бъдещи изменения на NACE Rev. 2.

(10) Регламент (ЕИО) № 2186/93 на Съвета¹ установи обща рамка за въвеждането на статистически бизнес регистри с хармонизирани дефиниции, характеристики, обхват и процедури по актуализиране.

(11) Установяването на ревизирана статистическа класификация на икономическите дейности налага промени по-специално в различните позовавания на NACE Rev. 1, както и изменението на свързаните с тях нормативни актове. Следователно е необходимо да бъдат изменени следните актове: Регламент (ЕИО) № 3037/90, Регламент (ЕИО) № 3924/91 на Съвета от 19 декември 1991 г. относно установяване на статистическо изследване на промишлената продукция на Общността², Регламент (ЕО, Евратом) № 58/97 на Съвета от 20 декември 1996 г. относно структурната бизнес статистика³, Регламент (ЕО) № 1165/98 на Съвета от 19 май 1998 г. относно краткосрочната статистика⁴, Регламент (ЕО) № 1172/98 на Съвета от 25 май 1998 г. относно статистическите данни за автомобилен превоз на товари⁵, Регламент (ЕО) № 530/1999 на Съвета от 09 март 1999 г. относно структурната статистика за заплатите и разходите за труд⁶, Регламент (ЕО) № 2150/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2002 г. относно статистиката на отпадъците⁷, Регламент (ЕО) № 450/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 27 февруари 2003 г. относно индекса на разходите за

⁴ ОВ L 181, 28.6.1989 г., стр. 47.

¹ ОВ L 196, 5.8.1993 г., стр. 1. Регламент последно изменен с Регламент (ЕО) № 1882/2003.

² ОВ L 374, 31.12.1991 г., стр. 1. Регламент, изменен с Регламент (ЕО) № 1882/2003.

³ ОВ L 14, 17.1.1997 г., стр. 1. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1882/2003.

⁴ ОВ L 162, 5.6.1998 г., стр. 1. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1503/2006 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 281, 12.10.2006 г., стр. 15).

⁵ ОВ L 163, 6.6.1998 г., стр. 1. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1882/2003.

⁶ ОВ L 63, 12.3.1999 г., стр. 6. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1882/2003.

⁷ ОВ L 332, 9.12.2002 г., стр. 1, Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 783/2005 на Комисията (ОВ L 131, 25.5.2005 г., стр. 38).

труд⁸, Регламент (ЕО) № 48/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 5 декември 2003 г. относно изготвянето на годишните статистически данни на Общността за стоманодобивната промишленост за отчетните години 2003-2009 г.⁹, Регламент (ЕО) № 808/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно статистическите данни на Общността за информационното общество¹⁰ и Регламент (ЕО) № 1552/2005 на Европейския парламент и на Съвета от 7 септември 2005 г. относно статистиката, свързана с професионалното обучение в предприятията¹¹.

(12) Различни актове на Общността трябва да бъдат изменени, в съответствие със специалните процедури, които се прилагат по отношение на тях, преди преминаването към NACE Rev. 2, по-специално Регламент (ЕО) № 2223/96 на Съвета от 25 юни 1996 г. относно Европейската система от национални и регионални сметки в Общността¹², Регламент (ЕО) № 138/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 5 декември 2003 г. относно икономическите сметки за селското стопанство (ИССС) в Общността¹³ и Регламент (ЕО) № 184/2005 на Европейския парламент и на Съвета от 12 януари 2005 г. за статистиката на Общността относно платежния баланс, международната търговия с услуги и преките чуждестранни инвестиции¹⁴.

(13) Мерките, необходими за прилагането на настоящия регламент, следва да се приемат в съответствие с Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г. относно установяване на условията и реда за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията¹⁵.

(14) Необходимо е по-специално Комисията да получи право да изменя или допълва NACE Rev. 2, за да се взема предвид технологичното или икономическото развитие, или тя да бъде хармонизирана с други икономически и социални класификации. Тъй като тези мерки имат общ обхват и имат за цел да изменят несъществени елементи на настоящия регламент или да го допълват чрез добавянето на нови несъществени елементи, те следва да бъдат приети в съответствие с процедурата по регулиране с упражняване на контрол, предвидена в член 5а от Решение 1999/468/ЕО.

(15) Имайки предвид, че целта на настоящия регламент, а по-специално създаването на общи статистически стандарти, които да позволяват представянето на хармонизирани данни, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите-членки, и следователно може да бъде осъществена по по-добър начин на общностно ниво, Общността може да приеме мерки, в съответствие с принципа на субсидиарност, предвиден в член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалност, така както е дефиниран в посочения член, настоящия регламент не надвишава това, което е необходимото за постигането на тази цел.

⁸ ОВ L 69, 13.3.2003 г., ст. 1.

⁹ ОВ L 7, 13.1.2004 г., стр. 1.

¹⁰ ОВ L 143, 30.4.2004 г., стр. 49.

¹¹ ОВ L 255, 30.9.2005 г., стр. 1.

¹² ОВ L 310, 30.11.1996 г., стр. 1. Регламент, последно изменение с Регламент (ЕО) № 1267/2003

¹³ ОВ L 33, 5.2.2004 г., стр. 1. Регламент, последно изменение с Регламент (ЕО) № 909/2006 на Комисията (ОВ L 168, 21.6.2006 г., стр. 14).

¹⁴ ОВ L 35, 8.2.2005 г., стр. 23. Регламент, последно изменение с Регламент (ЕО) № 602/2006 на Комисията (ОВ L 106, 19.4.2006 г., стр. 10).

¹⁵ ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23. Решение, изменено с Решение 2006/512/ЕО (ОВ L 200, 22.7.2006 г., стр. 11).

(16) Статистически програмен комитет се консултира,
ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

РАЗДЕЛ I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет и област на приложение

1. С настоящия регламент се установява обща статистическа класификация на икономическите дейности в Европейската общност, по-нататък наричана "NACE Rev. 2". Тази класификация гарантира съответствието на класификациите на Общността с реалното икономическо положение и подобрява възможностите за сравнение между националните, международните класификации и тези на Общността, и въз основа на това между статистическите данни на национално, международно ниво и на нивото на Общността.

2. Настоящият регламент се прилага единствено при използване на класификацията за статистически цели.

Член 2

NACE Rev. 2

1. NACE Rev. 2 включва:

а) първо ниво, съдържащо позиции, които се идентифицират от еднозначен буквен код (сектори),

б) второ ниво, съдържащо позиции, които се идентифицират от двузначен цифров код (раздели),

в) трето ниво, съдържащо позиции, които се идентифицират от тризначен цифров код (групи); и

г) четвърто ниво, съдържащо позиции, които се идентифицират от четиризначен цифров код (класове).

2. NACE Rev. 2 фигурира в приложение I.

Член 3

Използване на NACE Rev. 2

Комисията използва NACE Rev. 2 за всички статистически данни, които се класифицират в зависимост от икономическата дейност.

Член 4

Национални класификации на икономическите дейности

1. Статистическите данни на държавите-членки, представени в зависимост от икономическата дейност, се изготвят като се използва NACE Rev. 2 или производна на нея национална класификация.

2. В националната класификация може да се въвеждат допълнителни позиции и нива и да се използва различно кодиране. Всяко от нивата, с изключение на най-високото, трябва да е съставено или от едни и същи позиции, като съответстващото ниво на NACE Rev. 2, или от позиции, които са точно тяхно разпадане.

3. Държавите-членки изпращат на Комисията за одобрение проектите, които определят или изменят тяхната национална класификация преди тяхното публикуване. В двумесечен срок Комисията проверява дали тези проекти съответстват на параграф 2. Комисията предава одобрената национална класификация на останалите държави-членки за информация. Националните класификации на държавите-членки съдържат таблица за съответствие между националната класификация и NACE Rev. 2.

4. В случай на несъвместимост между някои позиции на NACE Rev. 2 и националната икономическа структура, Комисията може да разреши на държава-членка да използва агрегиране на позиции от NACE Rev. 2 в определен специфичен сектор.

С цел получаване на такова разрешение, заинтересованата държава-членка трябва да предостави на Комисията цялата информация, необходима за разглеждане на нейното искане. Комисията взема решение в тримесечен срок.

Въпреки това, независимо от разпоредбите на параграф 2, такова разрешение не дава право на заинтересованата държава-членка да подразделя агрегирани позиции по начин, различен от този на NACE Rev. 2.

5. В сътрудничество със заинтересованата държава-членка Комисията преразглежда периодично разрешенията, издадени въз основа на параграф 4, за да провери дали тяхното наличие все още е оправдано.

Член 5

Дейности на Комисията

В сътрудничество с държавите-членки Комисията осигурява разпространението, поддържането и популяризирането на NACE Rev. 2, по-специално чрез:

а) разработване, актуализиране и публикуване на обяснителни бележки за позициите в NACE Rev. 2;

б) изготвяне и публикуване на основни насоки за класифициране на статистическите единици в съответствие с NACE Rev. 2;

в) публикуване на таблици за съответствие между NACE Rev. 1.1 и NACE Rev. 2, и между NACE Rev. 2 и NACE Rev. 1.1, и

г) извършване на дейности за подобряване на съвместимостта с други социални и икономически класификации.

Член 6

Мерки относно внедряването

1. Следните мерки, необходими за внедряване на NACE Rev. 2, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране, предвидена в член 7, параграф 2:

а) решения, които трябва да се вземат в случай на проблеми, възникнали от внедряването на NACE Rev. 2, включително отнасянето на икономически дейности в специфични класове; и

б) технически мерки, осигуряващи напълно координирано преминаване от NACE Rev. 1.1 към NACE Rev. 2, по-специално отнасящи се до въпросите, свързани с прекъсване на

динамичните редове, включително двойното отчитане и преизчисляване на динамичните редове “с връщане назад”.

2. Мерките относно NACE Rev. 2, свързани с изменение или допълване на несъществени елементи на настоящия регламент, ще бъдат приети в съответствие с процедурата по изготвяне на нормативните актове с упражняване на контрол, предвидена в член 7, параграф 3, така че:

- а) да се вземе в предвид технологичното или икономическото развитие, или
- б) NACE Rev. 2 да бъде хармонизирана с други икономически и социални класификации.

3. Необходимо е да се спазва надлежно принципът, според който ползите от актуализирането на NACE Rev. 2 трябва да надвишават разходите по него, както и принципът, че възникналите допълнителни разходи и тежести трябва да са в разумни граници.

Член 7

Комитет

1. Комисията се подпомага от Статистически програмен комитет, създаден въз основа на Решение 89/382/ЕИО, Евратом.

2. В случай когато се прави позоваване на настоящия параграф, се прилага процедурата, предвидена в членове 5 и 7 от Решение 1999/468/ЕО, прилага се като се съблюдават разпоредбите на член 8 от него. Периодът, предвиден в член 5, параграф 6 от Решение 1999/468/ЕО, се определя на три месеца.

3. Когато се прави позоваване на настоящия параграф, се прилага процедурата, предвидена в членове 5а, параграфи 1 - 4, и в член 7 от Решение 1999/468/ЕО, като се спазват разпоредбите на неговия член 8.

Член 8

Внедряване на NACE Rev. 2

1. Статистическите единици, включени в бизнес регистрите, както са въведени от Регламент (ЕИО) № 2186/93, се класифицират според NACE Rev. 2.

2. Статистическите данни, които се отнасят до икономическите дейности, извършвани след 1 януари 2008 г., се изготвят от държавите-членки въз основа на NACE Rev. 2 или на национална класификация, която е производна от нея в съответствие с член 4.

3. Чрез дерогация от параграф 2, краткосрочните статистики, определени в съответствие с Регламент (ЕО) № 1165/98, и индексът на разходите за труд съгласно Регламент (ЕО) № 450/2003, след 1 януари 2009 г. се получават чрез използване на NACE Rev. 2.

4. Разпоредбите на параграф 2 не се прилагат при получаването на следните статистически данни:

а) статистически данни относно националните сметки по силата на Регламент (ЕО) № 2223/96;

б) икономически сметки за селското стопанство по силата на Регламент (ЕО) № 138/2004, и

в) статистически данни относно платежния баланс, международната търговия с услуги и преките чуждестранни инвестиции по силата на Регламент (ЕО) № 184/2005.

РАЗДЕЛ II

ИЗМЕНЕНИЯ НА СВЪРЗАНИ АКТОВЕ

Член 9

Изменения на Регламент (ЕИО) № 3037/90

Членове 3, 10 и 12 от Регламент (ЕИО) № 3037/90 се заличават.

Член 10

Изменения на Регламент (ЕИО) № 3924/91

Регламент (ЕИО) № 3924/91 се изменя, както следва:

- 1) “NACE Rev. 1” се заменя с “NACE Rev. 2” в целия текст.
- 2) В член 2, параграф 1 се заменя със следният текст:
“1. Областта, обхваната от изследването, посочено в член 1, е областта на дейностите, посочени в сектори В и С от класификацията на икономическите дейности в Европейската общност (NACE Rev. 2).”

Член 11

Изменения на Регламент (ЕО, Евратом) № 58/97

Регламент (ЕО, Евратом) № 58/97 се изменя, както следва:

- 1) “NACE Rev. 1” се заменя с “NACE Rev. 2” в целия текст на регламента и на приложенията, с изключение на приложение 1, раздел 10 “Доклади и пилотни проучвания”, на приложение 3, раздел 5 “Първа отчетна година”, и на приложение 3, раздел 9 “Доклади и пилотни проучвания”, където позоваването на NACE Rev. 1 остава в сила.
- 2) В член 3, параграф 1 се заменя със следният текст:
“1. Настоящият регламент се прилага към всички пазарни дейности от сектори В до N и от P до S на статистическата класификация на икономическите дейности в Европейската общност (NACE Rev. 2).”
- 3) Приложенията се изменят в съответствие с приложение II към настоящия регламент.

Член 12

Изменения на Регламент (ЕО) № 1165/98

Регламент (ЕО) № 1165/98 се изменя както следва:

- 1) В член 2, параграф 1 се заменя със следният текст:
“1. Настоящият регламент се прилага към всички пазарни дейности от сектори В до N и от P до S на статистическата класификация на икономическите дейности в Европейската общност (NACE Rev. 2).”
- 2) Към член 17 се добавят следните точки:
“к) първата базова година, използвана за динамичните редове съгласно NACE Rev. 2;
л) за динамичните редове преди 2009 г., които трябва да се предадат в съответствие с NACE Rev. 2, нивото на детайлност, формата, първият отчетен период и отчетният период.”
- 3) Приложенията се изменят в съответствие с приложение III към настоящия регламент.

Член 13

Изменение на Регламент (ЕО) № 1172/98

В Регламент (ЕО) № 1172/98 понятията: “NACE Rev. 1” и “NACE Rev. 1.1” се заменят с “NACE Rev. 2” в целия текст на регламента и приложенията.

Член 14

Изменения на Регламент (ЕО) № 530/1999

Регламент (ЕО) № 530/1999 се изменя както следва:

1) “NACE Rev. 1” се заменя с “NACE Rev. 2” в целия текст.

2) В член 3:

а) параграф 1 се заменя със следният текст:

“1. Статистическите данни обхващат всички икономически дейности, определени в сектори В (Добивна промишленост), С (Преработваща промишленост), D (Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива), Е (Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване), F (Строителство), G (Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети), H (Транспорт, складиране и пощи), I (Хотелиерство и ресторантьорство), J (Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения), K (Финансови и застрахователни дейности), L (Операции с недвижими имоти), M (Професионални дейности и научни изследвания), N (Административни и спомагателни дейности), P (Образование), Q (Хуманно здравеопазване и социална работа), R (Култура, спорт и развлечения) и S (Други дейности) от статистическата класификация на икономическите дейности в Европейската общност (NACE Rev. 2).”

б) параграф 2 се заличава.

Член 15

Изменения на Регламент (ЕО) № 2150/2002

Регламент (ЕО) № 2150/2002 се изменя, както следва:

1) “NACE Rev. 1” и “NACE Rev. 1.1” се заменят с “NACE Rev. 2” в целия текст на приложенията.

2) Приложение I към Регламент (ЕО) № 2150/2002 се изменя в съответствие с приложение IV към настоящия регламент.

Член 16

Изменения на Регламент (ЕО) № 450/2003

Регламент (ЕО) № 450/2003 се изменя, както следва:

1) “NACE Rev. 1” се заменя с “NACE Rev. 2” в целия текст.

2) Член 3 се заменя със следния текст:

“Член 3

Обхват

1. Настоящият регламент се прилага по отношение на всички дейности, дефинирани в сектори от В до S на NACE Rev. 2.

2. Включването на икономически дейности, дефинирани в NACE Rev. 2, сектори от О до S в обхвата на настоящия регламент, се определя в съответствие с процедурата, предвидена в член 12, параграф 2, като се вземат предвид предварителните проучвания за целесъобразността, определени в член 10”.

3) Член 5 се заменя със следния текст:

“Член 5

Честота и данни за минали периоди

1. Данните за ИРТ ще се събират за първи път според NACE Rev. 2 за първото тримесечие на 2009 г., а след това – за всяко тримесечие (завършващо на 31 март, 30 юни, 30 септември и 31 декември на всяка година).

2. Държавите-членки предоставят данни за минали периоди, отнасящи се за периода от първото тримесечие на 2000 г. до четвъртото тримесечие на 2008 г. Данните за минали периоди се предоставят за всеки от секторите от В до N на NACE Rev. 2 и за елементите на разходите за труд, посочени в член 4, параграф 1”.

4) В член 6, параграф 3 се заменя със следният текст:

“3. Данните за минали периоди по член 5 се предават на Комисията (Евростат) едновременно с ИРТ за първото тримесечие на 2009 г.”

5) В член 11, точка в) се заменя със следният текст:

“в) включване на сектори от О до S на NACE Rev. 2 (член 3);”.

Член 17

Изменение на Регламент (ЕО) № 48/2004

В член 3 от Регламент (ЕО) № 48/2004 първият параграф се заменя със следния текст:

“Настоящият регламент обхваща данните за стоманодобивната промишленост, която се определя като група 24.1 от статистическата класификация на икономическите дейности в Европейската общност (NACE Rev. 2).”

Член 18

Изменение на Регламент (ЕО) № 808/2004

Приложение I към Регламент (ЕО) № 808/2004 се изменя в съответствие с приложение V към настоящия регламент.

Член 19

Изменения на Регламент (ЕО) № 1552/2005

Регламент (ЕО) № 1552/2005 се изменя както следва:

1) “NACE Rev. 1.1” се заменя с “NACE Rev. 2” в целия текст.

2) В член 2, параграф 2 се заличава.

3) Член 4 се заменя със следният текст:

“Член 4

Обхват на статистическите данни

Статистическите данни за професионалното обучение в предприятията да обхващат най-малко всички икономически дейности, дефинирани в сектори от В до N и от R до S на NACE Rev. 2.”

РАЗДЕЛ III
ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 20

Преходни разпоредби

При прилагането на изискванията на Регламент (ЕО, Евратом) № 58/97, държавите-членки трябва да предават на Комисията (Евростат) структурните бизнес статистики отнасящи се за календарната 2008 година в съответствие с двете класификации NACE Rev. 1.1 и NACE Rev. 2.

За всяко от приложенията към Регламент (ЕО, Евратом) № 58/97, списъкът на характеристики и задължителните разбивки, които трябва да бъдат предавани в съответствие с класификацията NACE Rev. 1.1, се приема съгласно процедурата, предвидена в член 13 от този регламент.

Член 21

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от 1 януари 2008 година.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на 20 декември 2006 година.

За Европейския парламент:

Председател
J. BORRELLI FONTELLES

За Съвета:

Председател
J. KORKEAJA

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Структура на КИД-2008, съответстваща на структурата на NACE Rev. 2.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Приложения 1, 2, 3, 4, 5, 6 и 7 към Регламент (ЕО, Евратом) № 58/97 се изменят, както следва:

1. Приложение 1 (Общ модул относно годишните структурни статистики) се изменя както следва:

1.1. В целия текст се извършват следните замени:

Стар текст	Изменен текст
сектор "J" на NACE Rev. 1 група 65.2 и раздел 67 на NACE Rev. 1	сектор К на NACE Rev. 2 групи 64.2, 64.3 и 64.9 и раздел 66 на NACE Rev. 2
сектори С - G на NACE Rev. 1 клас 65.11 на NACE Rev. 1 раздели 65 и 66 на NACE Rev. 1 сектори H, I, и K на NACE Rev. 1	сектори В до G на NACE Rev. 2 клас 64.11 на NACE Rev. 2 раздели 64 и 65 на NACE Rev. 2 сектори H, I, J, L, M, N и раздел 95 на NACE Rev. 2

1.2. Раздел 9 се заменя със следният текст:

“Раздел 9 – Групи дейности

Следните групи дейности се отнасят за класификацията NACE Rev. 2.

СЕКТОРИ В, С, D, E и F

Добивна промишленост; преработваща промишленост; производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива, доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване, строителство

За да е възможно събирането на статистически данни на Общността, държавите-членки предоставят националните резултати, като ги разбиват по класовете на NACE Rev. 2.

СЕКТОР G

Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети

За да е възможно събирането на статистически данни на Общността, държавите-членки предоставят националните резултати, като ги разбиват по класовете на NACE Rev. 2.

СЕКТОР H

Транспорт, складиране и пощи

49.1+49.2

49.3

49.4

49.5

50.1+50.2

“Пътнически железопътен транспорт, между-селищен” и “Товарен железопътен транспорт”

Друг пътнически сухопътен транспорт

Товарен автомобилен транспорт и услуги по преместване

Тръбопроводен транспорт

“Пътнически морски и крайбрежен транспорт” и “Товарен морски и крайбрежен транспорт”

50.3+50.4	“Пътнически транспорт по вътрешни водни пътища” и “Товарен транспорт по вътрешни водни пътища”
51	Въздушен транспорт
52	Складиране на товари и спомагателни дейности в транспорта
53.1	Дейности на пощи, предоставящи универсална пощенска услуга
53.2	Други пощенски и куриерски дейности
СЕКТОР I	
Хотелиерство и ресторантьорство	
55	Хотелиерство
56	Ресторантьорство
СЕКТОР J	
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	
58	Издателска дейност
59	Производство на филми и телевизионни предавания; звукозаписване и издаване на музика
60	Радио- и телевизионна дейност
61	Далекосъобщения
62	Дейности в областта на информационните технологии
63	Информационни услуги
СЕКТОР K	
Финансови и застрахователни дейности	
За да е възможно събирането на статистически данни на Общността, държавите членки предоставят националните резултати, като ги разбиват по класовете на NACE Rev. 2.	
СЕКТОР L	
Операции с недвижими имоти	
68	Операции с недвижими имоти
СЕКТОР M	
Професионални дейности и научни изследвания	
69+70	“Юридически и счетоводни дейности” и “Дейности на централни офиси; консултантски дейности в областта на управлението”
71	Архитектурни и инженерни дейности; технически изпитвания и анализи
72	Научноизследователска и развойна дейност
73.1	Рекламна дейност
73.2	Проучване на пазари и изследване на общественото мнение
74	Други професионални дейности
75	Ветеринарномедицинска дейност

СЕКТОР N

Административни и спомагателни дейности

77.1	Даване под наем и оперативен лизинг на автомобили
77.2	Даване под наем и оперативен лизинг на лични и домакински вещи
77.3	Даване под наем и оперативен лизинг на други машини и оборудване със стопанско предназначение
77.4	Оперативен лизинг на интелектуална собственост и сходни продукти, без обектите на авторско право
78	Деятности по наемане и предоставяне на работна сила
79	Туристическа агентска и операторска дейност; други дейности свързани с пътувания и резервации
80	Деятности по охрана и разследване
81	Деятности по обслужване на сгради и озеленяване
82	Административни офис-дейности и друго спомагателно обслужване на стопанската дейност

СЕКТОР S

Други дейности

95.11	Ремонт на компютри и периферни устройства за тях
95.12	Ремонт на телефонни апарати и други устройства за далекосъобщения
95.21	Ремонт на битова електроника
95.22	Ремонт на битови електроуреди и друго оборудване за дома и градината
95.23	Поправка на обувки и кожени изделия
95.24	Ремонт на мебели и предмети за обзавеждане
95.25	Ремонт на часовници и бижута
95.29	Ремонт на други лични и домакински вещи”

2. Приложение 2 (Подробен модул за структурна статистика на промишлеността) се изменя както следва:

2.1. В целия текст се извършват следните замени:

Стар текст	Изменен текст
Сектор С на NACE Rev. 1	Сектор В на NACE Rev. 2
Сектор D на NACE Rev. 1	Сектор С на NACE Rev. 2
Сектор Е на NACE Rev. 1	Сектори D и Е на NACE Rev. 2
Раздели 17/18/19/21/22/25/28/31/32/36 на NACE Rev. 1	Раздели 13/14/15/17/18/22/25/26/31 на NACE Rev. 2

2.2. Раздел 3 се заменя със следният текст:

“Раздел 3 - Обхват

Статистическа информация се събира за всички видове дейности, посочени в сектори В, С, D и E на NACE Rev. 2. Тези сектори обхващат дейностите на добивната промишленост (В), преработващата промишленост (С), производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива (D), както и), доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване (E). Статистическите данни за предприятията се отнасят за съвкупността на всички предприятия, чиято основна дейност се класифицира в сектори В, С, D или E.”

3. Приложение 3 (Подробен модул за структурни статистически данни за търговията) се изменя както следва:

3.1. В раздел 3, параграф 1 се заменя със следният текст:

“1. Статистическите данни се събират за всички дейности, посочени в сектор G на NACE Rev. 2. Този сектор обхваща търговия на едро и дребно и ремонт на автомобили и мотоциклети. Статистическите данни за предприятията се отнасят за съвкупността на всички предприятия, чиято основна дейност се класифицира в сектор G.”

3.2. В целия текст се извършват следните замени:

Стар текст	Изменен текст
Раздел 50 на NACE Rev. 1	Раздел 45 на NACE Rev. 2
Раздел 51 на NACE Rev. 1	Раздел 46 на NACE Rev. 2
Раздел 52 на NACE Rev. 1	Раздел 47 на NACE Rev. 2

В раздел 5 (“Първа отчетна година”) и в раздел 9 (“Доклади и пилотни проучвания”), позоваването на раздели 50, 51 и 52 на NACE Rev. 1 се запазва.

4. Приложение 4 (Подробен модул за структурни статистически данни за строителството) се изменя, както следва:

В целия текст се извършва следната замяна:

Стар текст	Изменен текст
Групи 451 и 452 на NACE Rev. 1	Раздели 41 и 42 и групи 43.1 и 43.9 на NACE Rev. 2

5. Приложение 5 (Подробен модул за структурни статистически данни на застрахователните услуги) се изменя, както следва:

В целия текст се извършва следната замяна:

Стар текст	Изменен текст
Раздел 66 на NACE Rev. 1, с изключение на клас 66.02	Раздел 65 на NACE Rev. 2, с изключение на група 65.3

6. Приложение 6 (Подробен модул за структурни статистически данни на кредитните институции) се изменя както следва:

В целия текст се извършва следната замяна:

Стар текст	Изменен текст
Класове 65.12 и 65.22 на NACE Rev. 1	Класове 64.19 и 64.92 на NACE Rev. 2

7. Приложение 7 (Подробен модул за структурни статистически данни на пенсионните фондове) се изменя както следва:

В целия текст се извършва следната замяна:

Стар текст	Изменен текст
Клас 66.02 на NACE Rev. 1	Група 65.3 на NACE Rev. 2

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Приложения А, В, С и D към Регламент (ЕО) № 1165/98 се изменят, както следва:

1. Приложение А

1.1. В приложение А, буква а) (“Обхват”) се заменя със следният текст:

“(а) Обхват

Настоящото приложение се прилага за всички дейности, описани в сектори В - Е на NACE Rev. 2, или в зависимост от случая, за всички продукти, изброени в сектори В - Е на СРА. Информацията не се изисква за раздел 37, групи 38.1 и 38.2, и раздел 39 на NACE Rev. 2. Списъкът на дейностите може да бъде изменен в съответствие с процедурата, предвидена в член 18”.

1.2. В приложение А, буква в) (“Списък на променливите”), параграфи 6, 7 и 8 се заменят със следният текст:

“6. Данни за производството (№ 110) не се изискват за раздел 36 и групи 35.3 и 38.3 на NACE Rev. 2.

7. Данни за оборота (№ 120, 121 и 122) не се изискват за сектори D и E на NACE Rev. 2.

8. Данни за поръчки (№ 130, 131 и 132) се изискват само за следните раздели на NACE Rev. 2: 13, 14, 17, 20, 21, 24, 25, 26, 27, 28, 29 и 30. Списъкът на дейностите може да бъде изменен в съответствие с процедурата, предвидена в член 18.”

1.3. В приложение А, буква в) (“Списък на променливите”), параграфи 9 и 10 се заменят със следният текст:

“9. Данни за променливите № 210, 220 и 230 не се изискват за група 38.3 на NACE Rev. 2.

10. Данните за крайните производствени цени и цени на вноса (№ 310, 311, 312 и 340) не се изискват за следните групи или класове на NACE Rev. 2. или на СРА: 07.2, 24.46, 25.4, 30.1, 30.3, 30.4 и 38.3. Списъкът на дейностите може да бъде изменен в съответствие с процедурата, предвидена в член 18.

11. Променливата на цените на вноса (№ 340) се изчислява въз основа на продуктите от СРА. Единици по вид дейност, извършващи внос могат да бъдат класифицирани извън дейностите от сектори В до Е на NACE Rev. 2”.

1.4. В приложение А, буква е) (“Ниво на детайлност”), параграфи 1 и 2 се заменят със следният текст:

“1. Всички променливи, с изключение на променливата за цените на вноса (№ 340), трябва да се изпращат на ниво сектор (1 буква) и раздел 2–цифрово ниво на NACE Rev. 2. Променливата № 340 трябва да се изпраща на ниво сектор (1 буква) и раздел 2-цифрово ниво на СРА.

2. Освен това за сектор С на NACE Rev. 2 индексът на производство (№ 110) и индексът на производствените цени (№ 310, 311 и 312) трябва да се изпращат на трицифрено и четирицифрено ниво на NACE Rev. 2. Изпратените показатели на трицифрено и четирицифрено ниво за производството и производствените цени трябва да представляват най-малко 90 % от общата добавена стойност за всяка държава-членка от сектор С на NACE Rev. 2 за дадена базова година. Тези променливи не е необходимо да се изпращат на тези нива на детайлност от държавите-членки, чиято обща добавена стойност от сектор С на NACE Rev. 2 за дадена базова година представлява по-малко от 4 % от общата сума за Европейската общност.

1.5. В приложение А, буква е) (“Ниво на детайлност”), параграф 3, “NACE Rev. 1” се заменя с “NACE Rev. 2”.

1.6. В приложение А, буква е) (“Ниво на детайлност”), параграфи 4, 5, 6 и 7 се заменят със следният текст:

“4. В допълнение всички променливи, с изключение на тези, които се отнасят до оборота и новите поръчки (№ 120, 121, 122, 130, 131 и 132), трябва да се изпращат за всички промишлени отрасли, определени в сектори от В-Е на NACE Rev. 2, и за основните производствени групировки (MIG), така както те са определени от Регламент (ЕО) № 586/2001 на Комисията¹.

5. Променливите за оборота (№ 120, 121 и 122), трябва да се изпращат за всички промишлени отрасли, определени в сектори В и С на NACE Rev. 2, както и за основните производствени групировки (MIG), с изключение на основните производствени групировки, определени като част от отрасъла на енергетиката.

6. Променливите за новите поръчки (№ 130, 131 и 132) трябва да се изпращат за цялата преработваща промишленост, сектор С на NACE Rev. 2 и за ограничен брой от MIG, изчислени от разделите на NACE Rev. 2, включени в списъка от параграф 8, буква в) (“Списък на променливите”) от настоящото приложение.

7. Променливата за вносните цени (№ 340) трябва да се изпраща за цялото промишлено производство, сектори В-Е на СРА и за MIG, определени в съответствие с Регламент (ЕО) № 586/2001 на базата на групите от продукти на СРА. Държавите-членки, които не са въвели еврото като парична единица, не са длъжни да предават горепосочената променлива.”

1.7. В приложение А, буква е) (“Ниво на детайлност”), параграфи 9 и 10 се заменят със следният текст:

“9. Променливите за външните пазари (№ 122, 132 и 312) трябва да се предават с разбивка за държавите от Евророната и за държавите, които не принадлежат към нея. Разбивката трябва да се прилага за всички отрасли на промишлеността, така както те са определени в сектори В - Е на NACE Rev. 2, за MIG, както и на ниво сектор (1 буква) и раздел 2-цифрово ниво на NACE Rev. 2. Данните за сектори D и E на NACE Rev. 2 не се изискват за променлива № 122. Освен това променливата за цената на внос (№ 340) трябва да се предава с разбивка за държавите от Евророната и за държавите, които не принадлежат към нея. Разбивката трябва да се прилага за всички отрасли на промишлеността, така както те са определени в сектори от В-Е на СРА, за MIG, както и на ниво сектор (1 буква) и раздел 2-цифрово ниво на СРА. По отношение на разбивката за държавите от Евророната и за държавите, които не принадлежат към нея, Комисията може да определи в съответствие с процедурата, определена в член 18, правилата за прилагане на европейските системи за извършване на представителни извадки, така както те са определени в член 4, параграф 2, първа алинея, буква г). Европейската система за извършване на представителни извадки може да ограничи обхвата на променливата за цената на вноса до продуктите с произход от страни извън Евророната. Държавите-членки, които не са въвели еврото като парична единица, не са длъжни да предават разбивката на променливи № 122, 132, 312 и 340 за държавите от Евророната и за държавите, които не принадлежат към нея.

10. Държавите-членки, чиято добавена стойност за сектори В, С, D и E на NACE Rev. 2 за дадена базова година представлява по-малко от 1 % от общата сума за Европейската общност, са длъжни да изпращат данни само общо за цялата промишленост, за основните производствени групировки, и на ниво сектори на NACE Rev. 2 или СРА.”

1.8. В приложение А, буква ж) (“Крайни срокове за изпращане на данните”), параграф 2 се заменя със следният текст:

“2. Крайният срок може да бъде с до 15 календарни дни по-дълъг за данните на ниво групи и класове на NACE Rev. 2 или на CPA. Що се отнася до държавите-членки, чиято добавена стойност за сектори В, С, D и Е на NACE Rev. 2 за дадена базова година представлява по-малко от 3 % от общата сума за Европейската общност, крайният срок може да бъде продължен с до 15 календарни дни за данните относно цялата промишленост, MIG, както и на ниво сектори и раздели на NACE Rev. 2 или CPA”.

1.9 Добавя се следната алинея в приложение А, буква и) (“Първи отчетен период”),:

“Първият отчетен период, за който трябва да бъдат изпратени всички променливи в съответствие с NACE Rev. 2, е януари 2009 г. за месечните данни, и първото тримесечие на 2009 г. за тримесечните данни.”

2. Приложение В

2.1. В приложение В, буква а) (“Обхват”) се заменя със следният текст:

“а) Обхват

Настоящото приложение се прилага за всички дейности, изброени в сектор F от NACE Rev. 2”.

2.2. В приложение В, буква д) (“Отчетен период”), ”NACE” се заменя с “NACE Rev. 2”.

2.3. В приложение В, буква е) (“Ниво на детайлност”), параграфи 1 и 2 се заменят със следният текст:

“1. Променливите № 110, 210, 220 и 230 се изпращат най-малко на ниво сектори на NACE Rev. 2.

2. Променливите за новите поръчки (№ 130, 135 и 136) се изискват само за група 41.2 и раздел 42 на NACE Rev. 2”.

2.4. В приложение В, буква е) (“Ниво на детайлност”), параграф 6, “NACE” се заменя с “NACE Rev. 2”.

2.5. В приложение В, буква ж) (“Крайни срокове за изпращане на данните”), параграф 2, “NACE Rev. 1” се заменя с “NACE Rev. 2”.

2.6. В приложение В, буква и) (“Първа отчетна година”), се добавя следният параграф:

“Първият отчетен период, за който трябва да бъдат изпратени всички променливи в съответствие с NACE Rev. 2, е януари 2009 г. за месечните данни, и първото тримесечие на 2009 г. за тримесечните данни.”

3. Приложение В

3.1. В приложение С, буква а) (“Обхват”) се заменя със следният текст:

“а) Обхват

Настоящото приложение се прилага за всички дейности, изброени в раздел 47 на NACE Rev. 2”.

3.2. В приложение С, буква е) (“Ниво на детайлност”), параграфи 1, 2, 3, 4 и 5 се заменят със следния текст:

“1. Променливите за оборота (№ 120) и променливите за дефлатора на продажбите/обема на продажбите (№ 330/123) трябва да се изпращат в съответствие с нивата на детайлност, определени в параграфи 2 и 3. Променливата за заетите лица (№ 210) се изпраща в съответствие с нивото на детайлност, определено в параграф 4.

2. Ниво на детайлност на прегрупираните класове и групи на NACE Rev. 2:

Клас 47.11;

Клас 47.19;

Група 47.2;

Група 47.3;

Сума от класове 47.73, 47.74 и 47.75;

Сума от класове 47.51, 47.71 и 47.72;

Сума от класове 47.43, 47.52, 47.54, 47.59 и 47.63;

Сума от класове 47.41, 47.42, 47.53, 47.61, 47.62, 47.64, 47.65, 47.76, 47.77 и 47.78;

Клас 47.91.

3. Агрегирани нива на прегрупираните класове и групи на NACE Rev. 2:

Сума от клас и група, 47.11 и 47.2;

Сума от групи и класове 47.19, 47.4, 47.5, 47.6, 47.7, 47.8 и 47.9;

Раздел 47

Раздел 47 без група 47.3

4. Раздел 47

Раздел 47 без 47.3

5. Държавите-членки, чиито оборот за раздел 47 на NACE Rev. 2 за дадена базова година представлява по-малко от 1 % от общата сума за Европейската общност, са длъжни да изпращат променливи само за оборота (№ 120) и дефлатора на продажбите/обема на продажбите (№ 330/123) в съответствие с нивата на детайлност, определени в параграф 3.”

3.3. В приложение С, буква ж) (“Крайни срокове за изпращане на данните”), параграфи 1, 2 и 3 се заменят със следният текст:

“1. Променливите за оборота (№ 120) и променливите за дефлатора на продажбите/обема на продажбите (№ 330/123) се изпращат в срок от два месеца с нивата на детайлност, определени в параграф 2, буква е) от настоящото приложение. Крайният срок може да се удължи с до 15 дни за тези държави-членки, чийто оборот за дадена базова година от раздел 47 NACE Rev. 2 представлява по-малко от 3 % от общата сума за Европейската общност.

2. Променливите за оборота (№ 120) и променливите за дефлатора на продажбите/обема на продажбите (№ 330/123) се изпращат в срок от един месец с нивото на детайлност, определено в параграф 3, буква е) от настоящото приложение. Държавите-членки могат да изберат да участват за оборота и променливите за дефлатора на продажбите/обема на продажбите № 120 и № 330/123 в съответствие с разбивката според европейска система за извършване на представителни извадки, така както е дефинирано в член 4, параграф 2, първа алинея, буква г). Изискванията относно разбивката се определят в съответствие с процедурата, предвидена в член 18.

3. Променливата за броя на заетите лица се предава до 2 месеца след края на отчетния период. Крайният срок може да се удължи с до 15 дни за тези държави-членки, оборотът на които в раздел 47 NACE Rev. 2 за дадена базова година представлява по-малко от 3 % от общата сума за Европейската общност.”

3.4. Следното изречение се добавя в приложение С, буква и) (“Първа отчетна година”):
“Първият референтен период, за който трябва да бъдат изпратени всички променливи в съответствие с NACE Rev. 2, е януари 2009 г. за месечните данни, и първото тримесечие на 2009 г. за тримесечните данни”.

4. Приложение D

4.1. В приложение D, буква а) (“Обхват”) се заменя със следният текст:

“а) Обхват

Настоящото приложение се прилага за всички дейности, изброени в раздели 45 и 46, както и в сектори H-N и P до S на NACE Rev. 2.”

4.2. В приложение D, буква в) (“Списък на променливите”), параграф 4, буква г), “NACE” се заменя с “NACE Rev. 2”.

4.3. В приложение D, буква е) (“Ниво на детайлност”), параграфи 1, 2, 3, 4 и 5 се заменят със следният текст:

“1. Променливата за оборота (№ 120) трябва да се изпраща в съответствие със следните прегрупирации на NACE Rev. 2:

46 на трицифрено ниво;

45, 45.2, 49, 50, 51, 52, 53, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 71, 73, 74, 78, 79, 80, 81.2, 82;

Сума от 45.1, 45.3 и 45.4;

Сума от 55 и 56;

Сума от 69 и 70.2.

2. Променливата за броя на заетите лица (№ 210) трябва да се изпраща в съответствие със следните прегрупирации на NACE Rev. 2:

Раздели 45, 46, 49, 50, 51, 52, 53, 58, 59, 60, 61, 62, 63;

Сума от 69, 70.2, 71, 73 и 74;

Сума от 55 и 56;

Сума от 78, 79, 80, 81.2 и 82.

3. За раздели 45 и 46 на NACE Rev. 2 променливата за оборота трябва да се изпраща само на двуцифрено ниво от тези държави-членки, чийто оборот в тези раздели на NACE Rev. 2 за дадена базова година представлява по-малко от 4 % от общата сума за Европейската общност.

4. За сектори H и J на NACE Rev. 2 променливата за броя на заетите лица (№ 210) трябва да се изпраща само на ниво сектор от тези държави-членки, чийто обща добавена стойност в сектори H и J на NACE Rev. 2 за дадена базова година представлява по-малко от 4 % от общата сума за Европейската общност.

5. Променливата за производствените цени (№ 310) трябва да се изпраща в съответствие със следните прегрупираня на NACE Rev. 2:

49.4, 51, 52.1, 52.24, 53.1, 53.2, 61, 62, 63.1, 63.9, 71, 73, 78, 80, 81.2;

Сума от 50.1 и 50.2;

Сума от 69.1, 69.2 и 70.2.

За раздел 78 на NACE Rev. 2 променливата обхваща общата стойност на подбора и предоставянето на персонал.”

4.4. В приложение D, буква е) (“Ниво на детайлност”), параграф 7 се заменя със следният текст:

“7. За раздел 63 на NACE Rev. 2 променливата за производствената цена (№ 310) трябва да се изпраща само на двуцифрено ниво от тези държави-членки, чийто оборот в този раздел на NACE Rev. 2 за дадена базова година представлява по-малко от 4 % от общата сума за Европейската общност.”

4.5. В приложение D, буква з) (“Пилотни изследвания”), параграф 3 се заменя със следният текст:

“3. оценяване на целесъобразността и уместността от събирането на данни за:

(i) управление на групи предприятия, групи 64.2 и 70.1 на NACE Rev. 2;

(ii) недвижими имоти, раздел 68 на NACE Rev. 2;

(iii) научноизследователска и развойна дейност, раздел 72 на NACE Rev. 2;

(iv) даване под наем и оперативен лизинг, раздел 77 на NACE Rev. 2;

(v) сектори K, P, Q, R и S на NACE Rev. 2;”.

4.6. Следният параграф се добавя в приложение D, буква и) (“Първи отчетен период”):

“Първият отчетен период, за който трябва да бъдат изпратени всички променливи в съответствие с NACE Rev. 2, е първото тримесечие на 2009 г.”

4.7. В приложение D, буква й) (“Преходен период”) се заменя със следния текст:

“й) Преходен период

За променлива № 310 може да се предостави преходен период, който завършва най-късно на 11 август 2008 г., в съответствие с процедурата, предвидена в член 18. За прилагането на променлива № 310 за раздели 52, 69, 70, 71, 73, 78, 80 и 81 на NACE Rev. 2 може да се предостави допълнителен преходен период от една година, в съответствие с процедурата, предвидена в член 18. Освен тези преходни периоди може да се предостави допълнителен преходен период от една година, в съответствие с процедурата, предвидена в член 18, на тези държави-членки, чийто оборот в дейностите на NACE Rev. 2, предвидени в буква а) (“Обхват”) за дадена базова година, представлява по-малко от 1 % от общата сума за Европейската общност.”

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

Приложение I към Регламент (ЕО) № 2150/2002 се изменя, както следва:

(1) Раздел 1 се заменя със следният текст:

“Обхват

Статистически данни да бъдат събрани за всички дейности, класифицирани в сектори А-У на NACE Rev 2. Тези сектори обхващат всички икономически дейности.

Настоящото приложение обхваща също:

а) отпадъци на домакинствата;

б) отпадъци, получени дейности по оползотворяване и/или обезвреждане на отпадъци”.

2) В раздел 8, точка 1.1 се заменя със следният текст:

“1.1. следните позиции, така както те са указани в NACE Rev. 2:

Номер на позиция	Код по NACE Rev. 2	Описание
1	Раздел 01	Растениевъдство, животновъдство и лов; спомагателни дейности
	Раздел 02	Горско стопанство
2	Раздел 03	Рибно стопанство
3	Сектор В	Добивна промишленост
4	Раздел 10	Производство на хранителни продукти
	Раздел 11	Производство на напитки
	Раздел 12	Производство на тютюневи изделия
5	Раздел 13	Производство на текстил и изделия от текстил, без облекло
	Раздел 14	Производство на облекло
	Раздел 15	Обработка на кожи; производство на обувки и други изделия от обработени кожи, без косъм
6	Раздел 16	Производство на дървен материал и изделия от дървен материал и корк, без мебели; производство на изделия от слама и материали за плетене
7	Раздел 17	Производство на хартия, картон и изделия от хартия и картон
	Раздел 18	Печатна дейност и възпроизвеждане на записани носители
8	Раздел 19	Производство на кокс и рафинирани нефтопродукти
9	Раздел 20	Производство на химични продукти
	Раздел 21	Производство на лекарствени вещества и продукти
	Раздел 22	Производство на изделия от каучук и пластмаси
10	Раздел 23	Производство на изделия от други неметални минерални суровини
11	Раздел 24	Производство на основни метали
	Раздел 25	Производство на метални изделия, без машини и оборудване
12	Раздел 26	Производство на компютърна и комуникационна техника, електронни и оптични продукти
	Раздел 27	Производство на електрически съоръжения
	Раздел 28	Производство на машини и оборудване, с общо и специално предназначение

Номер на позиция	Код по NACE Rev. 2	Описание
13	Раздел 29	Производство на автомобили, ремаркета и полуремаркета
	Раздел 30	Производство на превозни средства, без автомобили
	Раздел 31	Производство на мебели
	Раздел 32	Производство, неклассифицирано другаде
	Раздел 33	Ремонт и инсталиране на машини и оборудване
14	Сектор D	Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива
15	Раздел 36	Събиране, пречистване и доставяне на води
	Раздел 37	Събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води
	Раздел 39	Възстановяване и други услуги по управление на отпадъци
16	Раздел 38	Събиране и обезвреждане на отпадъци; рециклиране на материали
17	Сектор F	Строителство
18	Сектор G, с изключение на 46.77	Дейности по предоставяне на услуги: Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети
	Сектор H	Транспорт, складиране и пощи
	Сектор I	Хотелиерство и ресторантьорство
	Сектор J	Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения
	Сектор K	Финансови и застрахователни дейности
	Сектор L	Операции с недвижими имоти
	Сектор M	Професионални дейности и научни изследвания
	Сектор N	Административни и спомагателни дейности
	Сектор O	Държавно управление
	Сектор P	Образование
	Сектор Q	Хуманно здравеопазване и социална работа
	Сектор R	Култура, спорт и развлечения
	Сектор S	Други дейности
	Сектор T	Дейности на домакинства като работодатели; недиференцирани дейности на домакинства по производство на стоки и услуги за собствено потребление
19	Сектор U Клас 46.77	Дейности на екстериториални организации и служби Търговия на едро с отпадъци и скрап”.

ПРИЛОЖЕНИЕ V

В приложение I, буква б) от Регламент (ЕО) № 808/2004, се заменя със следният текст:

“б) Обхват

Настоящият модул обхваща стопанските дейности, включени в сектори С-Н и R, и раздел 95 от статистическата класификация на икономическите дейности в Европейската общност (NACE Rev. 2). Сектор К ще бъде включен, при положение че преди това се проведат успешно предварителни пилотни проучвания

Статистическите данни ще бъдат събирани за единици от тип “предприятие”.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАЦИОНАЛЕН СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ

ЗАПОВЕД № РД-07-317

София, 29.11.2007 г.

На основание чл.9, т.6, чл.10, ал.3, чл.7, т.6 от Закона за статистиката и във връзка със Заповед № РД 07-316/29.11.2007 г. на Председателя на НСИ за утвърждаване на Класификацията на икономическите дейности (КИД-2008):

НАРЕЖДАМ:

1. Класификацията на икономическите дейности (КИД-2008) се поддържа от отдел “Статистически класификации”.
2. Утвърдената национална класификация и комплекта материали за нейното използване да бъдат заредени в ИС “Статистически класификации” от отдел “Статистически класификации”.
3. Обработката на статистическата информация по КИД-2008 и по НКИД – 2003 да се извърши съгласно утвърдените от Евростат Регламенти за внедряване на КИД-2008 в статистическата практика.
4. Въпросите по прилагането на КИД-2008 в практиката на НСИ и ТСБ да се задават чрез рубриката “Добра класификационна практика” от Информационна система “Статистически класификации”.

Настоящата заповед да се доведе до знанието на директорите в ЦУ на НСИ и ТСБ и на лицата, отговорни за обнародване и зареждане на класификацията в ИС “Статистически класификации”.

Контролът по изпълнението на заповедта възлагам на отдел Инспекторат.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(доц. д-р Стоян Цветков)

МЕТОДОЛОГИЧНИ БЕЛЕЖКИ

ПО КЛАСИФИКАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ДЕЙНОСТИ - ВЕРСИЯ 2008 (КИД-2008)

Класификацията на икономическите дейности - версия 2008, за краткост наричана КИД-2008, а за международно използване - NACE.BG 2008, е нова версия на класификацията в рамките на общоевропейския процес на ревизия на действащата Статистическа класификация на икономическите дейности в Европейската общност (NACE). Това е класификационен стандарт на базата, на който се разработват, поддържат, внедряват и прилагат националните класификации на страните - членки на Европейския съюз (ЕС), в съответствие с Регламент № 1893/2006 на Европейския парламент и Съвета. Съгласно този регламент европейските статистически данни, класифицирани по икономически дейности, се събират по NACE или съответната производна национална класификация.

КИД-2008 осигурява прякото приложение на NACE, Rev. 2 в практиката на Република България. КИД-2008 се съвместява еднозначно и с Международната стандартна отраслова класификация (ISIC, Rev. 4) на ООН, тъй като NACE, Rev. 2 е производна класификация от ISIC, Rev. 4.

В методологичните бележки са представени основните концепции и методологични указания за разбиране и прилагане на КИД-2008 при производство на статистически данни.

Подробности за основните промени от НКИД-2003 към КИД-2008 са представени в Глава 4.

ГЛАВА 1

Класификация на икономическите дейности 2008 - общи бележки

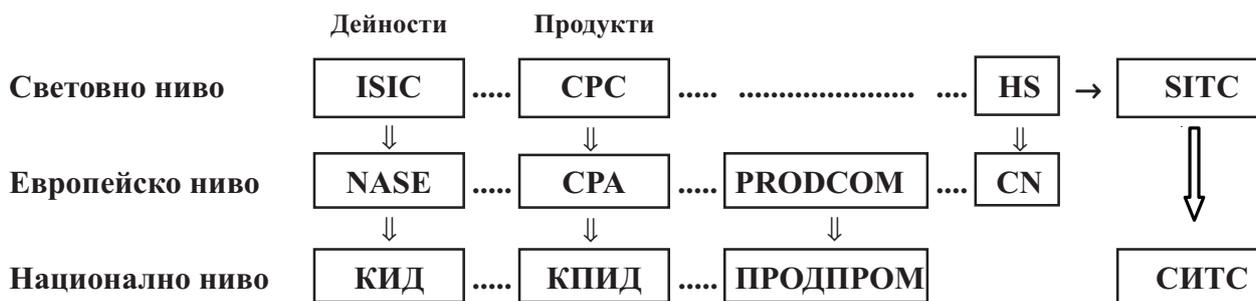
КИД-2008 е стандарт за събиране и представяне на статистически данни по икономическа дейност в областта на икономическата статистика (например: производство, заетост, национални сметки) и в други области на статистическите изследвания.

Статистическите данни, получени на базата на КИД-2008, са сравними на европейско и международно ниво.

Международна система на икономическите класификации

Сравнимостта на статистическите данни на международно ниво се осигурява на базата на интегрирана система на статистическите класификации.

В тази система класификациите са хармонизирани и свързани помежду си на световно, европейско и национално ниво, както е посочено в схемата.

Интегрираната система класификации позволява сравняването на статистическите данни, произведени в различни статистически изследвания - например при статистиката на производството на стоки (в Европейския съюз, базирана на номенклатурата на промишлената продукция PRODCOM) и статистиката на външната търговия (в Европейския съюз, базирана на Комбинираната номенклатура CN).

1.2. Обхват и характеристики

Статистически класификации

Всяко статистическо наблюдение е систематичен процес на регистриране на индивидуални сведения за статистическите единици. Като резултат се получава голям обем от индивидуални сведения, които не могат да се използват пряко за целите на статистическия анализ. Ето защо се използват класификации, които да дефинират разпределението на изучаваната съвкупност в качествено еднородни групи по отношение на характеристиките на статистическото изследване съобразно дадената статистическа класификация.

Статистическите класификации се характеризират от:

- изчерпателност на обхвата на наблюдаваната съвкупност;
- взаимно изключващи се категории, така че всеки елемент да бъде класифициран в една единствена категория (позиция) на класификацията;
- методологични принципи, които позволяват точното разпределение на статистическите единици към различните класификационни категории (позиции).

КИД-2008 - класификация на икономическите дейности

Понятието “икономическа дейност” по смисъла на КИД-2008 е икономическа категория, определяща групирането на относително еднородни производства и услуги, като критериите за еднородност са: сходство в технологията на производството; сходство в използваните суровини и материали; сходство в икономическото предназначение на продукцията; възможности за комбиниране на производството или услугите по вертикалата; сходство в количеството и качеството на извършвания труд при производството или при оказване на услугата.

Една дейност може да се състои само от един производствен процес или от няколко подпроцеса, всеки от които може да се отнесе в различни категории на класификацията (например - производството на автомобили се състои от леене, сглобяване, заваряване, окомплектоване, боядисване, и т.н.). Ако производственият процес е организиран като интегрирана верига от елементарни дейности в рамките на една и съща статистическа единица, то цялата верига се разглежда като една дейност.

За целта са разработени правила и приоритети.

Обхват на КИД-2008

Класификацията на икономическите дейности обхваща и класифицира всички икономически дейности, които се извършват в обществото в областта на производството на стоки и услуги.

Критериите за формата на собственост на производствената единица или нейният правен статус не характеризират икономическата ѝ дейност. Единици, извършващи една и съща икономическа дейност се класифицират в една и съща категория от КИД-2008, независимо дали те са корпоративни предприятия (или част от тях), еднолични търговци или държавни институции, дали предприятието майка е чуждестранно юридическо лице или консорциум.

Независимо дали производственият процес се извършва машинно или ръчно, в предприятието или домакинство, единиците се класифицират според основната им икономическа дейност.

Като правило КИД-2008 няма за цел да разграничи пазарните от непазарните дейности, макар че това е важна характеристика за Системата на националните сметки (СНС). Този критерий може да се приложи за кръстосано класифициране заедно с групировките на КИД-2008. Непазарни услуги в КИД-2008 са само тези, които се предоставят от държавното управление или нестопански организации, обслужващи домакинствата главно в областта на образованието, здравеопазването и социалните дейности.

КИД-2008 включва позиции за дейности на домакинства като производители на стоки и услуги за собствено потребление, които не могат да се отделят като стопанска дейност. Понякога тези категории се отнасят само за част от икономическите дейности на домакинствата. Ясно различимите икономически дейности на домакинствата, за които има и съответните данни, се класифицират съответно в други части на КИД-2008.

Структура и кодиране на КИД-2008

КИД-2008 е изградена на четири йерархични равнища, като всяко равнище с по-висока степен на агрегация съдържа точно отнасящите се към него позиции на следващото го равнище с по-ниска степен на агрегация. Четирите йерархични равнища носят наименования и имат кодови означения, както следва:

сектор: съдържа позиции, идентифицирани с еднозначен буквен код;

раздел: съдържа позиции, идентифицирани с двузначен цифров код;

група: съдържа позиции, идентифицирани с тризначен цифров код;

клас: съдържа позиции, идентифицирани с четиризначен цифров код

Еднозначният буквен код на ниво “сектор” не е част от цифровия код на КИД-2008.

В класификацията разделите се кодират последователно. Понякога се оставят “празни места” с цел да се даде възможност за въвеждане на допълнителни раздели, без това да променя изцяло кодовата система на класификацията. Тези “празни места” се оставят в сектори, в които е най-вероятно да се появи необходимост от допълнителни раздели. За целта са оставени неизползвани следните кодове на раздели в КИД-2008: 04, 34, 40, 44, 48, 54, 57, 67, 76, 83 и 89.

В случаите, когато няма разпадане на по-ниски нива, 0 се използва като кодова позиция за следващото по-детайлно ниво. Например кодът за клас “Ветеринарномедицинска дейност” е 75.00, защото раздел “Ветеринарномедицинска дейност” (код 75) е разделен само на една група и един клас. Възможен е и случаят, когато един раздел има само една група, но няколко класа. Например раздел 11 “Производство на напитки” има само една група 11.0 “Производство на напитки”, като тя се разпада на няколко класа (от 11.01 до 11.07).

Кодове от вида “9” или “99” се използват за съответните класификационни нива при събиране на данни от типа “други” и/или “некласифицирани другаде” например група 08.9 “Добив на други неметални материали и суровини” и клас 08.99 “Добив на други неметални материали и суровини, некласифицирани другаде”.

Елементарна структурна единица в КИД-2008 е класът. Класът може да се определи или чрез описанието на дейностите, характерни за икономическата дейност, или от произведените продукти и услуги при тази икономическа дейност.

Описанието на един клас е разработено по схемата:

- Включва;
- Включва още;
- Не включва (с препратка към класа, към който се отнася изключението).

ГЛАВА 2

КИД-2008 - определения и принципи

2.1. Критерии за разработване на КИД-2008

Критериите, използвани за дефиниране на класификационните категории на всяко ниво, зависят от много фактори, включително и такива като потенциалното използване на класификацията и наличието на данни. Тези критерии са приложени в различна степен за различните йерархични класификационни равнища.

Критерии за йерархичното равнище “клас”

Основни критерии за дефиниране на класовете са начинът, по който се комбинират дейностите при производството (технологията) и тяхното разпределение в единиците. Тези критерии са предназначени да осигурят колкото е възможно по-голямо сходство по отношение на дейностите на единиците от даден клас в КИД-2008.

В КИД-2008 се придава най-голямо значение на технологията на производствения процес при определяне на индивидуалните класове.

В допълнение, класовете на КИД-2008 се определят така, че да бъдат изпълнени следните условия, когато е възможно:

- а) производството на категория стоки и услуги, характерни за даден клас, съставляват по-голямата част от крайната продукция на единиците, класифицирани в този клас;
- б) класът съдържа единици, които произвеждат най-голяма част от стоките и услугите, които го характеризират.

Критерии за йерархичните равнища “група” и “раздел”

Критериите вид на производствения процес и използвана технология имат по-малко значение за групиране на дейностите на по-високите нива (група и раздел). Важни фактори за групиране на най-високото ниво (сектор) са основните характеристики на произведените стоки и услуги, както и потенциалното използване на статистически данни например за целите на СНС.

Основните критерии, прилагани при определяне на групи и раздели в КИД-2008, се отнасят за следните характеристики на дейности на единиците:

- характер на произведените стоки и услуги;
- предназначение на произведените стоки и услуги;
- вложени суровини и материали, вид на производствения процес и технология на производството.

При критерия “характер на произведените стоки и услуги” се следи сходството по отношение на физическия състав, етапа на завършеност и предназначението (потребностите, които обслужват). Разграничаването на категориите на КИД-2008 според произведените стоки и услуги осигурява основа за групиране според сходствата и връзките помежду им, изразходваните суровини и материали за тяхното производство, източниците на предлагане и пазарите за тях.

Основни, допълнителни и спомагателни дейности

Една производствена единица може да изпълнява една или повече икономически дейности, описани в една или повече категории на КИД-2008.

Основна дейност на статистическата единица е дейността, която допринася най-голям дял в общата добавена стойност на тази единица. Основната дейност се идентифицира чрез

използване на метода “отгоре надолу” (the top down method), като основната дейност не винаги формира 50% или повече от общата добавена стойност на единицата.

Допълнителна дейност е всяка друга дейност на единицата, чиято крайна продукция на стоки и услуги е подходяща за доставка и реализация на пазара. Добавената стойност на допълнителната дейност трябва да бъде по-малка от тази на основната дейност.

Трябва да се прави разлика между основната и допълнителната дейност, от една страна, и спомагателните дейности, от друга. Като правило основните и допълнителните дейности се извършват с помощта на определен брой спомагателни дейности - счетоводство, транспорт, снабдяване, ремонт и поддържане и т.н. Следователно, **спомагателните дейности** само подпомагат основните и допълнителните дейности на единицата чрез предоставяне на стоки и услуги за използване само от единицата.

Дейността е спомагателна само ако отговаря на следните условия:

- обслужва само единицата, нейните стоки или услуги не се продават на пазара;
- вложените ресурси участват във формирането на текущите разходи на единицата;
- произвежда (продуктът ѝ е) главно услуги и по-рядко стоки с недълготраен характер, които не са част от крайния продукт на единицата и не пораждат натрупване в дълготрайни материални активи;

Според посоченото определение към спомагателните дейности не се отнасят следните дейности:

- производство на стоки и услуги, което води до капиталобразуване (придобиване на дълготрайни материални активи), например - разработване на софтуер или строителство за собствена сметка. Ако единицата разполага с данни за тази дейност (строителството за собствена сметка), тя би трябвало да се класифицира като самостоятелна икономическа дейност към сектор “Строителство”;
- производство на продукция, значителна част, от която се продава на пазара, дори ако част от нея се консумира при основната дейност като междинно потребление;
- производство на стоки и услуги, които впоследствие стават неразделна част от продукцията на основната или допълнителната дейност (например производството на кутии от цех на предприятието за пакетиране на неговата продукция);
- производство на енергия, дори ако цялата продукция се консумира при производството от единицата майка;
- покупка на стоки за препродажба в непроменено състояние;
- научни изследвания и разработки, тъй като тази дейност не предоставя услуга, потребявана при текущото производство.

Във всички тези случаи, когато има на разположение данни за отделните спомагателни дейности, те трябва да се разграничат и идентифицират като отделни единици от вида “единица по вид дейност”, а след това тези единици да бъдат класифицирани според тяхната дейност.

2.2. Определения за статистически единици

За да се очертае пълна статистическа картина на икономиката се изисква широк набор от информация, но организационното равнище, на което е възможно да се събере тази информация, се различава според типа на данните. Например данните за печалбата на компанията могат да бъдат налични само от едно централно географско местонамиране, а да се отнасят за няколко различни местонамирения, докато данните за продажбите на продукцията могат да са налични по отношение на всяко от отделните местонамирения. За да се наблюда-

дават и анализират данните, задоволително е необходимо да се дефинира система от статистически единици. Те формират съответните “градивни блокчета” по отношение на данните, които могат да бъдат събирани и класифицирани по КИД-2008.

Различните видове статистически единици удовлетворяват различни нужди, но всяка единица е специфичен обект, който се дефинира по такъв начин, че да може да бъде разпознат и идентифициран еднозначно. Единиците могат да се идентифицират като административни единици (юридически или физически лица) или като статистически единици (единици с относително еднородно производство).

Описаните единици в Регламента на Съвета¹ са следните:

- група предприятия - the enterprise group;
- предприятие - the enterprise;
- единица по вид дейност - the kind-of-activity unit (KAU);
- местна единица - the local unit;
- местна единица по вид дейност - the local kind-of-activity unit (LKAU);
- институционална единица - the institutional unit;
- единица с еднородно производство - the unit of homogeneous production (UHP);
- местна единица с еднородно производство - the local unit of homogeneous production (LUHP).

Връзката между различните видове статистически единици е илюстрирана в следната таблица:

	Едно или повече местонамирения	Едно местонамиране
Една или повече дейности	Предприятие Институционална единица	Местна единица
Една дейност	Единица по вид дейност (KAU) Единица с еднородно производство (UHP)	Местна единица по вид дейност (LKAU) Местна единица с еднородно производство (LUHP)

¹ Council Regulation (EEC) No 696/93 of 15 March 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community (OJ No L 76, 30.3.1993, p 1).

ГЛАВА 3

Класификационни правила за дейности и единици

3.1. Основни класификационни правила

Всяка единица, записана според основната си икономическа дейност в статистическите бизнес регистри притежава код по КИД-2008. Основната дейност на единицата е тази, която допринася най-голям дял в добавената стойност на единицата. Определянето на кода по КИД-2008 се подпомага от обяснителни бележки на КИД-2008, решения на НАСЕ/СРА Комитет на Евростат и кореспондиращи таблици към други класификации.

Когато една единица извършва само една икономическа дейност, отнасянето ѝ се определя чрез позиция от КИД-2008, която най-точно описва тази дейност. Ако единицата извършва няколко икономически дейности, основната дейност се определя на базата на добавената стойност на всяка дейност съгласно правилата, представени по-долу.

Добавената стойност е основен критерий за класифициране на единиците по икономически дейности. Брутената добавена стойност се дефинира като разлика между крайната продукция и междинното потребление. Добавената стойност е допълнителен измерител на приноса на всяка икономическа единица към брутния вътрешен продукт (БВП).

Заместители на добавената стойност

За да се определи основната дейност на единицата, трябва да се знаят дейностите, осъществявани от единицата и съответния им дял от добавената стойност. Понякога не е възможно да се получи информация за добавената стойност, разпределена по осъществяваните различни дейности. В този случай определянето на основна дейност трябва да стане чрез използване на заместители с цел да се постигне възможно най-доброто приближение до резултата, който би се постигнал с използване на показателя “добавена стойност”. Такива заместители са:

а) заместители, на база крайна продукция:

- брутното производство на стоки и услуги от всяка икономическа дейност от предмета на дейност на единицата;
- стойността на продажбите или оборота на групи продукти, произведени от съответните икономически дейности. Този критерий най-често се приема като достатъчно приближение към брутното им производство.

б) заместители, на база вложени ресурси:

- надници и заплати, изплатени към различните икономически дейности, осъществявани от единицата (или доход на самонаети лица);
- брой на заетите в различните икономически дейности на единицата;
- отработено време на персонала в различните икономически дейности на единицата.

Понякога използването на изброените заместители на показателя “добавена стойност” може да бъде подвеждащо. Това е така винаги, когато структурата им не е пропорционална на структурата на неизвестната добавена стойност.

Когато за заместител на добавената стойност се използва обемът на продажбите (оборотът), трябва да се има предвид, че оборотът и добавената стойност винаги са пропорционални. Например търговският стокооборот обикновено има по-нисък относителен дял отколкото делът на оборота в преработващата промишленост в добавената стойност. Дори в преработващата промишленост отношението продажби - добавена стойност варира както

между самите дейности, така и вътре в тях. За някои дейности оборотът е дефиниран по специфичен начин, което прави сравнението с други дейности безполезно (например финансово посредническите или застрахователните дейности). Тези съображения трябва да се имат предвид, когато данни за брутната крайна продукция се използват вместо добавената стойност.

Много единици извършват търговски и други дейности. В тези случаи търговския стокооборот е най-неподходящият заместител за неизвестния дял на търговската дейност в добавената стойност. Много по-добър показател в този случай е брутната печалба (разликата между търговския стокооборот и покупките на стоки за препродажба, коригирани чрез промени в складовите наличности). Понякога търговската печалба може да варира в рамките на дадена търговска дейност на едро и дребно, както и между различни търговски дейности.

Когато измерители за производството по икономически дейности са вложените ресурси, трябва да се помни, че интензивността на труда за различните дейности е различна. Пропорционалността между надници и заплати или трудова заетост и добавена стойност не е надеждна. Интензивността на труда се различава значително при различните икономически дейности, а дори и при дейности в един и същи клас на КИД-2008.

За определяне на основната дейност на единица, извършваща няколко икономически дейности, може да се използва всеки от посочените измерители. Това е причина за една и съща единица в различни административни регистри да е присвоен различен код по КИД-2008.

Използваният заместител в практиката на Националния статистически институт е показателят **“нетен размер на приходите от продажби на продукция, стоки и услуги” оборот на предприятията.**

3.2. Комбинирани и интегрирани дейности

Има случаи, когато значителни части от дейностите на една единица са включени в повече от един клас на КИД-2008. Това е резултат от вертикална интеграция на дейностите (например дърводобив, комбиниран с дейността на дъскорезница) или хоризонтална интеграция на дейностите (например производство на хлебни изделия, комбинирано с производство на шоколадови изделия), или всяка друга комбинация на дейности в рамките на статистическата единица. Във всички тези случаи единицата трябва да се класифицира съгласно правилата, описани в този раздел.

Ако единицата изпълнява дейности, които попадат само в две различни позиции на КИД-2008, винаги ще има една дейност, която формира повече от 50% от добавената стойност, с изключение на случая, когато и двете дейности имат еднакъв дял от по 50%. Дейността, представляваща повече от 50% от добавената стойност, е основна за единицата и определя нейното класифициране по КИД-2008.

Когато една единица изпълнява повече от две дейности, които попадат в повече от два различни класа на КИД-2008, и никоя от двете дейности не формира повече от 50% от добавената стойност, класифицирането на единицата по основна икономическа дейност се определя чрез метода “отгоре надолу”.

Метод “отгоре надолу”

Методът “отгоре надолу” следва йерархичния принцип: отнасянето на единицата на най-ниското равнище на класификацията трябва да бъде съвместима с отнасянето на единицата на най-високите равнища. За да се отговори на това условие, първо, се определя най-подходящата позиция на най-високото ниво и след това се преминава последователно към по-ниските йерархични нива на класификацията. Това става по следния начин:

- определяне на сектора, който има най-голям дял от добавената стойност;
- в рамките на избрания сектор - определяне на раздел, който има най-голям дял от добавената стойност;
- в рамките на избрания раздел - определяне на групата, която има най-голям дял от добавената стойност;
- в рамките на избраната група - определяне на класът, който има най-голям дял от добавената стойност.

Конкретен пример за прилагане на метода “отгоре надолу” е показан в Приложение 1.

Промени в основната дейност на единицата

Единиците могат да променят своята основна дейност изведнъж или постепенно през определен период от време, поради различни причини - влиянието на сезонни фактори, управленски решения и други. В тези случаи се изисква отнасянето на единицата по икономическа дейност да бъде променено, но честите промени водят до несъвместимост между краткосрочната (месечната и тримесечната) и дългосрочната статистическа информация и правят трудно нейното интерпретиране.

За да се избегнат тези резки промени, когато една единица извършва две дейности, формиращи еднакъв дял (50%) от добавената стойност, се прилага т.нар. **“правило за стабилност”**. Според това правило основната дейност на единицата се променя, когато текущата ѝ основна дейност формира по-малко от 50% от добавената стойност в продължение на повече от две години.

Промени в класифицирането на единиците за целите на статистическите изследвания се правят не повече от един път в годината, на фиксирани дати или когато има налична информация за това.

Вертикално интегрирани дейности

Вертикална интеграция на дейности има в случаите, когато различни етапи от производството се осъществяват последователно от една и съща единица и крайният продукт от един процес се влага като входен ресурс в следващия. Например дърводобив, комбиниран с дъскорезница; добив на глина, комбиниран с производството на тухли; производство на синтетични влакна в рамките на текстилна фабрика.

Когато се прилага КИД-2008, вертикалната интеграция следва да се третира като всяка друга форма на комбинирани дейности, т.е. основната дейност на единицата е дейността, която формира най-големия дял от добавената стойност, като се прилага методът “отгоре надолу”.

Ако за всеки отделен етап от вертикално интегрирания производствен процес добавената стойност или нейните заместители не могат да бъдат определени директно от счетоводните записвания на единицата, тогава се използват сравнения с подобни единици. Друга възможност е да бъде направена оценката на междинната или на крайната продукция на базата на пазарни цени.

Хоризонтално интегрирани дейности

Хоризонтална интеграция на дейности има, когато дейностите се изпълняват едновременно, използвайки едни и същи производствени фактори. Принципът на добавената стойност може да бъде приложен, като се следва методът “отгоре надолу” или се използват някои от описаните измерители - заместители.

3.3. Правила за класифициране на специфични дейности

Дейности, извършвани срещу заплащане (по договор или еднократно), и възлагане на дейности на външни изпълнители (*outsourcing*)

В този раздел се прилага следната терминология:

а) *Възложител (Principal)* - единица, в договорни отношения с друга единица, която възлага на изпълнителя да осъществи част или целия производствен процес, дейности по наемане и предоставяне на работна сила или спомагателни дейности.

б) *Изпълнител (Contractor)* - единица, която осъществява част или целия производствен процес, дейности по наемане и предоставяне на работна сила или спомагателни дейности на базата на договорни отношения с възложителя. Понякога се използва и терминът “подизпълнител”. В КИД-2008, дейностите, извършвани от изпълнителя, се дефинират като “дейности срещу заплащане (по договор или еднократно)”.

в) *Възлагане на дейност на външен изпълнител (Outsourcing)* - договорно споразумение, според което възложителят изисква от изпълнителя да осъществи част или целия производствен процес, дейности по наемане и предоставяне на работна сила или спомагателни дейности. Понякога се използва също терминът “дейности, извършвани от подизпълнител”.

Възложителят и изпълнителят могат да се намират на една и съща или на различни икономически територии - действителното местонамиране не оказва влияние върху класифицирането, на която и да е от тези единици.

В преработващата промишленост възложителят предоставя на изпълнителя техническата спецификация за осъществяване на производствения процес. Вложените материали (суровини или междинни продукти) могат да са или да не са собственост на възложителя.

Възлагане на част от производствения процес на външен изпълнител

Възложител, който възлага само част от производствения процес на външен изпълнител и притежава вложените суровини и материали (и следователно притежава крайния продукт) се класифицира в сектор С “Преработваща промишленост”. Изпълнителят също се класифицира в сектор С, в подходящия клас, който съответства на действително извършваната част от производствения процес.

Възлагане на цялостния производствения процес на външен изпълнител

Възложител, който възлага цялостния производствен процес на външен изпълнител и притежава вложените суровини и материали (и следователно притежава крайния продукт), се класифицира в сектор С “Преработваща промишленост”. Изпълнителят също се класифицира в сектор С, в подходящия клас, който съответства на извършвания от него процес.

Възложител, който възлага целия производствен процес на външен изпълнител, но не притежава вложените суровини и материали се класифицира според принципа на добавената стойност или неговите заместители: това може да бъде сектор G “Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети” (в зависимост от дейността и вида на продадените стоки), сектор М “Професионални дейности и научни изследвания” или сектор N “Административни и спомагателни дейности”. Изпълнителят се класифицира в сектор С “Преработваща промишленост”, в подходящия клас, който съответства на извършвания от него процес.

Възлагане на строителни дейности на външен изпълнител

В случаите на възлагане на строителни дейности на външни изпълнители, възложителят и изпълнителят се класифицират в сектор F “Строителство”, в подходящите класове, съответстващи на вида на извършваната строителна дейност. Например при възлагане на

строителството на сгради на външни изпълнители възложителят се отнася в клас 41.10, а изпълнителят - 41.20.

Възлагане на дейности по наемане и предоставяне на работна сила на външен изпълнител

В случаите на възлагане на услуги по наемане и предоставяне на работна сила на външни изпълнители трябва да се направи разграничение, първо, дали това е на постоянен или временен принцип и, второ, дали изпълнителят обслужва един или повече възложители.

- ако възлагането на дейности по наемане и предоставяне на работна сила на външен изпълнител е на **временен принцип и изпълнителят обслужва само един възложител**, то възложителят и изпълнителят се класифицират според действително изпълняваната от тях дейност (например производство);
- ако възлагането на дейности по наемане и предоставяне на работна сила на външен изпълнител е на **временен принцип и изпълнителят обслужва повече от един възложител**, то възложителите се класифицират според действително изпълняваната от тях дейност, а изпълнителят се отнася в клас 78.20 “Предоставяне на работна сила за временна заетост”;
- ако възлагането на дейности по наемане и предоставяне на работна сила на външен изпълнител е на **постоянен принцип и изпълнителят обслужва само един възложител**, то възложителят и изпълнителят се класифицират според действително изпълняваната от тях дейност;
- ако възлагането на дейности по наемане и предоставяне на работна сила на външен изпълнител е на **постоянен принцип и изпълнителят обслужва повече от един възложител**, които основно изпълняват сходни дейности, то възложителите и изпълнителят се класифицират според действително изпълняваната от тях дейност;
- ако възлагането на дейности по наемане и предоставяне на работна сила на външен изпълнител е на **постоянен принцип и изпълнителят обслужва повече от един възложител**, които основно изпълняват различни дейности, то изпълнителят се класифицира в клас 78.30 “Други дейности по предоставяне на работна сила”.

Възлагане на спомагателни дейности на външен изпълнител

Възложител, който осъществява част или целия производствен процес (на стоки и услуги), но възлага някои спомагателни дейности като счетоводни и компютърни услуги на външен изпълнител, се класифицира в подходящия клас, който отговаря на извършвания от него действителен производствен процес. Изпълнителят се класифицира според специфичната дейност, която осъществява - например в клас 69.20 “Счетоводни и одиторски дейности; данъчни консултации” и 62.02 “Консултантска дейност по информационни технологии”.

Възлагане на дейности по предоставяне на услуги на външен изпълнител

Възложител, който възлага част или целия процес по предоставяне на услуги на външен изпълнител се класифицира в подходящия клас, който съответства на характера на предоставяната от него услуга. Изпълнителят също се класифицира спрямо характера на предоставяната услуга.

В случаите на възлагане на дейности на външен изпълнител в селското, горското и рибното стопанство, добивната промишленост, производството на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива се прилагат същите правила за класифициране на възложителя и изпълнителя, както при възлагане на производствени дейности на външен изпълнител.

Класифициране на продуктите от дейностите, възложени на външни изпълнители в Класификацията на продуктите по икономически дейности (КПЖД- 2008)

В предишния раздел беше отбелязано, че класифицирането на дейности по КИД-2008 не зависи от критерия за осъществяването им за собствена сметка, по договор или срещу заплащане. За разлика от това съответният продукт, резултат от дадена дейност, е различен в зависимост от това дали вложените материали са собственост на производствената единица или не. В случая, когато вложените материали не са собственост на производствената единица, крайният продукт от дейността на изпълнителя е услуга. Възложителят заплаща цената на извършената услуга, в която са начислени и разходи за вложени суровини и материали.

Като правило КПЖД прави разграничение между стоки, произведени за собствена сметка и услуги, свързани с производството на тези стоки, извършени срещу заплащане (по договор или еднократно). Специфичните продуктови категории и подкатегории, обикновено кодирани с зх.уу.9 и зх.уу.99, са озаглавени “услуги, свързани с производството на...”

Монтаж на място

Единици, извършващи монтаж на отделни елементи (компоненти) или на оборудване, необходими за функционирането на сградите, се класифицират в сектор “Строителство” (раздел 43 “Специализирани строителни дейности”).

Монтажът на съоръжения и друго оборудване, които не са свързани с функционирането на сградите (или строителните съоръжения), се класифицират в група 33.2 “Инсталиране на машини и оборудване”.

Ремонт и поддържане

Единици, които ремонтират или поддържат стоки, се класифицират в една от следните категории в зависимост от вида на стоката:

- а) група 33.1 “Ремонт на метални изделия, машини и оборудване”
- б) раздел 43 “Специализирани строителни дейности”
- в) група 45.2 “Техническо обслужване и ремонт на автомобили”
- г) раздел 95 “Ремонт на компютърна техника, на лични и домакински вещи”

Единици, извършващи основен ремонт на въздухоплавателни средства, локомотиви и кораби, се класифицират в един и същи клас с единиците, които ги произвеждат.

3.4. Специфични правила и дефиниции на секторите

Тази част представя правилата и дефинициите, които подпомагат класифицирането на единиците в някои специфични сектори. Основните описания, дефиниции и характеристики на секторите са представени в съответните обяснителни бележки.

Сектор А “Селско, горско и рибно стопанство”

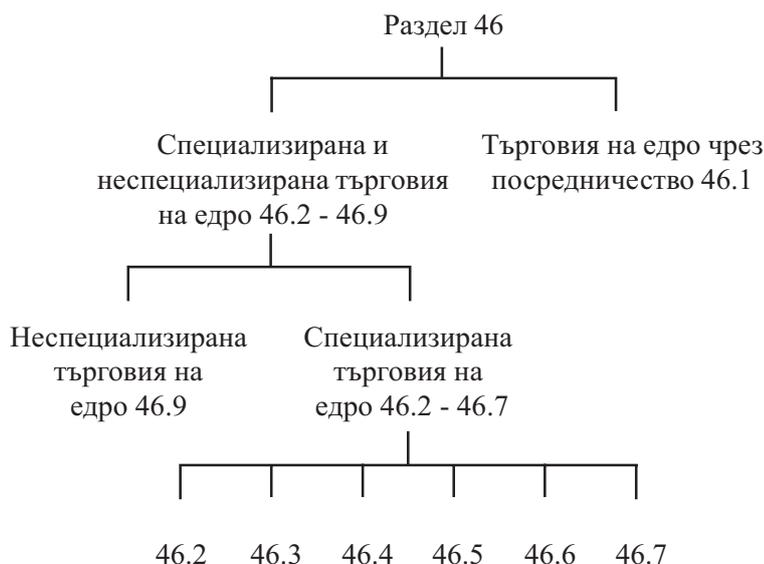
В селското стопанство определянето на добавена стойност за вертикално интегрирани дейности създава трудности. Например, когато една единица отглежда грозде и произвежда вино от него или когато отглежда маслинови насаждения и произвежда зехтин от отгледаните маслини. В тези случаи най-подходящият заместител на добавената стойност е „брой отработени часове” и неговото прилагане води до класифициране на тези единици в сектор А. При подобна ситуация за други селскостопански продукти единиците ще бъдат класифицирани също в сектор А по споразумение, за да се гарантира хармонизираното третиране на тези продукти.

Сектор G “Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети”

В сектор G се прави разграничение между търговия на едро и на дребно и търговия с автомобили и мотоциклети. Възможно е една единица да изпълнява хоризонтално интегрирани търговски дейности под различни форми - едновременно търговия на едро и дребно, продажби в магазини и извън магазини или различни видове продадени стоки. Ако продадените стоки не попадат в един клас, който формира поне 50% от добавената стойност, се прилага методът „отгоре надолу” като се изисква специално внимание и разглеждане на допълнителните нива на подразделяне.

В раздел 46 “Търговия на едро, без търговията с автомобили и мотоциклети” има следното разграничение на ниво група: 46.1 “Търговия на едро чрез посредничество” и групи 46.2 - 46.9. Първото решение, което трябва да се вземе, е за класифициране на единицата към една от тези две възможности на основата на принципа на добавената стойност. Ако изборът е групи 46.2 - 46.9, тогава се определя дали търговията на едро е специализирана или неспециализирана (вж. схемата по-долу). Окончателният избор трябва да бъде направен, като за групите и класовете се прилага методът “отгоре надолу”.

Схемата по-долу представя дървото на решенията за класифициране на единиците в определен клас на раздел 46 “Търговия на едро, без търговията с автомобили и мотоциклети”

По-нататъшното подразделяне е според вида на продаваните стоки.

В раздел 47 “Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети” има следното разграничение на ниво група: 47.1 - 47.7 “търговия на дребно в магазини” и групи 47.8 - 47.9 “търговия на дребно извън магазини”. Първото решение, което трябва да се вземе, е за класифициране на единицата към една от тези две възможности, на основата на дела в добавената стойност. Ако изборът е “търговия на дребно в магазини”, тогава се избира между “търговия на дребно в неспециализирани магазини” и “търговия на дребно в специализирани магазини” (вж. схемата по-долу). Окончателният избор трябва да бъде направен, като за групите и класовете се прилага методът “отгоре надолу”.

Схемата по-долу представя дървото на решенията за класифициране на единиците в определен клас на раздел 47 “Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети”.

По-нататъшното подразделяне е според вида на продаваните стоки.

Конкретен пример за прилагането на метода „отгоре надолу” в сектор G е показан в Приложение 2.

Сектор К “Финансови и застрахователни дейности” и сектор М “Професионални дейности и научни изследвания”

В сектор К са въведени два нови класа - 64.20 “Дейност на холдингови дружества” и 64.30 “Фондове за инвестиране и подобни финансови субекти”, които са извън традиционния обхват на КИД-2008. Въвеждането на тези класове е една от основните промени по отношение на НКИД-2003. Единиците, класифицирани в тези два класа, нямат приходи от продажба на стоки и обикновено не наемат персонал (с изключение на едно или няколко лица, действащи като юридически представители). Понякога тези единици се наричат “пощенски кутии”, “празни кутии” или “единици със специална цел”, тъй като те имат само име и адрес. В някои страни се регистрират много такива единици заради данъчни облекчения.

Когато единицата се класифицира към един от тези два класа, трябва да се вземат под внимание и други два класа от сектор М, раздел 70: 70.10 “Дейност на централни офиси” и 70.22 “Консултантска дейност по стопанско и друго управление”.

По конкретно:

а) клас 64.20 “Дейност на холдингови дружества” се отнася за дейността на холдингови дружества, чиято основна дейност е само притежаване на група от дъщерни дружества (т.е. холдинговете дружества не администрират или управляват групата);

б) клас 64.30 “Фондове за инвестиране и подобни финансови субекти” е много специфичен, тъй като се отнася за единици, а не за икономическа дейност;

в) клас 66.30 “Управление на фондове” включва дейности, извършвани срещу заплащане (по договор или еднократно);

г) клас 70.10 “Дейност на централни офиси” включва надзор и управление на свързаните с тях единици, като упражняват също текущ оперативен контрол;

д) клас 70.22 “Консултантска дейност по стопанско и друго управление” включва консултантски дейности, свързани със стратегическо и организационно планиране, маркетингови политики, политики за управление на човешките ресурси и т.н.

Определянето на основна дейност на единица, изпълняваща няколко дейности от вече изброените, се определя на принципа на добавената стойност. Увеличението на капитала не участва във формирането на добавена стойност и поради тази причина не трябва да се взема под внимание.

Сектор О “Държавно управление”

КИД-2008 не прави разграничение по отношение на институционалния статус на единиците (както това е дефинирано в SNA и ESA). Няма категория в КИД-2008, която да описва всички дейности, извършвани от държавното управление, следователно не всички държавни институции се класифицират в сектор О “Държавно управление”. Единици, осъществяващи дейности на национално, регионално или местно ниво, които поради специфичността си принадлежат към други области на КИД-2008, се класифицират в подходящите класификационни сектори. Например едно средно училище, администрирано от централните или местните органи на държавно управление, се отнася в група 85.3 (сектор Р), или държавна болница се отнася в клас 86.10 (сектор Q). От друга страна, не само държавните институции се отнасят в сектор О: частни единици, изпълняващи типични дейности на държавното управление, също се класифицират тук.

Сектор Т “Дейности на домакинства като работодатели; недиференцирани дейности на домакинства по производство на стоки и услуги за собствено потребление”

Раздел 97 включва само дейности на домакинства в качеството им на работодатели на домашен персонал. Резултатът от тази дейност се определя като продукт в Системата на националните сметки. Поради тази причина, както и заради някои специфични изследвания, този раздел е включен в КИД-2008. Дейностите на домашния персонал не се класифицират в този раздел: например дейности по отглеждане на малки деца се класифицират в клас 88.91, пране на текстил - 96.01, дейности на домашни прислужници - 96.09, и т.н.

Необходимостта от описание на дейности за собствено потребление се появява при събиране на данни за статистически изследвания на работната сила или използване на времето. Прилагането на съществуващите правила за определяне на правилния код по КИД-2008 спрямо дейностите за собствено потребление се оказва трудно, тъй като тяхната добавена стойност (за разлика от пазарните дейности) не може да се изрази количествено. Тези дейности често съчетават селскостопански и строителни услуги, ремонт и други услуги. Раздел 98 “Недиференцирани дейности на домакинства по производство на стоки и услуги за собствено потребление” съответства на раздели 96 и 97 от НКИД-2003. Раздел 98 не се използва за бизнес статистика в ЕС, а за събиране на данни, обхващащи дейностите на домакинствата.

ГЛАВА 4

Промени от НКИД-2003 в КИД-2008

Промените в икономическите структури и технологичното развитие са предпоставка за възникване на нови дейности и продукти. Такива промени налагат ревизирането на статистическите класификации. Интервалите между ревизиите не трябва да са твърде дълги, тъй като значимостта на класификацията намалява с времето, нито прекалено кратки, тъй като по този начин сравнимостта на данните във времето ще бъде сериозно засегната. Всяка ревизия на класификацията, особено ако включва и структурни промени, води до прекъсване на динамичните редове.

Общите характеристики на КИД-2008 остават непроменени в сравнение с НКИД-2003. Променени са правилата за приложение на КИД-2008, критериите за изграждане на класификацията и са подобрени обяснителните текстове към позициите. Въведени са нови концепции на най-високото класификационно ниво (сектор), създадени са нови раздели, групи и класове, които отразяват различните форми на производство и нововъзникващите икономически дейности. В същото време структурата на класификацията във всички области, които не изискват изрична промяна, остава непроменена.

Броят на класовете съществено нарасна (от 514 на 615 класа). За дейностите, произвеждащи услуги, това нарастване е видимо на всички нива, включително и на най-високото, докато за други дейности като например селско стопанство, това е видимо на по-ниските класификационни нива.

4.1. Промени в структурата

НКИД-2003 има 17 сектора, 62 раздела, 224 групи, 514 класа, съответно КИД-2008 има 21 сектора, 88 раздела, 272 групи, 615 класа. Създаването на някои нови сектори - например информационния сектор или новото групиране на дейности, свързани с околната среда, затрудняват общото сравнение между КИД-2008 и нейната предишна версия.

Следната таблица показва най-общо съответствието между сектори от НКИД-2003 и КИД-2008:

НКИД-2003		КИД-2008	
Сектор	Наименование	Сектор	Наименование
A	Селско, ловно и горско стопанство	A	Селско, горско и рибно стопанство
B	Рибно стопанство	B	Добивна промишленост
C	Добивна промишленост	C	Преработваща промишленост
D	Преработваща промишленост	D	Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива
E	Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и вода	E	Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване
F	Строителство	F	Строителство

НКИД-2003		КИД-2008	
Сектор	Наименование	Сектор	Наименование
G	Търговия, ремонт и техническо обслужване на автомобили и мотоциклети, на лични вещи и стоки за домакинството	G	Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети
H	Хотели и ресторанти	I	Хотелиерство и ресторантьорство
I	Транспорт, складиране и съобщения	H J	Транспорт, складиране и пощи Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения
J	Финансово посредничество	K	Финансови и застрахователни дейности
K	Операции с недвижими имоти, наемодателна дейност и бизнес-услуги	L M N	Операции с недвижими имоти Професионални дейности и научни изследвания Административни и спомагателни дейности
L	Държавно управление и отбрана; задължително обществено осигуряване	O	Държавно управление
M N	Образование Здравеопазване и социални дейности	P Q	Образование Хуманно здравеопазване и социална работа
O	Други дейности, обслужващи обществото и личността	R S	Култура, спорт и развлечения Други дейности
P	Дейности на домакинства	T	Дейности на домакинства като работодатели; недиференцирани дейности на домакинства по производство на стоки и услуги за собствено потребление
Q	Екстериториални организации и служби	U	Дейности на екстериториални организации и служби

Промените върху официалната статистика при внедряване на КИД-2008 се разграничават от следните видове съответствия между НКИД-2003 и КИД-2008.

- съответствия 1 към 1: 196 класа от НКИД-2003 съответстват точно на един клас от КИД-2008 и обратно;
- съответствия N към 1: 87 случая, където два или повече класа от НКИД-2003 съответстват на един клас в КИД-2008;

- съответствия 1 към М; 17 класа, където един клас от НКИД-2003 е разделен в два или повече класа от КИД-2008;
- съответствия N към М: 214 случая, където два или повече класа от НКИД-2003 съответстват на два и повече класа в КИД-2008.

Единици, класифицирани в класове със съответствия 1 към 1 или N към 1, се прекоди- рат автоматично при внедряване на КИД-2008 в Статистическия бизнес регистър.

Настъпилите промени от НКИД-2003 в КИД-2008 са твърде много, за да могат да се опишат изчерпателно. Тук са посочени най-съществените от тях.

Секторите за селско и рибно стопанство от НКИД-2003 са обединени в нов сектор А “Селско, горско и рибно стопанство” в КИД-2008, като детайлизирането в него е нараснало чувствително.

Новите раздели в преработващата промишленост показват нарасналото икономическо и социално значение на съответното производство - например раздел 21 “Производство на лекарствени вещества и продукти” и раздел 26 “Производство на компютърна и комуника- ционна техника, електронни и оптични продукти”. Други нови раздели в КИД-2008, като раздел 11 “Производство на напитки” и раздел 31 “Производство на мебели” са резултат от разделянето на съществуващи в НКИД-2003 раздели и произтичащото от това преместване на техните компоненти от ниво група на ниво раздел.

Повечето раздели в сектор С “Преработваща промишленост” остават непроменени, с изключение на раздел 22 “Издателска и полиграфическа дейност; възпроизвеждане на запи- сани носители” и раздел 37 “Рециклиране на отпадъци” от НКИД-2003, съществени части от които са преместени в други сектори на КИД-2008.

Ремонтът и монтажът на машини и оборудване, които в НКИД-2003 се класифицираха към производство на съответния вид оборудване, в КИД-2008 са отделени в раздел 33 “Ре- монт и инсталиране на машини и оборудване”.

Създаден е нов сектор Е “Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване”, който включва дейности по почистване и възстановяване (раз- дел 90 на НКИД-2003), дейности по събиране и разпределение на води (раздел 41 на НКИД- 2003) и дейности по рециклиране на отпадъци (раздел 37 на НКИД-2003). Този сектор гру- пира дейности от обществен интерес, като се базира и на организацията на тези дейности в голям брой страни.

В КИД-2008 е въведена концепцията за “специализирани строителни дейности” заме- няйки предишното структуриране на разделите от сектор “Строителство”, което се базира- ше предимно на етапа на строителния процес.

Ремонтът на лични вещи и стоки за домакинството е преместен от сектор G на НКИД- 2003. Заради съпоставимост и приемственост беше запазено изключението, според което търговията, ремонтът и техническото обслужване на автомобили и мотоциклети се класифи- цират в сектор G, раздел 45 от КИД-2008 (съответстващ на раздел 50 от НКИД-2003).

Детайлизирането на позициите в сектор I “Хотелиерство и ресторантьорство” е нарас- нало, за да отрази различното естество и специализация на изпълняваните дейности.

Създаден е нов сектор J “Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения”, включващ дейности по производство и разпространение на информационни и творчески продукти, предоставяне на средства за пренасяне или распро- странение на тези продукти, данни или съобщения, дейности в областта на информацион- ните технологии, обработка на данни и други информационни услуги. Основни компоненти на този сектор са издателска дейност, включително издаване на програмни продукти (раздел 58), производство на филми и телевизионни предавания, звукозаписване и издаване на музи- ка (раздел 59), радио- и телевизионна дейност (раздел 60), далекосъобщения (раздел 61), дейности в областта на информационните технологии (раздел 62) и други информационни

услуги (раздел 63). Структурирането на сектор J по този начин предоставя по-последователен подход при групиране на дейностите, базирано на характера на извършваните дейности.

В НКИД-2003 тези дейности бяха включени в сектори D “Преработваща промишленост”, I “Транспорт, складиране и съобщения”, K “Операции с недвижими имоти, наемодателна дейност и бизнесуслуги” и O “Други дейности, обслужващи обществото и личността” и поради тази причина влияят силно върху сравнимостта между двете класификационни версии.

В сектор K са въведени два нови класа - 64.20 “Дейност на холдингови дружества” и 64.30 “Фондове за инвестиране и подобни финансови субекти”, които са извън традиционния обхват на КИД-2008.

Сектор K “Операции с недвижими имоти, наемодателна дейност и бизнесуслуги” от НКИД-2003 се разпределя в три сектора от КИД-2008. Операциите с недвижими имоти са представени като самостоятелен сектор (сектор L) поради тяхната значимост в Системата на национални сметки. Останалите дейности са разпределени в сектор M “Професионални дейности и научни изследвания”, обхващащ дейности, които изискват висока степен на образование и специални знания и умения; сектор N “Административни и спомагателни дейности”, обхващащ дейности, които подпомагат или поддържат функционирането на стопанската дейност. Дейностите в областта на компютърните технологии от раздел 72 на НКИД-2003 се разделят на две места. Ремонтът на компютърна техника се включва в раздел 95, сектор S, а дейностите, свързани с информационни технологии и издаване на софтуер, са включени в новосъздадения сектор J.

Разширен е обхватът на сектор P “Образование”, за да включи и неформалното образование в областта на културата, спорта и активния отдих, както и спомагателни дейности в областта на образованието.

Сектор Q “Хуманно здравеопазване и социална работа” е по-детайлизиран, в резултат на което бяха създадени три раздела, вместо един в предишната версия. Обхватът на сектора е стеснен и включва само дейности по “хуманно здравеопазване”, осигурявайки по-добро средство за измерване на тази важна част от икономиката. Като резултат ветеринарномедицинската дейност отпада от този сектор и се включва като раздел в сектор M “Професионални дейности и научни изследвания”.

Важни компоненти от НКИД-2003, сектор O “Други дейности, обслужващи обществото и личността” се преместват в сектори E “Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване” и J “Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения” в КИД-2008. Останалите дейности се прегрупират в два нови сектора: R “Култура, спорт и развлечения” и S “Други дейности”, като резултат от това артистичните и творческите дейности и организирането на хазартни игри са на равнище раздел.

4.2. Кореспондиращи таблици: обхват и използване

Кореспондиращите таблици са важни средства за сравняване на статистически данни, събрани и представени чрез използване на различни класификации. Таблиците са необходими, когато класификацията се променя в течение на времето или когато различните концептуални рамки на класификациите не позволяват те да бъдат пряко свързани. Кореспондиращите таблици между различни версии на една и съща класификация се използват за описание на промените на най-ниско ниво, направени в процеса на ревизия. Класификацията на икономическите дейности се използва за събиране и представяне на статистически данни в много области и поради тази причина е наложително използването на кореспондиращи таблици между НКИД-2003 и КИД-2008. Тези таблици са включени в тази публикация като приложения и са налични в електронен вид в Информационна система “Статистически класификации”.

Пример за прилагане на метода “отгоре надолу”

Дадена отчетна единица може да осъществява следните дейности:

Сектор	Раздел	Група	Клас	Описание на класа	Дял
С	25	25.9	25.91	Производство на варели и подобни съдове от стомана бараконтейнери	10%
			28.1	28.11	Производство на турбини и двигатели, без авиационни, автомобилни и мотоциклетни
		28.2	28.24	Производство на преносими инструменти с вграден двигател	5%
		28.9	28.93	Производство на машини и оборудване за преработка на храни, напитки и тютюн	23%
	28.95		Производство на машини за хартия, картон и изделия от хартия и картон	8%	
G	46	46.1	46.14	Търговско посредничество с машини, промишлено оборудване, кораби и самолети	7%
		46.6	46.61	Търговия на едро с машини и оборудване за селското и горското стопанство и части за тях	28%
M	71	71.1	71.12	Инженерни дейности и технически консултации	13%

Определяне на сектора:

Сектор С - Преработваща промишленост	52%
Сектор G - Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети	35%
Сектор М - Професионални дейности и научни изследвания	13%.

Определяне на раздела в рамките на сектор С:

Раздел 25 Производство на метални изделия, без машини и оборудване	10%
Раздел 28 Производство на машини и оборудване, с общо и специално предназначение	42%.

Определяне на групата в рамките на раздел 28:

Група 28.1 Производство на машини с общо предназначение	6%
Група 28.2 Производство на други машини с общо предназначение	5%
Група 28.9 Производство на други машини със специално предназначение	31%.

Определяне на класа в рамките на група 28.9

Клас 28.93 Производство на машини и оборудване за преработка на храни, напитки и тютюн	23%
Клас 28.95 Производство на машини за хартия, картон и изделия от хартия и картон	8%.

Следователно основната дейност е: 28.93 “Производство на машини и оборудване за преработка на храни, напитки и тютюн”, въпреки че класът с най-голям относителен дял е: 46.61 “Търговия на едро с машини и оборудване за селското и горското стопанство и части за тях”.

Ако единицата беше директно отнесена към класа с най-голям относителен дял, това щеше да доведе до грешен резултат, т.е. да се изключи това предприятие от сектор С.

**Конкретен пример за прилагане на метода “отгоре надолу”
в сектор G “Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети”**

В търговията на едро и дребно, разграничението между специализирана и неспециализирана търговия се основава на броя на класовете, обхващащи продадените стоки, като класовете, които се вземат под внимание, съставляват поне 5% (и не повече от 50%) от добавената стойност:

а) ако продадените стоки обхващат повече от четири класа, в която и да е група от 46.2 - 46.7 (за търговия на едро) или от 47.2 - 47.7 (за търговия на дребно), единицата се отнася към “специализирана търговия”. Тогава е необходимо да се определи основната дейност, като се приложи методът “отгоре надолу” на базата на добавената стойност, като първо се избере основната група, а след това класът в тази група:

Клас	Случай А	Случай В	Случай С
47.21	30%	30%	20%
47.25	5%	15%	5%
47.62	45%	40%	35%
47.75	20%	15%	40%
Отнасяне към:	Клас 47.62	Клас 47.21	Клас 47.75

б) ако продадените стоки обхващат пет или повече класа, в която и да е група от 46.2 - 46.7 (за търговия на едро) или от 47.2 - 47.7 (за търговия на дребно), единицата се класифицира като неспециализирана. В търговията на дребно единицата се отнася към група 47.1 “Търговия на дребно в неспециализирани магазини”. Ако хранителните стоки, напитките и тютюневите изделия представляват най-малко 35% от добавената стойност, то те ще бъдат отнесени в клас 47.11 “Търговия на дребно в неспециализирани магазини предимно с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия”. Всички други стоки се отнасят в клас 47.19 “Търговия на дребно в неспециализирани магазини с разнообразни стоки”.

Клас	Случай А	Случай В	Случай С
47.21	5%	20%	5%
47.22	10%	15%	5%
47.42	15%	10%	45%
47.43	25%	10%	40%
47.54	45%	45%	5%
Отнасяне към:	Клас 47.19	Клас 47.11	Клас 47.19

Правилата за отнасяне винаги се основават на търговската дейност на дребно на единицата. Ако освен търговия на дребно, единицата осъществява и допълнителна дейност, отнасянето на единицата към подходящия клас се определя само чрез структурата на търговията на дребно.

КЛАСИФИКАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ДЕЙНОСТИ - СТРУКТУРА

Класификация на икономическите дейности: сектори

Код	Наименование на позицията
A	СЕЛСКО, ГОРСКО И РИБНО СТОПАНСТВО
B	ДОБИВНА ПРОМИШЛЕНОСТ
C	ПРЕРАБОТВАЩА ПРОМИШЛЕНОСТ
D	ПРОИЗВОДСТВО И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЕЛЕКТРИЧЕСКА И ТОПЛИННА ЕНЕРГИЯ И НА ГАЗООБРАЗНИ ГОРИВА
E	ДОСТАВЯНЕ НА ВОДИ; КАНАЛИЗАЦИОННИ УСЛУГИ, УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ
F	СТРОИТЕЛСТВО
G	ТЪРГОВИЯ; РЕМОНТ НА АВТОМОБИЛИ И МОТОЦИКЛЕТИ
H	ТРАНСПОРТ, СКЛАДИРАНЕ И ПОЩИ
I	ХОТЕЛИЕРСТВО И РЕСТОРАНТЪОРСТВО
J	СЪЗДАВАНЕ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ТВОРЧЕСКИ ПРОДУКТИ; ДАЛЕКОСЪОБЩЕНИЯ
K	ФИНАНСОВИ И ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ
L	ОПЕРАЦИИ С НЕДВИЖИМИ ИМОТИ
M	ПРОФЕСИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ И НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ
N	АДМИНИСТРАТИВНИ И СПОМАГАТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ
O	ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
P	ОБРАЗОВАНИЕ
Q	ХУМАННО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СОЦИАЛНА РАБОТА
R	КУЛТУРА, СПОРТ И РАЗВЛЕЧЕНИЯ
S	ДРУГИ ДЕЙНОСТИ
T	ДЕЙНОСТИ НА ДОМАКИНСТВА КАТО РАБОТОДАТЕЛИ; НЕДИФЕРЕНЦИРАНИ ДЕЙНОСТИ НА ДОМАКИНСТВА ПО ПРОИЗВОДСТВО НА СТОКИ И УСЛУГИ ЗА СОБСТВЕНО ПОТРЕБЛЕНИЕ
U	ДЕЙНОСТИ НА ЕКСТЕРИТОРИАЛНИ ОРГАНИЗАЦИИ И СЛУЖБИ

Класификация на икономическите дейности: раздели

Код	Наименование на позицията
01	Растениевъдство, животновъдство и лов; спомагателни дейности
02	Горско стопанство
03	Рибно стопанство
05	Добив на въглища
06	Добив на нефт и природен газ
07	Добив на метални руди
08	Добив на неметални материали и суровини
09	Спомагателни дейности в добива
10	Производство на хранителни продукти
11	Производство на напитки
12	Производство на тютюневи изделия
13	Производство на текстил и изделия от текстил, без облекло
14	Производство на облекло
15	Обработка на кожи; производство на обувки и други изделия от обработени кожи без косъм
16	Производство на дървен материал и изделия от дървен материал и корк, без мебели; производство на изделия от слама и материали за плетене
17	Производство на хартия, картон и изделия от хартия и картон
18	Печатна дейност и възпроизвеждане на записани носители
19	Производство на кокс и рафинирани нефтопродукти
20	Производство на химични продукти
21	Производство на лекарствени вещества и продукти
22	Производство на изделия от каучук и пластмаси
23	Производство на изделия от други неметални минерални суровини
24	Производство на основни метали
25	Производство на метални изделия, без машини и оборудване
26	Производство на компютърна и комуникационна техника, електронни и оптични продукти
27	Производство на електрически съоръжения
28	Производство на машини и оборудване, с общо и специално предназначение
29	Производство на автомобили, ремаркета и полуремаркета
30	Производство на превозни средства, без автомобили
31	Производство на мебели

Код	Наименование на позицията
32	Производство, неклассифицирано другаде
33	Ремонт и инсталиране на машини и оборудване
35	Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива
36	Събиране, пречистване и доставяне на води
37	Събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води
38	Събиране и обезвреждане на отпадъци; рециклиране на материали
39	Възстановяване и други услуги по управление на отпадъци
41	Строителство на сгради
42	Строителство на съоръжения
43	Специализирани строителни дейности
45	Търговия на едро и дребно с автомобили и мотоциклети, техническо обслужване и ремонт
46	Търговия на едро, без търговията с автомобили и мотоциклети
47	Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети
49	Сухопътен транспорт
50	Воден транспорт
51	Въздушен транспорт
52	Складиране на товари и спомагателни дейности в транспорта
53	Пощенски и куриерски дейности
55	Хотелиерство
56	Ресторантьорство
58	Издателска дейност
59	Производство на филми и телевизионни предавания, звукозаписване и издаване на музика
60	Радио- и телевизионна дейност
61	Далекосъобщения
62	Дейности в областта на информационните технологии
63	Информационни услуги
64	Предоставяне на финансови услуги, без застраховане и допълнително пенсионно осигуряване
65	Застраховане, презастраховане и допълнително пенсионно осигуряване
66	Спомагателни дейности във финансовите услуги и застраховането

Код	Наименование на позицията
68	Операции с недвижими имоти
69	Юридически и счетоводни дейности
70	Дейност на централни офиси; консултантски дейности в областта на управлението
71	Архитектурни и инженерни дейности; технически изпитвания и анализи
72	Научноизследователска и развойна дейност
73	Рекламна дейност и проучване на пазари
74	Други професионални дейности
75	Ветеринарномедицинска дейност
77	Даване под наем и оперативен лизинг
78	Дейности по наемане и предоставяне на работна сила
79	Туристическа агентска и операторска дейност; други дейности, свързани с пътувания и резервации
80	Дейности по охрана и разследване
81	Дейности по обслужване на сгради и озеленяване
82	Административни офис дейности и друго спомагателно обслужване на стопанската дейност
84	Държавно управление
85	Образование
86	Хуманно здравеопазване
87	Медико-социални грижи с настаняване
88	Социална работа без настаняване
90	Артистична и творческа дейност
91	Други дейности в областта на културата
92	Организиране на хазартни игри
93	Спортни и други дейности, свързани с развлечения и отдых
94	Дейности на организации с нестопанска цел
95	Ремонт на компютърна техника, на лични и домакински вещи
96	Други персонални услуги
97	Дейности на домакинства като работодатели на домашен персонал
98	Недиференцирани дейности на домакинства по производство на стоки и услуги за собствено потребление
99	Дейности на екстериториални организации и служби

Код по КИД-2008	Наименование на позицията	Код по НКИД-2003 (* - част от)	ISIC Rev. 4
A	СЕЛСКО, ГОРСКО И РИБНО СТОПАНСТВО		
01	Растениевъдство, животновъдство и лов; спомагателни дейности		
01.1	Отглеждане на едногодишни растения		
01.11	Отглеждане на зърнени (без ориз) и бобови растения и маслодайни семена	01.11*; 01.12*	0111
01.12	Отглеждане на ориз	01.11*	0112
01.13	Отглеждане на зеленчуци, дини и пъпеши, кореноплодни и грудкови	01.11*; 01.12*	0113
01.14	Отглеждане на захарна тръстика	01.11*	0114
01.15	Отглеждане на тютюн	01.11*	0115
01.16	Отглеждане на влакнодайни растения	01.11*	0116
01.19	Отглеждане на други едногодишни растения	01.11*; 01.12*	0119
01.2	Отглеждане на многогодишни насаждения		
01.21	Отглеждане на грозде	01.13*	0121
01.22	Отглеждане на тропични и субтропични плодове	01.13*	0122
01.23	Отглеждане на цитрусови плодове	01.13*	0123
01.24	Отглеждане на семкови и костилкови плодове	01.13*	0124
01.25	Отглеждане на черупкови, ягодоплодни и други плодове	01.12*; 01.13*	0125
01.26	Отглеждане на маслосъдържащи плодове	01.11*; 01.13*	0126
01.27	Отглеждане на растения за напитки	01.13*	0127
01.28	Отглеждане на подправки, етеричномаслени и лечебни растения	01.11*; 01.12*; 01.13*	0128
01.29	Отглеждане на други многогодишни насаждения	01.11*; 02.01*	0129
01.3	Дейности на разсадници, без горските		
01.30	Дейности на разсадници, без горските	01.12*	0130
01.4	Животновъдство		
01.41	Отглеждане на едър рогат добитък, с млечно направление	01.21*	0141*
01.42	Отглеждане на едър рогат добитък, с друго направление	01.21*	0141*
01.43	Отглеждане на коне, магарета, мулета и катъри	01.22*	0142
01.44	Отглеждане на камили, ламы и подобни животни	01.25*	0143
01.45	Отглеждане на дребен рогат добитък	01.22*	0144
01.46	Отглеждане на свине	01.23	0145
01.47	Отглеждане на домашни птици	01.24	0146
01.49	Отглеждане на други животни	01.22*; 01.25*	0149
01.5	Комбинирано растениевъдно-животновъдно стопанство		
01.50	Комбинирано растениевъдно-животновъдно стопанство	01.30	0150
01.6	Спомагателни дейности в селското стопанство		
01.61	Спомагателни дейности в растениевъдството	01.41*	0161

Код по КИД-2008	Наименование на позицията	Код по НКИД-2003 (* - част от)	ISIC Rev. 4
01.62	Спомагателни дейности в животновъдството	01.42; 92.72*	0162
01.63	Дейности след прибиране на реколтата	01.11*; 01.13*; 01.41*	0163
01.64	Обработка на семена за посев	01.11*; 01.12*; 01.13*; 01.41*	0164
01.7	Лов и спомагателни дейности		
01.70	Лов и спомагателни дейности	01.50*	0170
02	Горско стопанство		
02.1	Възпроизводство на гори		
02.10	Възпроизводство на гори	01.12*; 02.01*	0210
02.2	Дърводобив		
02.20	Дърводобив	02.01*	0220
02.3	Събиране на диворастващи и недървесни продукти		
02.30	Събиране на диворастващи и недървесни продукти	01.12*; 01.13*; 02.01*	0230
02.4	Спомагателни дейности в горското стопанство		
02.40	Спомагателни дейности в горското стопанство	02.02; 74.14*	0240
03	Рибно стопанство		
03.1	Риболов		
03.11	Океански и морски риболов	05.01*	0311
03.12	Сладководен риболов	05.01*	0312
03.2	Развъждане и отглеждане на риба и други водни организми		
03.21	Развъждане и отглеждане на риба и други водни организми в солени басейни	05.02*	0321
03.22	Развъждане и отглеждане на риба и други водни организми в сладководни басейни	01.25*; 05.02*	0322
В	ДОБИВНА ПРОМИШЛЕННОСТ		
05	Добив на въглища		
05.1	Добив на антрацитни и черни въглища		
05.10	Добив на антрацитни и черни въглища	10.10*	0510
05.2	Добив на кафяви и лигнитни въглища		
05.20	Добив на кафяви и лигнитни въглища	10.20*	0520
06	Добив на нефт и природен газ		

Код по КИД-2008	Наименование на позицията	Код по НКИД-2003 (* - част от)	ISIC Rev. 4
06.1	Добив на нефт		
06.10	Добив на нефт	11.10*	0610
06.2	Добив на природен газ		
06.20	Добив на природен газ	11.10*	0620
07	Добив на метални руди		
07.1	Добив на железни руди		
07.10	Добив на железни руди	13.10*	0710
07.2	Добив на уранови, ториеви и руди на цветни метали		
07.21	Добив на уранови и ториеви руди	12.00*	0721
07.29	Добив на руди на цветни метали	13.20*	0729
08	Добив на неметални материали и суровини		
08.1	Добив на скални материали, пясък и глина		
08.11	Добив на строителни и декоративни скални материали, варовик, суров гипс, креда, доломит и шисти	14.11*; 14.12*; 14.13*	0810*
08.12	Добив на трошен камък, чакъл и пясък; добив на глина и каолин	14.21*; 14.22*	0810*
08.9	Добив на други неметални материали и суровини		
08.91	Добив на минерални суровини за химическото производство и на естествени торове	14.30*	0891
08.92	Добив на торф	10.30*	0892
08.93	Добив на сол	14.40*	0893
08.99	Добив на други неметални материали и суровини, неклассифицирани другаде	14.50*	0899
09	Спомагателни дейности в добива		
09.1	Спомагателни дейности в добива на нефт и природен газ		
09.10	Спомагателни дейности в добива на нефт и природен газ	11.10*; 11.20	0910
09.9	Спомагателни дейности в добива, без добива на нефт и природен газ		
09.90	Спомагателни дейности в добива, без добива на нефт и природен газ	10.10*; 10.20*; 10.30*; 12.00*; 13.10*; 13.20*; 14.11*; 14.12*; 14.13*; 14.21*; 14.22*; 14.30*; 14.40*; 14.50*	0990

Код по КИД-2008	Наименование на позицията	Код по НКИД-2003 (* - част от)	ISIC Rev. 4
С	ПРЕРАБОТВАЩА ПРОМИШЛЕННОСТ		
10	Производство на хранителни продукти		
10.1	Производство и преработка на месо; производство на месни продукти, без готови ястия		
10.11	Производство и преработка на месо, без месо от домашни птици	15.11; 15.12*	1010*
10.12	Производство и преработка на месо от домашни птици	15.12*	1010*
10.13	Производство на месни продукти, без готови ястия	15.13*	1010*
10.2	Преработка и консервиране на риба и други водни животни, без готови ястия		
10.20	Преработка и консервиране на риба и други водни животни, без готови ястия	15.20*	1020
10.3	Преработка и консервиране на плодове и зеленчуци, без готови ястия		
10.31	Преработка и консервиране на картофи	15.31	1030*
10.32	Производство на плодови и зеленчукови сокове	15.32	1030*
10.39	Преработка и консервиране на други плодове и зеленчуци, без готови ястия	01.41*; 15.33*; 51.31*	1030*
10.4	Производство на растителни и животински масла и мазнини		
10.41	Производство на растителни и животински масла и мазнини, без маргарин	01.13*; 15.41; 15.42	1040*
10.42	Производство на маргарин и подобни хранителни мазнини	15.43	1040*
10.5	Производство на мляко и млечни продукти		
10.51	Производство на мляко и млечни продукти, без сладолед	15.51	1050*
10.52	Производство на сладолед	15.52	1050*
10.6	Производство на мелничарски продукти, нишесте и нишестени продукти		
10.61	Производство на мелничарски продукти	15.61	1061
10.62	Производство на нишесте и нишестени продукти	15.62*	1062
10.7	Производство на хлебни и тестени изделия		
10.71	Производство на хляб, хлебни и пресни сладкарски изделия	15.81*	1071*
10.72	Производство на сухари, бисквити и сухи сладкарски изделия	15.82	1071*
10.73	Производство на макарони, юфка, кус-кус и подобни макаронени изделия	15.85*	1074
10.8	Производство на други хранителни продукти		
10.81	Производство на захар	15.83	1072
10.82	Производство на какао, шоколадови и захарни изделия	15.84	1073

Код по КИД-2008	Наименование на позицията	Код по НКИД-2003 (* - част от)	ISIC Rev. 4
10.83	Преработка на кафе и чай	15.86	1079*
10.84	Производство на хранителни подправки и овкусители	14.40*; 15.87	1079*
10.85	Производство на готови ястия	15.13*; 15.20*; 15.33*; 15.81*; 15.85*	1075
10.86	Производство на детски, диетични и други хомогенизи- рани храни	15.88	1079*
10.89	Производство на други хранителни продукти, неклассифи- цирани другаде	15.13*; 15.62*; 15.81*; 15.89	1079*
10.9	Производство на готови храни за животни		
10.91	Производство на готови храни (фуражи) за селскосто- пански животни	15.71	1080*
10.92	Производство на готови храни за домашни любимци	15.72	1080*
11	Производство на напитки		
11.0	Производство на напитки		
11.01	Производство на спиртни напитки	15.91; 15.92*; 51.34*	1101
11.02	Производство на вина от грозде	01.13*; 15.93; 51.34*	1102*
11.03	Производство на други ферментирани напитки	15.94	1102*
11.04	Производство на други недестилирани алкохолни напитки	15.95	1102*
11.05	Производство на пиво	15.96	1103*
11.06	Производство на малц	15.97	1103*
11.07	Производство на безалкохолни напитки, минерални и други бутилирани води	15.98	1104
12	Производство на тютюневи изделия		
12.0	Производство на тютюневи изделия		
12.00	Производство на тютюневи изделия	16.00	1200
13	Производство на текстил и изделия от текстил, без облекло		
13.1	Подготовка и предене на текстилни влакна		
13.10	Подготовка и предене на текстилни влакна	17.11; 17.12; 17.13; 17.14; 17.15; 17.16; 17.17	1311

Код по КИД-2008	Наименование на позицията	Код по НКИД-2003 (* - част от)	ISIC Rev. 4
13.2	Производство на тъкани		
13.20	Производство на тъкани	17.21; 17.22; 17.23; 17.24; 17.25; 18.30*	1312
13.3	Облагородяване на прежди, платове и облекло		
13.30	Облагородяване на прежди, платове и облекло	17.30; 52.74*	1313
13.9	Производство на други текстилни изделия		
13.91	Производство на плетени платове	17.60; 18.30*	1391
13.92	Производство на конфекционирани текстилни изделия, без облекло	17.40*	1392
13.93	Производство на килими и текстилни подови настилки	17.51	1393
13.94	Производство на канапи, възета, мрежи и изделия от тях	17.52*	1394
13.95	Производство на нетъкани текстилни изделия, без облекло	17.53	1399*
13.96	Производство на други текстилни изделия за техническа и производствена употреба	17.54*	1399*
13.99	Производство на други текстилни изделия, неклассифицирани другаде	17.54*; 36.63*	1399*
14	Производство на облекло		
14.1	Производство на облекло, без кожухарско		
14.11	Производство на облекло от обработени меки кожи	18.10*	1410*
14.12	Производство на работно облекло	18.21	1410*
14.13	Производство на горно облекло, без работно	18.22	1410*
14.14	Производство на долно облекло	18.23	1410*
14.19	Производство на друго облекло и допълнения за облекло	17.71*; 18.24*	1410*
14.2	Производство на облекло и изделия от кожухарски кожи		
14.20	Производство на облекло и изделия от кожухарски кожи	18.30*	1420
14.3	Производство на други трикотажни изделия		
14.31	Производство на чорапи и чорапогащи	17.71*	1430*
14.39	Производство на класически (машинно или ръчно плетени) пуловери, жилетки и други подобни изделия	17.72	1430*
15	Обработка на кожи; производство на обувки и други изделия от обработени кожи без косъм		
15.1	Обработка на кожи; производство на изделия за пътуване и сарашки изделия		
15.11	Обработка на кожи без косъм; обработка и багрене на кожухарски кожи	18.30*; 19.10	1511
15.12	Производство на кюфари, чанти и други изделия за пътуване, сарашки и седларски изделия	19.20*; 36.63*	1512

Код по КИД-2008	Наименование на позицията	Код по НКИД-2003 (* - част от)	ISIC Rev. 4
15.2	Производство на обувки		
15.20	Производство на обувки	19.30*	1520
16	Производство на дървен материал и изделия от дървен материал и корк, без мебели; производство на изделия от слама и материали за плетене		
16.1	Разкрояване, рендосване и импрегниране на дървен материал		
16.10	Разкрояване, рендосване и импрегниране на дървен материал	02.01*; 20.10	1610
16.2	Производство на изделия от дървен материал, корк, слама и материали за плетене		
16.21	Производство на фурнир и дървесни плочи	20.20	1621
16.22	Производство на сглобени паркетни плочи	20.30*	1622*
16.23	Производство на дограма и други изделия от дървен материал за строителството	20.30*	1622*
16.24	Производство на опаковки от дървен материал	20.40*	1623
16.29	Производство на други изделия от дървен материал; производство на изделия от корк, слама и материали за плетене	19.30*; 20.51*; 20.52*; 36.63*	1629
17	Производство на хартия, картон и изделия от хартия и картон		
17.1	Производство на влакнести полуфабрикати, хартия и картон		
17.11	Производство на влакнести полуфабрикати	21.11	1701*
17.12	Производство на хартия и картон	21.12	1701*
17.2	Производство на изделия от хартия и картон		
17.21	Производство на вълнообразен картон и опаковки от хартия и картон	21.21	1702
17.22	Производство на домакински, санитарно-хигиенни и тоалетни изделия от хартия и картон	17.54*; 21.22*	1709*
17.23	Производство на канцеларски материали от хартия и картон	21.23; 22.22*	1709*
17.24	Производство на тапети и подобни стенни облицовки	21.24	1709*
17.29	Производство на други изделия от хартия и картон	21.25*; 36.63*	1709*
18	Печатна дейност и възпроизвеждане на записани носители		
18.1	Печатна дейност		
18.11	Печатане на вестници	22.21	1811*
18.12	Печатане на други издания и печатни продукти	21.22*; 21.25*; 22.22*	1811*

Код по КИД-2008	Наименование на позицията	Код по НКИД-2003 (* - част от)	ISIC Rev. 4
18.13	Предпечатна подготовка	22.24; 22.25	1812*
18.14	Подвързване и подобни дейности, свързани с печатането	22.23	1812*
18.2	Възпроизвеждане на записани носители		
18.20	Възпроизвеждане на записани носители	22.31; 22.32; 22.33	1820
19	Производство на кокс и рафинирани нефтопродукти		
19.1	Производство на кокс и продукти на коксуването		
19.10	Производство на кокс и продукти на коксуването	23.10; 24.14*	1910
19.2	Производство на рафинирани нефтопродукти и брикети от въглища и торф		
19.20	Производство на рафинирани нефтопродукти и брикети от въглища и торф	10.10*; 10.20*; 10.30*; 23.20	1920
20	Производство на химични продукти		
20.1	Производство на основни химични вещества		
20.11	Производство на промишлени газове	24.11	2011*
20.12	Производство на багрила и пигменти	24.12	2011*
20.13	Производство на други основни неорганични химични вещества	23.30*; 24.13	2011*
20.14	Производство на други основни органични химични вещества	15.92*; 24.14*	2011*
20.15	Производство на азотни съединения и торове	24.15*	2012
20.16	Производство на полимери в първични форми	24.16	2013*
20.17	Производство на синтетичен каучук в първични форми	24.17	2013*
20.2	Производство на пестициди и други агрохимикали		
20.20	Производство на пестициди и други агрохимикали	24.20	2021
20.3	Производство на бои, лакове и подобни продукти, печатарско мастило и китове		
20.30	Производство на бои, лакове и подобни продукти, печатарско мастило и китове	24.30	2022
20.4	Производство на почистващи, миешки, тоалетни и козметични препарати		
20.41	Производство на сапун, миешки, почистващи и полиращи препарати	24.51*	2023*
20.42	Производство на парфюми и тоалетни продукти	24.51*; 24.52	2023*
20.5	Производство на други химични продукти		
20.51	Производство на експлозиви	24.61; 36.63*	2029*

Код по КИД-2008	Наименование на позицията	Код по НКИД-2003 (* - част от)	ISIC Rev. 4
20.52	Производство на лепила	24.62*	2029*
20.53	Производство на етерични масла	24.63	2029*
20.59	Производство на други химични продукти, неклассифицирани другаде	24.62*; 24.64; 24.66*	2029*
20.6	Производство на изкуствени и синтетични влакна		
20.60	Производство на изкуствени и синтетични влакна	24.70	2030
21	Производство на лекарствени вещества и продукти		
21.1	Производство на лекарствени вещества		
21.10	Производство на лекарствени вещества	24.41	2100*
21.2	Производство на лекарствени продукти		
21.20	Производство на лекарствени продукти	23.30*; 24.42*	2100*
22	Производство на изделия от каучук и пластмаси		
22.1	Производство на изделия от каучук		
22.11	Производство на външни и вътрешни гуми; регенериране на пневматични гуми	25.11; 25.12	2211
22.19	Производство на други изделия от каучук	19.30*; 25.13*; 36.62*; 36.63*	2219
22.2	Производство на изделия от пластмаси		
22.21	Производство на листове, плочи, тръби и профили, от пластмаси	25.21*	2220*
22.22	Производство на опаковки от пластмаси	25.22	2220*
22.23	Производство на дограма и други изделия от пластмаси за строителството	25.23*; 36.63*	2220*
22.29	Производство на други изделия от пластмаси	19.30*; 25.24*; 36.63*	2220*
23	Производство на изделия от други неметални минерални суровини		
23.1	Производство на стъкло и изделия от стъкло		
23.11	Производство на необработено плоско стъкло	26.11	2310*
23.12	Формуване и обработване на плоско стъкло	26.12	2310*
23.13	Производство на опаковки и домакинско стъкло	26.13	2310*
23.14	Производство на стъквени влакна	26.14	2310*
23.19	Производство и обработване на други изделия от стъкло, вкл. за техническа употреба	26.15*	2310*
23.2	Производство на огнеупорни изделия		
23.20	Производство на огнеупорни изделия	26.26	2391
23.3	Производство на керамични изделия за строителството		
23.31	Производство на керамични плочки	26.30	2392*

Код по КИД-2008	Наименование на позицията	Код по НКИД-2003 (* - част от)	ISIC Rev. 4
23.32	Производство на тухли, керемиди и други изделия от печена глина за строителството	26.40*	2392*
23.4	Производство на други порцеланови и керамични изделия		
23.41	Производство на домакински порцелан, декоративни изделия от порцелан и други керамични материали	26.21	2393*
23.42	Производство на санитарна керамика	26.22	2393*
23.43	Производство на керамични изолатори	26.23	2393*
23.44	Производство на друга техническа керамика	26.24; 31.62*	2393*
23.49	Производство на други керамични изделия, неклассифицирани другаде	26.25	2393*
23.5	Производство на цимент, вар и гипс		
23.51	Производство на цимент	26.51	2394*
23.52	Производство на вар и гипс	26.52; 26.53	2394*
23.6	Производство на изделия от бетон, гипс и цимент		
23.61	Производство на изделия от бетон за строителството	26.61	2395*
23.62	Производство на изделия от гипс за строителството	26.62	2395*
23.63	Производство на готови бетонови смеси	26.63	2395*
23.64	Производство на неогнеупорни строителни разтвори	26.64	2395*
23.65	Производство на влакнесто-циментови изделия	26.65	2395*
23.69	Производство на други изделия от бетон, гипс и цимент	26.66	2395*
23.7	Рязане, профилиране и обработване на строителни и декоративни скални материали		
23.70	Рязане, профилиране и обработване на строителни и декоративни скални материали	26.70	2396
23.9	Производство на изделия от други неметални минерали		
23.91	Производство на абразивни изделия	26.81*	2399*
23.99	Производство на изделия от други неметални минерали, неклассифицирани другаде	26.82	2399*
24	Производство на основни метали		
24.1	Производство на чугун, стомана и феросплави		
24.10	Производство на чугун, стомана и феросплави	27.10	2410*
24.2	Производство на тръби, кухи профили и фитинги за тях от стомана		
24.20	Производство на тръби, кухи профили и фитинги за тях от стомана	27.22	2410*
24.3	Производство на други продукти при първичната преработка на стомана		
24.31	Студено изтегляне на пръти	27.31	2410*
24.32	Студено валцуване на тесни ленти	27.32	2410*

Код по КИД-2008	Наименование на позицията	Код по НКИД-2003 (* - част от)	ISIC Rev. 4
24.33	Студено формуване или прегъване на продукти от стомана	27.33; 28.11*	2410*
24.34	Студено изтегляне на тел	27.34	2410*
24.4	Производство на основни благородни и други цветни метали		
24.41	Производство на благородни метали	27.41	2420*
24.42	Производство на алуминий	27.42	2420*
24.43	Производство на олово, цинк, калай	27.43	2420*
24.44	Производство на мед	27.44	2420*
24.45	Производство на други цветни метали	27.45	2420*
24.46	Преработка на ядрено гориво	23.30*	2420*
24.5	Леене на метали		
24.51	Леене на чугун	27.21; 27.51	2431*
24.52	Леене на стомана	27.52	2431*
24.53	Леене на леки метали	27.53	2432*
24.54	Леене на други метали	27.54	2432*
25	Производство на метални изделия, без машини и оборудване		
25.1	Производство на метални изделия за строителството		
25.11	Производство на метални конструкции и части от тях	28.11*	2511*
25.12	Производство на метална дограма	28.12*	2511*
25.2	Производство на котли за централно отопление и радиатори с неелектрическо загряване; производство на цистерни, резервоари и контейнери от метал		
25.21	Производство на котли за централно отопление и радиатори с неелектрическо загряване	28.22*	2512*
25.29	Производство на цистерни, резервоари и контейнери от метал	28.21*	2512*
25.3	Производство на парни котли, без котли за централно отопление		
25.30	Производство на парни котли, без котли за централно отопление	28.30*	2513
25.4	Производство на въоръжение и боеприпаси		
25.40	Производство на въоръжение и боеприпаси	29.60*	2520
25.5	Коване, шамповане и валцуване на метал; прахова металургия		
25.50	Коване, шамповане и валцуване на метал; прахова металургия	28.40	2591
25.6	Друго металообработване		
25.61	Повърхностно обработване и нанасяне на покритие върху метал	28.51	2592*
25.62	Механично обработване на метал	28.52*	2592*

Код по КИД-2008	Наименование на позицията	Код по НКИД-2003 (* - част от)	ISIC Rev. 4
25.7	Производство на кухненски прибори, инструменти и железария		
25.71	Производство на кухненски прибори и ножарски изделия	28.61*; 28.75*	2593*
25.72	Производство на строителен и мебелен обков	28.63*	2593*
25.73	Производство на сечива и инструменти за ръчна работа	28.62*; 29.56*	2593*
25.9	Производство на други метални изделия		
25.91	Производство на варели и подобни съдове от стомана	28.71*	2599*
25.92	Производство на леки опаковки от метал	28.72	2599*
25.93	Производство на изделия от тел, вериги и пружини	28.73; 28.74*	2599*
25.94	Производство на свързващи елементи	28.74*	2599*
25.99	Производство на други метални изделия, неklasифицирани другаде	28.75*; 31.62*; 36.63*	2599*
26	Производство на компютърна и комуникационна техника, електронни и оптични продукти		
26.1	Производство на електронни елементи и печатни платки		
26.11	Производство на електронни елементи	24.66*; 31.10*; 31.20*; 31.30*; 32.10*; 32.30*	2610*
26.12	Производство на монтирани печатни платки	32.10*	2610*
26.2	Производство на компютърна техника		
26.20	Производство на компютърна техника	30.02*; 32.30*	2620
26.3	Производство на радио-, телевизионна и далекосъобщителна техника		
26.30	Производство на радио-, телевизионна и далекосъобщителна техника	31.62*; 32.20*; 32.30*	2630
26.4	Производство на битова електроника		
26.40	Производство на битова електроника	32.30*; 36.50*	2640
26.5	Производство на уреди и апарати за измерване, изпитване и навигация; производство на часовници		
26.51	Производство на уреди и апарати за измерване, изпитване и навигация	31.62*; 33.20*	2651
26.52	Производство на часовници и часовникови механизми	33.50*	2652

Код по КИД-2008	Наименование на позицията	Код по НКИД-2003 (* - част от)	ISIC Rev. 4
26.6	Производство на излъчващи електромедицински и терапевтични апарати		
26.60	Производство на излъчващи електромедицински и терапевтични апарати	33.10*	2660
26.7	Производство на оптични уреди и елементи и фотоаграфска техника		
26.70	Производство на оптични уреди и елементи и фотоаграфска техника	32.30*; 33.20*; 33.40*	2670
26.8	Производство на магнитни и оптични носители, незаписани		
26.80	Производство на магнитни и оптични носители, незаписани	24.65	2680
27	Производство на електрически съоръжения		
27.1	Производство на електрически двигатели, генератори и трансформатори и апарати за управление и разпределение на електрическа енергия		
27.11	Производство на електрически двигатели, генератори и трансформатори	31.10*; 31.62*	2710*
27.12	Производство на апарати за управление и разпределение на електрическа енергия	31.20*	2710*
27.2	Производство на акумулаторни батерии и акумулатори		
27.20	Производство на акумулаторни батерии и акумулатори	31.40	2720
27.3	Производство на изолирани проводници и електроинсталационни изделия		
27.31	Производство на кабели от оптични влакна	31.30*; 33.40*	2731
27.32	Производство на други електрически и електронни проводници и кабели	31.30*	2732
27.33	Производство на електроинсталационни изделия	25.23*; 25.24*; 31.20*	2733
27.4	Производство на лампи и осветители		
27.40	Производство на лампи и осветители	31.50; 31.61*; 31.62*	2740
27.5	Производство на битови уреди		
27.51	Производство на битови електроуреди	29.71*	2750*
27.52	Производство на неелектрически битови уреди	29.72*	2750*
27.9	Производство на други електрически съоръжения		
27.90	Производство на други електрически съоръжения	29.43*; 31.20*; 31.30*; 31.62*; 32.10*	2790

Код по КИД-2008	Наименование на позицията	Код по НКИД-2003 (* - част от)	ISIC Rev. 4
28	Производство на машини и оборудване, с общо и специално предназначение		
28.1	Производство на машини с общо предназначение		
28.11	Производство на турбини и двигатели, без авиационни, автомобилни и мотоциклетни	29.11*; 29.12*; 34.30*	2811
28.12	Производство на хидравлични помпи, хидравлични и пневматични двигатели	29.12*; 29.13*	2812
28.13	Производство на други помпи и компресори	29.12*	2813*
28.14	Производство на арматурни изделия	29.13*	2813*
28.15	Производство на лагери, предавки и съединители	29.14*	2814
28.2	Производство на други машини с общо предназначение		
28.21	Производство на пещи и горелки	29.21*; 29.71*; 29.72*	2815
28.22	Производство на подемно-транспортни машини	29.22*; 35.50*	2816
28.23	Производство на офис техника, без компютърната	30.01; 32.30*; 36.12*	2817
28.24	Производство на преносими инструменти с вграден двигател	29.41*	2818
28.25	Производство на промишлено хладилно и вентилационно оборудване	29.23*; 29.71*	2819*
28.29	Производство на други машини с общо предназначение, некласифицирани другаде	29.24*; 29.43*; 33.20*	2819*
28.3	Производство на машини за селското и горското стопанство		
28.30	Производство на машини за селското и горското стопанство	29.31*; 29.32*; 29.53*	2821
28.4	Производство на обработващи машини		
28.41	Производство на машини за обработка на метал	28.62*; 29.42*	2822*
28.49	Производство на други обработващи машини	28.62*; 29.43*; 31.62*	2822*
28.9	Производство на други машини със специално предназначение		
28.91	Производство на машини и оборудване за металургията и леярството	29.51*	2823

Код по КИД-2008	Наименование на позицията	Код по НКИД-2003 (* - част от)	ISIC Rev. 4
28.92	Производство на машини за добива и строителството	28.62*; 29.52*; 34.10*	2824
28.93	Производство на машини и оборудване за преработка на храни, напитки и тютюн	29.53*	2825
28.94	Производство на машини за текстил, облекло, кожи и кожени изделия	29.54*; 29.56*	2826
28.95	Производство на машини за хартия, картон и изделия от хартия и картон	29.55*	2829*
28.96	Производство на машини за каучук или пластмаси	29.56*	2829*
28.99	Производство на други машини със специално предназначение, неклассифицирани другаде	29.56*; 31.62*; 33.20*; 33.40*; 35.30*; 36.50*; 36.63*	2829*
29	Производство на автомобили, ремаркета и полуремаркета		
29.1	Производство на автомобили и техните двигатели		
29.10	Производство на автомобили и техните двигатели	34.10*	2910
29.2	Производство на купета и каросерии за автомобили; производство на ремаркета и полуремаркета		
29.20	Производство на купета и каросерии за автомобили; производство на ремаркета и полуремаркета	34.20*	2920
29.3	Производство на части и принадлежности за автомобили		
29.31	Производство на електронни и електрически части и устройства за автомобили	31.61*	2930*
29.32	Производство на други части и принадлежности за автомобили	34.30*; 36.11*	2930*
30	Производство на превозни средства, без автомобили		
30.1	Строителство на плавателни съдове		
30.11	Строителство на плавателни съдове, без тези за отдих	35.11*; 36.11*	3011
30.12	Строителство на плавателни съдове за отдих	35.12*	3012
30.2	Производство на локомотиви, мотриси и вагони		
30.20	Производство на локомотиви, мотриси и вагони	31.62*; 35.20*; 36.11*	3020
30.3	Производство на въздухоплавателни и космически средства и техните двигатели		
30.30	Производство на въздухоплавателни и космически средства и техните двигатели	29.60*; 35.30*; 36.11*	3030

Код по КИД-2008	Наименование на позицията	Код по НКИД-2003 (* - част от)	ISIC Rev. 4
30.4	Производство на бойни бронирани транспортни машини		
30.40	Производство на бойни бронирани транспортни машини	29.60*	3040
30.9	Производство на други превозни средства		
30.91	Производство на мотоциклети и техните двигатели	34.10*; 35.41	3091
30.92	Производство на велосипеди и инвалидни колички	35.42; 35.43*; 36.63*	3092
30.99	Производство на други превозни средства, неклассифицирани другаде	35.50*	3099
31	Производство на мебели		
31.0	Производство на мебели		
31.01	Производство на мебели за офиси и магазини	35.50*; 36.11*; 36.12*	3100*
31.02	Производство на кухненски мебели	36.11*; 36.13*	3100*
31.03	Производство на матраци и дюшеци	36.15	3100*
31.09	Производство на други мебели	36.11*; 36.14*	3100*
32	Производство, неклассифицирано другаде		
32.1	Производство на бижута и подобни изделия		
32.11	Сечене на монети	36.21	3211*
32.12	Производство на бижутерийни и подобни изделия от благородни метали	33.50*; 36.22	3211*
32.13	Производство на бижута имитация	33.50*; 36.61	3212
32.2	Производство на музикални инструменти		
32.20	Производство на музикални инструменти	36.30*	3220
32.3	Производство на спортни стоки		
32.30	Производство на спортни стоки	36.40*	3230
32.4	Производство на игри и детски играчки		
32.40	Производство на игри и детски играчки	36.50*	3240
32.5	Производство на медицински и зъболекарски инструменти и средства		
32.50	Производство на медицински и зъболекарски инструменти и средства	17.40*; 24.42*; 25.13*; 29.24*; 33.10*; 33.20*; 33.40*	3250

Код по КИД-2008	Наименование на позицията	Код по НКИД-2003 (* - част от)	ISIC Rev. 4
32.9	Разнообразни производства, неклассифицирани другаде		
32.91	Производство на метли и четки	36.62*	3290*
32.99	Други разнообразни производства, неклассифицирани другаде	18.10*; 18.24*; 19.20*; 20.51*; 20.52*; 22.11*; 25.13*; 25.24*; 28.75*; 33.10*; 36.40*; 36.63*	3290*
33	Ремонт и инсталиране на машини и оборудване		
33.1	Ремонт на метални изделия, машини и оборудване		
33.11	Ремонт на метални изделия	28.11*; 28.21*; 28.22*; 28.30*; 28.61*; 28.62*; 28.63*; 28.71*; 28.75*; 29.60*; 34.20*; 35.50*	3311
33.12	Ремонт на машини и оборудване, с общо и специално предназначение	28.52*; 29.11*; 29.12*; 29.13*; 29.14*; 29.21*; 29.22*; 29.23*; 29.24*; 29.31*; 29.32*; 29.41*; 29.42*; 29.43*; 29.51*; 29.52*; 29.53*; 29.54*; 29.55*; 29.56*; 72.50*	3312

Код по КИД-2008	Наименование на позицията	Код по НКВД-2003 (* - част от)	ISIC Rev. 4
33.13	Ремонт на електронни и оптични уреди и апарати	29.24*; 31.10*; 31.62*; 32.10*; 32.30*; 33.10*; 33.20*; 33.40*; 33.50*	3313
33.14	Ремонт на електрически съоръжения	29.71*; 31.10*; 31.20*; 31.62*; 33.10*; 33.20*	3314
33.15	Ремонт и поддържане на плавателни съдове	35.11*; 35.12*	3315*
33.16	Ремонт и поддържане на въздухоплавателни и космически средства	35.30*	3315*
33.17	Ремонт и поддържане на други превозни средства	35.20*; 35.43*; 35.50*	3315*
33.19	Ремонт на друго оборудване	17.40*; 17.52*; 20.40*; 20.51*; 25.13*; 25.21*; 25.24*; 26.15*; 26.40*; 26.81*; 36.30*; 36.50*	3319
33.2	Инсталиране на машини и оборудване		
33.20	Инсталиране на машини и оборудване	25.21*; 26.15*; 26.40*; 26.81*; 28*; 29*; 30*; 31*; 32*; 33*; 33.30*; 34*; 35*; 36*	3320

Код по КИД-2008	Наименование на позицията	Код по НКИД-2003 (* - част от)	ISIC Rev. 4
D	ПРОИЗВОДСТВО И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЕЛЕКТРИЧЕСКА И ТОПЛИННА ЕНЕРГИЯ И НА ГАЗО-ОБРАЗНИ ГОРИВА		
35	Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива		
35.1	Производство, пренос и разпределение на електрическа енергия		
35.11	Производство на електрическа енергия	40.11*	3510*
35.12	Пренос на електрическа енергия	40.12	3510*
35.13	Разпределение на електрическа енергия	40.13*	3510*
35.14	Търговия с електрическа енергия	40.13*	3510*
35.2	Производство и разпределение на газообразни горива по газоразпределителните мрежи		
35.21	Производство на газообразни горива	40.21	3520*
35.22	Разпределение на газообразни горива по газоразпределителните мрежи	40.22*	3520*
35.23	Търговия с газообразни горива по газоразпределителните мрежи	40.22*	3520*
35.3	Производство и разпределение на топлинна енергия		
35.30	Производство и разпределение на топлинна енергия	40.30	3530
E	ДОСТАВЯНЕ НА ВОДИ; КАНАЛИЗАЦИОННИ УСЛУГИ, УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ		
36	Събиране, пречистване и доставяне на води		
36.0	Събиране, пречистване и доставяне на води		
36.00	Събиране, пречистване и доставяне на води	41.00	3600
37	Събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води		
37.0	Събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води		
37.00	Събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води	90.01	3700
38	Събиране и обезвреждане на отпадъци; рециклиране на материали		
38.1	Събиране на отпадъци		
38.11	Събиране на неопасни отпадъци	90.02*; 90.03*	3811
38.12	Събиране на опасни отпадъци	23.30*; 40.11*; 90.02*	3812
38.2	Обработване и обезвреждане на отпадъци		
38.21	Обработване и обезвреждане на неопасни отпадъци	14.50*; 24.15*; 90.02*	3821
38.22	Обработване и обезвреждане на опасни отпадъци	23.30*; 90.02*	3822

Код по КИД-2008	Наименование на позицията	Код по НКИД-2003 (* - част от)	ISIC Rev. 4
38.3	Рециклиране на материали		
38.31	Разкомплектоване на отпадъци	37.10*	3830*
38.32	Рециклиране на сортирани отпадъци	37.10*; 37.20	3830*
39	Възстановяване и други услуги по управление на отпадъци		
39.0	Възстановяване и други услуги по управление на отпадъци		
39.00	Възстановяване и други услуги по управление на отпадъци	90.03*	3900
F	СТРОИТЕЛСТВО		
41	Строителство на сгради		
41.1	Дейности по реализиране на инвестиционни проекти за сгради		
41.10	Дейности по реализиране на инвестиционни проекти за сгради	70.11*	4100*
41.2	Строителство на жилищни и нежилищни сгради		
41.20	Строителство на жилищни и нежилищни сгради	20.30*; 25.23*; 28.11*; 45.21*; 45.23*	4100*
42	Строителство на съоръжения	70.11*	
42.1	Строителство на пътища, вкл. релсови		
42.11	Строителство на автомагистрали, пътища и самолетни писти	45.23*	4210*
42.12	Строителство на подземни и надземни релсови пътища	45.21*; 45.23*	4210*
42.13	Строителство на мостове и тунели	45.21*	4210*
42.2	Строителство на преносни и разпределителни проводни и мрежи		
42.21	Строителство на преносни и разпределителни тръбопроводи	45.21*; 45.24*; 45.25*	4220*
42.22	Строителство на преносни и разпределителни електрически и далекосъобщителни мрежи	45.21*	4220*
42.9	Строителство на други съоръжения		
42.91	Строителство на хидротехнически съоръжения	45.24*	4290*
42.99	Строителство на други съоръжения, неklasифицирани другаде	45.21*; 45.23*	4290*
43	Специализирани строителни дейности		
43.1	Разчистване и подготовка на строителната площадка		
43.11	Събаряне и разрушаване	45.11*	4311
43.12	Земни работи	45.11*	4312*
43.13	Сондиране и пробиване	45.12	4312*

Код по КИД-2008	Наименование на позицията	Код по НКИД-2003 (* - част от)	ISIC Rev. 4
43.2	Изграждане на инсталации		
43.21	Изграждане на електрически инсталации	45.31*; 45.34*	4321
43.22	Изграждане на водопроводни, канализационни, отоплителни и климатични инсталации	45.31*; 45.33	4322
43.29	Изграждане на други инсталации	29.22*; 45.31*; 45.32; 45.34*	4329
43.3	Довършителни строителни дейности		
43.31	Полагане на мазилки	45.41	4330*
43.32	Монтаж на дограма и дърводелски работи	20.30*; 25.23*; 28.12*; 45.42	4330*
43.33	Полагане на облицовки и настилки	45.43	4330*
43.34	Боядисване и стъклопоставяне	45.44	4330*
43.39	Други довършителни строителни дейности	45.45*	4330*
43.9	Други специализирани строителни дейности		
43.91	Покривни работи	20.30*; 45.22*	4390*
43.99	Други специализирани строителни дейности, некласифицирани другаде	45.21*; 45.22*; 45.24*; 45.25*; 45.45*; 45.50	4390*
G	ТЪРГОВИЯ; РЕМОНТ НА АВТОМОБИЛИ И МОТОЦИКЛЕТИ		
45	Търговия на едро и дребно с автомобили и мотоциклети, техническо обслужване и ремонт		
45.1	Търговия с автомобили		
45.11	Търговия с леки и лекотоварни автомобили до 3.5 т	50.10*	4510*
45.19	Търговия с други автомобили над 3.5 т	50.10*	4510*
45.2	Техническо обслужване и ремонт на автомобили		
45.20	Техническо обслужване и ремонт на автомобили	50.20*	4520
45.3	Търговия с части и принадлежности за автомобили		
45.31	Търговия на едро с части и принадлежности за автомобили	50.30*	4530*
45.32	Търговия на дребно с части и принадлежности за автомобили	50.30*	4530*
45.4	Търговия с мотоциклети и с части за тях, техническо обслужване и ремонт на мотоциклети		
45.40	Търговия с мотоциклети и части за тях, техническо обслужване и ремонт на мотоциклети	50.40	4540

Код по КИД-2008	Наименование на позицията	Код по НКИД-2003 (* - част от)	ISIC Rev. 4
46	Търговия на едро, без търговията с автомобили и мотоциклети		
46.1	Търговия на едро чрез посредничество		
46.11	Търговско посредничество със селскостопански суровини, живи животни, текстилни суровини и полуфабрикати	51.11	4610*
46.12	Търговско посредничество с горива, руди, метали и химични продукти	51.12	4610*
46.13	Търговско посредничество с дървен материал и материали за строителството	51.13	4610*
46.14	Търговско посредничество с машини, промишлено оборудване, кораби и самолети	51.14	4610*
46.15	Търговско посредничество с мебели, стоки за бита, железария и метални изделия	51.15	4610*
46.16	Търговско посредничество с текстил, облекло, обувки и кожени изделия	51.16	4610*
46.17	Търговско посредничество с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия	51.17	4610*
46.18	Специализирано търговско посредничество с други групи стоки	51.18	4610*
46.19	Неспециализирано търговско посредничество с разнообразни стоки	51.19	4610*
46.2	Търговия на едро със селскостопански суровини и живи животни		
46.21	Търговия на едро със зърно, семена, фуражи и необработен тютюн	51.21; 51.25	4620*
46.22	Търговия на едро с цветя и растения	51.22	4620*
46.23	Търговия на едро с живи животни	51.23	4620*
46.24	Търговия на едро със сурови и обработени кожи	51.24	4620*
46.3	Търговия на едро с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия		
46.31	Търговия на едро с плодове и зеленчуци	51.31*; 51.38*	4630*
46.32	Търговия на едро с месо и месни продукти	51.32	4630*
46.33	Търговия на едро с мляко и млечни продукти, яйца, хранителни масла и мазнини	51.33	4630*
46.34	Търговия на едро с напитки	51.34*	4630*
46.35	Търговия на едро с тютюневи изделия	51.35	4630*
46.36	Търговия на едро със захар, захарни и шоколадови изделия	51.36	4630*
46.37	Търговия на едро с кафе, чай, какао и подправки	51.37	4630*
46.38	Специализирана търговия на едро с други хранителни стоки	51.38*	4630*
46.39	Неспециализирана търговия на едро с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия	51.39	4630*
46.4	Търговия на едро с нехранителни потребителски стоки		
46.41	Търговия на едро с текстил и галантерийни стоки	51.41	4641*

Код по КИД-2008	Наименование на позицията	Код по НКИД-2003 (* - част от)	ISIC Rev. 4
46.42	Търговия на едро с облекло и обувки	51.42	4641*
46.43	Търговия на едро с битова електроника и електроуреди	51.43*; 51.47*	4649*
46.44	Търговия на едро с порцеланови и стъklarски изделия и почистващи препарати	51.44*	4649*
46.45	Търговия на едро с парфюмерийни и козметични стоки	51.45	4649*
46.46	Търговия на едро с фармацевтични стоки, медицинска техника и апаратура	51.46	4649*
46.47	Търговия на едро с мебели, килими и осветители	51.43* 51.47*	4649*
46.48	Търговия на едро с часовници и бижутерия	51.47*	4649*
46.49	Търговия на едро с други нехранителни потребителски стоки	51.44*; 51.47*	4649*
46.5	Търговия на едро с компютърна и комуникационна техника		
46.51	Търговия на едро с компютри, периферни устройства за тях и програмни продукти	51.84	4651
46.52	Търговия на едро с електронни елементи и комуникационна техника	51.43*; 51.86	4652
46.6	Търговия на едро с други машини и оборудване със стопанско предназначение и части за тях		
46.61	Търговия на едро с машини и оборудване за селското и горското стопанство и части за тях	51.88	4653
46.62	Търговия на едро с обработващи машини и части за тях	51.81	4659*
46.63	Търговия на едро с машини и оборудване за добива и строителството и части за тях	51.82	4659*
46.64	Търговия на едро с машини за производство на текстил, облекло и кожени изделия и части за тях	51.83	4659*
46.65	Търговия на едро с офис мебели	51.85*	4659*
46.66	Търговия на едро с друга офис техника, без компютри	51.85*	4659*
46.69	Търговия на едро с други машини и оборудване със стопанско предназначение, неклассифицирана другаде, и части за тях	51.87	4659*
46.7	Търговия на едро с неселскостопански междинни продукти, отпадъци и скрап		
46.71	Търговия на едро с твърди, течни и газообразни горива и подобни продукти	51.51	4661
46.72	Търговия на едро с метали и руди	51.52	4662
46.73	Търговия на едро с дървен материал, материали за строителството и санитарно оборудване	51.44*; 51.47*; 51.53	4663*
46.74	Търговия на едро с железария и арматурни изделия	51.54	4663*
46.75	Търговия на едро с химични вещества и продукти	51.55*	4669*
46.76	Специализирана търговия на едро с други междинни продукти	51.55*; 51.56	4669*
46.77	Търговия на едро с отпадъци и скрап	51.57	4669*

Код по КИД-2008	Наименование на позицията	Код по НКИД-2003 (* - част от)	ISIC Rev. 4
46.9	Неспециализирана търговия на едро		
46.90	Неспециализирана търговия на едро	51.90	4690
47	Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети		
47.1	Търговия на дребно в неспециализирани магазини		
47.11	Търговия на дребно в неспециализирани магазини предимно с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия	52.11	4711
47.19	Търговия на дребно в неспециализирани магазини с разнообразни стоки	52.12	4719
47.2	Търговия на дребно в специализирани магазини с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия		
47.21	Търговия на дребно с плодове и зеленчуци	52.21; 52.27*	4721*
47.22	Търговия на дребно с месо и месни продукти	52.22	4721*
47.23	Търговия на дребно с риба и други морски храни	52.23	4721*
47.24	Търговия на дребно с хляб, хлебни, захарни и сладкарски изделия	52.24	4721*
47.25	Търговия на дребно с напитки	52.25	4722
47.26	Търговия на дребно с тютюневи изделия	52.26	4723
47.29	Търговия на дребно с други хранителни стоки	52.27*	4721*
47.3	Търговия на дребно с автомобилни горива и смазочни материали		
47.30	Търговия на дребно с автомобилни горива и смазочни материали	50.50	4730
47.4	Търговия на дребно в специализирани магазини с компютърна и комуникационна техника и битова електроника		
47.41	Търговия на дребно с компютри, периферни устройства за тях и програмни продукти	52.48*	4741*
47.42	Търговия на дребно с телефонни апарати и други устройства за далекосъобщения	52.48*	4741*
47.43	Търговия на дребно с битова електроника	52.45*	4742
47.5	Търговия на дребно в специализирани магазини с текстил, железария, стоки за обзавеждане и битови електроуреди		
47.51	Търговия на дребно с текстил и галантерийни стоки	52.41	4751
47.52	Търговия на дребно с железария, бои и плоско стъкло	52.46	4752
47.53	Търговия на дребно с тапети, килими и други стенни и подови покрития	52.44*; 52.48*	4753
47.54	Търговия на дребно с битови електроуреди	52.45*	4759*
47.59	Търговия на дребно с мебели, осветители и други стоки за бита, некласифицирани другаде	52.44*; 52.45*; 52.48*	4759*

Код по КИД-2008	Наименование на позицията	Код по НКИД-2003 (* - част от)	ISIC Rev. 4
47.6	Търговия на дребно в специализирани магазини със стоки, предназначени за свободното време		
47.61	Търговия на дребно с книги	52.47*	4761*
47.62	Търговия на дребно с вестници и канцеларски стоки	52.47*	4761*
47.63	Търговия на дребно с аудио и видео записи	52.45*	4762
47.64	Търговия на дребно със спортни стоки	52.48*	4763
47.65	Търговия на дребно с игри и играчки	52.48*	4764
47.7	Търговия на дребно в специализирани магазини с други нехранителни стоки		
47.71	Търговия на дребно с облекло	52.42; 52.50*	4771*
47.72	Търговия на дребно с обувки и кожени изделия	52.43	4771*
47.73	Търговия на дребно с лекарства и други фармацевтични стоки	52.31	4772*
47.74	Търговия на дребно с медицински и ортопедични стоки	52.32	4772*
47.75	Търговия на дребно с парфюмерийни и козметични стоки и тоалетни принадлежности	52.33	4772*
47.76	Търговия на дребно с цветя, растения, семена, торове, домашни любимци и храни за тях	52.48*	4773*
47.77	Търговия на дребно с часовници и бижутерия	52.48*	4773*
47.78	Търговия на дребно с други нехранителни стоки, неклассифицирана другаде	52.48*	4773*
47.79	Търговия на дребно в магазини с употребявани стоки	52.50*; 52.63*	4774
47.8	Търговия на дребно на открити щандове и пазари		
47.81	Търговия на дребно на открити щандове и пазари с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия	52.62*	4781
47.82	Търговия на дребно на открити щандове и пазари с текстил, облекло и обувки	52.62*	4782
47.89	Търговия на дребно на открити щандове и пазари с други стоки	52.62*	4789
47.9	Търговия на дребно извън търговски обекти		
47.91	Търговия на дребно чрез поръчки по пощата, телефона или Интернет	52.61; 52.63*	4791
47.99	Търговия на дребно извън търговски обекти, неклассифицирана другаде	52.63*	4799
Н	ТРАНСПОРТ, СКЛАДИРАНЕ И ПОЩИ		
49	Сухопътен транспорт		
49.1	Пътнически железопътен транспорт, междуселищен		
49.10	Пътнически железопътен транспорт, междуселищен	60.10*	4911
49.2	Товарен железопътен транспорт		
49.20	Товарен железопътен транспорт	60.10*	4912

Код по КИД-2008	Наименование на позицията	Код по НКИД-2003 (* - част от)	ISIC Rev. 4
49.3	Друг пътнически сухопътен транспорт		
49.31	Пътнически градски и крайградски транспорт	60.21*	4921
49.32	Пътнически таксиметров транспорт	60.22	4922*
49.39	Друг пътнически сухопътен транспорт, неklasифициран другаде	60.21*; 60.23	4922*
49.4	Товарен автомобилен транспорт и услуги по преместване		
49.41	Товарен автомобилен транспорт	60.24*	4923*
49.42	Услуги по преместване	60.24*	4923*
49.5	Тръбопроводен транспорт		
49.50	Тръбопроводен транспорт	60.30	4930
50	Воден транспорт		
50.1	Пътнически морски и крайбрежен транспорт		
50.10	Пътнически морски и крайбрежен транспорт	61.10*	5011
50.2	Товарен морски и крайбрежен транспорт		
50.20	Товарен морски и крайбрежен транспорт	61.10*	5012
50.3	Пътнически транспорт по вътрешни водни пътища		
50.30	Пътнически транспорт по вътрешни водни пътища	61.20*	5021
50.4	Товарен транспорт по вътрешни водни пътища		
50.40	Товарен транспорт по вътрешни водни пътища	61.20*	5022
51	Въздушен транспорт		
51.1	Пътнически въздушен транспорт		
51.10	Пътнически въздушен транспорт	62.10*; 62.20*	5110
51.2	Товарен въздушен транспорт; космически транспорт		
51.21	Товарен въздушен транспорт	62.10*; 62.20*	5120*
51.22	Космически транспорт	62.30*	5120*
52	Складиране на товари и спомагателни дейности в транспорта		
52.1	Складиране и съхраняване на товари		
52.10	Складиране и съхраняване на товари	63.12	5210
52.2	Спомагателни дейности в транспорта		
52.21	Експлоатация на инфраструктурата в сухопътния транспорт	11.10*; 50.20*; 60.10*; 63.21	5221
52.22	Спомагателни дейности във водния транспорт	11.10*; 61.10*; 61.20*; 63.22*	5222

Код по КИД-2008	Наименование на позицията	Код по НКИД-2003 (* - част от)	ISIC Rev. 4
52.23	Спомагателни дейности във въздушния транспорт	62.30*; 63.23*	5223
52.24	Обработка на товари	63.11	5224
52.29	Други спомагателни дейности в транспорта	63.40*	5229
53	Пощенски и куриерски дейности		
53.1	Дейност на пощи, предоставящи универсална пощенска услуга		
53.10	Дейност на пощи, предоставящи универсална пощенска услуга	64.11*	5310
53.2	Други пощенски и куриерски дейности		
53.20	Други пощенски и куриерски дейности	64.12	5320
I	ХОТЕЛИЕРСТВО И РЕСТОРАНТЪОРСТВО		
55	Хотелиерство		
55.1	Хотели и подобни места за настаняване		
55.10	Хотели и подобни места за настаняване	55.10	5510*
55.2	Туристическо и друго краткосрочно настаняване		
55.20	Туристическо и друго краткосрочно настаняване	55.21*; 55.23*	5510*
55.3	Къмпинги и терени за каравани и къмпинг-автомобили		
55.30	Къмпинги и терени за каравани и къмпинг-автомобили	55.21*; 55.22	5520
55.9	Други места за настаняване		
55.90	Други места за настаняване	55.23*	5590
56	Ресторантьорство		
56.1	Дейност на ресторанти и заведения за бързо обслужване		
56.10	Дейност на ресторанти и заведения за бързо обслужване	55.30	5610
56.2	Приготвяне и доставяне на храна		
56.21	Приготвяне и доставяне на храна по конкретен повод	55.52*	5621
56.29	Други дейности по приготвяне и доставяне на храна	55.51; 55.52*	5629
56.3	Дейност на питейни заведения		
56.30	Дейност на питейни заведения	55.40	5630
J	СЪЗДАВАНЕ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ТВОРЧЕСКИ ПРОДУКТИ; ДАЛЕКО-СЪОБЩЕНИЯ		
58	Издателска дейност		
58.1	Издаване на книги, периодични издания и друга издателска дейност		
58.11	Издаване на книги	22.11*; 72.40*	5811

Код по КИД-2008	Наименование на позицията	Код по НКИД-2003 (* - част от)	ISIC Rev. 4
58.12	Издаване на указатели, справочници и адресни списъци	22.11*; 72.40*	5812
58.13	Издаване на вестници	22.12; 72.40*	5813*
58.14	Издаване на списания и други периодични издания	22.13; 72.40*	5813*
58.19	Друга издателска дейност	22.15; 22.22*; 72.40*	5819
58.2	Издаване на програмни продукти		
58.21	Издаване на компютърни игри	72.21*; 72.40*	5820*
58.29	Издаване на други програмни продукти	72.21*; 72.40*	5820*
59	Производство на филми и телевизионни предавания, звукозаписване и издаване на музика		
59.1	Производство и разпространение на филми и телевизионни предавания		
59.11	Производство на филми и телевизионни предавания	92.11*; 92.20*	5911
59.12	Технически дейности, свързани с производство на филми и телевизионни предавания (постпродукция)	92.11*	5912
59.13	Разпространение на филми и телевизионни предавания	92.12	5913
59.14	Прожектиране на филми	92.13	5914
59.2	Звукозаписване и издаване на музика		
59.20	Звукозаписване и издаване на музика	22.14; 72.40*; 74.87*; 92.11*; 92.20*	5920
60	Радио- и телевизионна дейност		
60.1	Създаване и излъчване на радиопрограми		
60.10	Създаване и излъчване на радиопрограми	64.20*; 72.40*; 92.20*	6010
60.2	Създаване и излъчване на телевизионни програми		
60.20	Създаване и излъчване на телевизионни програми	64.20*; 72.40*; 92.20*	6020
61	Далекосъобщения		
61.1	Далекосъобщителна дейност чрез фиксирани мрежи		
61.10	Далекосъобщителна дейност чрез фиксирани мрежи	64.20*	6110

Код по КИД-2008	Наименование на позицията	Код по НКИД-2003 (* - част от)	ISIC Rev. 4
61.2	Далекосъобщителна дейност по безжичен път		
61.20	Далекосъобщителна дейност по безжичен път	64.20*	6120
61.3	Спътникова далекосъобщителна дейност		
61.30	Спътникова далекосъобщителна дейност	64.20*	6130
61.9	Други далекосъобщителни дейности		
61.90	Други далекосъобщителни дейности	64.20*	6190
62	Дейности в областта на информационните технологии		
62.0	Дейности в областта на информационните технологии		
62.01	Компютърно програмиране	72.21*; 72.22*; 72.40*	6201
62.02	Консултантска дейност по информационни технологии	72.10; 72.22*	6202*
62.03	Управление и обслужване на компютърни средства и системи	72.30*	6202*
62.09	Други дейности в областта на информационните технологии	30.02*; 72.22*; 72.60	6209
63	Информационни услуги		
63.1	Обработка на данни, хостинг и подобни дейности; web- портали		
63.11	Обработка на данни, хостинг и подобни дейности	72.30*; 72.40*	6311
63.12	Web-портали	72.40*	6312
63.9	Други информационни услуги		
63.91	Дейност на информационни агенции	92.40*	6391
63.99	Други информационни услуги, неklasифицирани другаде	74.87*	6399
К	ФИНАНСОВИ И ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ		
64	Предоставяне на финансови услуги, без застраховане и допълнително пенсионно осигуряване		
64.1	Парично посредничество		
64.11	Дейност на централната банка	65.11	6411
64.19	Друго парично посредничество	65.12	6419
64.2	Дейност на холдингови дружества		
64.20	Дейност на холдингови дружества	65.23*; 74.15*	6420
64.3	Фондове за инвестиране и подобни финансови субекти		
64.30	Фондове за инвестиране и подобни финансови субекти	65.23*	6430
64.9	Предоставяне на други финансови услуги, без застраховане и допълнително пенсионно осигуряване		
64.91	Финансов лизинг	65.21	6491

Код по КИД-2008	Наименование на позицията	Код по НКИД-2003 (* - част от)	ISIC Rev. 4
64.92	Други форми на предоставяне на кредит	65.22*	6492
64.99	Предоставяне на други финансови услуги, без застраховане и допълнително пенсионно осигуряване, некласифицирани другаде	65.22*; 65.23*	6499
65	Застраховане, презастраховане и допълнително пенсионно осигуряване		
65.1	Застраховане		
65.11	Животозастраховане	66.01*	6511
65.12	Друго застраховане, без животозастраховане	66.03*	6512
65.2	Презастраховане		
65.20	Презастраховане	66.01* ; 66.02* ; 66.03*	6520
65.3	Допълнително пенсионно осигуряване		
65.30	Допълнително пенсионно осигуряване	66.02*	6530
66	Спомагателни дейности във финансовите услуги и застраховането		
66.1	Спомагателни дейности във финансовите услуги, без застраховане и допълнително пенсионно осигуряване		
66.11	Управление на финансови пазари	67.11	6611
66.12	Посредническа дейност по сделки с ценни книжа и стоки	67.12*; 67.13*	6612
66.19	Други спомагателни дейности във финансовите услуги, без застраховане и допълнително пенсионно осигуряване	67.13*	6619
66.2	Спомагателни дейности в застраховането и допълнителното пенсионно осигуряване		
66.21	Оценяване на застрахователни рискове и щети	67.20*	6621
66.22	Дейности на застрахователни брокери и агенти	67.20*	6622
66.29	Други спомагателни дейности в застраховането и допълнителното пенсионно осигуряване	67.20*	6629
66.3	Управление на фондове		
66.30	Управление на фондове	67.12*	6630
L	ОПЕРАЦИИ С НЕДВИЖИМИ ИМОТИ		
68	Операции с недвижими имоти		
68.1	Покупка и продажба на собствени недвижими имоти		
68.10	Покупка и продажба на собствени недвижими имоти	70.12	6810*
68.2	Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти		
68.20	Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти	70.20	6810*

Код по КИД-2008	Наименование на позицията	Код по НКИД-2003 (* - част от)	ISIC Rev. 4
68.3	Посредническа дейност по операции с недвижими имоти		
68.31	Дейност на агенции за недвижими имоти	70.31	6820*
68.32	Управление на недвижими имоти	70.32*	6820*
М	ПРОФЕСИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ И НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ		
69	Юридически и счетоводни дейности		
69.1	Юридически дейности		
69.10	Юридически дейности	74.11	6910
69.2	Счетоводни и одиторски дейности; данъчни консултации		
69.20	Счетоводни и одиторски дейности; данъчни консултации	74.12	6920
70	Дейност на централни офиси; консултантски дейности в областта на управлението		
70.1	Дейност на централни офиси		
70.10	Дейност на централни офиси	74.15*	7010
70.2	Консултантски дейности в областта на управлението		
70.21	Консултантска дейност по връзки с обществеността	74.14*	7020*
70.22	Консултантска дейност по стопанско и друго управление	05.01*; 74.14*	7020*
71	Архитектурни и инженерни дейности; технически изпитвания и анализи		
71.1	Архитектурни и инженерни дейности		
71.11	Архитектурни дейности	74.20*	7110*
71.12	Инженерни дейности и технически консултации	74.20*	7110*
71.2	Технически изпитвания и анализи		
71.20	Технически изпитвания и анализи	74.30	7120
72	Научноизследователска и развойна дейност		
72.1	Научноизследователска и развойна дейност в областта на естествените, медицинските, селскостопанските и техническите науки		
72.11	Научноизследователска и развойна дейност в областта на биотехнологиите	73.10*	7210*
72.19	Научноизследователска и развойна дейност в областта на естествените, медицинските, селскостопанските и техническите науки, без биотехнологиите	73.10*	7210*
72.2	Научноизследователска и развойна дейност в областта на обществените и хуманитарните науки		
72.20	Научноизследователска и развойна дейност в областта на обществените и хуманитарните науки	73.10*; 73.20	7220

Код по КИД-2008	Наименование на позицията	Код по НКИД-2003 (* - част от)	ISIC Rev. 4
73	Рекламна дейност и проучване на пазари		
73.1	Рекламна дейност		
73.11	Дейност на рекламни агенции	74.40*	7310*
73.12	Дейности по продажба на медийно време и място за реклама	74.40*	7310*
73.2	Проучване на пазари и изследване на общественото мнение		
73.20	Проучване на пазари и изследване на общественото мнение	74.13	7320
74	Други професионални дейности		
74.1	Специализирани дейности в областта на дизайна		
74.10	Специализирани дейности в областта на дизайна	74.87*	7410
74.2	Дейности в областта на фотографията		
74.20	Дейности в областта на фотографията	74.20*; 74.81; 92.40*	7420
74.3	Преводаческа дейност		
74.30	Преводаческа дейност	74.85*	7490*
74.9	Други професионални дейности, неklasифицирани другаде		
74.90	Други професионални дейности, неklasифицирани другаде	63.40*; 74.14*; 74.20*; 74.60*; 74.87*	7490*
75	Ветеринарномедицинска дейност		
75.0	Ветеринарномедицинска дейност		
75.00	Ветеринарномедицинска дейност	85.20	7500
N	АДМИНИСТРАТИВНИ И СПОМАГАТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ		
77	Даване под наем и оперативен лизинг		
77.1	Даване под наем и оперативен лизинг на автомобили		
77.11	Даване под наем и оперативен лизинг на леки и лекотоварни автомобили, без водач	71.10	7710*
77.12	Даване под наем и оперативен лизинг на тежкотоварни автомобили, без водач	71.21*	7710*
77.2	Даване под наем и оперативен лизинг на лични и домакински вещи		
77.21	Даване под наем и оперативен лизинг на оборудване и екипировка за спорт и развлечения	71.40*	7721
77.22	Даване под наем на видеокасети и дискове	71.40*	7722
77.29	Даване под наем и оперативен лизинг на други лични и домакински вещи	71.40*	7729

Код по КИД-2008	Наименование на позицията	Код по НКИД-2003 (* - част от)	ISIC Rev. 4
77.3	Даване под наем и оперативен лизинг на други машини и оборудване със стопанско предназначение		
77.31	Даване под наем и оперативен лизинг на машини и оборудване за селското и горско стопанство, без оператор	71.31	7730*
77.32	Даване под наем и оперативен лизинг на машини и оборудване за строителството, без оператор	71.32*	7730*
77.33	Даване под наем и оперативен лизинг на офис мебели и техника (вкл. компютри), без оператор	71.33	7730*
77.34	Даване под наем и оперативен лизинг на плавателни съдове, без екипаж	71.22	7730*
77.35	Даване под наем и оперативен лизинг на въздухоплавателни средства, без екипаж	71.23	7730*
77.39	Даване под наем и оперативен лизинг на други машини и оборудване със стопанско предназначение, неклассифицирани другаде	71.21*; 71.32*; 71.34	7730*
77.4	Оперативен лизинг на интелектуална собственост и сходни продукти, без обектите на авторско право		
77.40	Оперативен лизинг на интелектуална собственост и сходни продукти, без обектите на авторско право	74.87*	7740
78	Дейности по наемане и предоставяне на работна сила		
78.1	Посредническа дейност на агенции по наемане на работа		
78.10	Посредническа дейност на агенции по наемане на работа	74.50*; 74.87*	7810
78.2	Предоставяне на работна сила за временна заетост		
78.20	Предоставяне на работна сила за временна заетост	74.50*	7820
78.3	Други дейности по предоставяне на работна сила		
78.30	Други дейности по предоставяне на работна сила	74.50*	7830
79	Туристическа агентска и операторска дейност; други дейности, свързани с пътувания и резервации		
79.1	Туристическа агентска и операторска дейност		
79.11	Туристическа агентска дейност	63.30*	7911
79.12	Туроператорска дейност	63.30*	7912
79.9	Други дейности, свързани с пътувания и резервации		
79.90	Други дейности, свързани с пътувания и резервации	63.30*; 92.32*; 92.34*; 92.62*; 92.72*	7990
80	Дейности по охрана и разследване		
80.1	Частна охранителна дейност, без използване на технически системи за сигурност		
80.10	Частна охранителна дейност, без използване на технически системи за сигурност	74.60*	8010

Код по КИД-2008	Наименование на позицията	Код по НКИД-2003 (* - част от)	ISIC Rev. 4
80.2	Дейности в областта на технически системи за сигурност		
80.20	Дейности в областта на технически системи за сигурност	45.31*; 74.60*	8020
80.3	Дейности по разследване и издирване		
80.30	Дейности по разследване и издирване	74.60*	8030
81	Дейности по обслужване на сгради и озеленяване		
81.1	Комплексно обслужване на сгради		
81.10	Комплексно обслужване на сгради	70.32*; 75.14*	8110
81.2	Дейности по почистване		
81.21	Неспециализирано вътрешно почистване на сгради	74.70*	8121
81.22	Специализирано почистване на сгради и промишлени обекти	74.70*	8129*
81.29	Други дейности по почистване	74.70*; 90.03*	8129*
81.3	Оформяне и поддържане на озеленени площи		
81.30	Оформяне и поддържане на озеленени площи	01.41*	8130
82	Административни офис дейности и друго спомагателно обслужване на стопанската дейност		
82.1	Административни и спомагателни офис дейности		
82.11	Комбинирани административни офис дейности	74.85*	8211
82.19	Размножаване, изготвяне на документи и други специализирани помощни офис дейности	64.11*; 74.85*	8219
82.2	Дейност на телефонни центрове за услуги		
82.20	Дейност на телефонни центрове за услуги	74.86	8220
82.3	Организиране на конгреси и търговски изложения		
82.30	Организиране на конгреси и търговски изложения	74.87*	8230
82.9	Спомагателно обслужване на стопанската дейност, неklasифицирано другаде		
82.91	Дейности по събиране на парични вземания и на финансова информация	74.87*	8291
82.92	Дейности по опаковане и пакетиране	74.82	8292
82.99	Друго спомагателно обслужване на стопанската дейност, неklasифицирано другаде	74.85*; 74.87*; 75.13*	8299
О	ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ		
84	Държавно управление		
84.1	Държавно управление с общ, икономически и социален характер		
84.11	Общофункционално управление на държавата на централно и местно равнище	75.11; 75.14*	8411

Код по КИД-2008	Наименование на позицията	Код по НКИД-2003 (* - част от)	ISIC Rev. 4
84.12	Държавно управление в областта на здравеопазването, образованието и други социални дейности	75.12	8412
84.13	Държавно управление в областта на стопанската дейност	75.13*	8413
84.2	Услуги на държавното управление за обществото като цяло		
84.21	Външни работи	75.21*	8421
84.22	Отбрана	75.22	8422
84.23	Правосъдие	75.23	8423*
84.24	Обществен ред и сигурност	75.24	8423*
84.25	Пожарна безопасност и защита при бедствия	75.25	8423*
84.3	Държавно обществено осигуряване		
84.30	Държавно обществено осигуряване	75.30	8430
Р	ОБРАЗОВАНИЕ		
85	Образование		
85.1	Предучилищно образование		
85.10	Предучилищно образование	80.10*	8510*
85.2	Начално образование (първи етап на основното образование)		
85.20	Начално образование (първи етап на основното образование)	80.10*	8510*
85.3	Прогимназиално (втори етап на основното образование) и средно образование		
85.31	Прогимназиално и средно общо образование	80.10*; 80.21	8521
85.32	Прогимназиално и средно професионално образование и обучение	63.22*; 63.23*; 80.10*; 80.22*; 80.42*	8522
85.4	Образование след завършено средно образование		
85.41	Професионално обучение след средно образование, но не висше	80.22*	8530*
85.42	Висше образование	80.30	8530*
85.5	Други образователни дейности		
85.51	Неформално обучение в областта на спорта и активния отдих	80.42*; 92.62*; 93.05*	8541
85.52	Неформално обучение в областта на културата	80.42*; 92.34*	8542
85.53	Обучение на водачи на превозни средства	80.41	8549*
85.59	Други образователни дейности, неklasифицирани другаде	80.42*	8549*

Код по КИД-2008	Наименование на позицията	Код по НКИД-2003 (* - част от)	ISIC Rev. 4
85.6	Спомагателни дейности в областта на образованието		
85.60	Спомагателни дейности в областта на образованието	74.14*	8550
Q	ХУМАННО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СОЦИАЛНА РАБОТА		
86	Хуманно здравеопазване		
86.1	Дейност на болници		
86.10	Дейност на болници	85.11*	8610
86.2	Извънболнична лекарска практика		
86.21	Дейност на общопрактикуващи лекари	85.12*	8620*
86.22	Дейност на лекари специалисти	85.12*	8620*
86.23	Дейност на лекари по дентална медицина	85.13	8620*
86.9	Други дейности по хуманно здравеопазване		
86.90	Други дейности по хуманно здравеопазване	85.14*	8690
87	Медико-социални грижи с настаняване		
87.1	Дейност на заведения със здравни грижи		
87.10	Дейност на заведения със здравни грижи	85.14*	8710
87.2	Социални грижи с настаняване за лица с умствена изостаналост, психичноболни и зависими от наркотици		
87.20	Социални грижи с настаняване за лица с умствена изостаналост, психичноболни и зависими от наркотици	85.11*; 85.14*; 85.31*	8720
87.3	Социални грижи с настаняване за възрастни лица и хора с физически увреждания		
87.30	Социални грижи с настаняване за възрастни лица и хора с физически увреждания	85.14*; 85.31*	8730
87.9	Други социални грижи с настаняване		
87.90	Други социални грижи с настаняване	85.31*	8790
88	Социална работа без настаняване		
88.1	Социална работа без настаняване за възрастни лица и хора с увреждания		
88.10	Социална работа без настаняване за възрастни лица и хора с увреждания	85.32*	8810
88.9	Друга социална работа без настаняване		
88.91	Дневни грижи за малки деца	85.32*	8890*
88.99	Друга социална работа без настаняване, некласифицирана другаде	75.21*; 85.32*	8890*
R	КУЛТУРА, СПОРТ И РАЗВЛЕЧЕНИЯ		
90	Артистична и творческа дейност		
90.0	Артистична и творческа дейност		
90.01	Изпълнителско изкуство	92.31*; 92.34*	9000*

Код по КИД-2008	Наименование на позицията	Код по НКИД-2003 (* - част от)	ISIC Rev. 4
90.02	Спомагателни дейности, свързани с изпълнителско изкуство	92.31*; 92.32*; 92.34*	9000*
90.03	Творческа дейност в областта на литературата и изкуствата	92.31*; 92.40*	9000*
90.04	Експлоатация на зали за представления	92.32*	9000*
91	Други дейности в областта на културата		
91.0	Други дейности в областта на културата		
91.01	Дейност на библиотеки и архиви	75.14*; 92.51	9101
91.02	Дейност на музеи	92.52*	9102*
91.03	Опазване и стопанисване на културно-исторически паметници и места	92.52*	9102*
91.04	Дейност на ботанически и зоологически градини, природни паркове и резервати	92.53	9103
92	Организиране на хазартни игри		
92.0	Организиране на хазартни игри		
92.00	Организиране на хазартни игри	92.71	9200
93	Спортни и други дейности, свързани с развлечения и отдих		
93.1	Дейности в областта на спорта		
93.11	Експлоатация на спортни обекти и съоръжения	92.61; 92.62*	9311*
93.12	Дейност на спортни клубове	92.62*	9312
93.13	Дейност на фитнес центрове и зали	93.04*	9311*
93.19	Други дейности в областта на спорта	92.62*	9319
93.2	Дейности, свързани с развлечения и отдих		
93.21	Дейност на увеселителни и тематични паркове	92.33	9321
93.29	Други дейности, свързани с развлечения и отдих	92.34*; 92.62*; 92.72*	9329
S	ДРУГИ ДЕЙНОСТИ		
94	Дейности на организации с нестопанска цел		
94.1	Дейност на бизнес организации, организации на работодатели и професионални организации		
94.11	Дейност на бизнес организации и организации на работодатели	91.11	9411
94.12	Дейност на професионални организации	91.12	9412
94.2	Дейност на синдикални организации		
94.20	Дейност на синдикални организации	91.20	9420

Код по КИД-2008	Наименование на позицията	Код по НКИД-2003 (* - част от)	ISIC Rev. 4
94.9	Дейност на други организации с нестопанска цел		
94.91	Дейност на религиозни организации	91.31	9491
94.92	Дейност на политически организации	91.32	9492
94.99	Дейност на други организации с нестопанска цел, некласифицирани другаде	01.50*; 91.33	9499
95	Ремонт на компютърна техника, на лични и домакински вещи		
95.1	Ремонт на компютърна и комуникационна техника		
95.11	Ремонт на компютри и периферни устройства за тях	72.50*	9511
95.12	Ремонт на телефонни апарати и други устройства за далекосъобщения	32.20*; 52.74*	9512
95.2	Ремонт на лични и домакински вещи		
95.21	Ремонт на битова електроника	52.74*	9521
95.22	Ремонт на битови електроуреди и друго оборудване за дома и градината	29.32*; 52.72	9522
95.23	Поправка на обувки и кожени изделия	52.71; 52.74*	9523
95.24	Ремонт на мебели и предмети за обзавеждане	36.11*; 36.12*; 36.13*; 36.14*	9524
95.25	Ремонт на часовници и бижута	52.73	9529*
95.29	Ремонт на други лични и домакински вещи	17.40*; 36.30*; 52.74*	9529*
96	Други персонални услуги		
96.0	Други персонални услуги		
96.01	Пране и химическо чистене	93.01	9601
96.02	Фризьорски и козметични услуги	93.02	9602
96.03	Организиране на погребения и свързани с тях услуги	93.03	9603
96.04	Поддържане на добро физическо състояние	93.04*	9609*
96.09	Други персонални услуги, некласифицирани другаде	93.05*	9609*
T	ДЕЙНОСТИ НА ДОМАКИНСТВА КАТО РАБОТО- ДАТЕЛИ; НЕДИФЕРЕНЦИРАНИ ДЕЙНОСТИ НА ДОМАКИНСТВА ПО ПРОИЗВОДСТВО НА СТОКИ И УСЛУГИ ЗА СОБСТВЕНО ПОТРЕБЛЕНИЕ		
97	Дейности на домакинства като работодатели на домашен персонал		
97.0	Дейности на домакинства като работодатели на домашен персонал		
97.00	Дейности на домакинства като работодатели на домашен персонал	95.00	9700

Код по КИД-2008	Наименование на позицията	Код по НКИД-2003 (* - част от)	ISIC Rev. 4
98	Недиференцирани дейности на домакинства по производство на стоки и услуги за собствено потребление		
98.1	Недиференцирани дейности на домакинства по производство на стоки за собствено потребление		
98.10	Недиференцирани дейности на домакинства по производство на стоки за собствено потребление	96.00	9810
98.2	Недиференцирани дейности на домакинства по производство на услуги за собствено потребление		
98.20	Недиференцирани дейности на домакинства по производство на услуги за собствено потребление	97.00	9820
U	ДЕЙНОСТИ НА ЕКСТЕРИТОРИАЛНИ ОРГАНИЗАЦИИ И СЛУЖБИ		
99	Дейности на екстериториални организации и служби		
99.0	Дейности на екстериториални организации и служби		
99.00	Дейности на екстериториални организации и служби	99.00	9900

**КЛАСИФИКАЦИЯ
НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ДЕЙНОСТИ -
ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ**

A СЕЛСКО, ГОРСКО И РИБНО СТОПАНСТВО

Този сектор включва използването на растителни и животински природни ресурси. Той включва дейности като: растениевъдство, животновъдство, дърводобив, добиване на растителни и животински продукти от стопанствата или от природата (тяхната естествена среда).

01 Растениевъдство, животновъдство и лов; спомагателни дейности

Този раздел включва две основни дейности: производство на растителни продукти и производство на животински продукти. Обхваща също биологичното селско стопанство (растениевъдство, животновъдство), отглеждането на генетично модифицирани растения и животни, както и отглеждането на посеви на открити площи или в парници и оранжерии. Включват се спомагателните дейности, съпътстващи селското стопанство, ловът и свързаните с него дейности.

Група 01.5 “Комбинирано растениевъдно-животновъдно стопанство” не се подчинява на обичайните правила за определяне на основната дейност. Тук се отчита, че много стопанства поддържат сравнително равновесие между производството на растителни и животински продукти и класифицирането им в едната или другата категория би било условно.

Селскостопанските дейности изключват каквато и да било последваща преработка на селскостопанските продукти (класифицирани в раздели 10, 11 и 12 “Производство на хранителни продукти”, “Производство на напитки” и “Производство на тютюневи изделия”) освен това, което е необходимо за тяхната подготовка за пазара.

Разделът не включва: технически дейности като терасиране на селскостопанските земи, дренажни работи, подготвяне на оризищата и други - сектор F “Строителство”, и търговия със селскостопански продукти, осъществена от посредници или асоциации на кооперативи - сектор G, поддържането на земята (почвената покривка) в добро агроекологично състояние - 81.30 “Оформяне и поддържане на озеленени площи”.

01.1 Отглеждане на едногодишни растения

Тази група включва отглеждане на едногодишни растения, т.е. растения, чието отглеждане не продължава повече от два сезона. Тук се включва също отглеждането на тези растения с цел производството на семена.

01.11 Отглеждане на зърнени (без ориз) и бобови растения и маслодайни семена

Този клас включва всички начини на засяване и отглеждане на зърнени (без ориз) и бобови растения и маслодайни семена на открити площи, в това число биологично производство и отглеждане на генномодифицирани растения. Селскостопанските единици често извършват комбинирано отглеждането на различни видове растения.

Включва:

- отглеждане на зърнени растения:
 - пшеница
 - царевица за зърно
 - сорго
 - ечемик
 - ръж
 - овес
 - просо
 - други зърнени растения

- отглеждане на бобови растения с шушулки (зелени или сухи):
 - боб
 - бакла
 - нахут
 - папуда (боб “кравешки грах”)
 - леща
 - лупина (вълчи боб)
 - грах
 - каянус
 - други бобови растения с шушулки (зелени или сухи)
- отглеждане на маслодайни семена:
 - соя
 - фъстъци
 - семена от памук
 - рицина
 - семена от лен
 - семена от синап
 - нуг, гвизотия (Guizotia) (Абисинска гвизотия - G. abyssinica)
 - рапица
 - шафран
 - сусам
 - слънчоглед
 - други маслодайни семена

Не включва:

- отглеждане на ориз - 01.12
- отглеждане на сладка царевица - 01.13
- отглеждане на фуражна царевица - 01.19
- отглеждане на маслосъдържащи плодове - 01.26

01.12 Отглеждане на ориз

01.13 Отглеждане на зеленчуци, дини и пъпеши, кореноплодни и грудкови

Включва:

- отглеждане на листни или стъблени зеленчуци:
 - артишок
 - аспержи
 - зеле
 - карфиол и броколи
 - маруля и цикория
 - спанак
 - други листни или стъблени зеленчуци
- отглеждане на плодови зеленчуци:
 - краставици
 - патладжани
 - домати
 - пипер
 - дини
 - пъпеши
 - други пъпешови и плодови зеленчуци

- отглеждане на кореноплодни, луковични и грудкови зеленчуци:
 - моркови
 - ряпа
 - чесън
 - лук, вкл. шалот
 - праз лук и други лукови зеленчуци
 - други кореноплодни, луковични и грудкови зеленчуци
- отглеждане на гъби и трюфели
- отглеждане на зеленчуци за производство на семена, вкл. на семе от захарно цвекло, без семена от друго (фуражно) цвекло
- отглеждане на захарно цвекло
- отглеждане на други зеленчуци
- отглеждане на кореноплодни и грудкови зеленчуци с високо съдържание на нишесте или инулин:
 - картофи
 - патати (сладки картофи)
 - маниока
 - ямс (сладък тропически картоф)
 - други кореноплодни и грудкови зеленчуци с високо съдържание на нишесте или инулин

Не включва:

- отглеждане на лютив и сладък червен пипер (*Capsicum sop.*) и други растения за подправки и етеричномаслени растения - 01.28
- отглеждане на гъбен мицел - 01.30

01.14 Отглеждане на захарна тръстика

Не включва:

- отглеждане на захарно цвекло - 01.13

01.15 Отглеждане на тютюн

Не включва:

- първична обработка на тютюневите листа, например сушене - 01.63
- производство на тютюневи изделия - 12.00

01.16 Отглеждане на влакнодайни растения

Включва:

- отглеждане на памук
- отглеждане на юта, кенаф и други ликови влакнодайни растения
- отглеждане на лен и коноп
- отглеждане на сизал и други влакнодайни растения от род "Агаве"
- отглеждане на абака, рами и други подобни влакнодайни растения
- отглеждане на други влакнодайни растения
- топене (отопяване) на влакнодайни растения (юта, лен, влакна от кокосов орех и други)

01.19 Отглеждане на други едногодишни растения

Този клас включва отглеждането на всички останали едногодишни растения:

- отглеждане на шведска ряпа, кръмно цвекло, фуражни корени, детелина, люцерна, еспарзета, фуражна царевица, фуражно зеле и подобни фуражни растения

- отглеждане на елда
- отглеждане на цвекло (без захарно цвекло) и фуражни растения за производство на семена
- отглеждане на цветя
- производство на рязани цветя и цветни пъпки
- отглеждане на цветя за производство на семена

Не включва:

- отглеждане на едногодишни растения, използвани като подправки, етеричномаслени и лечебни растения - 01.28

01.2 Отглеждане на многогодишни насаждения

Тази група включва отглеждането на многогодишни насаждения, т.е. растения, чието развитие обхваща повече от два вегетационни периода, подновява се отново през всеки вегетационен период или продължава вечно. Тук се включва също отглеждането на тези растения с цел производството на семена.

01.21 Отглеждане на грозде

Включва:

- отглеждане на винено и десертно грозде

Не включва:

- производство на вино от грозде собствено производство, когато приходите от тази дейност превишават тези, от отглеждането на грозде - 11.02

01.22 Отглеждане на тропични и субтропични плодове

Включва:

- отглеждане на тропични и субтропични плодове:
 - авокадо
 - банани
 - фурми
 - смокини
 - манго
 - папая
 - ананас
 - други тропични и субтропични плодове

01.23 Отглеждане на цитрусови плодове

Включва:

- отглеждане на цитрусови плодове:
 - грейпфрут и помело
 - лимони и сладки лимони
 - портокали
 - мандарини и нейните хибриди (тангерини, сатсумаси, клементини и други)
 - други цитрусови плодове

01.24 Отглеждане на семкови и костилкови плодове

Включва:

- отглеждане на семкови и костилкови плодове:
 - ябълки
 - кайсии
 - череша и вишни
 - праскови и нектарини
 - круши и дюли
 - сливи и трънки
 - други семкови и костилкови плодове

01.25 Отглеждане на черупкови, ягодоплодни и други плодове

Включва:

- отглеждане на плодове от ягодоплодни растения:
 - боровинки
 - френско грозде (червено, бяло, черно)
 - цариградско грозде
 - киви
 - малини
 - ягоди
 - други плодове от ягодоплодни растения
- отглеждане на овощни растения за производство на семена
- отглеждане на ядливи черупкови плодове:
 - бадеми
 - кашу
 - кестени
 - лешник
 - шамфъстък
 - орехи
 - други ядливи черупкови плодове
- отглеждане на други плодове, неклассифицирани другаде:
 - плодове от рожкови

Не включва:

- отглеждане на кокосови орехи - 01.26

01.26 Отглеждане на маслосъдържащи плодове

Включва:

- отглеждане на маслосъдържащи плодове:
 - кокосови орехи
 - маслини
 - производство на маслиново масло от маслини собствено производство, когато приходите от тази дейност не превишават тези от отглеждането на маслини
 - орехи и ядки от маслодайни палми
 - други маслосъдържащи плодове

Не включва:

- отглеждане на соя, фъстъци и други маслодайни семена - 01.11

01.27 Отглеждане на растения за напитки

Включва:

- отглеждане на растения за напитки:
 - кафе
 - чай
 - мате
 - какао
 - други растения за напитки

01.28 Отглеждане на подправки, етеричномаслени и лечебни растения

Включва:

- отглеждане на трайни насаждения и едногодишни растения, използвани като подправки, и етеричномаслени растения:
 - черен пипер
 - лютив и сладък червен пипер за подправка (*Capsicum* spp.)
 - индийско орехче (мускатов орех), кора (обвивки) от мускатов орех и кардамон
 - анасон, звезден анасон и копър
 - канела
 - карамфил
 - джинджифил
 - ванилия
 - хмел
 - други трайни насаждения и едногодишни растения, използвани като подправки, и етеричномаслени растения
- отглеждане на лечебни растения

01.29 Отглеждане на други многогодишни насаждения

Включва:

- отглеждане на каучуконосни дървета за събиране на латекс
- отглеждане на коледни елхи
- отглеждане на дървета за събиране на сокове, клейове, смоли
- отглеждане на растителни материали от видовете, използвани главно за плетене (рогозки, в кошничарството)

Не включва:

- отглеждане на цветя, производство на рязани цветя и цветни пъпки и отглеждане на цветя за производство на семена - 01.19
- събиране на сокове, клейове, смоли и каучукоподобни клейове (смола) в гората - 02.30

01.3 Дейности на разсадници, без горските

01.30 Дейности на разсадници, без горските

Този клас включва производство на посадъчен материал от растителен произход, вкл. резници, издънки и разсади за непосредствено разпространение или за създаване на растение, присадена подложка, в която избран филиз е присаден, за окончателно посаждане за получаване на добив (годишна продукция).

Включва:

- отглеждане на растения за засаждане
- отглеждане на посадъчен материал за декоративни цели, вкл. чимове за разсаждане
- отглеждане на живи растения за луковици, грудки и корени; резници и калемки; гъбен мицел
- експлоатация на разсадници, без горските

Не включва:

- отглеждане на растения за производство на семена - 01.1, 02.1
- експлоатация на горски разсадници - 02.10

01.4 Животновъдство

Тази група включва отглеждане и развъждане на всякакви видове животни, без водните животни.

Не включва:

- подслоняване и изхранване на животни в стопанства - 01.62
- добиване на сурови кожи от кланици - 10.11

01.41 Отглеждане на едър рогат добитък, с млечно направление

Включва:

- отглеждане и развъждане на едър рогат добитък, с млечно направление
- производство на сурово краве и биволско мляко

Не включва:

- преработка на мляко - 10.51

01.42 Отглеждане на едър рогат добитък, с друго направление

Включва:

- отглеждане и развъждане на едър рогат добитък, с друго направление
- производство на друга продукция от едър рогат добитък (получаване на сперма от едър рогат добитък)

01.43 Отглеждане на коне, магарета, мулета и катъри

Включва:

- отглеждане и развъждане на коне, магарета, мулета и катъри

Не включва:

- експлоатация на конни бази и спортни школи за езда - 93.19

01.44 Отглеждане на камили, ламы и подобни животни

Включва:

- отглеждане и развъждане на камили (едногърби), ламы и подобни животни

01.45 Отглеждане на дребен рогат добитък

Включва:

- отглеждане и развъждане на овце и кози
- производство на сурово овче и козе мляко
- производство на непрана стригана вълна

Не включва:

- *стрижене на овце срещу заплащане (по договор или еднократно) - 01.62*
- *производство на вълна от обезкосмяване на одрани кожи - 10.11*
- *преработка на мляко извън мястото, където се добива млякото - 10.51*

01.46 Отглеждане на свине

01.47 Отглеждане на домашни птици

Включва:

- люпене и отглеждане на домашни птици:
 - пилета от кокошия вид, патици, гъски, пуйки и други
- производство на яйца от домашни птици
- дейности в люпилни

Не включва:

- *производство на перушина и пух - 10.12*

01.49 Отглеждане на други животни

Включва:

- отглеждане и развъждане на полуопитомени или други живи животни:
 - щрауси и ему
 - други птици (без домашни птици)
 - насекоми
 - зайци и други животни с козина
- добиване на сурови кожухарски кожи, кожи от влечуги или птици при отглеждането им в стопанства и ферми
- експлоатация на стопанства и ферми за червеи, сухоземни мекотели - охлюви и подобни
- отглеждане на копринени буби и производство на копринени пашкули
- отглеждане на пчелни семейства и производство на пчелен мед, восък и други пчелни продукти
- отглеждане и развъждане на домашни любимци (без рибите):
 - котки и кучета
 - птици като папагали и подобни
 - хамстери и подобни
- отглеждане на други животни и птици, неклассифицирани другаде

Не включва:

- *люпене и отглеждане на домашни птици - 01.47*
- *добиване на дивечови кожи от лов - 01.70*
- *експлоатация на стопанства за жаби, крокодили, морски червеи - 03.21, 03.22*
- *експлоатация на рибни развъдници - 03.21, 03.22*
- *пансион и обучение на домашни любимци - 96.09*

01.5 Комбинирано растениевъдно-животновъдно стопанство

01.50 Комбинирано растениевъдно-животновъдно стопанство

Този клас включва комбинирано производство на растителна и животинска продукция, без специализираната продукция от растения или животни. Обемът на общото стопанско производство не е определящ фактор. Ако продукцията от растениевъдството или животновъдството в дадена селскостопанска единица е 66% или повече от стандартната брутна разлика, смесените дейности няма да се включват тук, а ще се разпределят в растениевъдното или животновъдното стопанство.

Не включва:

- смесено (комбинирано) растениевъдно стопанство - 01.1 и 01.2
- смесено (комбинирано) животновъдно стопанство - 01.4

01.6 Спомагателни дейности в селското стопанство

Тази група включва дейности, съпътстващи селскостопанското производство и подобни дейности, несвързани с производствените цели (в смисъл на прибиране на реколтата от селскостопанските продукти), извършени срещу заплащане (по договор или еднократно). Включват се също дейности след прибиране на реколтата, имащи за цел подготовка на селскостопанската продукция за първичния пазар.

01.61 Спомагателни дейности в растениевъдството

Включва:

- селскостопански дейности срещу заплащане (по договор или еднократно):
 - подготовка на полетата и почвата
 - засяване и засаждане на растенията
 - обработване на растенията
 - наторяване и пръскане, вкл. от въздуха
 - резитба на овощни дървета и лози
 - пресаждане на ориз, прореждане на цвекло и други подобни дейности
 - прибиране на реколтата
 - борба с вредителите по растенията (вкл. с дивите зайци)
 - поддържане на земеделските земи в добро агроекологично състояние
 - експлоатация на машини и оборудване за селскостопанско напояване
- Включва още:
- осигуряване на селскостопански машини и инвентар с оператор и обслужващ персонал

Не включва:

- дейности след прибиране на реколтата - 01.63
- дренажни работи (пресушаване, отводняване) на земеделски земи - 43.12
- паркова архитектура - 71.11
- управленски и бизнес консултации, оказвани от агрономи, аграрикономисти и други селскостопански специалисти - 74.90
- оформяне и поддържане на озеленени площи - 81.30
- организиране на селскостопански изложения и панаири - 82.30

01.62 Спомагателни дейности в животновъдството

Включва:

- дейности в животновъдството срещу заплащане (по договор или еднократно):
 - дейности, подпомагащи развъждането - аклиматизиране, прираст и продуктивност на животните
 - тестване и изследване на състоянието на стадата, услуги по съпровождане и паша на стадата, кастриране на домашни животни, почистване на кафези и птичарници
 - изкуствено осеменяване на животни
 - услуги в конюшни (отглеждане, грижи за расови коне за разплод)
 - стригане на овце
 - подслоняване и изхранване на селскостопански животни в стопанства

Включва още:

- подковаване на коне

Не включва:

- осигуряване на места за пансиони за домашни любимци - 68.20
- дейности оказвани от ветеринарни лекари - 75.00
- ваксиниране на животни - 75.00
- вземане/даване под наем на животни, вкл. стада - 77.39
- пансион за домашни любимци - 96.09

01.63 Дейности след прибиране на реколтата

Включва:

- първична обработка на продуктите за пазара - почистване, сортиране, дезинфекциране
- отделяне на семената от памука
- първична обработка на тютюневите листа, например сушене
- първична обработка на какаови зърна, например обелване и изваждане на какаовите семена
- покриване на плодове с восък

Не включва:

- първична подготовка на селскостопанската продукция при производителя, виж кореспондиращия клас в групи 01.1, 01.2 или 01.3
- дейности след прибиране на реколтата, целящи подобряване на качеството на семената - 01.64
- обезжилване и повторно сушене на тютюна - 12.00
- дейности, свързани с посредничество на търговци на едро и кооперативни сдружения - раздел 46
- продажба на едро на селскостопански продукти - 46.2

01.64 Обработка на семена за посев

Този клас включва всички дейности след прибиране на реколтата, насочени към подобряване на качеството на семената за размножаване чрез отстраняване на негодните недоразвити, механически повредени или наядени от насекоми (инсектициди) и незрели семена, както и отстраняване на влагата от семената до безопасно ниво за складирането (съхранението) им. Това включва сушене, почистване, сортиране и третиране на семената, докато те се продадат. Тук е включено и третирането на генномодифицираните семена.

Не включва:

- отглеждане на семена - 01.1 и 01.2
- преработване на семена за добиване на масла - 10.41
- научноизследователски дейности за създаване на нови форми семена, усъвършенстване или модифициране на вече създадени семена - 72.11

01.7 Лов и спомагателни дейности

01.70 Лов и спомагателни дейности

Включва:

- лов с търговска цел
- лов чрез убиване или улавяне на жив дивеч - за месо, кожи и ловни трофеи, за изследователски цели, зоологически градини или за домашни любимци
- добиване на сурови кожи от дивеч, влечуги или диви птици, от лов

Включва още:

- улов на морски бозайници, например моржове и тюлени, без улова на китове

Не включва:

- добиване на сурови кожи от дивеч, влечуги или диви птици, отглеждани принудително в стопанства и ферми - 01.49
- отглеждане на диви животни и птици в стопанства и ферми - 01.4
- улов на китове - 03.11
- добиване на сурови кожи от кланици - 10.11
- спортен или развлекателен лов и спомагателни дейности - 93.19
- дейности на ловно-рибарски сдружения, подпомагащи лова - 94.99

02 Горско стопанство

Този раздел включва дейности по отглеждане на горскодървесна растителност и събиране на диворастящи горски материали и продукти. Освен добива на трупи в горското стопанство се добиват и някои частично преработени продукти - дърва за горене, дървени въглища, получени по традиционен начин или за промишлени цели (минни подпори, за производство на химична дървесна маса и други). Тези дейности могат да се извършват в естествени или изкуствени гори.

Този раздел не включва последващата преработка на дървения материал, която започва с неговото разкрояване и рендосване и основно се извършва далеч от зоната на дърводобива - раздел 16.

02.1 Възпроизводство на гори

02.10 Възпроизводство на гори

Включва:

- отглеждане на дървостой: залесяване, попълване, пресаждане, прореждане, запазване на горите и горските пространства
- отглеждане на храсти и нискоствъблени гори за периодична сеч, за дървесна маса и дърва за горене
- експлоатация на горски разсадници

Тези дейности се извършват в естествени или изкуствено създадени гори.

Не включва:

- отглеждане на коледни елхи - 01.29
- експлоатация на разсадници без горските - 01.30
- събиране на диворастящи гъби, трюфели и други недървесни продукти - 02.30
- производство на дървесен талаш, дървесно брашно, частици - 16.10

02.2 Дърводобив

02.20 Дърводобив

Включва:

- добиване на трупи за дървопреработващите предприятия
- добиване на трупи, употребени необработени, нецепени, незаострени като: подпори, стълбове за огради, колове (пръти)
- събиране и добиване на дърва за горене
- събиране и добиване на остатъци (дънери, клони, вейки и други) за горене, получени при дърводобива и прибиране на реколтата от гората
- добиване на дървени въглища в гората (по традиционни методи)

Продукцията от тези дейности може да се получи под формата на трупи или дърва за горене.

Не включва:

- отглеждане на коледни елхи - 01.29
- отглеждане на дървостой: залесяване, попълване, пресаждане, прореждане, запазване на горите и горските пространства - 02.10
- събиране на диворастящи и недървесни продукти - 02.30
- производство на дървесен талаш, дървесно брашно, частици - 16.10
- производство на дървени въглища чрез суха дестилация на дърва - 20.14

02.3 Събиране на диворастящи и недървесни продукти

02.30 Събиране на диворастящи и недървесни продукти

Включва:

- събиране на диворастящи и недървесни продукти:
 - гъби и трюфели
 - ягодоплодни
 - орехоплодни
 - естествен каучук, балата, гутаперча и други каучукоподобни смоли
 - естествен корк
 - естествени лакове и клейове (смоли)
 - балсами
 - растителен пух
 - морска трева: "Валиснерия"
 - жълъди, диви кестени
 - мъхове и лишей

Не включва:

- отглеждане на някои от тези продукти (с изключение на отглеждане на корков дъб) - раздел 01
- отглеждане на гъби или трюфели - 01.13
- отглеждане на ягодоплодни или черупкови плодове - 01.25
- събиране на дърва за горене - 02.20
- производство на дървесен талаш, дървесно брашно, частици - 16.10

02.4 Спомагателни дейности в горското стопанство

02.40 Спомагателни дейности в горското стопанство

Този клас включва извършване на лесовъдни дейности срещу заплащане (по договор или еднократно).

Включва:

- лесовъдни дейности в следните области:
 - залесяване
 - пресаждане и прореждане
 - инвентаризация на горите
 - консултантски дейности по управление на горите (изготвяне на устройствени проекти, програми и планове, експертизи)
 - оценка на дървостоя
 - опазване и контрол, вкл. охрана на горите от пожар
 - борба с вредителите в горите
- спомагателни дейности в дърводобива
 - отсичане на дървета и добиване на необработен дървен материал
 - транспортиране на добития дървен материал на територията на горското стопанство (временни складове, товарачни площадки)
- поддържане на съществуващи временни горски пътища

Не включва:

- експлоатация на горски разсадници - 02.10
- отводняване (дрениране) на горски земи - 43.12
- разчистване на строителни площадки - 43.12

03 Рибно стопанство

Този раздел включва улова и събирането на риби, ракообразни, мекотели, морски продукти и материали (водорасли, перли, сунгери и други) в морски или сладководни басейни. Този раздел включва още дейности, които обикновено са интегрирани в процеса на производство за собствена сметка (например отглеждане на миди за производство на перли). Обслужващите дейности, свързани с морския и сладководния риболов или развъждането на водни организми, са включени в спомагателните риболовни или развъдни дейности. Този раздел не включва преработка и консервиране на риба, ракообразни или мекотели на борда на кораби заводи или заводи на сушата - 10.20, строителство и ремонт на плавателни съдове - 30.1, 33.15, както и спортен или развлекателен риболов - 93.19.

03.1 Риболов

Тази група включва "риболов чрез улавяне", т.е. организиране на лов, събиране и прибиране при свободно придвижване или събиране на живи водни организми (предимно риби, ракообразни и мекотели), вкл. растения от океански, крайбрежни или вътрешни води, за храна на човека и други нужди. Това става ръчно или в повечето случаи при използването на различни видове риболовни принадлежности като мрежи, подвижни и неподвижни капани. Тези дейности могат да се извършват между приливите и отливите по бреговата линия (например събиране на мекотели като миди и стриди) или залагане на мрежи от лодки (ръчно изработени или закупени) на брега или до брега в териториални или международни води. Тук се включва също риболов в зарибени водоеми.

03.11 Океански и морски риболов

Включва:

- океански и морски стопански риболов
- улов на ракообразни и мекотели в морски басейни
- улов на китове
- улов на други водни животни в морски басейни: костенурки, иглокожи и други

Включва също:

- дейности на кораби заводи, извършващи океански или морски риболов, преработка и консервиране на риба, ракообразни и мекотели
- събиране на морски продукти и материали: естествени перли, сюнгерии, корали и водорасли

Не включва:

- улов на морски бозайници като моржове, тюлени и други, без улова на китове - 01.70
- преработка на китове в кораби заводи - 10.11
- дейности на кораби заводи или заводи на сушията, специализирани само в преработка и консервиране на риба, ракообразни и мекотели - 10.20
- даване под наем на плавателни съдове за развлечение с екипаж за морски и крайбрежен транспорт (например пътувания с цел риболов) - 50.10
- наблюдение, контрол и опазване на рибните ресурси - 84.24
- спортен и развлекателен риболов и свързаните с него дейности - 93.19
- експлоатация на обекти за спортен и развлекателен риболов - 93.19

03.12 Сладководен риболов

Включва:

- стопански риболов в сладководни басейни
- улов на ракообразни и мекотели в сладководни басейни
- улов на водни животни в сладководни басейни

Включва още:

- събиране на продукти и материали от сладководни басейни

Не включва:

- дейности на кораби заводи или заводи на сушията, специализирани само в преработката и консервирането на риба, ракообразни и мекотели - 10.20
- наблюдение, контрол и опазване на рибните ресурси - 84.24
- спортен и развлекателен риболов и свързаните с него дейности - 93.19
- експлоатация на обекти за спортен и развлекателен риболов - 93.19

03.2 Развъждане и отглеждане на риба и други водни организми

Тази група включва развъждане и отглеждане на водни организми, т.е. процеси, свързани с развъждането или отглеждането (вкл. прибиране на отгледаното) на водни организми (риби, мекотели, ракообразни, водорасли, крокодили, алигатори и земноводни) при използване на техники/умения, предназначени за увеличаване на организмите извън естествената способност на околната среда (например - редовното поддържане на рибните ресурси, тяхното изхранване и опазване от хищници).

Развъждане/отглеждане в рибарници на млади и/или възрастни (достигнали зряла възраст) водни организми от посочените по-горе. Освен това включва отглеждане и развъждане на водни организми - притежание на отделно лице, предприемач или държава на отделни организми - по време на различните фази от развитието им, вкл. и до крайната фаза - събиране на отгледаното.

03.21 Развъждане и отглеждане на риба и други водни организми в солени басейни

Включва:

- отглеждане на риба в морски води, вкл. отглеждане на декоративни рибки
- производство на зарибителен материал и материал за възпроизводство на миди, стриди, скариди и други
- отглеждане на морска трева и други водорасли, годни за консумация от човека
- отглеждане на ракообразни, двучерупкови (миди, стриди и подобни), други мекотели и други водни животни в морски води

Включва още:

- развъждане и отглеждане на водни организми в слабосолени басейни
- развъждане и отглеждане на водни организми в солени басейни (изкуствени)
- експлоатация на рибарници за морска риба
- експлоатация на развъдници за морски червеи

Не включва:

- отглеждане на жаби в стопанства - 03.22
- експлоатация на обекти за спортен и развлекателен риболов - 93.19

03.22 Развъждане и отглеждане на риба и други водни организми в сладководни басейни

Включва:

- отглеждане на риба в сладководни басейни, вкл. отглеждане на декоративни рибки
- отглеждане на ракообразни, миди, стриди, други мекотели и други водни животни в сладководни басейни
- експлоатация на рибарници за сладководна риба
- отглеждане на жаби в стопанства

Не включва:

- развъждане и отглеждане на водни организми в солени басейни - 03.21
- експлоатация на обекти за спортен и развлекателен риболов - 93.19

В ДОБИВНА ПРОМИШЛЕНОСТ

Този сектор включва:

извличане на твърди (въглища, руди, минерали), течни (нефт) или газообразни (природен газ) полезни изкопаеми от земните недра. Добивът може да бъде подземен или открит, чрез сондажни работи или платформи в открито море.

Този сектор включва допълнителни операции, имащи за цел да подготвят суровините за пазара, например - раздробяване, смилане, пречистване, сушене, сортиране, обогатяване на руди, втечняване на природния газ и агломериране на твърди горива. Тези операции често се изпълняват от предприятия, които добиват полезни изкопаеми и/или от такива, които са разположени близо до тях.

Дейностите, свързани с добива, са класифицирани в раздели, групи и класове на базата на добивания основен полезен компонент. Раздели 05 и 06 се отнасят за добива на изкопаеми горива - въглища, нефт и природен газ. Раздели 07 и 08 се отнасят за добива на метални руди и неметални материали и суровини.

В раздел 09 се отнасят някои технологични операции, които могат да се възложат чрез договор на специализирани предприятия като промишлена услуга (например свързани с извличането на въгледороди).

Този сектор не включва:

- преработка на добитите суровини - сектор С (Преработваща промишленост)
- използване на непреработените суровини в строителството - сектор F (Строителство)
- бутилиране на натурални минерални води на мястото на извора - 11.07
- раздробяване, смилане или друга обработка на някои видове пръст, скални материали и минерали, несвързана с добива - 23.9

05 Добив на въглища

Този раздел включва:

подземен или открит добив на твърди горива и дейности, имащи за цел да подготвят суровините за пазара, като подобряват качеството и улеснят транспортирането им - пречистване, сортиране, уплътняване и други.

Този раздел не включва:

- спомагателни дейности в добива на въглища - 09.90
- коксуване на въглища - 19.10
- производство на брикети от въглища - 19.20

05.1 Добив на антрацитни и черни въглища

05.10 Добив на антрацитни и черни въглища

Включва:

- подземен или открит добив на антрацитни и черни въглища, вкл. добив посредством методи на втечняване
- пречистване, сортиране, раздробяване, уплътняване и други операции с цел подобряване на качеството или улеснение при транспортиране или съхранение

Включва още:

- извличане на въглища от насипи ситни въглища

Не включва:

- добив на кафяви и лигнитни въглища - 05.20
- добив на торф - 08.92
- спомагателни дейности в добива на антрацитни и черни въглища - 09.90
- опитно сондиране за въглища - 09.90
- производство на кокс - 19.10
- производство на брикети от антрацитни или черни въглища - 19.20
- работи, свързани с разработване или подготовка на находища на въглища - 43.12

05.2 Добив на кафяви и лигнитни въглища

05.20 Добив на кафяви и лигнитни въглища

Включва:

- подземен или открит добив на кафяви и лигнитни въглища, вкл. добив посредством методи на втечняване
- промиване, дехидратиране, раздробяване, уплътняване и други операции с цел подобряване на качеството или улеснение при транспортиране или съхранение

Не включва:

- добив на антрацитни и черни въглища - 05.10
- добив на торф - 08.92
- спомагателни дейности в добива на кафяви и лигнитни въглища - 09.90
- опитно сондиране за въглища - 09.90
- производство на брикети от кафяви или лигнитни въглища - 19.20
- производство на дървени въглища - 20.14
- работи, свързани с разработване или подготовка на находища на въглища - 43.12

06 Добив на нефт и природен газ

Този раздел включва:

добив на нефт, извличането му от битуминозни шисти и битуминозен пясък; добив на природен газ и извличане на други течни въглеводороди. Дейности по експлоатация и/или разработване на находища на нефт и газ - сондиране, разслояване, утаяване и събиране на суровия нефт, техническо окомплектоване и екипиране на кладенците и всички други дейности, свързани с добива на нефт и газ до момента на извеждането им от района на добива.

Този раздел не включва:

- услуги, свързани с добива на нефт и газ, извършвани срещу заплащане (по договор или еднократно) - 09.10
- проучване и подготовка на нефтените и газовите кладенци - 09.10
- опитно сондиране за нефт и природен газ - 09.10
- рафиниране на нефтопродукти - 19.20
- геоложки, геофизични и сеизмографски изследвания - 71.12

06.1 Добив на нефт

06.10 Добив на нефт

Включва:

- добив на нефт

Включва още:

- добив на битуминозни шисти и битуминозен пясък
- производство на нефт от битуминозни шисти и битуминозен пясък
- избистряне, обезсоляване, дехидратиране, стабилизиране и други дейности, свързани с добива на нефт

Не включва:

- спомагателни дейности в добива на нефт и природен газ - 09.10
- проучване и подготовка на нефтените и газовите кладенци - 09.10
- производство на рафинирани нефтопродукти - 19.20
- извличане на втечнени нефтени газове при рафинирането на нефта - 19.20
- експлоатация на нефто- и газопроводи - 49.50

06.2 Добив на природен газ

06.20 Добив на природен газ

Включва:

- добив на природни газообразни въглеводороди (природен газ)
- извличане на кондензати от природен газ
- пречистване и отделяне на леките фракции
- десулфориране на природния газ

Включва още:

- добив на течни въглеводороди, получени посредством метода на втечняване или чрез пиролиза

Не включва:

- спомагателни дейности в добива на нефт и природен газ - 09.10
- проучване и подготовка на нефтените и газовите кладенци - 09.10
- извличане на втечнени нефтени газове при рафинирането на нефта - 19.20
- производство на промишлени газове - 20.11
- експлоатация на нефто- и газопроводи - 49.50

07 Добив на метални руди

Този раздел включва:

подземен или открит добив на метални руди. Включва също операции по сортиране и обогатяване на рудата като раздробяване, смилане, промиване, изсушаване, синтероване, калциниране или извличане на концентрат, гравитационна сепарация или флотация.

Този раздел не включва:

- пържене на железни пирити - 20.13
- експлоатация на доменни пещи - раздел 24
- производство на алуминиев оксид - 24.42

07.1 Добив на железни руди

07.10 Добив на железни руди

Включва:

- добив на руди, съдържащи предимно желязо
- обогатяване и агломериране на железни руди

Не включва:

- добив и обогатяване на железни пирити и пиротити (без пържените) - 08.91

07.2 Добив на уранови, ториеви и руди на цветни метали

07.21 Добив на уранови и ториеви руди

Включва:

- добив на руди, съдържащи предимно уран или торий: уранинит и други
- извличане на концентрат от тези руди
- производство на уранови концентрати (yellowcake)

Не включва:

- обогатяване на уран и торий - 20.13
- производство на уран от уранинит или от други руди - 24.46
- топене и рафиниране на уран - 24.46

07.29 Добив на руди на цветни метали

Включва:

- добив и обогатяване на руди, съдържащи предимно цветни метали:
 - манган, мед, олово, цинк, алуминий (боксит), хром, никел, калай, кобалт, молибден, тантал, ванадий и други
 - благородни метали: злато, сребро, платина

Не включва:

- добив на уранови и ториеви руди - 07.21
- производство на алуминиев оксид - 24.42
- производство на меден или никелов камък - 24.44 и 24.45

08 Добив на неметални материали и суровини

Този раздел включва:

подземен или открит добив, както и добив чрез драгиране на наносни залежи, натрошаване на скални материали и добив на сол чрез изпаряване. Добитите суровини се използват в строителството (пясък, скални материали и други), за производство на глина, гипс и други материали или за химическото производство.

Този раздел не включва:

- преработка на добитите неметални материали и суровини (с изключение на раздробяване, смилане, очистване, изсушаване, сортиране и смесване)

08.1 Добив на скални материали, пясък и глина

08.11 Добив на строителни и декоративни скални материали, варовик, суров гипс, креда, доломит и шисти

Включва:

- добив, грубо обработване и нарязване на строителни и декоративни скални материали като мрамор, гранит, пясъчник и други
- натрошаване и раздробяване на строителни и декоративни скални материали
- добив, натрошаване и раздробяване на варовик
- добив на суров гипс и анхидрит
- добив на креда и некалциниран доломит
- добив на шисти, грубо дялани или нарязани на блокове или на плочи с квадратна или правоъгълна форма

Не включва:

- добив на минерални суровини за химическото производство и на естествени торове - 08.91
- производство на калциниран доломит - 23.52
- рязане, профилиране и обработване на строителни и декоративни скални материали извън кариерите - 23.70

08.12 Добив на трошен камък, чакъл и пясък; добив на глина и каолин

Включва:

- извличане и драгиране на пясък за промишлени цели, пясък за строителството и чакъл
- натрошаване и раздробяване на камък и чакъл
- добив на пясък
- добив на глина, огнеупорна глина и каолин

Не включва:

- добив на битуминозен пясък - 06.10

08.9 Добив на други неметални материали и суровини

08.91 Добив на минерални суровини за химическото производство и на естествени торове

Включва:

- добив на естествени фосфати и естествени калиеви соли
- добив на сяра, необработена и непречистена
- добив и обогатяване на железни пирити и пиротити, без пържените
- добив на естествен бариев сулфат и карбонат (баритин и витерит), естествени магнезиеви сулфати (кизерит), естествени борати
- добив на минерални оцветители, флушпат и други минерални суровини, използвани предимно като суровини в химическото производство

Включва още:

- добив на тор от птици (гуано)

Не включва:

- добив на сол - 08.93
- пържене на железни пирити - 20.13
- производство на азотни съединения и изкуствени торове - 20.15

08.92 Добив на торф

Включва:

- добив на торф
- предварително обработване на торфа с цел подобряване на качеството или улеснение при транспортиране или съхранение

Не включва:

- спомагателни дейности в добива на торф - 09.90
- производство на брикети от торф - 19.20
- производство на саксийна пръст, смес от торф, естествена пръст, пясък, глина и минерали - 20.15
- производство на изделия от торф - 23.99

08.93 Добив на сол

Включва:

- добив на каменна сол, миннодобита или чрез разтваряне и изпомпване
- производство на сол чрез изпаряване на морска вода или други солени водоизточници
- натрошаване, пречистване и рафиниране на сол на мястото на добива

Не включва:

- преработка на сол за хранителни цели, вкл. йодиране на сол - 10.84
- производство на питейна вода чрез изпаряване на солена вода - 36.00

08.99 Добив на други неметални материали и суровини, неklasифицирани другаде

Включва:

- подземен и открит добив на минерали и други природни материали:
 - абразивни материали, азбест, талк, силициеви флюси, природен графит, фелдшпат и други подобни материали
 - природен асфалт, асфалтити и асфалтени скали, природен битум
 - скъпоценни камъни, кварц, слюда

09 Спомагателни дейности в добива

Този раздел включва:

спомагателни дейности в добива, извършвани срещу заплащане (по договор или еднократно). Тук са включени услугите по проучване на нефтените кладенци, рудните или минералните залежи посредством традиционните изследователски методи, като вземане на проба от ядката и извършване на геоложки проучвания чрез сондиране.

Този раздел включва още:

услуги по изграждане, циментиране, почистване, изпомпване и събиране на водата в нефтените и газовите кладенци, както и отводняване (дрениране) и изпомпване на водата в мините. Тук се отнасят и услугите, свързани с изнасяне и преместване на мините.

09.1 Спомагателни дейности в добива на нефт и природен газ

09.10 Спомагателни дейности в добива на нефт и природен газ

Включва:

- спомагателни дейности в добива на нефт и природен газ, извършвани срещу заплащане (по договор или еднократно):
 - услуги по геоложки проучвания на участъци, свързани с добива на нефт и газ
 - различни видове сондажни дейности, монтаж, ремонт и демонтаж на сондажните кули, циментиране на нефтените и газовите кладенци, изпомпване на кладенци, консервиране чрез запушване и други
 - втечняване и повторно превръщане в газ на природния газ с цел транспортиране, извършвани на мястото на добива
 - услуги по отводняване (дрениране) и изпомпване на кладенци
 - вземане на сондажни проби, свързани с добива на нефт и газ

Включва още:

- услуги по предотвратяване и гасене на пожари в нефтените кладенци

Не включва:

- обслужващи дейности, изпълнявани от операторите на нефтените или газовите кладенци - 06.10 и 06.20
- ремонт на машини за добива - 33.12
- втечняване и повторно превръщане в газ на природния газ с цел транспортиране, извършвани извън мястото на добива - 52.21
- геоложки, геофизични и сеизмографски изследвания - 71.12

09.9 Спомагателни дейности в добива, без добива на нефт и природен газ

09.90 Спомагателни дейности в добива, без добива на нефт и природен газ

Включва:

- спомагателни дейности в добива на руди и минерали (раздели 05, 07, 08), извършвани срещу заплащане (по договор или еднократно):
 - услуги по вземане на проба от ядката и геоложки проучвания на участъци
 - услуги по отводняване (дрениране) и изпомпване на мини и кариери
 - пробиване на сондажни отвори и вземане на проби

Не включва:

- експлоатация на мини или кариери, срещу заплащане (по договор или еднократно) - 05, 07 или 08
- ремонт на машини за добива - 33.12
- геоложки, геофизични и сеизмографски изследвания - 71.12

С ПЕРЕРАБОТВАЩА ПРОМИШЛЕННОСТ

Този сектор включва:

единици, извършващи физично или химично преобразуване на материалите, веществата или елементите в нови продукти. Това обаче не може да бъде използвано като единствен универсален критерий за определяне на тези дейности (например преработване на отпадъци).

Преобразуваните материали, вещества и елементи са суровини, произведени в селското, горското и рибното стопанство, добива или в друга производствена дейност. За производство се считат същественото изменение, възстановяване или реконструкция на продуктите.

В резултат на производствения процес може да се получи краен продукт (т.е. готов за употреба или консумация) или междинен (т.е. може да бъде вложен при производството на друг продукт). Например чрез рафиниране на двуалуминиев триоксид се получава нелегиран, необработен алуминий. Той е суровина за изтегляне на алуминиев тел, който се влага при производството на изделия от тел.

Производството на специализирани компоненти, части, аксесоари и принадлежности към машини и оборудване по правило се класифицират в класа на производството на тези машини и оборудване, за които са предназначени. Производството на неспециализирани компоненти и части за машини и оборудване, например двигатели, бутала, електродвигатели, вентили, зъбни предавки, ролкови лагери, се класифицира в подходящия клас на сектор "Преработваща промишленост", като не се вземат под внимание машините и оборудването, в които те могат да бъдат включени. Производството на специални компоненти и аксесоари посредством формоване чрез пресоване или екструдиране на пластмаси се включва в група 22.2.

Сглобяването на различни компоненти в един краен продукт се счита за производство, вкл. и сглобяването на крайни продукти от собствено произведени или закупени компоненти.

Рециклирането на отпадъци, т.е. преработването на отпадъци с цел превръщането им в суровини за повторна употреба, се класифицира в група 38.3 "Рециклиране на материали". Основната цел на тези дейности се разглежда като обработване или преработване на отпадъци и поради тази причина те се класифицират в сектор Е "Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване". Независимо от това, че тук се включват процеси на физическо и химическо преобразуване, тези дейности не се считат за производство. Производството на нови крайни продукти (за разлика от суровините за повторна употреба) се класифицира в сектор "Преработваща промишленост" дори ако в тези процеси се влагат отпадъци като суровини. Например производството на сребро от фотографски отпадъци се счита за производствен процес.

Специализираният ремонт и техническо поддържане на машини и оборудване с производствено и стопанско предназначение като правило се класифицира в раздел 33 "Ремонт и инсталиране на машини и оборудване". Ремонтът на компютърна техника, на лични и домакински вещи се класифицира в раздел 95 "Ремонт на компютърна техника, на лични и домакински вещи". Ремонтът на автомобили се включва в раздел 45 "Търговия на едро и на дребно с автомобили и мотоциклети, техническо обслужване и ремонт".

Инсталирането на машини и оборудване, когато се осъществява като специализирана дейност, се класифицира в 33.20.

Забележка: Границите между сектор "Преработваща промишленост" и другите сектори от класификацията понякога могат да бъдат неясни. Като правило дейностите в производствения сектор включват преобразуване на суровини, като резултатът от тези дейности е нов продукт. Определението за нов продукт в известна степен е субективно. По смисъла на класификацията за производство се считат следните дейности:

- преработване на прясна риба (почистване на стриди, разфасоване на риба) - 10.20
- пастьоризиране и бутилиране на мляко - 10.51
- обработване на кожи - 15.11
- импрегниране и химична обработка на дървесина с консерванти или други химикали - 16.10
- печатна дейност - 18.1

- регенериране на пневматични гуми - 22.11
- производство на готови бетонови смеси - 23.63
- нанасяне на метално покритие, термично обработване и полиране на метал - 25.6
- регенериране на двигатели - 29.10

От друга страна, има дейности, включващи понякога преобразователни процеси, но независимо от това се класифицират в други сектори (с други думи, те не са производство). Такива дейности са:

- дърводобив - сектор А “Селско, горско и рибно стопанство”
- първична обработка на селскостопанска продукция с цел подобряване на качеството ѝ - сектор А “Селско, горско и рибно стопанство”
- приготвяне на храни и напитки за непосредствена консумация - раздел 56 “Ресторантьорство”
- обогатяване на руди и други минерали - сектор В “Добивна промишленост”
- изграждане и монтаж на сглобяеми елементи и конструкции на строителната площадка - сектор F “Строителство”
- дейности по разфасоване и опаковане, вкл. преопаковане или бутилиране на течности или химикали; сортиране на отпадъци; смесване на бои и рязане на метали по поръчка на клиента; третиране, чийто резултат не е нов различен продукт - сектор G “Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети”.

10 Производство на хранителни продукти

Този раздел включва:

преработване на продукти от селското и рибното стопанство в храни за човека или животните, вкл. производство на разнообразни полуфабрикати, които не са годни за пряка консумация. При производството на хранителни продукти често се създават странични продукти с по-голяма или по-малка стойност (например кожи от кланици или къспе от производството на растително масло).

Този раздел се подразделя на производство на различни видове продукти: месо, риба, плодове и зеленчуци, масла и мазнини, млечни и мелничарски продукти, хлебни и тестени изделия, други хранителни продукти и храни за животни. Производството може да бъде за собствена сметка или за сметка на трети лица (например умъртвяване и клане на животни).

Разделът не включва приготвяне на готови ястия за непосредствена консумация, например в ресторанти.

Някои дейности се считат за производство (например дейността на фурни, сладкарници, колбасарници и други) дори когато продават на дребно продукцията си в собствени магазини. Когато обработката е минимална и не води до създаване на нов продукт (например месарски или рибарски магазини), единиците се класифицират в сектор G “Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети”.

Приготвянето на храни за непосредствена консумация се класифицира в раздел 56 “Ресторантьорство”.

Производството на храни за животни от кланични отпадъци се класифицира в 10.9, докато преработването на отпадъци от храни и напитки в суровини за повторна употреба се класифицира в 38.3, а обработването на тези отпадъци е в 38.21.

10.1 Производство и преработка на месо; производство на месни продукти, без готови ястия

10.11 Производство и преработка на месо, без месо от домашни птици

Включва:

- дейности на кланици по умъртвяване и клане, разфасоване или пакетиране на месо от едър или дребен рогат добитък, свине, зайци, камили и други

- производство на прясно, охладено или замразено месо, неразфасовано
 - производство на прясно, охладено или замразено месо, разфасовано
- Включва още:
- разфасоване и преработка на китове на суша или в специализирани кораби
 - добиване на сурови кожи от кланици, вкл. обезкосмяване
 - извличане на годни за консумация от човека животински мазнини и свинска мас
 - производство на пресни, охладени или замразени субпродукти
 - производство на вълна от обезкосмяване на одрани кожи

Не включва:

- извличане на годни за консумация от човека мазнини от птици - 10.12
- пакетиране на месо - 82.92

10.12 Производство и преработка на месо от домашни птици

Включва:

- дейности на кланици по умъртвяване и клане, разфасоване или пакетиране на месо от домашни птици
- производство на прясно, охладено или замразено месо от домашни птици, разфасовано
- извличане на годни за консумация от човека мазнини от птици

Включва още:

- производство на перушина и пух
- производство на пресни, охладени или замразени субпродукти от домашни птици

Не включва:

- пакетиране на месо - 82.92

10.13 Производство на месни продукти, без готови ястия

Включва:

- производство на сушени, осолени и пушени меса
- производство на месни продукти:
 - колбаси, наденици, суджуци, луканки, салами, шунка, пастети

Не включва:

- производство на замразени готови месни ястия - 10.85
- производство на супи, съдържащи месо - 10.89
- търговия на едро с месо и месни продукти - 46.32
- пакетиране на месо - 82.92

10.2 Преработка и консервиране на риба и други водни животни, без готови ястия

10.20 Преработка и консервиране на риба и други водни животни, без готови ястия

Включва:

- преработка и консервиране на риба, ракообразни и мекотели: охлаждане, замразяване, изсушаване, опушване, осоляване, поставяне в саламура и други
- производство на продукти от риба, ракообразни и мекотели: филета, хайвер, черен дроб и други
- производство на брашно от риба за консумация от човека или за храна за животни
- производство на брашно, прахове и агломерати под формата на гранули от риба и други водни животни, негодни за консумация от човека

Включва още:

- дейност на кораби заводи, специализирани само в преработка и консервиране на риба
- преработка на морска трева и други водорасли

Не включва:

- преработка и консервиране на риба на кораби, извършващи океански и морски риболов - 03.11
- преработка на китове на суша или в специализирани кораби - 10.11
- производство на масла и мазнини от риба и морски бозайници -10.41
- производство на замразени готови рибни ястия - 10.85
- производство на супи, съдържащи риба - 10.89

10.3 Преработка и консервиране на плодове и зеленчуци, без готови ястия

10.31 Преработка и консервиране на картофи

Включва:

- преработка и консервиране на картофи:
 - производство на замразени картофи
 - производство на сухи картофени пюрета
 - производство на картофени закуски (снакс)
 - производство на чипс
 - производство на картофено брашно и грис

Включва още:

- промишлено белене на картофи

10.32 Производство на плодови и зеленчукови сокове

Включва:

- производство на натурални плодови и зеленчукови сокове

Включва още:

- производство на концентрирани плодови и зеленчукови сокове

10.39 Преработка и консервиране на други плодове и зеленчуци, без готови ястия

Включва:

- производство на храни, състоящи се предимно от плодове или зеленчуци, без замразените или консервираните готови ястия
- преработка и консервиране на плодове, ядки или зеленчуци: замразяване, изсушаване, консервиране с мазнини или оцет и други
- производство на хранителни продукти от плодове или зеленчуци
- производство на конфитюри, желета, мармалади, пюрета и каши от плодове
- печене на ядки
- производство на пасти и хранителни продукти от ядки

Включва още:

- производство на бързоразвалящи се готови храни от плодове и зеленчуци:
 - салати, салати миксове, пакетирани
 - белени или нарязани зеленчуци
 - соево сирене (тофу)

Не включва:

- производство на плодови и зеленчукови сокове - 10.32
- производство на брашно или грис, от зърна от сухи бобови растения - 10.61
- консервиране на плодове и ядки в захар - 10.82
- производство на замразени готови зеленчукови ястия - 10.85
- производство на изкуствени концентрати - 10.89

10.4 Производство на растителни и животински масла и мазнини

Тази група включва производство на сурови и рафинирани растителни или животински масла и мазнини, с изключение на топене и рафиниране на свинска мас и други годни за консумация от човека животински мазнини.

10.41 Производство на растителни и животински масла и мазнини, без маргарин

Включва:

- производство на сурови растителни масла: маслиново, соево, палмово, слънчогледово, памучно, рапично, репично, синапено, ленено и други, както и техните фракции, но не химически модифицирани
- производство на необезмаслени брашна или грис от маслодайни семена, плодове или ядки
- производство на рафинирани растителни масла: маслиново, соево, палмово, слънчогледово, памучно, рапично, репично, синапено, ленено и други
- преработка на растителни масла: продухване, варене, окисляване, полимеризиране, дехидратиране, хидрогениране и други

Включва още:

- производство на негодни за консумация от човека животински масла и мазнини
- извличане на масла и мазнини от риби и морски бозайници
- производство на памучен линтер, кюспета и други твърди остатъци от производството на масла и мазнини
- производство на маслиново масло (зехтин) от собствено отгледани маслини, когато по-голяма част от добавената стойност е от производство на зехтин, а не от отглеждане на маслини

Не включва:

- топене и рафиниране на свинска мас и други, годни за консумация от човека животински мазнини - 10.11
- производство на маргарин - 10.42
- мелене на зърно по мокър способ - 10.62
- производство на царевично масло - 10.62
- производство на етерични масла - 20.53
- химическо модифициране на масла и мазнини - 20.59

10.42 Производство на маргарин и подобни хранителни мазнини

Включва:

- производство на маргарин и други подобни хранителни мазнини
- производство на смеси от растителни и животински мазнини за мазане
- производство на смеси от растителни и животински мазнини за готвене

10.5 Производство на мляко и млечни продукти

10.51 Производство на мляко и млечни продукти, без сладолед

Включва:

- производство на прясно мляко - пастьоризирано, стерилизирано и/или обработено по УНТ технология (асептичен метод за обработка на мляко при ултрависока температура)
- производство на напитки на млечна основа
- производство на сметана от прясно мляко - пастьоризирана, стерилизирана, хомогенизирана
- производство на кондензирано мляко, подсладено или неподсладено

- производство на сухо мляко и сметана на прах
- производство на млечно масло и други млечни мазнини
- производство на кисело мляко
- производство на сирене, кашкавал и извара
- производство на суроватка
- производство на казеин или лактоза

Не включва:

- производство на сурово мляко от едър рогат добитък - 01.41
- производство на сурово мляко от овце, кози, коне, магарета, камили и други - 01.43, 01.44, 01.45
- производство на заместители на млечни продукти и сирена - 10.89

10.52 Производство на сладолед

Включва:

- производство на сладолед и подсладени ледени блокчета

Не включва:

- дейност на заведения, предлагащи сладолед - 56.10

10.6 Производство на мелничарски продукти, нишесте и нишестени продукти

Тази група включва:

производство на брашно от зърнени култури или зеленчуци, олющване и полиране на ориз и производство на готови смеси от тези продукти. Включва още мелене на зърно по мокър способ и производство на нишесте и нишестени продукти.

10.61 Производство на мелничарски продукти

Включва:

- производство на брашно, едрозърнест и дребнозърнест грис или агломерати под формата на гранули от жито, ръж, овес, царевица или други зърнени растения
- преработване на ориз: олющване, полиране, гланциране, бланширане или натрошаване на ориз; производство на оризово брашно
- производство на брашно или грис - от сухи бобови растения, корени, грудки или годни за консумация ядки
- производство на храни от вида "Musli"
- производство на готови смеси и тесто за хляб, сладкиши, бисквити или палачинки

Не включва:

- производство на картофено брашно и грис - 10.31
- мелене на зърно по мокър способ - 10.62

10.62 Производство на нишесте и нишестени продукти

Включва:

- производство на нишесте от пшеница, царевица, картофи, ориз и други
- мелене на зърно по мокър способ
- производство на глюкоза, сироп от глюкоза, малтоза, инулин и други
- производство на глутен
- производство на тапиока и нейни заместители, приготвени от нишесте
- производство на царевично масло

Не включва:

- производство на лактоза (млечна захар) - 10.51
- производство на захар от цвекло или тръстика - 10.81

10.7 Производство на хлебни и тестени изделия

Тази група включва производство на хлебни, макаронени и подобни изделия.

10.71 Производство на хляб, хлебни и пресни сладкарски изделия

Включва:

- производство на хлебни изделия:
 - хляб
 - пресни хлебни и сладкарски изделия

Не включва:

- производство на "сухи" хлебни изделия - 10.72
- производство на макаронени изделия - 10.73
- затопляне на хлебни изделия за непосредствена консумация - раздел 56

10.72 Производство на сухари, бисквити и сухи сладкарски изделия

Включва:

- производство на сухари, бисквити и "сухи" хлебни изделия
- производство на трайни сладкарски изделия
- производство на сухи закуски, солени или сладки

Не включва:

- производство на картофени закуски (снакс) - 10.31

10.73 Производство на макарони, юфка, кус-кус и подобни макаронени изделия

Включва:

- производство на макарони, юфка и подобни макаронени изделия, дори пълнени, варени или обработени по друг начин, без готовите ястия, съдържащи макаронени изделия
- производство на кус-кус
- производство на консервирани или замразени макаронени изделия

Не включва:

- производство на замразени готови ястия, съдържащи макаронени изделия - 10.85
- производство на супи, съдържащи макаронени изделия - 10.89

10.8 Производство на други хранителни продукти

Тази група включва производство на захар, захарни и шоколадови изделия; готови ястия; бързоразвалящи се храни и специални хранителни продукти; преработка на кафе, чай и подправки.

10.81 Производство на захар

Включва:

- производство или рафиниране на захар от захарна тръстика, захарно цвекло, клен и палми
- производство на захарни сиропи
- производство на меласи
- производство на сироп от клен

Не включва:

- производство на глюкоза, сироп от глюкоза, малтоза -10.62

10.82 Производство на какао, шоколадови и захарни изделия

Включва:

- производство на какао и какаово масло
- производство на шоколад и шоколадови изделия
- производство на захарни изделия: карамели, нуга, фондан, дражета, бонбони, бял шоколад
- производство на дъвка
- консервиране в захар на плодове, ядки, плодови кори и други части от растения
- производство на пастили за гърло и бонбони против кашлица

Не включва:

- производство на захароза - 10.81

10.83 Преработка на кафе и чай

Включва:

- извличане на кофеин и изпичане на кафе
- производство на продукти от кафе:
 - смяно кафе
 - разтворимо кафе
 - екстракти и концентрати от кафе
- производство на заместители на кафе
- смесване на чай и мате
- производство на екстракти от чай или мате и продукти, приготвени на базата на тези екстракти

Включва още:

- производство на билков чай (мента, върбинка, лайка и други)

Не включва:

- производство на инулин - 10.62
- производство на спиртни напитки, пиво, вина и безалкохолни напитки - раздел 11
- подготовка на растителни продукти за използване във фармацията - 21.10

10.84 Производство на хранителни подправки и овкусители

Включва:

- производство на подправки, сосове и овкусители:
 - майонеза
 - синапено брашно
 - горчица, други готови сосове и препарати за тях, комбинирани подправки
- производство на оцет

Включва още:

- преработка на сол за хранителни цели, например йодиране на сол

Не включва:

- отглеждане на растения за подправки - 01.28

10.85 Производство на готови ястия

Производството на готови ястия, съдържащи най-малко две отделни съставни части (с изключение на подправки/сосове) е включено в този клас. Те са сготвени, замразени, консервирани или обработени с цел тяхното дълготрайно съхранение, като обикновено са пакетирани и етикетирани за продажба. В този клас не се включва приготвянето на готови ястия за непосредствена консумация, например в ресторанти.

Включва:

- производство на готови месни ястия
- производство на готови рибни ястия, вкл. риба с пържени картофи
- производство на готови зеленчукови ястия
- производство на замразени или по друг начин консервирани пици

Включва още:

- производство на местни и национални специалитети, съставени най-малко от два продукта

Не включва:

- *производството на пресни храни или храни с по-малко от две съставки - съответния клас от раздел 10*
- *производство на бързоразвалящи се готови храни - 10.89*
- *търговия на дребно в магазини с готови ястия - 47.11, 47.29*
- *търговия на едро с готови ястия - 46.38*
- *дейности по приготвяне и доставяне на храна по договор - 56.29*

10.86 Производство на детски, диетични и други хомогенизирани храни

Включва:

- производство на храни със специално предназначение:
 - храни за кърмачета
 - детски хомогенизирани храни на млечна, месна и друга основа
 - бебешки храни
 - храни, предназначени за нискоенергийни диети за намаляване на телесното тегло
 - диетични храни за специални медицински цели
 - храни с намалено съдържание на натрий, вкл. диетична сол с намалено съдържание или несъдържаща натрий
 - безглутенови храни
 - храни, предназначени за употреба при интензивно мускулно натоварване, особено при спортисти
 - храни за диабетици

10.89 Производство на други хранителни продукти, неклассифицирани другаде

Включва:

- производство на супи и бульони
- производство на заместители на мед и карамел
- производство на бързоразвалящи се готови храни:
 - сандвичи
 - пресни, неизпечени пици
- производство на хранителни добавки и други хранителни продукти, неклассифицирани другаде

Включва още:

- производство на мая
- производство на екстракти и сокове от месо, риби, ракообразни или мекотели
- производство на заместители на млечни продукти и сирена
- производство на яйчни продукти и яйчен албумин
- производство на изкуствени концентрати

Не включва:

- *производство на бързоразвалящи се готови храни от плодове и зеленчуци - 10.39*
- *производство на замразени пици - 10.85*
- *производство на спиртни напитки, пиво, вина и безалкохолни напитки - раздел 11*

10.9 Производство на готови храни за животни

10.91 Производство на готови храни (фуражи) за селскостопански животни

Включва:

- производство на готови храни за селскостопански животни, вкл. концентрати и премикси
- производство на несмесени храни за селскостопански животни

Включва още:

- обработване на кланични отпадъци за производство на храни за селскостопански животни

Не включва:

- *производство на рибно брашно за храна за животни - 10.20*
- *производство на кюспе и други твърди остатъци от маслодайни семена - 10.41*
- *дейности, при които се получават странични продукти, които без специална обработка се използват за храни за животни, например кюспе и други твърди остатъци при извличането на растителни масла и мазнини (10.41), трици, отсевки и други видове отпадъци, получени при смилане на зърното (10.61) и други*

10.92 Производство на готови храни за домашни любимци

Включва:

- производство на готови храни за домашни любимци, вкл. кучета, котки, птици, рибки и други

Включва още:

- обработка на кланични отпадъци за производство на храни за домашни любимци

Не включва:

- *производство на рибно брашно за храна за животни - 10.20*
- *производство на кюспе и други твърди остатъци от маслодайни семена - 10.41*
- *дейности, при които се получават странични продукти, които без специална обработка се използват за храни за животни, например кюспе и други твърди остатъци при извличането на растителни масла и мазнини (10.41), трици, отсевки и други видове отпадъци, получени при смилане на зърното (10.61) и други*

11 Производство на напитки

Този раздел включва:

производство на дестилирани алкохолни напитки; алкохолни напитки, получени главно чрез ферментация; пиво; вина; безалкохолни напитки и минерални води.

Този раздел не включва:

- производство на плодови и зеленчукови сокове - 10.32
- производство на напитки на млечна основа - 10.51
- производство на продукти от кафе, чай и мате - 10.83

11.0 Производство на напитки

11.01 Производство на спиртни напитки

Включва:

- производство на дестилирани алкохолни напитки: уиски, джин, ракия, ликьори и други
- производство на смесени напитки, съдържащи дестилирани спиртни напитки
- смесване на дестилирани спиртни напитки
- производство на неденатуриран спирт, годен за консумация

Не включва:

- производство на недестилирани алкохолни напитки - 11.02 - 11.06
- производство на синтетичен етилов алкохол - 20.14
- производство на етилов алкохол от ферментирани продукти - 20.14
- бутилиране и етикетирание, извършвани като част от търговия на едро - 46.34
- бутилиране и етикетирание, извършвани срещу заплащане (по договор или еднократно) - 82.92

11.02 Производство на вина от грозде

Включва:

- производство на вина:
 - трапезни вина
 - качествени вина, произведени в определени райони
- производство на пенливи вина
- производство на вина от концентрирана гроздова мъст

Включва още:

- смесване (купажиране), пречистване и бутилиране на вина
- производство на нискоалкохолни или безалкохолни вина
- производство на вина от собствено отгледано грозде, когато по-голяма част от добавената стойност е от производство на вино, а не от отглеждане на грозде

Не включва:

- бутилиране и етикетирание, извършвани като част от търговия на едро - 46.34
- бутилиране и етикетирание, извършвани срещу заплащане (по договор или еднократно) - 82.92

11.03 Производство на други ферментирани напитки

Включва:

- производство на ферментирани, но недестилирани напитки от плодове - ябълки, круши и други

Включва още:

- производство на медовина и смеси, съдържащи ферментирани напитки от плодове

Не включва:

- бутилиране и етикетирание, извършвани като част от търговия на едро - 46.34
- бутилиране и етикетирание, извършвани срещу заплащане (по договор или еднократно) - 82.92

11.04 Производство на други недестилирани алкохолни напитки

Включва:

- производство на ароматизирани вина (пелин, вермути)

Не включва:

- бутилиране и етикетирание, извършвани като част от търговия на едро - 46.34
- бутилиране и етикетирание, извършвани срещу заплащане (по договор или еднократно) - 82.92

11.05 Производство на пиво

Включва:

- производство на различни видове пиво, вкл. безалкохолно

11.06 Производство на малц

11.07 Производство на безалкохолни напитки, минерални и други бутилирани води

Този клас включва производство на безалкохолни напитки, с изключение на безалкохолни вина и пиво.

Включва:

- производство на натурални минерални, изворни, трапезни и други бутилирани води
- производство на безалкохолни напитки:
 - ароматизирани и/или подсладени безалкохолни напитки: лимонода, кола, тоник, нектари и други

Не включва:

- производство на плодови и зеленчукови сокове - 10.32
- производство на млечни напитки - 10.51
- производство на продукти от кафе, чай и мате - 10.83
- производство на алкохолни напитки - 11.01, 11.02, 11.03, 11.04, 11.05
- производство на безалкохолни вина - 11.02
- производство на безалкохолно пиво - 11.05
- производство на лед - 35.30
- бутилиране и етикетирание, извършвани като част от търговия на едро - 46.34
- бутилиране и етикетирание, извършвани срещу заплащане (по договор или еднократно) - 82.92

12 Производство на тютюневи изделия

Този раздел включва преработката на тютюн в изделия годни за крайна консумация.

12.0 Производство на тютюневи изделия

12.00 Производство на тютюневи изделия

Включва:

- производство на тютюневи изделия и изделия от заместители на тютюна: цигари, пури, тютюн за лула, за дъвчене или за смъркане (емфие)
- производство на "хомогенизиран" или "възстановен" тютюн

Включва още:

- обезжилване и повторно сушене на тютюн

Не включва:

- отглеждане или първична обработка на тютюна - 01.15, 01.63

13 Производство на текстил и изделия от текстил, без облекло

Този раздел включва:

подготовка и предене на текстилни влакна, производство на прежди, конци и платове (тъкани, плетени и други); облагородяване на текстил и облекло; производство на текстилни изделия, без облекло, например спално бельо, одеяла, килими, канапи и други.

Този раздел не включва:

- отглеждане на влакнодайни растения - раздел 01
- производство на изкуствени и синтетични влакна - клас 20.60
- производство на облекло - раздел 14

13.1 Подготовка и предене на текстилни влакна

13.10 Подготовка и предене на текстилни влакна

Този клас включва подготвителни операции и предене на текстилните влакна по съответни технологии. Използват се разнообразни текстилни суровини като: памук и други растителни влакна; коприна, вълна и други животински влакна; химични (изкуствени и синтетични) влакна; хартия; стъкло и други.

Включва:

- подготвителни операции за предене на текстилни влакна:
 - свилоточене (източване и навиване на гранки на копринената нишка) и пране на естествена коприна
 - обезмазняване, карбонизиране и боядисване на вълна
 - влачене и изресване (пениране) на всякакъв вид животински, растителни или химични влакна
- предене и производство на прежди или конци за тъкане, плетене или шиене, предназначени за търговската мрежа или за последваща преработка
 - очукване (мънене, швинговане) на лен
 - текстуриране, скатяване, усукване, пресукване и боядисване чрез потапяне на прежди от изкуствени или синтетични нишки

Включва още:

- производство на хартиена прежда

Не включва:

- подготвителни операции, които се осъществяват в комбинация с растениевъдството - раздел 01

- *топене (отопяване) на влакнодайни растения (юта, лен, влакна от кокосов орех и други) - 01.16*
- *отделяне на семената от памука - 01.63*
- *производство на изкуствени или синтетични влакна и кабели, производство на изкуствени или синтетични нишки (вкл. с висока здравина и за килими) - 20.60*
- *производство на стъклени влакна - 23.14*
- *производство на азбестова прежда - 23.99*

13.2 Производство на тъкани

13.20 Производство на тъкани

Този клас включва производство на тъкани, изработени от прежди от различни текстилни суровини като памук и други растителни влакна; коприна, вълна и други животински влакна; химични влакна; хартия; стъкло и други.

Включва:

- производство на памучни и памучен тип тъкани
- производство на щрайхгарни и камгарни вълнени и вълнен тип тъкани
- производство на копринени и копринен тип тъкани
- производство на тъкани от изкуствени или от синтетични прежди (полипропилен и други), вкл. от смеси
- производство на ленени и ленен тип тъкани
- производство на тъкани от прежди от рами, коноп, юта или ликови влакна, вкл. от смеси
- производство на тъкани от специални прежди

Включва още:

- производство на хавлиени тъкани, кадифета и плюшове, тъкани от шенилна прежда или със сплитка гаце и други
- производство на тъкани от прежди от стъклени влакна
- производство на тъкани от въглеродни и арамидни пресукани нишки
- производство на имитация на кожухарски кожи, получени чрез тъкане

Не включва:

- *производство на плетени платове - 13.91*
- *производство на килими и текстилни подови настилки - 13.93*
- *производство на ленти и ширити - 13.96*
- *производство на нетъкани текстилни изделия и филц - 13.95, 13.99*
- *производство на нетъкани изделия от стъклени влакна - 23.14*
- *производство на тъкани от азбестова прежда - 23.99*

13.3 Облагородяване на прежди, платове и облекло

13.30 Облагородяване на прежди, платове и облекло

Включва:

- избелване и багрене на влакна, прежди, платове, текстилни изделия, вкл. на облекло
- апретиране, сушене, обработване с пара, свиване, отстраняване на дефекти, обработване против свиване, мерсеризиране на текстил, текстилни изделия, вкл. на облекло

Включва още:

- избелване на дънки
- плисиране и подобно обработване на текстилни изделия

- нанасяне на водоустойчива апретура, промазване, импрегниране с каучук или друго импрегниране на закупено облекло
- ситопечат върху текстил и облекло

Не включва:

- производство на тъкани, импрегнирани, промазани, покрити или ламинирани с каучук, чието съдържание е преобладаващо - 22.19

13.9 Производство на други текстилни изделия

Тази група включва производство на плетени платове и други текстилни изделия, без облекло: конфекционирани текстилни изделия, килими, ленти, пасмантерийни и други

13.91 Производство на плетени платове

Включва:

- производство и обработка на плетени платове:
 - кадифета, плюшени и хавлиени платове
 - мрежи и декоративен тип платове за прозорци (пердета), плетени на рашел или на подобни машини
 - други плетени платове

Включва още:

- производство на имитация на кожухарски кожи, получени чрез плетене

Не включва:

- производство на тюл, мрежи, дантела, ленти и други - 13.99
- производство на плетено облекло - 14.39

13.92 Производство на конфекционирани текстилни изделия, без облекло

Включва:

- производство на конфекционирани изделия от всякакъв вид текстилен материал, вкл. и от плетени платове:
 - производство на одеяла, вкл. пътни завивки
 - спално бельо, покривки за маса, ленени кърпи за тоалет или за кухня
 - юргани, възглавници, завивки с пълнеж от перушина или пух, спални чували и други
- производство на други конфекционирани текстилни изделия:
 - завеси, дамаски, транспаранти, кувертюри, покривала от леки платове за мебели, машини и други
 - покривала (брезенти), палатки, изделия за къмпинг, платна за плавателни съдове, щори, чергилата за коли, калъфи за коли, машини или мебели и други
 - флагове, знамена, вимпели и други
 - кърпи за бърсане на прах, на съдове и подобни домакински кърпи; спасителни жилетки; парашути и други

Включва още:

- производство на текстилни части за електрически одеяла
- производство на ръчно тъкани гоблени

Не включва:

- производство на текстилни изделия за техническа употреба - 13.96
- хирургически стерилни покривки за операции - 32.50
- поправка на покривала (брезенти) - 33.19

13.93 Производство на килими и текстилни подови настилки

Включва:

- производство на килими и текстилни подови настилки от всякакъв вид текстилни материали
 - килими, пътеки, изтривалки

Включва още:

- производство на иглонабити килимени изделия (мокети)

Не включва:

- производство на изделия от материали за плетене - рогозки, изтривалки, паравани и други подобни - 16.29
- производство на подови настилки от естествен или агломериран корк - 16.29
- производство на линолеум и подобни еластични настилки - 22.23

13.94 Производство на канапи, въжета, мрежи и изделия от тях

Включва:

- производство на канапи, въжета и дебели въжета от текстилни влакна или ленти или други подобни - импрегнирани, покрити или обшити с каучук или пластмаси или необработени по този начин
- производство на мрежи със завързани бримки от прежди, канапи, въжета или дебели въжета
- производство на мрежи или изделия от въжета: риболовни мрежи, корабни фендери, въжета с метални пръстени и други

Не включва:

- производство на тънки мрежички за коса - 14.19
- производство на метални въжета - 25.93
- производство на риболовни мрежи за спортни цели (кепчета) - 32.30
- поправка на риболовни мрежи, вкл. изкърване - 33.19

13.95 Производство на нетъкани текстилни изделия, без облекло

Този клас включва разнообразни дейности, свързани с текстилната промишленост, неклафицирани никъде другаде в раздели 13 и 14.

13.96 Производство на други текстилни изделия за техническа и производствена употреба

Включва:

- производство на ленти, вкл. с основа без вътък, "съединена" посредством адхезив (свързващо вещество)
- производство на етикети, емблеми и други
- производство на пасмантерийни и аналогични орнаментни изделия: ширити, пискюли, помпони и други
- производство на тъкани, импрегнирани, покрити или ламинирани с пластмаси
- производство на метализирана прежда или обвита (облечена) с метал прежда; нишки и въжета от каучук, покрити с текстилен материал; текстилна прежда или ленти, покрити, импрегнирани или обвити с каучук или с пластмаси
- платна за пневматични гуми от химични прежди с висока здравина
- производство на други обработени или покрити платове: проклеено ленено (памучно) платно и подобни колосани текстилни платове; платове, покрити с лепила или нишестени материали

- производство на разнообразни текстилни изделия: текстилни фитили, чорапчета за газови лампи
- производство на плат за нажежаеми чорапчета, маркучи, транспортни ленти и трансмисионни ремъци (дори подсилени с метални нишки или други материали), платове за пресяване и филтриране и други подобни
- производство на гарнитури за автомобили
- производство на платна за рисуване или чертане (копиране на образец)

Не включва:

- производство на трансмисионни ремъци и транспортни ленти от текстилни платове и нишки, импрегнирани, покрити, обвити или ламинирани с каучук, чието съдържание е преобладаващо - 22.19
- производство на листове или плочи от порести пластмаси или каучук, подсилени с текстил - 22.19, 22.21
- производство на метални платна от тел - 25.93

13.99 Производство на други текстилни изделия, некласифицирани другаде

Включва:

- производство на филц
- производство на тюл, мрежи, дантела, бродерия на парчета, на ленти или на мотиви
- производство на самозалепващи се ленти от плат
- производство на връзки за обувки
- производство на пухове и пухчета за пудра и ръкавици с един пръст за масаж (пилинг)

Не включва:

- производство на иглоабити текстилни подови настилки - 13.93
- производство на вати от текстилни материали и на изделия от тях: превръзки, тампони и пелени за бебета - 17.22

14 Производство на облекло

Този раздел включва:

производство на облекло (конфекция, по еталон или по поръчка) от всякакви материали (кожи, тъкани, плетени платове и други), всякакви видове (горно и долно; за мъже, жени или деца; работно, официално или всекидневно) и допълнения за облекло. Няма разграничение между облекло за възрастни или за деца, между модно и традиционно облекло.

Този раздел включва още производство на изделия от кожухарски кожи.

14.1 Производство на облекло, без кожухарско

Тази група включва производство на облекло, като употребеният материал може да бъде от всякакъв вид, т.е. покрит, импрегниран или гумиран.

14.11 Производство на облекло от обработени меки кожи

Включва:

- производство на облекло от естествени или възстановени меки кожи или от изкуствени кожи, вкл. кожени престилки за оксигенисти и подобни

Не включва:

- производство на облекло от кожухарски кожи - 14.20
- производство на спортни ръкавици и спортни шапки, от обработени меки кожи - 32.30
- производство на огнеустойчиво и защитно облекло за пожарникари - 32.99

14.12 Производство на работно облекло

Не включва:

- производство на обувки - 15.20
- производство на облекло от азбестови прежди - 23.99
- производство на огнеустойчиво и защитно облекло за пожарникари - 32.99
- поправка на облекло - 95.29

14.13 Производство на горно облекло, без работно

Включва:

- производство на горно облекло за мъже, жени и деца от тъкани, плетени платове, нетъкан текстил и други:
 - палта, манта, сака, костюми, панталони, поли и други

Включва още:

- шиене на облекло по еталон или поръчка
- производство на детайли за облекло

Не включва:

- производство на облекло от кожухарски кожи - 14.20
- производство на облекло от каучук или пластмаси, което не е "съединено" чрез шиене, а само слепено - 22.19, 22.29
- производство на огнеустойчиво и защитно облекло за пожарникари - 32.99
- поправка на облекло - 95.29

14.14 Производство на долно облекло

Включва:

- производство на бельо и долно облекло за мъже, жени и деца от тъкани, плетени платове, нетъкан текстил, дантела и други:
 - ризи, блузи, фланелки, долни гащета, слипове, пижами, нощници, халати, сутиени, корсажи и други

Не включва:

- поправка на облекло - 95.29

14.19 Производство на друго облекло и допълнения за облекло

Включва:

- производство на бебешко облекло, горно спортно облекло, бански костюми
- производство на шапки
- производство на други допълнения за облекло: ръкавици, колани, шалове, вратовръзки, мрежи за коса и други

Включва още:

- производство на кожени шапки
- производство на терлици от текстилни материали, без прикрепени външни ходила
- производство на детайли за облекло или за допълнение за облекло

Не включва:

- ръкавици с един пръст за масаж (пилинг) - 13.99
- производство на спортни ръкавици и спортни шапки - 32.30
- производство на предпазни каски, без спортните шапки - 32.99
- огнеустойчиво и защитно облекло за пожарникари - 32.99
- поправка на облекло - 95.29

14.2 Производство на облекло и изделия от кожухарски кожи

14.20 Производство на облекло и изделия от кожухарски кожи

Включва:

- производство на облекло и изделия от кожухарски кожи:
 - облекло и допълнения за облекло
 - платна квадратни, правоъгълни или други от комбинирани изрезки от кожухарски кожи (квадрати, правоъгълници, ленти и други)
 - разнообразни изделия от кожухарски кожи: постелки и килимчета, възглавници без пълнеж, изделия за техническа употреба (накрайници за полиране, боядисване или за декорация)

Не включва:

- добиване на сурови кожухарски кожи от селските стопанства и от лов - 01.4, 01.70
- добиване на сурови кожи от кланици - 10.11
- производство на имитация на кожухарски кожи, получени чрез тъкане или плетене (платове с дълъг влас, буклета, плюшове и други подобни) - 13.20, 13.91
- производство на шапки от кожухарски кожи - 14.19
- производство на облекло, гарнирано с кожухарски кожи - 14.19
- обработка на кожухарски кожи - 15.11
- производство на ботуши и обувки, гарнирани с кожухарски кожи - 15.20

14.3 Производство на други трикотажни изделия

14.31 Производство на чорапи и чорапогащи

Включва:

- производство на чорапи (вкл. къси и дълги) и чорапогащници, изплетени машинно или ръчно

14.39 Производство на класически (машинно или ръчно плетени) пуловери, жилетки и други подобни изделия

Включва:

- плетене по кройка на пуловери, жилетки, блузи, фланелки и други подобни изделия, машинно или ръчно, вкл. на една кука

Не включва:

- производство на плетени платове - 13.91
- производство на чорапи и чорапогащи - 14.31

**15 Обработка на кожи; производство на обувки и други изделия
от обработени кожи без косъм**

Този раздел включва:

обработка и боядисване на кожухарски кожи; дъбене и последваща обработка на сурови кожи от едър рогат добитък и други животни за производство на кожени изделия. Тук е включено и производството на изделия от други материали, различни от кожата, при чието производство се използват технологии, идентични с тези в кожарските предприятия, например обувки, чанти.

15.1 Обработка на кожи; производство на изделия за пътуване и сарашки изделия

Тази група включва производство на обработени кожи (без косъм и кожухарски) и изделия от тях

15.11 Обработка на кожи без косъм; обработка и багрене на кожухарски кожи

Включва:

- дъбене, обработка и багрене на кожи без косъм
- производство на велурирани кожи; кожи, обработени като пергамент; кожи с лаково или метализирано покритие
- производство на възстановени кожи
- подготвителни операции, дъбене, избелване, стригане, багрене и друга обработка на кожухарски кожи

Не включва:

- добиване на сурови кожи в селските стопанства (фермите) - 01.4
- добиване на сурови кожи от кланици - 10.11
- производство на облекло от обработени меки кожи - 14.11
- производство на изкуствени кожи на основа, различна от естествената кожа - 22.19, 22.29

**15.12 Производство на куфари, чанти и други изделия за пътуване, сарашки
и седларски изделия**

Включва:

- производство на куфари, чанти и подобни изделия от обработени кожи без косъм или възстановени кожи и от други материали като пластмаси, текстил, вулканизирани влакна или картон, където се използва същата технология, както при обработените кожи без косъм
- производство на сарашки и седларски изделия
- производство на каишки за часовници от текстил, кожи и пластмаси
- производство на разнообразни изделия от обработени кожи без косъм или възстановени кожи: колани за автомобили, изделия за техническа употреба и други
- производство на кожени връзки и каишки за обувки
- производство на камшици, бичове и подобни изделия

Не включва:

- производство на облекло от обработени меки кожи - 14.11
- производство на ръкавици и шапки от обработени меки кожи - 14.19
- производство на обувки - 15.20
- производство на седла за велосипеди - 30.92
- производство на верижки за часовници от благородни метали - 32.12
- производство на верижки за часовници от неблагородни метали - 32.13
- производство на предпазни и осигурителни колани - 32.99

15.2 Производство на обувки

15.20 Производство на обувки

Включва:

- производство на всички видове обувки от всякакъв вид материали, с изключение на посочените подолу
- производство на части за обувки от кожи: горни части, ходила, токове, табани, фортове, бомбета и други
- производство на ботуши, галоши, гамаши, джапанки и други подобни изцяло лети, формовани от каучук или поливинилхлорид

Не включва:

- производство на терлици от текстилни материали, без прикрепени външни ходила - 14.19
- производство на части за обувки от дървен материал (например токове, обуцарски калъпи) - 16.29
- производство на части за обувки от каучук (токове, ходила и други) - 22.19
- производство на части за обувки от пластмаси - 22.29
- производство на обувки от азбест - 23.99
- производство на обувки за ски - 32.30
- производство на ортопедични обувки - 32.50

16 Производство на дървен материал и изделия от дървен материал и корк, без мебели; производство на изделия от слама и материали за плетене

Този раздел включва:

производство на изделия от дървен материал - дограма, фурнир и плочи от дървесни частици, опаковки, дървен паркет, сглобяеми конструкции и детайли за тях. Производственият процес обхваща отрязване, разбичване, рендосване и сглобяване на изделия от дървен материал. Той започва с разбичването на трупите на греди или дъски, които по-късно могат да бъдат нарязани или профилирани на струг или други обработващи машини. Тези изделия, от своя страна, също могат да бъдат рендосани или полирани и сглобени в крайни продукти - например в дървени опаковки.

С изключение на дъскорезниците всички останали единици се подразделят според вида на произвежданите продукти.

Този раздел не включва:

- производство на мебели - 31.0
- монтаж на дървена дограма, интериорни и други завършващи елементи - 43.32, 43.33, 43.39

16.1 Разкрояване, рендосване и импрегниране на дървен материал

16.10 Разкрояване, рендосване и импрегниране на дървен материал

Включва:

- нарязване, рендосване и машинно обработване на дървен материал
- нарязване, обелване или цепене на объл дървен материал
- производство на дървени траверси за релсов път
- производство на несглобени дървени паркетни дъски
- производство на дървесен талаш, дървесно брашно, технологични трески

Включва още:

- сушене на дървесина
- импрегниране и химична обработка на дървесина с консерванти или други химикали
- производство на цепени и заострени колове и колчета

Не включва:

- дърводобив - 02.20
- производство на тънки фурнирни листа, предназначени за производство на дървесни плочи - 16.21
- производство на покривни шиндри и шейкове - 16.23
- производство на дърва за горене или пелети, от пресована дървесина - 16.29

16.2 Производство на изделия от дървен материал, корк, слама и материали за плетене

Тази група включва производство на изделия от дървен материал, корк, слама или материали за плетене, вкл. както отделни детайли, така и сглобени продукти.

16.21 Производство на фурнир и дървесни плочи

Включва:

- производство на фурнирни листа, предназначени за облицовка, производство на дървесни плочи или други цели:
 - шлифовани, с лаковобояджийско покритие, импрегнирани или подсилени с хартия или текстил на гърба на листа
 - във форми, изобразяващи декоративни мотиви
- производство на шперплат, фурнировани плочи и подобна слоеста дървесина
- производство на плочи от ориентирани частици (OSB) и други плочи от дървесни частици
- производство на плочи от дървесни влакна, произведени по сух метод (MDF) и други плочи от дървесни влакна
- производство на "уплътнен" дървен материал
- производство на слепенa слоеста дървесина и слоеста дървесина от фурнир

16.22 Производство на сглобени паркетни плочи

Включва:

- производство на детайли (елементи) за подови настилки от дървесина, сглобени в паркетни плочи

Не включва:

- производство на несглобени дървени паркетни дъски - 16.10

16.23 Производство на дограма и други изделия от дървен материал за строителството

Включва:

- производство на изделия от дървен материал, предназначени предимно за строителството:
 - греди, подпорни греди, ребра и подпори за покриви
 - покривни конструкции (ферми) от слепенa слоеста дървесина, сглобени с метални свързки
 - врати, прозорци и техните каси, вкл. съдържащи панти, брави и други метални приспособления
 - стълбища и парапети
 - покривни шиндри и шейкове

- производство на сглобяеми постройки и детайли за тях от преобладаващ дървен материал - например сауни
- производство на мобилни къщи от дървен материал
- производство на преградни стени от дървен материал, без параваните

Не включва:

- производство на кухненски шкафове, библиотеки, гардероби и други мебели - 31.01, 31.02, 31.09
- производство на дървени паравани - 31.01, 31.02, 31.09
- монтажни работи на сглобяеми къщи от дървен материал - 41.20
- монтаж на дървена дограма - 43.32

16.24 Производство на опаковки от дървен материал

Включва:

- производство на каси, касетки, кутии, щайги и други опаковки, от дървен материал
- производство на обикновени палети, бокс палети и други плоскости за товарене, от дървен материал
- производство на каци, качета, бъчви, бъчвички и други бъчварски изделия, от дървен материал
- производство на барабани за кабели от дървен материал

Не включва:

- производство на куфари - 15.12
- производство на опаковки от материали за плетене - 16.29

16.29 Производство на други изделия от дървен материал; производство на изделия от корк, слама и материали за плетене

Включва:

- производство на разнообразни изделия от дървен материал:
 - инструменти, дръжки, ръкохватки и тела за инструменти, метли и четки
 - калъпи и опъвачи за обувки, закачалки за дрехи
 - съдове и прибори за сервиране или за кухня
 - статуетки и други изделия за украса, вкл. с гравюри или инкрустации
 - кутии за бижута и подобни изделия
 - цеви, шпули, масури, бобини, макари за конци и подобни изделия от стругован дървен материал
 - други изделия от дървен материал, неклассифицирани другаде
- обработка на естествен корк, производство на агломериран корк
- производство на изделия от естествен и агломериран корк, вкл. подови настилки
- производство на сплитки и изделия от материали за плетене: рогозки, изтривалки, паравани, плетени обвивки за стъклени опаковки и други подобни
- производство на кошничарски изделия
- производство на дърва за горене или пелети, получени от пресована дървесина или заместители (утайки от кафе или остатъци от мелене на соя)
- производство на рамки за картини, фотографии, огледала или други подобни, от дървен материал
- производство на рамки за опъване на платна на картини, от дървен материал
- производство на части за обувки от дървен материал - например токове
- производство на дръжки за чадъри, бастуни и подобни, от дървен материал
- производство на заготовки за лули от дървен материал

Не включва:

- производство на текстилни подови настилки - 13.93
- производство на кюфари - 15.12
- производство на обувки от дървен материал - 15.20
- производство на кибрити - 20.51
- производство на кутии за часовници - 26.52
- производство на цевы, шупи, масури, бобини като част от машините за текстил - 28.94
- производство на мебели - 31.0
- производство на дървени играчки - 32.40
- производство на метли и четки - 32.91
- производство на ковчежи - 32.99
- производство на предпазни спасителни средства от корк - 32.99

17 Производство на хартия, картон и изделия от хартия и картон

Този раздел включва:

производство на влакнести полуфабрикати, хартия, картон и изделия от тях. Производството на тези продукти е групирано заедно, защото представлява серия от вертикално свързани процеси. Една единица често осъществява повече от една дейност.

По същество има три дейности. Производството на влакнести полуфабрикати включва извличане, отделяне на целулозни влакна от дървесина или разтваряне, почистване, отстраняване на печатарски мастила от употребявана хартия и смесване с малки количества реагенти, имащи за цел да подобрят сцеплението между влакната. Производството на хартия включва отливането на целулозната маса върху телено сито, като по този начин се оформя непрекъснат хартиен лист. Производството на изделия от хартия и картон включва по-нататъшната обработка на хартията и картона посредством различни технологични методи.

Изделията от хартия и картон могат да бъдат със или без печат в зависимост от изискванията към тях (например тапети, луксозна хартия за подаръци и други). Производството на изделия с печат се класифицира в този раздел, когато видът на отпечатаната информация не е определящ признак.

Производството на дървесна маса, хартия и картон се включва в група 17.1, докато останалите класове обхващат по-нататъшната обработка на хартията и картона и изделията от тях.

17.1 Производство на влакнести полуфабрикати, хартия и картон

17.11 Производство на влакнести полуфабрикати

Включва:

- производство на избелена, полуизбелена и неизбелена дървесна маса (разтворена или неразтворена) по механичен, химичен или полухимичен метод
- производство на влакнести маса от памучен линтер
- отстраняване на печатарските мастила и производство на хартиена маса от употребявани хартия и картон

17.12 Производство на хартия и картон

Включва:

- производство на хартия и картон, подлежащи на по-нататъшна промишлена преработка
- Включва още:
- по-нататъшна преработка на хартия и картон:
 - покриване, наслояване и импрегниране на хартия и картон
 - производство на крепирана или навълнена хартия
 - производство на ламинирани хартия и картон

- производство на ръчно отлети хартия и картон
- производство на вестникарска хартия и хартия за писане, печатане или други графични цели
- производство на хартия, използвана за направа на тоалетна хартия, салфетки или подобни хартии за домакинска, хигиенна или тоалетна употреба
- производство на целулозна вата и листов материал от целулозни влакна
- производство на индиго или хартии за восъчни листа (циклостилни хартии) на роли или на листа с големи размери

Не включва:

- производство на вълнообразен картон (велпапе) - 17.21
- производство на изделия от хартия, подлежащи на по-нататъшна преработка - 17.22, 17.23, 17.24, 17.29
- производство на покрита или импрегнирана хартия, когато покритието или средството за импрегниране е основната съставка, класифицирането е в класа на производство на покритието или средството за импрегниране
- производство на шкурка - 23.91

17.2 Производство на изделия от хартия и картон

17.21 Производство на вълнообразен картон и опаковки от хартия и картон

Включва:

- производство на вълнообразен картон (велпапе)
- производство на опаковки от хартия и вълнообразен картон (велпапе)
- производство на съгъваеми опаковки от невълнообразни хартия и картон
- производство на опаковки от невълнообразен плътен картон
- производство на други опаковки от хартия и картон
- производство на чували и торби от хартия
- производство на картонени изделия за канцеларски цели, магазини или подобни

Не включва:

- производство на пликове за писма - 17.23
- производство на отлети или пресовани изделия от хартиена маса, вкл. опаковки на гнезда за яйца - 17.29

17.22 Производство на домакински, санитарно-хигиенни и тоалетни изделия от хартия и картон

Включва:

- производство на домакински, санитарно-хигиенни и тоалетни изделия, от хартия, картон или целулозна вата:
 - салфетки за почистване на грим
 - носни кърпички, кърпички за подсушаване на ръцете, салфетки
 - тоалетна хартия
 - дамски превръзки, тампони, пелени и подобни хигиенни изделия
 - чаши, чинии и табли
- производство на текстилна вата и артикули от нея: дамски превръзки, тампони и други

Не включва:

- производство на целулозна вата - 17.12

17.23 Производство на канцеларски материали от хартия и картон

Включва:

- производство на хартия за писане и печат, готова за употреба
- производство на принтерна хартия, готова за употреба
- производство на автокопирна хартия, готова за употреба
- производство на индиго и восъчни листа (циклостилни), готови за употреба
- производство на гумирана хартия или хартия с лепилен слой, готови за употреба
- производство на пликосе и листа пликосе за писма
- производство на образователни и търговски канцеларски материали (тетрадки, бележници, регистри, счетоводни книги, квитанции), когато видът на отпечатаната информация не е определящ признак
- производство на кутии, папки и други подобни, съдържащи комплекти канцеларски материали

Не включва:

- печатане на изделия от хартия - 18.1

17.24 Производство на тапети и подобни стенни облицовки

Включва:

- производство на тапети и подобни стенни облицовки, вкл. покрити с винил и стенни облицовки от текстилни материали

Не включва:

- производство на хартия или картон на роли и на листа с големи размери - 17.12
- производство на самозалепващи стенни облицовки от пластмаси - 22.29

17.29 Производство на други изделия от хартия и картон

Включва:

- производство на етикети
- производство на филтърни хартия и картон
- производство на барабани, макари, масури и други подобни, от хартия и картон
- производство на отлети или пресовани изделия от хартиена маса, вкл. опаковки с гнезда за яйца
- производство на изделия за празненства, карнавали и други развлечения, от хартия и картон
- производство на перфориран хартии и картона за жакардови машини

Не включва:

- производство на карти за игра - 32.40
- производство на игри и играчки от хартия и картон - 32.40

18 Печатна дейност и възпроизвеждане на записани носители

Този раздел включва:

отпечатване на книги, вестници, периодични издания, бизнес формуляри, поздравителни картички и други материали. Включва още свързаните спомагателни дейности: подвързване, изработване на клишета (печатни форми) и изображения. Тези дейности са неразделна част от печатането и техните продукти са: печатна форма, подвързана книга, компютърен диск или файл. Процесите, използвани при печатната дейност, включват много различни методи за пренасяне на оригинала върху печатната форма, на растерното изображение, компютърните данни върху

други носители: хартия, пластмаси, метал или дърво. Най-често използваните методи са литографски, дълбок, сито- и флексопечат. При създаването на образа често се използва компютърният файл, който директно управлява печатния механизъм, електростатичното или друг тип оборудване (дигитален или цифров печат).

Действително има единици, които осъществяват едновременно печатна и издателска дейност (например вестници), но тези случаи все повече намаляват, тъй като посочените дейности са различни и не се осъществяват от една и съща единица.

Този раздел включва още:

възпроизвеждане на записани носители: компактдискове (CD), видеозаписи, стандартен (системен или приложен) софтуер и данни от оригинал върху разнообразни дискове и ленти.

Този раздел не включва:

- издателска дейност - сектор J "Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения"

18.1 Печатна дейност

Тази група включва:

печатане на следните продукти: вестници, книги, периодични издания, бизнес формуляри, поздравителни картички и други. Включва още свързаните спомагателни дейности: подвързване на книги, дейности по изработване на печатната форма и изображения. Печатането се извършва чрез използване на разнообразни технологии и различни материали.

18.11 Печатане на вестници

Включва още:

- печатане на други периодични издания, излизащи най-малко четири пъти седмично

Не включва:

- издаване на книги, периодични издания и друга издателска дейност - 58.1

- размножаване/фотокопиране на документи - 82.19

18.12 Печатане на други издания и печатни продукти

Включва:

- печатане на списания и други периодични издания, излизащи по-малко от четири пъти седмично
- печатане на книги и брошури, нотни издания и партитури, карти, атласи, плакати, постери, рекламни каталози, проспекти и други печатни рекламни материали, пощенски марки, таксови марки, облигации, чекове и други ценни книжа, карти, съдържащи електронна интегрална схема ("smart" карти), албуми, дневници, календари, формуляри и други търговски канцеларски материали, лични и служебни печатни изделия и други печатни продукти с помощта на машини за висок, офсетов, дълбок, флексо- и ситопечат и други печатарски машини, копирно-размножителни машини, принтери, машини за преговане, вкл. бърз печат
- печатане директно върху текстил, пластмаси, стъкло, метал, дърво и керамика

По правило отпечатваните материали притежават авторски права.

Включва още:

- печатане на етикети (литографски, дълбок, флексо- или други видове печат)

Не включва:

- ситопечат върху текстил и облекло - 13.30
- производство на канцеларски материали (тетрадки, бележници, регистри, счетоводни книги, квитанции), когато видът на отпечатаната информация не е определящ признак - 17.23
- издаване на книги, периодични издания и друга издателска дейност - 58.1

18.13 Предпечатна подготовка

Включва:

- набор, вкл. фотонабор, предварително въвеждане на данни, вкл. сканиране и дигитализация на предпечат, електронно страниране
- подготовка на файловете от данни за мултимедийно приложение (печатане върху хартия, CD-ROM, Internet)
- изработване на печатната форма, вкл. илюстрации и текст (за висок и офсетов печат)
- подготовка на печатните цилиндри, гравирание или разяждане (ецване) на дълбокопечатните формени цилиндри
- подготовка на печатната форма чрез технология СТР (компютър - печатна форма), вкл. фотополимерни форми
- изработване на печатни форми и матрици за релефно преговане
- изработване на:
 - художествено оформени литографски камъни и дървени блокчета
 - носители за представяне на информация: екранно прозрачно фолио (слайт) и други форми на представяне
 - скици, планове, макети и други
 - пробен отпечатък

Не включва:

- специализирани дейности в областта на дизайна - 74.10

18.14 Подвързване и подобни дейности, свързани с печатането

Включва:

- ръчно подвързване на нискотиражни и пробни екземпляри (мостри), изработване на пробния екземпляр и операции, извършвани след отпечатването, които са спомагателни при печатането на: книги, брошури, списания, каталози и други чрез сгъване (фалцуване), изрязване и обрязване, събиране, свързване, подшиване, слепване, комплектуване на книжното тяло, златно шамповане, свързване с метална и пластмасова спирала
- подвързване и довършителни операции на напечатани хартия или картон чрез сгъване/нагъване, шамповане, свързване, пробиване, шанцоване, перфориране, слепване, подшиване, подрязване, ламиниране
- довършителни операции за компактдискове (CD-ROMs)
- довършителни дейности по изготвяне на пликове и опаковки за експедиция по поръчка на клиента
- други довършителни дейности: преговане или шанцоване, Брайлов шрифт

18.2 Възпроизвеждане на записани носители

18.20 Възпроизвеждане на записани носители

Включва:

- дейности по възпроизвеждане на звукозаписи от оригинал върху разнообразни носители (грамофонни плочи, компактдискове (CD), цифрови дискове (DVD), магнитни ленти и други)

- дейности по възпроизвеждане на видеозаписи (игрални, документални, анимационни и други видове кино- и видеофилми) от оригинал върху разнообразни носители (цифрови дискове (DVD), видеокасети и други)
- дейности по възпроизвеждане на стандартен (системен или приложен) софтуер и данни от оригинал върху разнообразни дискове и ленти

Не включва:

- печатане на вестници и други печатни продукти - 18.11, 18.12
- издаване на програмни продукти - 58.2
- производство и разпространение на филми и телевизионни предавания върху разнообразни носители - 59.11, 59.12, 59.13
- възпроизвеждане на филми, предназначени за разпространение в кинозалони - 59.12
- създаване на звукозаписен оригинал - 59.20

19 Производство на кокс и рафинирани нефтопродукти

Този раздел включва:

преработка на суров нефт и въглища в използвани продукти. Преобладава преработката на нефта - извличане на съставки от суровия нефт чрез крекинг и дестилиране. Обхваща също и производство за собствена сметка на характерни продукти (кокс, бутан, пропан, бензин, керосин, мазут и други), както производствени услуги (рафиниране по поръчка). Производството на газове, такива като етан, пропан и бутан като продукти на нефтените рафинерии се класифицира в този раздел.

Този раздел не включва:

- добив на природен газ (метан, етан, бутан или пропан) - 06.20
- производство на нефтохимикали - раздел 20
- производство на промишлени газове - 20.11
- производство на нефтени газове (етан, пропан, бутан и други) от единици, различни от рафинериите - 20.14
- производство на газообразни горива, различни от нефтените газове (каменовъглен, воден, генераторен и заводски газ) - 35.21

19.1 Производство на кокс и продукти на коксуването

19.10 Производство на кокс и продукти на коксуването

Включва:

- експлоатация на коксови пещи
- производство на кокс и полукокс
- смоли и смолен (пеков) кокс от каменовъглен катран
- производство на газ от коксови пещи
- производство на ретортен въглен и катран от въглища
- агломерация на кокс

Не включва:

- производство на брикети от антрацитни и черни въглища - 19.20

19.2 Производство на рафинирани нефтопродукти и брикети от въглища и торф

19.20 Производство на рафинирани нефтопродукти и брикети от въглища и торф

Производството на течни, газообразни горива или други продукти от суров нефт, битуминозни материали или техни фракционни продукти е включено в този клас. Рафинирането на нефта включва една или повече от следните дейности: фракциониране, пряка дестилация и крекинг.

Включва:

- производство на гориво за двигатели: бензин, керосин и други
- производство на гориво - леки, средни и тежки нефтени дестилати, нефтени газове от рафинерии: етан, пропан, бутан и други
- производство на смазочни и други масла на нефтена основа, вкл. отпадъчни масла
- производство на продукти за нефтохимия и за пътни настилки
- производство на разнообразни нефтени продукти: минерален терпентин (White spirit), вазелин, восъци, нефтен битум и други
- производство на брикети на нефтена основа
- производство на бензиново-алкохолни смеси (газохол), т.е. смесване на биогориво (алкохол) с нефт

Включва още:

- производство на брикети от торф
- производство на брикети от антрацитни, черни, кафяви и лигнитни въглища

20 Производство на химични продукти

Този раздел включва:

преобразуване на органични и неорганични суровини чрез химични процеси и получаването на химични продукти. Производството на основните химични вещества (20.1) се разграничава от производството на междинни и крайни продукти, получени чрез допълнителна преработка на основните химични вещества (20.2 - 20.7).

20.1 Производство на основни химични вещества

Тази група включва производство на основни химични вещества, азотни съединения и торове, полимери и синтетичен каучук в първични форми.

20.11 Производство на промишлени газове

Включва:

- производство на втечени или сгъстени промишлени или медицински газове:
 - елементарни (прости) газове
 - втечен или сгъстен въздух
 - хладилни агенти
 - смеси от промишлени газове
 - инертни газове: въглероден диоксид и други
 - отделени в чисто състояние газове

Не включва:

- добив на метан, етан, бутан или пропан - 06.20
- производство на газообразни горива (етан, бутан или пропан) в нефтени рафинерии - 19.20
- производство на газообразни горива от въглища, отпадъци и други - 35.21

20.12 Производство на багрила и пигменти

Включва:

- производство на багрила и пигменти от всякакви източници в основна форма или като концентрат

Включва още:

- производство на продукти, използвани като средства за флуоресценция или като луминофори

Не включва:

- производство на готови бои и пигменти - 20.30

20.13 Производство на други основни неорганични химични вещества

Производството на химични вещества чрез основните химични процеси е включено в този клас. Получената продукция е обикновено отделни химични елементи или определени химични съединения.

Включва:

- производство на химични елементи, с изключение на промишлените, елементарни газове и метали
- производство на неорганични киселини и техните съединения, с изключение на азотната киселина
- производство на основи, концентрирани разтвори на алкални основи и други неорганични основи, с изключение на амоняк
- производство на други неорганични съединения
- пържене на железни пирити
- производство на дестилирани води

Включва още:

- обогатяване на уран и торий

Не включва:

- производство на промишлени газове - 20.11
- производство на азотни съединения и торове - 20.15
- производство на амоняк - 20.15
- производство на амониев хлорид - 20.15
- производство на калиеви нитрити и нитрати - 20.15
- производство на амониев карбонат - 20.15
- производство на ароматични дестилирани води - 20.53
- производство на основни метали - раздел 24

20.14 Производство на други основни органични химични вещества

Производството на химични вещества посредством основни процеси като термично разлагане и дестилация е включено в този клас. Получената продукция е обикновено отделни химични елементи или определени химични съединения.

Включва:

- производство на основни органични химични вещества:
 - ациклени въглеводороди, наситени и ненаситени (етен, пропен, бутен, бутадиен и други)
 - циклени въглеводороди, наситени и ненаситени (бензен, толуен, ксилен и други продукти, получавани при преработката на каменовъглена смола и нефт)
 - ациклени и циклени алкохоли
 - моно- и поликарбоксилни киселини, вкл. оцетна киселина
 - други съединения с кислородни функционални групи, вкл. алдехиди, кетони, хинони и съединения с две или повече кислородни функционални групи
 - синтетичен глицерол
 - органични съединения с азотни функционални групи, вкл. амини
 - ферментация на захарна тръстика, зърнени култури и подобни за производство на алкохол и естери
 - други органични съединения, вкл. продукти, получени при суха дестилация на дървесина (например дървени въглища)
- производство на синтетични ароматни продукти
- дестилация на каменовъглен катран

Не включва:

- производство на полимери в първични форми - 20.16
- производство на синтетичен каучук в първични форми - 20.17
- производство на суров глицерол - 20.41
- производство на етерични масла - 20.53
- производство на салицилова и о-ацетилсалицилова киселини - 21.10

20.15 Производство на азотни съединения и торове

Включва:

- производство на торове:
 - еднокомпонентни и комплексни азотни, фосфорни и калиеви торове
 - карбамид, естествени фосфати и естествени калиеви соли, пригодени за продажба на дребно
- производство на азотни съединения:
 - азотна киселина, смеси от азотна и сярна киселина, амоняк, амониев хлорид, амониев карбонат, калиеви нитрити и нитрати

Включва още:

- производство на саксийна пръст, съдържаща основно торф
- производство на саксийна пръст, съдържаща смес от естествена пръст, пясък, глина и минерали

Не включва:

- добив на гуано - 08.91
- производство на агрохимикали - 20.20

20.16 Производство на полимери в първични форми

Производството на смоли, полимери, невулканизуеми термопластични еластомери, смесване на смоли по поръчка и производство на стандартни/неспешални синтетични смоли е включено в този клас.

Включва:

- производство на полимери в първични форми:
 - полимери на етилена, пропилена, стирена, винилхлорида, винилацетата и други акрилови полимери
 - полиамиди
 - фенолни и епоксидни смоли, и полиуретани
 - алкидни смоли, полиестери и полиетери
 - силикони
 - йонообменни смоли на основата на полимери

Включва още:

- производство на целулоза, целулозни нитрати, ацетати и други химични производни на целулозата

Не включва:

- производство на изкуствени и синтетични влакна, нишки и прежди - 20.60
- раздробяване на пластмасови отпадъци - 38.32

20.17 Производство на синтетичен каучук в първични форми

Включва:

- производство на синтетичен каучук в първични форми:
 - синтетичен каучук
 - фактис
- производство на смеси от синтетичен с естествен каучук или с аналогични естествени гуми (балата)

20.2 Производство на пестициди и други агрохимикали

20.20 Производство на пестициди и други агрохимикали

Включва:

- производство на инсектициди, фунгициди, хербициди, акарициди, моллюсцициди, родентициди
- производство на инхибитори на кълненето и регулатори на растежа на растенията
- производство на дезинфекционни средства (за селскостопанска и друга употреба)
- производство на други агрохимикали, неклассифицирани другаде

Не включва:

- производство на азотни съединения и торове - 20.15

20.3 Производство на бои, лакове и подобни продукти, печатарско мастило и китове

20.30 Производство на бои, лакове и подобни продукти, печатарско мастило и китове

Включва:

- производство на бои, лакове, емайллакове
- производство на готови пигменти, готови препарати за матиране и оцветяване
- производство на остъкляващи емайли, ангоби, течни лустра и подобни препарати
- производство на кит за прозорци, свързващи смоли и други китове
- производство на покрития, използвани при боядисване и на смеси от неогнеупорни материали за шпакловане и измазване на фасади, вътрешни стени, подове, тавани и подобни
- производство на сложни органични разтворители и разредители
- производство на препарати за премахване на бои и лакове
- производство на печатарско мастило

Не включва:

- производство на багрила и пигменти - 20.12
- производство на мастило за писане и туш за чертане - 20.59

20.4 Производство на почистващи, миещи, тоалетни и козметични препарати

20.41 Производство на сапун, миещи, почистващи и полиращи препарати

Включва:

- производство на органични повърхностноактивни вещества
- хартия, вата, филц и нетъкан текстил, напоени, промазани или покрити със сапун или детергенти
- производство на суров глицерол
- производство на сапун, с изключение на тоалетен и козметичен сапун
- производство на повърхностноактивни препарати:
 - перилни и почистващи препарати в твърда или течна форма
 - препарати за миене на съдове
 - омекотители за тъкани
- производство на ароматизатори и препарати за чистене и лъскане:
 - препарати за ароматизиране или обезмирисяване на помещения
 - изкуствени восъци и восъчни препарати
 - вакси и кремове, за кожа
 - паркетин и подобни препарати за поддържане на дървени изделия
 - препарати за лъскане на каросерии, стъкла и метали
 - пасти и прахове, за почистване и лъскане, вкл. хартия, вата и други, напоени, промазани или покрити с тях

Не включва:

- производство на определени химични съединения - 20.13, 20.14
- производство на синтетичен глицерол, получен от нефтени продукти - 20.14
- производство на тоалетен и козметичен сапун - 20.42

20.42 Производство на парфюми и тоалетни продукти

Включва:

- производство на парфюми и тоалетни продукти:
 - парфюми и тоалетни води
 - козметични препарати за поддържане на кожата или за гримиране
 - препарати за предпазване от слънцето и за получаване на слънчев загар
 - препарати за маникюр или педикюр
 - шампоани и лакове за коса, препарати за трайно къдрене и изправяне на косата
 - препарати за поддържане на хигиена на устната кухина или зъбите, вкл. прахове и пасти, улесняващи на прилепването на зъбните протези
 - препарати, използвани преди, по време или след бръснене
 - дезодоранти за тяло и парфюмирани соли за баня
 - депилатори
- производство на тоалетен и козметичен сапун

Не включва:

- производство на етерични масла - 20.53

20.5 Производство на други химични продукти

Тази група включва:

производство на експлозивни и пиротехнически изделия, лепила, етерични масла и химически продукти, неклассифицирани другаде, например фотографски химични материали (вкл. филми и светлочувствителна хартия), сложни диагностични препарати и други.

20.51 Производство на експлозивни

Включва:

- производство на барути
- производство на експлозивни и пиротехнически изделия, вкл. ударни и детониращи капсули, сигнални ракети и други

Включва още:

- производство на кибрити

20.52 Производство на лепила

Включва:

- производство на лепила и други продукти за лепене, вкл. на каучукова или пластмасова основа

Не включва:

- производство на желатини и техните производни - 20.59

20.53 Производство на етерични масла

Включва:

- производство на екстракти от естествени ароматни продукти
- производство на резиноиди
- производство на смеси от ароматизиращи субстанции за производството на парфюми или за хранително-вкусовата промишленост
- производство на ароматични дестилирани води

Не включва:

- производство на синтетични ароматни продукти - 20.14
- производство на парфюми и тоалетни продукти - 20.42

20.59 Производство на други химични продукти, неклассифицирани другаде

Включва:

- производство на фотографски плаки и филми, светлочувствителна хартия, други светлочувствителни неекспонирани материали
- производство на химически препарати за фотографски цели
- производство на желатини и техните производни
- производство на различни химични продукти:
 - пептони и техните производни, други протеинови вещества и техните производни, неклассифицирани другаде
 - химически модифицирани масла и мазнини
 - препарати, използвани за облагородяване на текстил и кожи
 - прахове и пасты, за заваряване или спояване
 - препарати за декапиране
 - готови добавки за цименти
 - активен въглен, добавки за смазочни масла, препарати наречени "ускорители на вулканизацията", катализатори и други химични продукти за промишлена употреба
 - антидетонаторни препарати, антифризи
 - течности за хидравлични предавки
 - сложни диагностични или лабораторни реактиви

Включва още:

- производство на мастило за писане и туш за чертане

Не включва:

- производство на определени химични съединения - 20.13, 20.14
- производство на дестилирани води - 20.13
- производство на други основни химични вещества - 20.14
- производство на печатарско мастило - 20.30
- производство на свързващи вещества на основата на асфалт - 23.99

20.6 Производство на изкуствени и синтетични влакна

20.60 Производство на изкуствени и синтетични влакна

Включва:

- производство на изкуствени или синтетични шапелни влакна, необработени за предене
- производство на изкуствени или синтетични прежди, вкл. с висока здравина
- производство на изкуствени и синтетични монофиламенти или ленти

Не включва:

- предене на изкуствени или синтетични влакна - 13.10
- производство на прежди от изкуствени или синтетични влакна - 13.10

21 Производство на лекарствени вещества и продукти

Този раздел включва:

производство на лекарствени вещества и продукти. Тук се включва още и производството на лекарствени вещества както с химически, така и с растителен произход.

21.1 Производство на лекарствени вещества

21.10 Производство на лекарствени вещества

Включва:

- производство на лекарствени вещества: антибиотици, витамини, о-ацетилсалицилова киселина и други. Лекарствено вещество е всяко активно вещество (активна съставка), предназначено да бъде използвано като фармакологично активна съставна част на лекарствения продукт.
- преработка на кръв

Включва още:

- производство на химически чисти захари
- преработка на жлези и производство на екстракти от жлези

21.2 Производство на лекарствени продукти

21.20 Производство на лекарствени продукти

Включва:

- производство на лекарствени продукти:
 - антисеруми и други кръвни съставки
 - ваксини
 - разнообразни лекарствени продукти, вкл. хомеопатични
- производство на противозачатъчни химични препарати на базата на хормони или спермициди
- производство на ин витро диагностични медицински изделия, вкл. тестове за установяване на бременност
- производство на радиоактивни диагностични субстанции за приложение in vivo
- производство на лекарствени продукти от биотехнологичен произход

Включва още:

- производство на тампони, марли, бинтове и превръзки, напоени с фармацевтични субстанции
- обработка (смилање, стриване, раздробяване) на растителни суровини за производство на лекарствени продукти

Не включва:

- производство на билков чай (мента, върбинка, лайка и други) - 10.83
- производство на зъболекарски цименти и други препарати за зъбни пломби - 32.50
- производство на цимент за възстановяване на кости - 32.50
- производство на хирургически стерилни покривки за операции - 32.50
- търговия на едро с фармацевтични стоки - 46.46
- търговия на дребно с лекарства и други фармацевтични стоки - 47.73
- научноизследователска и развойна дейност в областта на лекарствените продукти, вкл. лекарствени продукти от биотехнологичен произход - 72.1
- опаковане на фармацевтични препарати - 82.92

22 Производство на изделия от каучук и пластмаси

Този раздел включва:

производство на изделия от каучук и пластмаси. Разделът се характеризира чрез суровините, които използва при производствените процеси. Това обаче не означава, че всички изделия, произведени от тези суровини, се класифицират тук.

22.1 Производство на изделия от каучук

22.11 Производство на външни и вътрешни гуми; регенериране на пневматични гуми

Включва:

- производство на външни гуми за превозни средства, машини, съоръжения, самолети, играчки, мебели и други:
 - пневматични гуми
 - плътни или кухи (полуплътни) бандажи за пневматични гуми
- производство на вътрешни гуми
- производство на протектори за пневматични гуми, предпазни ленти, профили от невулканизиран каучук за поправка на гуми и други
- регенериране на външни пневматични гуми

Не включва:

- *производство на материали за поправка от каучук, без профилите за поправка на пневматични гуми - 22.19*
- *ремонт, регулиране и балансиране, замяна и монтаж на вътрешни и външни гуми на автомобила - 45.20*

22.19 Производство на други изделия от каучук

Включва:

- производство на други изделия от естествен или синтетичен каучук, невулканизиран, вулканизиран или твърд:
 - плочи, листове, ленти, пръчки, профили
 - маркучи
 - трансмисионни ремъци и транспортни ленти
 - хигиенни и фармацевтични изделия: презервативи, биберони и други
 - облекло и допълнения за него, които не са "съединени" чрез шиене, а само слепени
 - ходила и части за обувки от каучук
 - нишки и въжета
 - преди и платове с покритие от каучук
 - шайби, дискове, уплътнители и съединителни части (свързки, колена, муфи)
 - гумени покрития за валци
 - надуваеми дюшеци
 - надуваеми балони
- производство на четки от каучук
- производство на мундшুци за лули от твърд каучук
- производство на гребени, шноли, ролки за коса и подобни

Включва още:

- производство на материали за поправка от каучук (без тези за пневматични гуми)
- производство на текстилни платове, импрегнирани, промазани, покрити или ламинирани с каучук, чието съдържание е преобладаващо
- производство на водни матраци
- производство на плувни шапки и костюми
- производство на водоустойчиво облекло за водолази и подводно гмуркане
- производство на секс артикули

Не включва:

- производство на платна за пневматични гуми от химични прежди с висока здравина - 13.96
- производство на облекло от еластични платове - 14.14, 14.19
- производство на обувки от каучук - 15.20
- производство на лепила на каучукова основа - 20.52
- профили от невулканизиран каучук за поправка на пневматични гуми - 22.11
- производство на надуваеми салове и лодки - 30.11, 30.12
- производство на необвити дюшеци от порест каучук - 31.03
- производство на спортни принадлежности от каучук - 32.30
- производство на игри и играчки от каучук, вкл. детски басейни, надуваеми лодки, топки и подобни играчки за деца - 32.40
- регенериране на каучук - 38.32

22.2 Производство на изделия от пластмаси

Тази група включва:

преработване на нови или използвани (рециклирани) пластмаси в междинни или крайни продукти, като се използват следните процеси: формоване чрез пресоване (формоване чрез директно пресоване), екструдирание, леене под налягане (шприцоване), формоване чрез раздуване и леене. Посредством тези производствени процеси се получават много разнообразни продукти.

22.21 Производство на листове, плочи, тръби и профили от пластмаси

Включва:

- производство на междинни продукти от пластмаси:
 - плочи, листа, фолио, ленти, пластини и други (дори самозалепващи)
- производство на готови продукти от пластмаси:
 - тръби, маркучи и съединителни части за тях (колена, муфи и други)
- производство на целофан

Не включва:

- производство на пластмаси в първични форми - 20.16
- производство на изделия от естествен или синтетичен каучук - 22.1

22.22 Производство на опаковки от пластмаси

Включва:

- производство на опаковки от пластмаси:
 - кутии, каси, щайги, торби, торбички, пликкове (дори напечатани), бутилки, флакони, бидони и други подобни

Не включва:

- производство на куфари, чанти и подобни изделия за пътуване от пластмаси - 15.12

22.23 Производство на дограма и други изделия от пластмаси за строителството

Включва:

- производство на дограма и изделия от пластмаси за строителството:
 - врати, прозорци и техните каси, капаци, щори, первази
 - резервоари и цистерни
 - пластмасови подови настилки и облицовки за стени и тавани, на роли, плочи или други форми
 - изделия със санитарно-хигиенно предназначение: вани, мивки, душеве, бидета, тоалетни чинии, казанчета за тоалетни и други подобни изделия
- производство на линолеум и подобни еластични подови настилки
- производство на полимермрамор

22.29 Производство на други изделия от пластмаси

Включва:

- производство на домакински, кухненски и тоалетни изделия, от пластмаси
- производство на разнообразни изделия от пластмаси:
 - изолационни части и части за осветители и мебели, канцеларски и училищни изделия, облекло и допълнения за него, които не са "съединени" чрез шиене, а само слепени, статуетки и други предмети за украса, трансмисионни ремъци и транспортни ленти, самозалепващи се ленти, части за обувки, калъпи за обувки, цигарета и мундшуци, гребени, ролки за коса, дребни украшения и други

Не включва:

- производство на куфари, чанти и подобни изделия за пътуване от пластмаси - 15.12
- производство на обувки от пластмаси - 15.20
- производство на мебели от пластмаси - 31.01, 31.02, 31.09
- производство на необвити дюшеци от порести пластмаси - 31.03
- производство на спортни принадлежности от пластмаси - 32.30
- производство на игри и играчки от пластмаси - 32.40
- производство на медицински и зъболекарски изделия от пластмаси - 32.50
- производство на офталмологични стоки от пластмаси - 32.50
- производство на предпазни каски и други лични предпазни средства от пластмаси - 32.99

23 Производство на изделия от други неметални минерални суровини

Този раздел включва:

производствени икономически дейности, всяка от които преработва отделни вещества от минерален произход. Тук се включва производство на стъкло и изделия от стъкло (плоско стъкло, стъклени влакна, стъклени изделия за домакинска и техническа употреба), на керамични изделия (тухли, керемиди и други изделия от печена глина), на цимент и гипс - от суровините до крайните изделия.

Този раздел включва още:

обработване на строителни и декоративни скални материали и производството на изделия от други неметални минерали.

23.1 Производство на стъкло и изделия от стъкло

Тази група включва производство на стъкло и изделия от него в разнообразни форми, произведени чрез различни технологични процеси.

23.11 Производство на необработено плоско стъкло

Включва:

- производство на плоско стъкло, вкл. армирано, оцветено или матово

23.12 Формуване и обработване на плоско стъкло

Включва:

- производство на предпазно стъкло: закалено (темперадено) и формирано от залепени листа
- производство на огледала от стъкло
- производство на изолиращо многослоесто стъкло за сгради (стъклопакети)

23.13 Производство на опаковки и домакинско стъкло

Включва:

- производство на бутилки, флакони, буркани, тубички и други съдове, за транспорт на стоки и опаковки, от стъкло или кристал
- производство на чаши и други домакински изделия, от стъкло или кристал

Не включва:

- производство на играчки от стъкло - 32.40

23.14 Производство на стъклени влакна

Включва:

- производство на стъклени влакна (вкл. стъклена вата) и нетъкани изделия от тези материали

Не включва:

- производство на тъкани от стъклени влакна - 13.20
- производство на кабели от оптични влакна за пренос на данни или образ в реално време - 27.31

23.19 Производство и обработване на други изделия от стъкло, вкл. за техническа употреба

Включва:

- производство на стъклени лабораторни, хигиенни или фармацевтични изделия
- производство на стъкло за часовници или очила, на оптично стъкло или оптични елементи, необработени оптически
- производство на изделия, използвани в бижута имитация от стъкло
- производство на електрически изолатори от стъкло
- производство на отворени колби и тръби за електрически лампи от стъкло
- производство на статуетки и други предмети за украса от стъкло
- производство на павета от стъкло
- производство на стъклени пръчки или тръби

Не включва:

- производство на оптични елементи от стъкло, обработени оптически - 26.70
- производство на спринцовки и други медицински лабораторни изделия - 32.50

23.2 Производство на огнеупорни изделия

23.20 Производство на огнеупорни изделия

Производство на междинни продукти от неметални минерали: пясък, чакъл, скални материали или глина.

Включва:

- производство на огнеупорни цименти, строителни разтвори, бетони и други подобни строителни смеси
- производство на огнеупорни керамични изделия:
 - изделия за топлоизолация от инфузорна или аналогична силикатна пръст
 - огнеупорни керамични тухли, плочи, плочки
 - тигели, реторти, тръби, муфели и други

Включва още:

- производство на огнеупорни изделия, съдържащи магнезит, доломит или хромит

23.3 Производство на керамични изделия за строителството

23.31 Производство на керамични плочки

Включва:

- производство на неогнеупорни керамични плочки за камини или облицоване, за мозайка и други
- производство на неогнеупорни керамични плочки за подови настилки

Не включва:

- производство на полимермрамор - 22.23
- производство на огнеупорни керамични изделия - 23.20
- производство на тухли и керемиди от печена глина - 23.32

23.32 Производство на тухли, керемиди и други изделия от печена глина за строителството

Включва:

- производство на неогнеупорни строителни изделия от печена глина:
 - тухли, керемиди, елементи за комини, тръби и съединителни части за тях
- производство на блокчета за подови настилки от печена глина

Не включва:

- производство на огнеупорни керамични изделия - 23.20
- производство на други порцеланови и керамични изделия - 23.4

23.4 Производство на други порцеланови и керамични изделия

Тази група включва производство на готови продукти от неметални минерали, такива като пясък, чакъл, скални материали или глина.

23.41 Производство на домакински порцелан, декоративни изделия от порцелан и други керамични материали

Включва:

- производство на съдове и прибори за сервиране и други домакински или тоалетни изделия, от порцелан и други керамични материали
- производство на статуетки и други предмети за украса от порцелан и други керамични материали

Не включва:

- производство на бижута имитация - 32.13
- производство на играчки от керамика - 32.40

23.42 Производство на санитарна керамика

Включва:

- производство на санитарна керамика - например мивки, вани, бидета, тоалетни казанчета и други
- производство на фиксирани приспособления със санитарно предназначение
- производство на мебели от керамика

Не включва:

- производство на огнеупорни керамични изделия - 23.20
- производство на керамични изделия за строителството - 23.3

23.43 Производство на керамични изолатори

Включва:

- производство на керамични електрически изолатори и керамични изолационни части

Не включва:

- производство на огнеупорни керамични изделия - 23.20

23.44 Производство на друга техническа керамика

Включва:

- производство на керамични постоянни магнити (ферити)
- производство на керамични изделия за лабораторна, химическа или техническа употреба

Не включва:

- производство на полимермрамор - 22.23
- производство на огнеупорни керамични изделия - 23.20
- производство на керамични изделия за строителството - 23.3

23.49 Производство на други керамични изделия, неклассифицирани другаде

Включва:

- производство на керамични саксии, делви, съдове за селското стопанство, транспорт или за опаковки
- производство на керамични изделия, неклассифицирани другаде

Не включва:

- производство на санитарна керамика - 23.42
- производство на изкуствени зъби - 32.50

23.5 Производство на цимент, вар и гипс

23.51 Производство на цимент

Включва:

- производство на несмлян цимент "клинкер" и хидравличен цимент, вкл. портландцимент, алуминиев, шлаков и суперфосфатен цимент

Не включва:

- производство на огнеупорни цименти, строителни разтвори, бетони и други подобни строителни смеси - 23.20
- производство на готови бетонови смеси и неогнеупорни строителни разтвори - 23.63, 23.64
- производство на изделия от цимент - 23.69
- производство на зъболекарски цимент - 32.50

23.52 Производство на вар и гипс

Включва:

- производство на негасена, гасена и хидратна вар
- производство на гипс

Включва още:

- производство на калциниран доломит

Не включва:

- производство на изделия от гипс - 23.62, 23.69

23.6 Производство на изделия от бетон, гипс и цимент

23.61 Производство на изделия от бетон за строителството

Включва:

- производство на изделия от бетон, цимент или изкуствен камък за строителството:
 - плочи, тухли, тръби, стълбове, керемиди и други
- производство на сглобяеми строителни елементи (панели) за сгради или строителни съоръжения от цимент, бетон или изкуствен камък

23.62 Производство на изделия от гипс за строителството

Включва:

- производство на изделия от гипс или от смеси на базата на гипс за строителството:
 - плоскости, плочи, пана, плочки и подобни изделия

23.63 Производство на готови бетонови смеси

Включва:

- производство на готови за изливане бетонови смеси и неогнеупорни строителни разтвори

Не включва:

- производство на огнеупорни цименти и бетони - 23.20

23.64 Производство на неогнеупорни строителни разтвори

Включва:

- производство на неогнеупорни сухи строителни смеси

Не включва:

- производство на огнеупорни строителни разтвори - 23.20
- производство на готови за изливане бетонови смеси - 23.63

23.65 Производство на влакнесто-циментови изделия

Включва:

- производство на строителни материали от растителни суровини (талаш, слама, тръстика, камъш), агломерирани с цимент, гипс или други минерални свързващи вещества
- производство на изделия от азбестоцимент, целулозен цимент (фиброцимент):
 - плочи, гофрирани плоскости, плочки, пана, керемиди, облицовки, тръби и съединителни части за тях, мебели, басейни, саксии за цветя, рамки за прозорци и други

23.69 Производство на други изделия от бетон, гипс и цимент

Включва:

- производство на други изделия от бетон, гипс, цимент или изкуствен камък:
 - статуи, мебели, архитектурни декоративни елементи, вази, саксии за цветя и други

23.7 Рязане, профилиране и обработване на строителни и декоративни скални материали

23.70 Рязане, профилиране и обработване на строителни и декоративни скални материали

Включва:

- рязане, профилиране и обработване на скални материали, използвани в строителството и пътните работи, за надгробни паметници, настилки и за други цели
- производство на мебели от декоративни камъни

Не включва:

- добив, грубо обработване и нарязване на строителни и декоративни скални материали - 08.11
- производство на мелнични камъни, камъни за точене и подобни абразивни изделия - 23.9

23.9 Производство на изделия от други неметални минерали

Тази група включва производство на изделия от други неметални минерали.

23.91 Производство на абразивни изделия

Включва:

- мелнични камъни, камъни за точене или полиране, абразивни дискове, естествени или изкуствени абразиви, нанесени върху подложка, вкл. абразивни изделия върху мека основа (например шкурка)

23.99 Производство на изделия от други неметални минерали, неклассифицирани другаде

Включва:

- производство на прежди и тъкани, облекло, шапки, обувки, хартия, филц и други от неметални минерали
- производство на гарнитури за спирачки и други триещи се гарнитури, немонтирани, на базата на азбест или други минерални вещества или целулоза
- производство на минерални материали за изолация:
 - шлакови вати, азбестови вати и подобни минерални вати; експандиран вермикулит, експандирани глини и подобни топло- и звукоизолационни или звукопоглъщащи материали
- производство на изделия от разнообразни неметални минерали:
 - обработена слюда и изделия от слюда, торф или графит (различни от използваните в електротехниката) и други
- производство на изделия от асфалт или подобни материали, например свързващи вещества на основата на асфалт, битум, каменовъглен катран, смола и други
- въглеродни и графитни влакна, изделия от графит или друг въглерод за употреба, различна от тази в електротехниката, с изключение на електроди
- производство на изкуствен корунд

Не включва:

- производство на стъклена вата и нетъкани изделия от нея - 23.14
- производство на графитни електроди - 27.90
- производство на графитни уплътнители - 28.29

24 Производство на основни метали

Този раздел включва:

дейности по топене и/или рафиниране на черни и цветни метали от руди, чугун или скрап, като се използват електрометалургична и други металургични технологии на преработка. Разделът включва и производството на метални сплави и огнеустойчиви (специални) сплави чрез въвеждане в чистия метал на други химични елементи. Резултатът от леенето и рафинирането, обикновено под формата на слитък, се използва в дейности валцуване, изтегляне и пресуване за получаване на продукти като дебел и тънки листове, ленти, пръти, валцдрат, тел или тръби и кухи профили, а в разтопено състояние - за получаване на отливки и други метални продукти.

24.1 Производство на чугун, стомана и феросплави

Тази група включва:

пряка преработка на металните руди; производство на чугун във вид на отливки, слитъци или други първични форми; преработка на чугуна в стомана; производство на феросплави и стоманени продукти.

24.10 Производство на чугун, стомана и феросплави

Включва:

- експлоатация на доменни пещи, конвертори за стомана и валцовъчни станове
- производство на чугун във вид на отливки, блокове или други първични форми
- производство на феросплави
- производство на железни продукти, получени чрез пряка редукция на желязна руда и други порести железни продукти
- производство на желязо с минимална чистота 99.94% тегловно, получено чрез електролиза или други химични процеси
- претопяване на чугунен или стоманен скрап
- производство на гранули и прахове от чугун
- производство на стомана на блокове или други първични форми
- производство на полуготови продукти от стомана
- производство на горещо или студеновалцувани плоски продукти от стомана
- производство на горещовалцувани валцдрат и пръти от стомана
- производство на горещовалцувани профили от стомана
- производство на шпунтови профили и заварени отворени профили, от стомана
- производство на елементи за релсов път от стомана

Не включва:

- студено изтегляне на пръти - 24.31

24.2 Производство на тръби, кухи профили и фитинги за тях от стомана

24.20 Производство на тръби, кухи профили и фитинги за тях от стомана

Включва:

- производство на безшевни тръби с кръгло или друго напречно сечение и на заготовки с кръгло напречно сечение за допълнителна преработка чрез горещо валцуване или горещо пресуване или посредством друга гореща преработка в междинни продукти, които могат да бъдат пръти или заготовки за пръти, получени чрез горещо валцуване или непрекъснато леене

- производство на прецизни и обикновени безшевни тръби от горещовалцувани или горещо-пресувани заготовки чрез последваща преработка чрез студено изтегляне или студено валцуване на тръби с кръгло напречно сечение, а за тръби с некръгло напречно сечение и кухи профили - единствено чрез студено изтегляне
- производство на надлъжно или спираловидно заварени тръби с външен диаметър > 406.4 мм, студеноформувани от горещовалцувани плоски продукти
- производство на надлъжно или спираловидно заварени тръби с външен диаметър ≤ 406.4 мм, с кръгло напречно сечение, чрез непрекъснато студено- или горещо формование на горещо- или студеновалцувани плоски продукти и на кухи профили с некръгло напречно сечение, чрез горещо- или студено формование на надлъжно заварени, горещо- или студеновалцувана лента
- производство на заварени прецизни тръби с външен диаметър ≤ 406.4 мм, чрез горещо- или студено формование на горещо- или студеновалцувани ленти и надлъжно заварени, доставени така както са заварени или допълнително преработени чрез студено валцуване или студено изтегляне, а за тръби с некръгло напречно сечение - само чрез студено формование
- производство на плоски фланци и фланци с ковани пръстени чрез преработка на горещовалцувани плоски продукти от стомана
- производство на фитинги за челно заваряване, като колена и редуциращи съединителни елементи, чрез коване на горещовалцувани безшевни тръби от стомана
- производство на стоманени фитинги с резба и други видове

Не включва:

- *производство на безшевни тръби от стомана, получени чрез центробежно лееие - 24.52*

24.3 Производство на други продукти при първичната преработка на стомана

24.31 Студено изтегляне на пръти

Включва:

- производство на стоманени пръти и профили, получени чрез студено изтегляне, обстъргване или струговане

Не включва:

- *изтегляне на тел - 24.34*

24.32 Студено валцуване на тесни ленти

Включва:

- производство на плосковалцувани продукти от стомана със или без покритие, навити или не, с широчина по-малка от 600 мм, получени чрез повторно студено валцуване на горещовалцувани плоски продукти или на стоманени пръти

24.33 Студено формование или прегъване на продукти от стомана

Включва:

- производство на отворени профили, получени от плосковалцувани продукти от стомана, чрез непрекъснато студено формование на валцовъчен стан или огъване на преса
- производство на студеноформувани или студеноогънати оребрени листове (рифелни ламарини) и "сандвич" панели

24.34 Студено изтегляне на тел

Включва:

- производство на стоманен тел, чрез студено изтегляне на валцдрат

Не включва:

- изтегляне на стоманени пръти и профили - 24.31
- производство на изделия от тел - 25.93

24.4 Производство на основни благородни и други цветни метали

24.41 Производство на благородни метали

Включва:

- производство на благородни метали:
 - производство и пречистване на недеформируеми и деформируеми благородни метали - сребро, злато, платина и други, от руди или скрап
- производство на сплави на благородни метали
- производство на полуготови продукти от благородни метали
- производство на сребро, валцувано върху неблагородни метали
- производство на злато, валцувано върху сребро или неблагородни метали
- производство на платина и метали от групата на платината, валцувани върху злато, сребро или неблагородни метали

Включва още:

- производство на тел от тези метали чрез изтегляне
- производство на ламинати с фолио от благородни метали

Не включва:

- леене на цветни метали - 24.53, 24.54
- производство на бижутерийни изделия от благородни метали - 32.12

24.42 Производство на алуминий

Включва:

- производство на алуминий от алуминиев оксид
- производство на алуминий чрез електролитно пречистване на алуминиеви отпадъци и скрап
- производство на алуминиеви сплави
- производство на полуготови продукти от алуминий

Включва още:

- производство на алуминиев тел чрез изтегляне
- производство на алуминиев оксид
- производство на алуминиево фолио за опаковане
- производство на ламинати с алуминиево фолио, като алуминиевото фолио е първичен компонент (служи за основа)

Не включва:

- леене на цветни метали - 24.53, 24.54

24.43 Производство на олово, цинк, калай

Включва:

- производство на олово, цинк и калай от руди
- производство на олово, цинк и калай чрез електролитно пречистване на оловни, цинкови и калаени отпадъци и скрап
- производство на оловни, цинкови и калаени сплави
- производство на полуготови продукти от олово, цинк и калай

Включва още:

- производство на тел от тези метали чрез изтегляне
- производство на калаено фолио

Не включва:

- леене на цветни метали - 24.53, 24.54

24.44 Производство на мед

Включва:

- производство на мед от руди
- производството на мед чрез електролитно пречистване на медни отпадъци и скрап
- производство на медни сплави
- производство на леснотопими медни ленти и тел (за бушони и предпазители)
- производство на полуготови продукти от мед

Включва още:

- производство на меден тел чрез изтегляне

Не включва:

- леене на цветни метали - 24.53, 24.54

24.45 Производство на други цветни метали

Включва:

- производство на хром, манган, никел и други цветни метали от руди или оксиди
- производство на хром, манган, никел и други цветни метали чрез електролитно и алуминотермично пречистване на отпадъци и скрап от тези метали
- производство на сплави на тези метали
- производство на полуготови продукти от тези метали
- производство на никелов камък

Включва още:

- производство на тел от тези метали чрез изтегляне

Не включва:

- леене на цветни метали - 24.53, 24.54

24.46 Преработка на ядрено гориво

Включва:

- производство на уран от уранинит или от други руди
- топене и рафиниране на уран

24.5 Леене на метали

Тази група включва производство на лети полуготови продукти и различни отливки.

Тази група не включва:

- производство на готови лети продукти:
 - котли за централно отопление и радиатори с неелектрическо загряване - 25.21
 - лети домакински изделия - 25.99

24.51 Леене на чугун

Включва:

- леене на полуготови продукти от чугун
- леене на отливки от сив (нековък) чугун
- леене на отливки от сферографитен чугун
- леене на отливки от ковък чугун
- производство на тръби, кухи профили и фитинги, от чугун

24.52 Леене на стомана

Този клас включва дейността на стоманолеярните.

Включва:

- леене на полуготови продукти от стомана
- леене на отливки от стомана
- производство на безшевни тръби от стомана, получени чрез центробежно леене
- производство на фитинги от стомана за отливки

24.53 Леене на леки метали

Включва:

- леене на полуготови продукти от алуминий, магнезий, титан, цинк и други
- леене на отливки от леки метали

24.54 Леене на други метали

Включва:

- леене на отливки от тежки метали
- леене на отливки от благородни метали
- кокилно леене на отливки от цветни метали

25 Производство на метални изделия, без машини и оборудване

Този раздел включва:

производство на метални изделия (части, котли, резервоари и други контейнери, метални конструкции), обикновено неподвижни. Производството на метални изделия, окомплектовани (и/или с други материали) в по-комплексни единици - машини или оборудване (които ако не са електрически, електронни или оптични), е обхванато в раздели от 26 до 30.

Този раздел включва още производство на въоръжение и боеприпаси.

Този раздел не включва:

- специализиран ремонт и поддържане - 33.1
- инсталиране в сгради на метални изделия (например на котли за централно отопление и други) - 43.22

25.1 Производство на метални изделия за строителството

25.11 Производство на метални конструкции и части от тях

Включва:

- производство на скелета, метални конструкции и части от тях (кули, стълбове, ферми, мостове и други) за строителството
- производство на метални конструкции за производствено оборудване (за високи пещи, подземни и други съоръжения)
- производство на сглобяеми постройки от метал:
 - модулни елементи за изложби, халета и други

Не включва:

- производство на части за котли за плавателни средства или за електроцентрали - 25.30
- производство на сглобени неподвижни съоръжения за релсов път - 25.99
- производство на метални конструкции за плавателни съдове и плаващи съоръжения- 30.11

25.12 Производство на метална дограма

Включва:

- производство на врати, прозорци и техните каси, ролетки и щори, от стомана или алуминий
- метални преградни стени

25.2 Производство на котли за централно отопление и радиатори с неелектрическо загряване; производство на цистерни, резервоари и контейнери от метал

25.21 Производство на котли за централно отопление и радиатори с неелектрическо загряване

Включва:

- производство на котли за централно отопление и радиатори с неелектрическо загряване

Не включва:

- производство на електрически фурни и бойлери - 27.51

25.29 Производство на цистерни, резервоари и контейнери от метал

Включва:

- производство на резервоари, цистерни, вани и подобни контейнери, обикновено инсталирани неподвижно, използвани за складиране или за производствена употреба
- производство на метални съдове за сгъстени или втечнени газове

Не включва:

- производство на варели и подобни съдове с вместимост, непревишаваща 300 л, обикновено използвани за пакетиране или превоз на стоки - 25.91; 25.92
- производство на карго контейнери - 29.20

25.3 Производство на парни котли, без котли за централно отопление

25.30 Производство на парни котли, без котли за централно отопление

Включва:

- производство на парни котли за едновременно получаване на гореща вода и пара с ниско налягане; на котли "с прегрята вода"
- производство на спомагателни устройства за парни котли:
 - кондензатори, икономайзери, прегреватели, паросъбиратели и акумулатори на пара, устройства за почистване от сажди и за рекуперация на газове
- производство на ядрени реактори (съвкупности от съоръжения и устройства, намиращи се в границите на биологичната защита), без машини и апарати за изотопно разделяне
- производство на части за котли за плавателни средства или за електроцентрали

Включва още:

- проектантски и строителни работи по изграждане на прилежащата тръбна мрежа под налягане

Не включва:

- котли за централно отопление и радиатори с неелектрическо загряване - 25.21
- производство на турбинни парогенератори - 28.11
- производство на машини и апарати за изотопно разделяне - 28.99

25.4 Производство на въоръжение и боеприпаси

25.40 Производство на въоръжение и боеприпаси

Включва:

- производство на тежко въоръжение (артилерийско, самоходни оръдия, реактивни гранатомети, торпедни тръби, тежки картечници)
- производство на стрелково оръжие (револвери, пушки, леки картечници)
- производство на въздушни и газови пушки и пистолети
- производство на боеприпаси

Включва още:

- производство на огнестрелни оръжия и боеприпаси за лов, спорт и лична защита
- производство на взривни средства - бомби, мини и торпеда

Не включва:

- производство на капсули, детонатори или сигнални ракети - 20.51
- производство на саби, мечове, щикове, копия и други хладни оръжия - 25.71
- производство на бронирани автомобили за превоз на пари или ценности - 29.10
- производство на космически ракети носители - 30.30
- производство на танкове и други бойни бронирани транспортни машини - 30.40

25.5 Коване, шамповане и валцуване на метал; прахова металургия

Тази група включва:

основни дейности по обработка на металите като коване или пресуване, които обикновено се осъществяват срещу заплащане (по договор или еднократно).

25.50 Коване, шамповане и валцуване на метал; прахова металургия

Включва:

- коване, пресуване, шамповане и валцуване на метал
- прахова металургия: производство на метални изделия от метален прах чрез обработка под налягане или топлинна обработка (синтероване)

Не включва:

- производство на метален прах - 24.1, 24.2

25.6 Друго металообработване

Тази група включва:

основни дейности по обработка на металите като нанасяне на покритие, гравирание, струговане, полиране, запояване и други, които обикновено се осъществяват срещу заплащане (по договор или еднократно).

25.61 Повърхностно обработване и нанасяне на покритие върху метал

Включва:

- нанасяне на метално покритие върху метал, анодиране и други
- термично обработване на метал
- почистване на мустаците, пясъкоструйно почистване, почистване във въртящи се барабани и друго почистване на метал
- боядисване и гравирание на метал
- нанасяне на неметално покритие върху метал:
 - пластифициране, емайлиране, лакиране и други
- закаляване на метал

Не включва:

- подковаване на коне - 01.62
- печатане директно върху метал - 18.12
- нанасяне на метално покритие върху пластмаси - 22.29
- валцуване на благородни метали върху неблагородни или други метали - 24.41, 24.42, 24.43, 24.44

25.62 Механично обработване на метал

Включва:

- пробиване, струговане, фрезование, ерозиране, шлифоване, прошиване, изравняване, нарязване, заостряне, полиране, запояване, снаждане и друго обработване на метал и метални части
- рязане и надписване на метал с лазер

Не включва:

- подковаване на коне - 01.62
- услуги "Докато чакаш" по гравирание на метал - 95.25

25.7 Производство на кухненски прибори, инструменти и железария

25.71 Производство на кухненски прибори и ножарски изделия

Включва:

- производство на кухненски прибори за хранене (вилници, лъжици, ножове и други)
- производство на други ножарски изделия:
 - сатъри и секири
 - бръснари, самобръснари и техните ножчета
 - ножици, градинарски ножици, ножове за разрязване на хартия или за отваряне на писма, острилки, инструменти за маникюр или педикюр и други
- производство на саби, мечове, щикове, копия и други хладни оръжия

Не включва:

- производство на домакински съдове и изделия, от неблагородни метали - 25.99
- производство на кухненски прибори и ножарски изделия, от благородни метали - 32.12

25.72 Производство на строителен и мебелен обков

Включва:

- производство на катинари, ключалки, брави, ключове, резета, обков и подобни изделия за сгради, мебели, превозни средства

25.73 Производство на сечива и инструменти за ръчна работа

Включва:

- производство на ножове и режещи остриета за машини или механични уреди
- производство на инструменти за ръчна работа като клещи, гаечни ключове, отвертки, менгемета и други подобни
- производство на селскостопански сечива и инструменти за ръчна работа
- производство на триони и листове за тях, вкл. верижни и циркулярни триони
- производство на сменяеми инструменти за инструменти за ръчна работа, механични или не, или за обработващи машини (например за щанцоване, нарязване на резби, пробиване, фрезозане, струговане)
- производство на щампи
- производство на ковашки инструменти: чукове, наковални и други
- производство на формовъчни каси и леярски форми (без кокили)
- производство на менгемета, затегателни приспособления

Не включва:

- производство на преносими инструменти с въграден двигател - 28.24
- производство на кокили - 28.91

25.9 Производство на други метални изделия

Тази група включва:

производство на разнообразни метални изделия - варели и консервни кутии; гвоздеи, болтове и гайки; метални домакински и канцеларски изделия; гребни винтове и котви; сглобени неподвижни съоръжения за релсов път и други.

25.91 Производство на варели и подобни съдове от стомана

Включва:

- производство на варели, бидони, кофи, кутии и подобни съдове от стомана

Не включва:

- производство на цистерни, резервоари и контейнери - 25.2

25.92 Производство на леки опаковки от метал

Включва:

- производство на консервни кутии за хранителни продукти и напитки, гъвкави и твърди туби и други подобни
- производство на запушалки, капачки, пломби и други приспособления за затваряне

25.93 Производство на изделия от тел, вериги и пружини

Включва:

- производство на метални кабели, въжета, сплитки
- производство на кабели без електрическа изолация или на кабели с изолация, които не могат да бъдат използвани като проводници на електрическа енергия
- производство на тръбен тел, обмазан или със сърцевина
- производство на изделия от тел: бодлива тел, телена мрежа, решетки, метални платна
- електроди за електродъгово заваряване
- производство на гвоздеи, кабари и щифтове
- производство на пружини, без пружини за часовници:
 - листови ресори, винтови пружини, торсионни прътови пружини
 - листове за ресори
- производство на вериги със заварени звена, с напречно усиленни звена, вериги за сняг, без верижни предавки

Не включва:

- производство на пружини за часовници - 26.52
- производство на електрически проводници и кабели - 27.32
- производство на верижни предавки - 28.15

25.94 Производство на свързващи елементи

Включва:

- производство на шайби, нитове, щифтове, шпонки и подобни изделия без резба
- производство на винтове за метал, които имат глава с прав шлиц
- производство на винтове, болтове, гайки и други изделия с резба

25.99 Производство на други метални изделия, неклассифицирани другаде

Включва:

- производство на метални домакински изделия или домашни потреби:
 - плоски - чинии, чинийки за чаши
 - метални съдове - котлета, тенджери
 - сервизи за хранене (купи, подноси и други)

- тигани и други неелектрически кухненски съдове
- малки кухненски уреди за ръчна работа - мелнички, рендета, месомелачки, белачки за зеленчуци и плодове
- стоманена вълна за почистване
- производство на строителни елементи от цинк: водосточни тръби, вани, мивки, легени и други подобни
- производство на метални офис изделия, без мебели
- производство на огнеупорни каси, касетки за съхранение, блиндиращи врати и други
- производство на други разнообразни изделия от неблагородни метали:
 - производство на гребни винтове и техните лопатки
 - котви
 - камбани
 - сглобени неподвижни съоръжения за релсов път
 - закопчалки, катарамы, телени копчета
 - метални стълби
 - метални указателни табели, вкл. пътни знаци
- производство на торби от метално фолио
- производство на постоянни магнити и метални изделия, предназначени да станат постоянни магнити след намагнитване
- производство на метални термоси и други изотермични съдове, чиято изолация се осигурява чрез вакуум
- производство на различни метални знаци, вкл. военни отличителни знаци
- производство на метални ролки за коса, гребени, метални дръжки и спици за чадъри

Не включва:

- производство на саби, мечове, щикове, копия и други хладни оръжия - 25.71
- производство на колички за пазаруване - 30.99
- производство на метални мебели - 31.01, 31.02, 31.09
- производство на спортни стоки - 32.30
- производство на игри и детски играчки - 32.40

26 Производство на компютърна и комуникационна техника, електронни и оптични продукти

Този раздел включва:

производство на компютри, периферни устройства, далекосъобщителна техника и подобни електронни продукти, както и производство на елементи за тези продукти. Характерна особеност на производствения процес в този раздел е прилагането на силно специализирани миниатюризиращи технологии, както и проектирането и използването на интегрални схеми.

Този раздел включва още:

производството на битова електроника; уреди и апарати за измерване, проверка, изпитване и навигация; излъчващи електромедицински и терапевтични апарати; оптични уреди и апарати; магнитни и оптични носители.

26.1 Производство на електронни елементи и печатни платки

26.11 Производство на електронни елементи

Включва:

- производство на електронни кондензатори
- производство на електронни резистори
- производство на микропроцесори

- производство на електронни тръби
- производство на електронни съединители
- производство на голи печатни платки
- производство на интегрални схеми (аналогови, цифрови или хибридни)
- производство на диоди, транзистори и свързаните дискретни елементи (схеми)
- производство на индуктори (например дросели, бобини, трансформатори) с електронни елементи
- производство на електронни кристали и монтирани пиезоелектрически кристали
- производство на индукционни бобини, прекъсвачи и преобразуватели, за приложение в електрониката
- производство на чипове и полупроводникови шайби (wafers), завършени или полузавършени
- производство на елементи за дисплеи -плазма, полимери, течнокристални индикатори (LCD)
- производство на светодиоди (LED)

Включва още:

- производство на кабели за печатащи устройства и монитори, кабели с универсална серийна шина (USB), съединители и други

Не включва:

- печатане на карти, съдържащи електронни интегрални схеми ("smart" карти) - 18.12
- производство на компютърни и телевизионни монитори - 26.20, 26.40
- производство на модеми, преносни устройства - 26.30
- производство на апарати, използващи бета-, гама излъчвания, X- (рентгенови) лъчи или други излъчвания и техните тръби - 26.60
- производство на оптични уреди и елементи - 26.70
- производство на подобни устройства с приложение в електротехниката - раздел 27
- производство на луминесцентни баластни съпротивления - 27.11
- производство на електрически релета - 27.12
- производство на електроинсталационни изделия -27.33

26.12 Производство на монтирани печатни платки

Включва:

- производство на монтирани печатни платки
- окомплектоване на печатни платки
- производство на интерфейсни карти (например звукови, видео-, регулиращи, мрежови, модеми)

Не включва:

- печатане на карти, съдържащи електронни интегрални схеми ("smart" карти) - 18.12
- производство на голи печатни платки - 26.11

26.2 Производство на компютърна техника

26.20 Производство на компютърна техника

производство и/или сглобяване на компютърна техника като универсални (големи), настолни, преносими компютри (лаптопи) и компютри, доставящи информация (сървъри). Тук се отнасят и периферните устройства като запамятаващи устройства и входни/изходни устройства (печатателни устройства, монитори, клавиатури). Компютрите могат да бъдат аналогови, цифрови или хибридни.

Цифровите компютри са най-разпространеният модел. Те са устройства, които извършват следните действия: 1) съхраняват обработващите програми или програмите и информацията

(данните), които са необходими за незабавното изпълнение на програмата; 2) могат да бъдат свободно програмирани, съгласно изискванията на потребителя; 3) извършват аритметични изчисления, определени от потребителя и 4) изпълняват, без човешка намеса, обработващи програми, които докато тече обработката, изискват промяна на изпълнението на програмата на базата на логическо решение.

Аналоговите компютри са способни да моделират математически модели и съдържат поне аналогово (моделиращо) управление и програмни елементи.

Включва:

- производство на настолни компютри
- производство на преносими компютри (лаптопи)
- производство на универсални (големи) компютри
- производство на микрокомпютри (например персонални цифрови помощници/джобен компютър - PDA)
- производство на преносима памет, лентови, дискови и други запамятаващи устройства
- производство на оптични дискови запамятаващи устройства (например CD-RW, CD-ROM, DVD-ROM, DVD-RW)
- производство на печатащи устройства
- производство на монитори
- производство на клавиатури
- производство на всички видове "мишки", лостчета за игра (джойстик) и сферични манипулатори за дисплей (трекбол)
- производство на терминали, специално предназначени за компютри
- производство на компютри, доставящи информация (сървъри)
- производство на скенери, вкл. сканиращи устройства за четене на шрихкод
- производство на устройства за четене на карти, съдържащи електронни интегрални схеми ("smart" карти)
- производство на шлемове за възпроизвеждане на виртуална действителност
- производство на видеопроекторни апарати за компютри

Включва още:

- производство на компютърни терминали като банкомати (ATM's) и касови терминали (POS) без механично действие
- производство на многофункционална офис техника, която позволява да се изпълняват две или повече от посочените действия: печатане, сканиране, копиране, изпращане по факс

Не включва:

- възпроизвеждане на записани носители (аудио-, видео-, компютърни и други) - 18.20
- производство на електронни елементи и блокове, използвани в компютрите и периферните устройства - 26.1
- производство на вътрешни/външни модеми за компютри - 26.12
- производство на интерфейсни карти, модули и блокове - 26.12
- производство на монтирани печатни платки - 26.12
- производство на модеми, преносни устройства - 26.30
- производство на цифрови превключватели и далекосъобщителна техника за пренос на данни, като устройства за свързване на локални мрежи (от еднакъв тип), устройства за оптимална маршрутизация и междумрежови преходи - 26.30
- производство на битова електроника като възпроизвеждащи апарати за компактдискове (CD плейър) и цифрови дискове (DVD плейър) - 26.40
- производство на телевизионни монитори и дисплеи - 26.40
- производство на видеоигри (използвани с телевизионен приемник или с вграден екран) - 26.40
- производство на незаписани магнитни и оптични носители, използвани в компютрите или в други устройства - 26.80

26.3 Производство на радио-, телевизионна и далекосъобщителна техника

26.30 Производство на радио-, телевизионна и далекосъобщителна техника

Производството на телефонна и далекосъобщителна техника. С тази техника посредством електронен сигнал се пренасят данни по мрежата или въздуха (например съоръжения за радио- и телевизионно разпръскване и безжични далекосъобщителни устройства).

Включва:

- производство на учрежденски телефонни централи
- производство на безжични телефони
- производство на (самостоятелни) телефонни централи (PBX)
- производство на телепишещи (телекси) и телекопиращи (факс) устройства, вкл. автоматични телефонни секретари
- производство на далекосъобщителна техника за пренос на данни, като устройства за свързване на локални мрежи (от еднакъв тип), устройства за оптимална маршрутизация и между-мрежови преходи
- производство на предавателни и приемателни антени
- производство на кабелни системи за телевизионни сигнали
- производство на носими приемници за системи за повикване, оповестяване или издирване на хора (пейджъри)
- производство на телефони за клетъчни мрежи (мобилни телефони)
- производство на съоръжения за мобилни далекосъобщителни мрежи
- производство на оборудване за студия за разпространение на радио- и телевизионни програми като апарати за възпроизвеждане, предавателни и приемателни антени, телевизионни камери
- производство на модеми, преносни устройства
- производство на сигнални системи за защита срещу кражби или пожар, които изпращат сигнал до пулт за управление
- производство на излъчващи радио- и телевизионни предаватели
- производство на апарати за управление от разстояние (дистанционни) с радиовълни или с инфрачервени лъчи

Не включва:

- *производство на електронни елементи и блокове, използвани в съобщителните съоръжения, вкл. вътрешни/външни компютърни модеми - 26.1*
- *производство на монтирани печатни платки - 26.12*
- *производство на компютри и периферни устройства - 26.20*
- *производство на битова аудио- и видеотехника - 26.40*
- *производство на приемателни апарати за глобално позициониране чрез сателит - GPS-система - 26.51*
- *производство на електронни информационни табла - 27.90*
- *производство на светофари - 27.90*

26.4 Производство на битова електроника

26.40 Производство на битова електроника

Производство на битова аудио- и видеотехника, озвучителни уредби и усилватели за музикални инструменти.

Включва:

- производство на записващи апарати за видеокасети и на апарати, които правят запис-копие
- производство на телевизионни приемници
- производство на телевизионни монитори и дисплеи
- производство на звукозаписни и презаписващи апарати
- производство на стерео уредби
- производство на радиоприемници
- производство на високоговорителни уредби
- производство на непрофесионални видеокамери
- производство на многодискови устройства с автоматична смяна на дисковете (джубокс)
- производство на усилватели за музикални инструменти и озвучителни уредби
- производство на микрофони
- производство на възпроизвеждащи апарати за компактдискове (CD) и цифрови дискове (DVD)
- производство на уредби за забавление, при които хората изпълняват песни под аккомпанимента на записана музика (караоке)
- производство на слушалки (например за радио, компютър, стерео)
- производство на видеоигри (използвани с телевизионен приемник или с вграден екран)

Не включва:

- възпроизвеждане на записани носители (аудио-, видео-, компютърни и други) - 18.2
- производство на монитори и периферни устройства за компютри - 26.20
- производство на автоматични телефонни секретари - 26.30
- производство на носими приемници за системи за повикване, оповестяване или издирване на хора (пейджъри) - 26.30
- производство на апарати за управление от разстояние (дистанционни) с радиовълни или инфрачервени лъчи - 26.30
- производство на оборудване за студиа за разпространение на радио- и телевизионни програми като апарати за възпроизвеждане, предавателни и приемателни антени, телевизионни камери - 26.30
- производство на антени - 26.30
- производство на цифрови фотоапарати - 26.70
- производство на електронни игри с постоянен (несменяем) софтуер - 32.40

**26.5 Производство на уреди и апарати за измерване, изпитване и навигация;
производство на часовници**

26.51 Производство на уреди и апарати за измерване, изпитване и навигация

Производство на търсачи, детектори и други уреди и апарати за навигация и насочване и на системи за въздухоплаване и мореплаване; уреди за автоматично управление, термостати и терморегулатори за отоплителни, климатични или хладилни инсталации и битови уреди; уреди и устройства за измерване, показване, регистриране и регулиране на температура, влажност, налягане, вакуум, горене, поток, ниво, вискозитет, плътност, киселинност, концентрация и въртене; уреди за измерване на разход и други броячи; уреди и апарати за измерване и проверка на електрически характеристики и импулси; уреди, апарати и контролно-измервателна апаратура за лабораторен анализ на химичен или физичен състав или концентрация на проби от твърди, течни, газообразни или съставни материали; други средства за измерване и изпитване и техните съставни части.

Включено е и производството на неелектрически уреди и апарати за измерване, проверка, изпитване, навигация и управление (без обикновените механични инструменти).

Включва:

- производство на бордни уреди за въздухоплавателни средства
- производство на технически средства за проверка на отработени газове от моторни превозни средства
- производство на уреди за метеорологията
- производство на уреди и апарати за изпитване и проверка на физични характеристики
- производство на машини на истината (детектори на лъжата)
- производство на апаратура за откриване и отчитане на радиационния фон (например Гайгер-Мюлеров брояч, датчик за радиация, дозиметър)
- производство на уреди и апарати за геодезия, топография, земемерство, нивелиране и хидрография
- производство на стъклени термометри с течност и биметални термометри (без медицинските)
- производство на регулатори за влажност
- производство на уреди за регулиране на температурата (терморегулатори, термостати)
- производство на устройства за регулиране на пламъка и управление на горелките
- производство на спектрометри
- производство на пневматични уреди за измерване
- производство на уреди за измерване на разход:
 - сумиращи (регистриращи) разходомери - водомери, бензиномери, електромери
 - други разходомери - уреди за измерване на количеството вещество за единица време
- производство на броячи на колети при товарене или разтоварване
- производство на минотърсачи, генератори на сигнали (на импулси, вобелгенератори и други); металотърсачи
- производство на търсачи, детектори и други уреди и апарати за навигация и насочване, и на системи за въздухоплаване и мореплаване, вкл. ултразвукови ехолоти и детектори, от типа на хидролокаторите (например асдик, сонар)
- производство на радарно оборудване
- производство на приемателни апарати за глобално позициониране чрез сателит - GPS-система
- производство на уреди за контрол на околната среда и автоматично управление на уреди
- производство на регистратори на полетна информация, които позволяват регистриране на полетните параметри на летателни апарати и извършване на следполетен анализ на болшинството полетни параметри за всеки момент от полета
- производство на датчици за движение
- производство на радари
- производство на уреди и апарати за лабораторен анализ (например анализ на кръвта)
- производство на аналитични везни, инкубатори и други уреди за измерване и изпитване за лабораторни цели

Не включва:

- *производство на автоматични телефонни секретари - 26.30*
- *производство на излъчващи електромедицински апарати - 26.60*
- *производство на оптични съоръжения за позициониране - 26.70*
- *производство на диктофони - 28.23*
- *производство на уреди и апарати за претегляне (различни от аналитичните везни), либели, ролетки и други - 28.29*
- *производство на медицински термометри - 32.50*
- *инсталиране (сглобяване) на оборудване за управление на производствените процеси - 33.20*
- *производство на обикновени средства за измерване (например измервателни линейки, шублери) - класифицират се съгласно вида на основния използван материал*

26.52 Производство на часовници и часовникови механизми

Включва:

- производство на часовници: ръчни, джобни, стенни, будилници и други, вкл. часовници за командни табла
- производство на корпуси за часовници, вкл. от благородни метали
- производство на уреди и апарати за измерване, регистриране и отчитане на времето, с часовников механизъм или синхронен двигател като:
 - паркингови времеброячи (паркметри)
 - времеизмерватели
 - апарати за регистриране на присъствието; апарати за отбелязване на часа и датата
 - броячи за минути и секунди (хронометри)
- производство на часовникови прекъсвачи и други апарати, позволяващи да се задвижи механизъм в определено време, снабдени с часовников механизъм или синхронен двигател
 - заключващ механизъм с блокировка, който не позволява преди определеното време да се отвори банков трезор или сейф
- производство на части и принадлежности за часовници:
 - всякакъв вид механизми
 - пружини, камъни, циферблати, стрелки, пластинки, мостчета и други части
 - корпуси, кутии и шкафове от всякакъв материал

Не включва:

- производство на каишки за часовници от текстил, кожи, пластмаси - 15.12
- производство на верижки за часовници от благородни метали - 32.12
- производство на верижки за часовници от неблагородни метали - 32.13

26.6 Производство на излъчващи електромедицински и терапевтични апарати

26.60 Производство на излъчващи електромедицински и терапевтични апарати

Включва:

- производство на излъчващи апарати и техните тръби (например промишлени, медико-диагностични или терапевтични, изследователски или за научни цели)
 - апарати, използващи бета-, гама-излъчвания, X- (рентгенови) лъчи или други излъчвания
- производство на томографски апарати (скенери), управлявани от компютри
- производство на КАТ скенери (с емисия на позитрони за триизмерна картина на сърцето)
- производство на апарати за образна диагностика чрез магнитен резонанс
- производство на медицинска ултразвукова апаратура
- производство на електрокардиографи
- производство на електромедицински ендоскопи
- производство на медицинска лазерна апаратура
- производство на сърдечни стимулатори
- производство на слухови апарати

Включва още:

- производство на излъчващи апарати за обработка и контрол на храни и мляко

Не включва:

- производство на солариуми - 28.99

26.7 Производство на оптични уреди и елементи и фотографска техника

26.70 Производство на оптични уреди и елементи и фотографска техника

Производство на оптични уреди и елементи като бинокли, микроскопи (без електронните и протонните), лещи (без контактните); наслявяване, полиране или монтиране на лещи (без контактните); производство на фотографска техника като фотоапарати.

Включва:

- производство на оптични огледала
- производство на оптични мерници за оръжия
- производство на оптични съоръжения за позициониране
- производство на увеличителни стъкла, оптични лещи, лупи
- производство на оптични уреди и апарати за фина механика
- производство на оптични компаратори (измерителни устройства за точни и сравнителни измервания)
- производство на кинокамери и фотоапарати, вкл. цифрови
- производство на кинопроекторни апарати, диаскопи за диапозитиви или диафилми и шрайбпроектори
- производство на епидиаскопи
- производство на оптични контролно-измервателни уреди (например комплект за управление на стрелбата, фотографски експозиметри, далекомери)
- производство на обективи, оптични микроскопи, бинокли и телескопи
- производство на лазерни устройства

Не включва:

- *производство на видеопроекторни апарати за компютри - 26.20*
- *производство на телевизионни камери и професионални видеокамери - 26.30*
- *производство на непрофесионални видеокамери - 26.40*
- *производство на машини и апарати, в които е вграден лазер, класифицират се при машините и апаратите, с които имат сходни функции (например медицинска лазерна апаратура - 26.60)*
- *производство на фотокопирни апарати - 28.23*
- *производство на офталмологични продукти - 32.50*

26.8 Производство на магнитни и оптични носители, незаписани

26.80 Производство на магнитни и оптични носители, незаписани

Включва:

- производство на незаписани магнитни ленти за звуко- и видеозапис
- производство на незаписани магнитни касетки за звуко- и видеозапис
- производство на незаписани дискети
- производство на незаписани оптични дискове
- производство на незаписани дискови запаметяващи носители

Не включва:

- *възпроизвеждане на записани носители (аудио-, видео-, компютърни и други) - 18.2*

27 Производство на електрически съоръжения

Този раздел включва:

производство на съоръжения, които произвеждат, разпределят или използват електрическа енергия. Включва също производство на електрически осветителни и сигнализационни съоръжения и битови електроуреди.

Този раздел не включва:

- производство на електронни продукти - раздел 26

27.1 Производство на електрически двигатели, генератори и трансформатори и апарати за управление и разпределение на електрическа енергия

27.11 Производство на електрически двигатели, генератори и трансформатори

Включва:

- производство на електрически двигатели (без стартери за двигатели с вътрешно горене)
- производство на електрически трансформатори за разпределение на електрическа енергия
- производство на трансформатори за електродъгово заваряване
- производство на луминесцентни баластни съпротивления (например трансформатори)
- производство на трансформатори за подстанции за разпределение на електрическа енергия
- производство на регулатори за напрежение при пренос и разпределение на електрическа енергия
- производство на генератори за електрическа енергия (без алтернатори за запазване на акумулаторни батерии за двигатели с вътрешно горене)
- производство на моторгенераторни групи (без турбогенераторни агрегати)
- заводско пренавиване на навити ротори

Не включва:

- производство на трансформатори и прекъсвачи с електронни елементи - 26.11
- производство на електрически машини и устройства за спояване и заваряване - 27.90
- производство на полупроводникови инвертори, изправители и преобразуватели - 27.90
- производство на турбогенераторни групи - 28.11
- производство на стартери и генератори за двигатели с вътрешно горене - 29.31

27.12 Производство на апарати за управление и разпределение на електрическа енергия

Включва:

- производство на прекъсвачи за електрическа енергия
- производство на устройства за потискане на импулсни смущения (за нивото на напрежение при разпределение на електрическата енергия)
- производство на табла за управление за електрическите разпределителни мрежи
- производство на електрически релета
- производство на канали със специален профил за монтаж на комутационни апарати
- производство на електрически стопяеми предпазители
- производство на комутационни апарати за енергетиката
- производство на електрически превключватели за енергетиката (без бутони, ключове с блокировка, бобини, въртящи се превключватели)
- производство на първични двигатели за генераторни групи

Не включва:

- производство на уреди за контрол на околната среда и уреди за управление на производствените процеси - 26.51
- производство на превключватели за електрически вериги като бутони, ключове с блокировка, бобини, въртящи се превключватели - 27.33

27.2 Производство на акумулаторни батерии и акумулатори

27.20 Производство на акумулаторни батерии и акумулатори

Включва:

- производство на първични акумулаторни елементи и батерии
 - елементи, съдържащи манганов диоксид, живачен оксид, сребърен оксид и други
- производство на електрически акумулатори и части за тях:
 - електрически сепаратори, контейнери, капацити
- производство на оловни акумулатори
- производство на никелово-кадмиеви акумулатори
- производство на никел-метал-хидридни акумулатори
- производство на литиеви батерии
- производство на акумулатори със сухи елементи
- производство на акумулатори с водоналивни елементи

27.3 Производство на изолирани проводници и електроинсталационни изделия

Тази група включва:

производство на токопрепосни и нетокопрепосни кабелни устройства за електрически мрежи независимо от материала. Тук се включва още производството на изолирани проводници и кабели от оптични влакна.

27.31 Производство на кабели от оптични влакна

Включва:

- производство на кабели от оптични влакна за пренос на данни или на образ в реално време

Не включва:

- производство на стъклени влакна, дори нарязани - 23.14
- производство на комплекти оптични кабели, снабдени със съединители или други части за свързване, класифицират се в зависимост от предназначението - например 26.11

27.32 Производство на други електрически и електронни проводници и кабели

Включва:

- производство на изолирани проводници и кабели от стомана, мед, алуминий

Не включва:

- изтегляне на тел - 24.34, 24.41, 24.42, 24.43, 24.44, 24.45
- производство на кабели за компютри, печатащи устройства, кабели с универсална серийна шина (USB) и подобни комплекти от кабели - 26.11
- производство на електрически шнурове с изолирани проводници и съединители - 27.90
- производство на комплекти проводници за запалителни свеци и други комплекти проводници за превозни средства - 29.31

27.33 Производство на електроинсталационни изделия

Включва:

- производство на събирателни шини, електрически проводници (без тези за управление)
- производство на защитни прекъсвачи, които се задействат при утечка между "фаза-земя"
- производство на фасунги за лампи
- производство на ограничители за силата на светлината
- производство на превключватели за електрически вериги, като бутони, ключове с блокировка, бобини, въртящи се превключватели
- производство на електрически щепселни съединения
- производство на разклонителни кутии за електрическата мрежа (например конзоли за контакти, превключватели и други)
- производство на пластмасови изолационни тръби и части за свързване
- производство на предавателни пръти и линейни железарски изделия
- производство на пластмасови нетоководещи части, вкл. разклонителни кутии и капачки за тях и подобни пластмасови присъединителни части към захранващата мрежа

Не включва:

- производство на керамични изолатори - 23.43
- производство на съединители и прекъсвачи с електронни елементи - 26.11

27.4 Производство на лампи и осветители

27.40 Производство на лампи и осветители

Производство на електрически лампи с нажежаеми жички и тръби, части и принадлежности за тях (без отворените стъклени колби); електрически осветители и прикрепящите им детайли (без токопреносните устройства).

Включва:

- производство на лампи: газоразрядни, с нажежаема жичка, луминесцентни, с ултравиолетови или инфрачервени лъчи и други лампи
- производство на приспособления за прикрепяне на осветители към тавана
- производство на полилеи
- производство на настолни лампи
- производство на електрически гирлянди
- производство на осветители имитиращи жив огън
- производство на преносими фенерчета (с батерии)
- производство на електрически лампи срещу насекоми
- производство на фенери (например карбидни лампи, електрически, на газ, газьол или керосин)
- производство на прожектори
- производство на осветители за улично осветление (без светофари)
- производство на осветители за превозни средства (например за автомобили, плавателни и въздухоплавателни средства)

Включва още:

- производство на неелектрически осветители

Не включва:

- производство на стъклария и стъклени части за осветители - 23.19
- производство на токопреносни кабелни устройства за осветители - 27.33
- производство на вентилатори за таван или баня, вградени в осветители - 27.51
- производство на електрическа апаратура за сигнализация като светофари и апаратура за сигнализиране на пешеходците - 27.90
- производство на светлинни надписи - 27.90

27.5 Производство на битови уреди

Тази група включва:

производство на малки кухненски уреди и битови електроуреди като вентилатори, прахосмукачки, подочистачни машини, готварски уреди, перални, хладилници, замразители (вертикални или ракли) и други електрически или неелектрически битови уреди като съдомиялни машини, бойлери, самобръсначки. Битовите уреди, включени в тази група, могат да бъдат електрически, на газ или на друго гориво.

27.51 Производство на битови електроуреди

Включва:

- производство на битови електроуреди:
 - хладилници
 - замразители
 - съдомиялни машини
 - перални и сушилни машини
 - прахосмукачки и други уреди за почистване, работещи чрез вакуум
 - подолъскачки
 - мелници за кухненски отпадъци
 - мелници и миксери за хранителни продукти, сокоизстисквачки
 - отварачки за консерви
 - електрически самобръсначки, електрически четки за зъби и други електрически уреди за лична хигиена
 - уреди за точене на ножове
 - вентилатори и въздухоочистители
- производство на битови електронагревателни уреди:
 - електрически бойлери
 - електрически одеяла
 - електрически сешоари, гребени, четки, маши
 - електрически ютии
 - уреди за отопление и уреди за загряване на помещение с вграден вентилатор, преносими
 - електрически фурни
 - микровълнови фурни
 - готварски печки, котлони
 - тостери
 - кафеварки и самовари
 - тигани, скари, грилове
 - реотани и други

Не включва:

- производство на промишлено хладилно и вентилационно оборудване; постоянно монтирани електрически отоплителни уреди за помещения; машини за промишлена обработка или производство на храни; промишлени перални машини, машини за химическо чистене, преси за гладене и промишлени уреди за почистване, работещи чрез вакуум - раздел 28
- производство на шевни машини за домакинска употреба - 28.94
- инсталиране на системи за централно вакуумно почистване - 43.29

27.52 Производство на неелектрически битови уреди

Включва:

- производство на неелектрически битови уреди за готвене и за отопление:
 - неелектрически отоплителни уреди за помещения, въздухоочистители за кухни, скари, печки за готвене и отопление, бойлери, готварски уреди, нагревателни плочи

27.9 Производство на други електрически съоръжения

27.90 Производство на други електрически съоръжения

Включва:

- производство на зареждащи устройства за акумулатори
- производство на електрически устройства за отваряне или затваряне на врати
- производство на електрически звънци
- производство на удължителни шнулове, произведени от закупени изолирани проводници
- производство на машини за почистване с ултразвук (без лабораторни и зъболекарски)
- производство на полупроводникови инвертори, изправители и преобразуватели, горивни елементи, регулируеми и нерегулируеми захранващи източници
- производство на устройства за непрекъсваемо захранване (UPS)
- производство на устройства за потискане на импулсни смущения (без тези за нивото на напрежение при разпределение на електрическата енергия)
- производство на шнулове за електроуреди, удължители и други електрически шнулове с изолирани проводници и съединители
- производство на графитни електроди, графитни четки и други изделия от графит или от друг въглерод
- производство на ускорители на частици
- производство на електрически кондензатори, резистори, съединители и подобни елементи
- производство на електромагнити
- производство на сирени
- производство на електронни информационни табла
- производство на светлинни надписи, светлинни указателни табели и подобни изделия (вкл. пътни знаци)
- производство на електрическа апаратура за сигнализация като светофари и апаратура за сигнализиране на пешеходците
- производство на електрически изолатори (без тези от стъкло или порцелан), изолационни тръби и части за свързване, от благородни метали
- производство на електрически машини и устройства за спояване, заваряване и повърхностно закаляване, вкл. поялници и пистолети за спояване, за ръчна работа

Не включва:

- *производство на порцеланови електрически изолатори - 23.43*
- *производство на въглеродни и графитни влакна и продукти (без електроди и тези с електрическо приложение) - 23.99*
- *производство на елементи за електрониката като токоизправители, интегрални схеми за стабилизиране на напрежението, интегрални схеми за токоизправители с голяма мощност, електронни кондензатори, електронни резистори и подобни устройства - 26.11*
- *производство на електрически двигатели, генератори и трансформатори, комутационни апарати, електрически релета и табла за управление - 27.1*
- *производство на акумулаторни батерии и акумулатори - 27.20*
- *производство на събщицелни и електрически проводници, токопреносни и нетокопреносни кабелни устройства - 27.3*
- *производство на осветители - 27.40*
- *производство на битови уреди - 27.5*
- *производство на неелектрически машини и устройства за спояване и заваряване - 28.29*
- *производство на електрически устройства за автомобили като генератори, алтернатори, свеци за запалване, комплекти проводници за запалителни свеци, системи за задвижване на прозорци и врати, регулатори за напрежение - 29.31*

28 Производство на машини и оборудване, с общо и специално предназначение

Този раздел включва:

- производство на машини и оборудване, които въздействат механично или термично на материалите или извършват операции върху тях (манипулиране, третиране, разпръскване, измерване или пакетиране), вкл. резервни части и възли, които произвеждат и пренасят енергия
- производство на стационарни и самоходни устройства, преносими инструменти с вграден двигател, използвани в промишлеността, строителството или бита
- производство на специално оборудване за пренос на пътници или товари (асансьори, товароподемници, ескалатори)

Раздел 28 разграничава производството на машини с общо предназначение (използвани в много производствени дейности) от тези със специално предназначение (използвани в една точно определена или в няколко взаимно свързани производствени дейности).

Този раздел включва още:

производство на други машини със специално предназначение, неклассифицирани другаде или които не се използват в производствения процес (например съоръжения за панаири и паркове за развлечение, боулинг и други).

Този раздел не включва:

- производство на метални изделия с широко приложение - раздел 25
- производство на компютърна техника, уреди за измерване и изпитване, апарати за управление и разпределение на електрическа енергия - раздели 26 и 27
- производство на превозни средства - раздели 29 и 30

28.1 Производство на машини с общо предназначение

28.11 Производство на турбини и двигатели, без авиационни, автомобилни и мотоциклетни

Включва:

- производство на двигатели с вътрешно горене, без авиационни, автомобилни и мотоциклетни:
 - двигатели за плавателни съдове
 - двигатели за локомотиви и моториси
- производство на бутала, бутални пръстени, карбуратори и други за двигатели с вътрешно горене
- производство на смукателни и изпускателни клапани за двигатели с вътрешно горене
- производство на турбини и части за тях:
 - парни турбини
 - хидравлични турбини, колела и регулатори за тях
 - вятърни турбини
 - газови турбини, без турбореактивни и турбовитлови двигатели
- производство на турбинни парогенератори
- производство на турбогенераторни групи
- производство на промишлени двигатели

Не включва:

- производство на електрически генератори (без турбогенераторни групи) - 27.11
- производство на първични двигатели за генераторни групи (без турбогенераторни групи) - 27.12
- производство на електрически части и устройства за двигатели с вътрешно горене - 29.31
- производство на автомобилни, мотоциклетни и авиационни двигатели - 29.10, 30.30, 30.91
- производство на турбореактивни и турбовитлови двигатели - 30.30

28.12 Производство на хидравлични помпи, хидравлични и пневматични двигатели

Включва:

- производство на хидравлични и пневматични възли и части (вкл. хидравлични помпи и двигатели, хидравлични и пневматични цилиндри, клапани, маркучи и фитинги за тях)
- производство на съоръжения за подготовка на въздуха за пневматични системи
- производство на хидравлични системи
- производство на хидравлични предавки
- производство на хидростатични предавки

Не включва:

- производство на компресори - 28.13
- производство на помпи, различни от хидравличните - 28.13
- производство на вентили и клапани, различни от хидравличните - 28.14
- производство на механични предавки - 28.15

28.13 Производство на други помпи и компресори

Включва:

- производство на въздушни и вакуум помпи, въздушни компресори или компресори за други газове
- производство на помпи за течности, дори с измервателни уреди
- производство на помпи за двигатели с вътрешно горене: за гориво, за масла или за охлаждаща течност

Включва още:

- производство на ръчни помпи

Не включва:

- производство на хидравлични и пневматични помпи и двигатели - 28.12

28.14 Производство на арматурни изделия

Включва:

- производство на промишлени клапани и кранове, вкл. редуцирвентили и шибъри
- производство на санитарна арматура
- производство на арматура за отоплителни системи

Не включва:

- производство на вентили и клапани от вулканизирен каучук, стъкло или керамични материали - 22.19, 23.19 или 23.44
- производство на смукателни и изпускателни клапани за двигатели с вътрешно горене - 28.11
- производство на хидравлични и пневматични клапани и съоръжения за подготовка на въздуха за пневматични системи - 28.12

28.15 Производство на лагери, предавки и съединители

Включва:

- производство на сачмени, ролкови или иглени лагери и части за тях
- производство на механични предавки:
 - трансмисионни валове и колена: гърбични и колянни валове, колена и други
 - лагерни кутии (опори) и лагерни черупки

- производство на фрикционни колела, зъбни предавки, редуктори и скоростни регулатори
- производство на съединители, шарнирни съединители и съединителни детайли
- производство на маховици и ролки
- производство на втулково-ролковни вериги (галови) и други вериги с шарнирно свързване
- производство на верижни предавки

Не включва:

- производство на вериги със заварени звена, с напречно усилени звена, вериги за сняг - 25.93
- производство на хидравлични предавки - 28.12
- производство на хидростатични предавки - 28.12
- производство на електромагнитни съединители - 29.32
- производство на детайли за предавки, които се идентифицират като резервни части за автомобили или въздухоплавателни средства - раздели 29 и 30

28.2 Производство на други машини с общо предназначение

28.21 Производство на пещи и горелки

Включва:

- производство на електрически и други промишлени и лабораторни пещи (вкл. пещи за изгаряне на отпадъци)
- производство на горелки
- производство на постоянно монтирани електрически отоплителни уреди за помещения и плувни басейни
- производство на постоянно монтирани неелектрически битови уреди за отопление като слънчеви колектори, парно отопление, централно отопление на течно гориво и подобни отоплителни инсталации
- производство на битови електрически отоплителни уреди (електрически отоплителни уреди с принудителна циркулация на въздуха, термopомпи и други) и неелектрически битови отоплителни уреди с принудителна циркулация на въздуха

Включва още:

- производство на механични устройства за подаване на гориво в пещ, скари, устройства за отвеждане на пепел и други подобни устройства

Не включва:

- производство на битови електрически фурни - 27.51
- производство на сушилни за селскостопански продукти - 28.93
- производство на пещи за хляб, хлебни или сладкарски изделия - 28.93
- производство на сушилни за дървен материал, хартиена маса, хартия или картон - 28.99
- производство на медицински, хирургически или лабораторни стерилизатори - 32.50
- производство на пещи за зъботехнически лаборатории - 32.50

28.22 Производство на подемно-транспортни машини

Включва:

- производство на подемно-транспортни и товаро-разтоварни машини, с ръчно или механично задвижване:
 - полиспасти, лебедки, кабестани и крикове
 - мачтово-стрелкови (дерик), подемини, мостови, козлови и други кранове
 - електро- и мотокари, със или без подемно устройство, самоходни и несамоходни, използвани в заводите (вкл. колички за пазаруване и ръчни колички)
 - механични манипулатори и промишлени роботи, специално проектирани за подемно-транспортни и товаро-разтоварни работи

- производство на конвейери, въжени линии и други
- производство на асансьори, ескалатори и движещи се пътеки
- производство на части за подемно-транспортни машини

Не включва:

- производство на подемници, транспортъори или конвейери, с непрекъснато действие, за мини или други подземни работи - 28.92
- производство на багери и товарачни машини - 28.92
- производство на многофункционални промишлени работи - 28.99
- производство на автокранове, плаващи кранове, специализирани кранове за релсов път - 29.10, 30.11, 30.20
- инсталиране на асансьори и ескалатори - 43.29

28.23 Производство на офис техника, без компютърната

Включва:

- производство на сметачни машини
- производство на събирачни машини, регистриращи касови апарати
- производство на калкулатори - електронни или не
- производство на машини за обработка на пощата (машини за отпечатване на адреси, за сортиране и поставяне в пликове, за отваряне, затваряне или запечатване на кореспонденция и машини за поставяне или унищожаване на марки), машини за сортиране
- производство на пишещи машини
- производство на стенографски машини
- производство на офис техника за подвързване (например за ламиниране или топлинно свързване)
- производство на машини за попълване на чекове
- производство на машини за броене и опаковане на монети
- производство на острилки за моливи
- производство на апарати за пришиване или за изваждане на телчета
- производство на уредби за гласуване
- производство на устройства за отпускане и нарязване на ленти
- производство на перфоратори
- производство на механични касови апарати
- производство на фотокопирни апарати
- производство на тонер касети
- производство на черни и бели дъски и дъски за писане с маркери
- производство на диктофони

Не включва:

- производство на компютърна техника - 26.20

28.24 Производство на преносими инструменти с вграден двигател

Включва:

- производство на преносими ръчни инструменти с пневматично устройство или вграден електрически или неелектрически двигател като:
 - циркулярни триони или триони с възвратно-постъпателно движение
 - верижни триони
 - пробивни машини и ударни пробивни машини
 - ръчно задвижвани шлифовъчни машини
 - пневматични машини за забиване на гвоздеи

- буфери
- фрезови машини за профилиране на повърхности
- шлифовъчни машини
- телови шивачки
- пневматични чукове за занитване
- рендета
- ножици за метални листове и ниблерио
- ударни гаечни ключове
- електрически ударни машини за забиване на гвоздеи

Не включва:

- производство на сменяеми инструменти за инструменти за ръчна работа - 25.73
- производство на електрически поялници и пистолети за спояване, за ръчна работа - 27.90

28.25 Производство на промишлено хладилно и вентилационно оборудване

Включва:

- производство на промишлено хладилно или замразяващо оборудване, вкл. сглобяване на съставните им части
- производство на машини и апарати за климатизиране на въздух, вкл. за моторни превозни средства
- производство на промишлени вентилатори
- производство на топлообменници
- производство на апарати и устройства за втечняване на въздух или газ
- производство на промишлени вентилатори (за монтиране на стени, тавани или покриви)

Не включва:

- производство на битови електроуреди (хладилници, замразители и вентилатори) - 27.51

28.29 Производство на други машини с общо предназначение, некласифицирани другаде

Включва:

- производство на уреди и апарати за претегляне (различни от аналитичните везни):
 - домакински везни и везни за магазини, везни за непрекъснато претегляне, мостови везни, теглилки и други
- производство на апарати за филтриране или пречистване на течности
- производство на апарати за изхвърляне, разпръскване или пулверизиране на течни или прахообразни материали:
 - пожарогасители, шприцпистолети, пясъкоструйни, пароструйни и други подобни машини
- производство на машини и апарати за пакетиране и опаковане:
 - машини за пълнене, затваряне, капсуловане, запечатване, етикетирание
- производство на машини за почистване или изсушаване на бутилки и машини и устройства за газирание на напитки
- производство на апарати за дестилация или ректификация за нефтените рафинерии, химическата промишленост, производството на напитки
- производство на газгенератори
- производство на каландри, валци и цилиндри за тях (без тези за метали и стъкло)
- производство на центрофуги (без млекарските и тези за облекло)
- производство на металопластични и механични уплътнители
- производство на автоматични машини за продажба на стоки, вкл. за размяна на монети

- производство на либели, ролетки и подобни инструменти за ръчна работа, инструменти за прецизни машини (без оптичните)
- производство на неелектрически машини и устройства за спояване, заваряване и повърхностно закаляване
- производство на охладителни кули и подобни за непосредствено охлаждане чрез повторно използване на движещата се в затворен кръг вода

Не включва:

- производство на аналитични везни - 26.51
- производство на битови електроуреди (хладилници, замразители и вентилатори) - 27.51
- производство на електрически машини и устройства за спояване и заваряване - 27.90
- производство на пръскачки или прахоразпръсквачки, за селското стопанство - 28.30
- производство на машини за валцуване на метал и стъкло и валци за тях - 28.91, 28.99
- производство на сушилни за селскостопански продукти - 28.93
- производство на апарати за филтриране или пречистване на храни - 28.93
- производство на млекарски центрофуги - 28.93
- машини за сушене на прежди, тъкани или изделия от текстилни материали, с капацитет > 10 kg сухо пране - 28.94
- производство на машини за отпечатване върху текстил - 28.94

28.3 Производство на машини за селското и горското стопанство

28.30 Производство на машини за селското и горското стопанство

Включва:

- производство на трактори за селското и горското стопанство
- зеленчуково-градинарски трактори, ръчно управлявани
- производство на сенокосачки, вкл. косачки за тревни площи
- производство на самотоварещи се или саморазтоварващи се ремаркета и полуремаркета за селското стопанство
- производство на машини за подготовка или обработка на почвата, за култивация или наторяване:
 - плугове, сеялки, брани, разпръсквачки на торове и други
- производство на машини за събиране на реколтата или вършитба:
 - машини за събиране на реколтата, вършачки, за сортиране и други
- производство на доилни машини
- производство на пръскачки или прахоразпръсквачки за селското стопанство
- производство на други машини за селското и горското стопанство:
 - машини и апарати за птицевъдството и пчеларството, машини за подготвяне на храна за животните и други
 - машини за почистване или сортиране на яйца, плодове и други земеделски продукти

Не включва:

- производство на селскостопански сечива и инструменти за ръчна работа, без вграден двигател - 25.73
- производство на конвейери, използвани във фермите - 28.22
- производство на преносими инструменти с вграден двигател - 28.24
- производство на млекарски центрофуги - 28.93
- производство на машини за почистване, сортиране или пресяване на зърна или сухи бобови растения - 28.93
- производство на пътни влекачи за полуремаркета - 29.10
- производство на ремаркета и полуремаркета - 29.20

28.4 Производство на обработващи машини

Тази група включва:

производство на машини за обработка на метал и други материали (дървесина, камъни, кост, ебонит, твърди пластмаси, за студена обработка на стъкло), вкл. тези работещи с лазерни лъчи, ултразвук, плазмена дъга или магнитни импулси.

28.41 Производство на машини за обработка на метал

Включва:

- производство на машини за обработка на метал, вкл. тези, работещи с лазерни лъчи, ултразвук, плазмена дъга или магнитни импулси
- производство на стругове, машини пробивни, фрезови, шепинги, разстъргващи, шлифовъчни, резбонарезни и други машини, работещи чрез отнемане на метал
- производство на машини ковашки или щамповъчни
- производство на преси, щамповъчни и хидравлични и чукове щамповъчни, падащи или хидравлични
- производство на стендове за изтегляне на пръти или подобни, машини резбонакатни или резбовалцуващи, машини за изработване на изделия от тел

Не включва:

- *производство на сменяеми инструменти - 25.73*
- *производство на електрически машини и устройства за спояване и заваряване - 27.90*
- *производство на неелектрически машини и устройства за спояване и заваряване - 28.29*

28.49 Производство на други обработващи машини

Включва:

- производство на машини за обработка на дървесина, камъни, кост, ебонит, твърди пластмаси, за студена обработка на стъкло, вкл. тези работещи с лазерни лъчи, ултразвук, плазмена дъга, магнитни импулси или с подобни методи
- производство на държачи на инструменти за обработващи машини
- производство на делителни глави и други специални приспособления за обработващи машини
- производство на неподвижни машини за забиване на пирони, захващане със скоби, залепване или съединяване по друг начин на дървесина, корк, кост, ебонит, твърди пластмаси и подобни твърди материали
- производство на неподвижни ротативни или ударни пробивни машини, флайфмашини, нитовъчни машини, машини за рязане на метални листове и други
- производство на преси за производство на фурнир и дървесни плочи
- производство на машини и апарати за галванотехника

Включва още:

- производство на части и принадлежности за други обработващи машини

Не включва:

- *производство на сменяеми инструменти за обработващи машини (например за щанцоване, нарязване на резби, пробиване, фрезоване, струговане, ленти за триони, ножове и режещи остриета) - 25.73*
- *производство на електрически поялници и пистолети за спояване, за ръчна работа - 27.90*
- *производство на преносими инструменти с въграден двигател - 28.24*
- *производство на машини и оборудване за металургията и леярството - 28.91*
- *производство на машини за добива и строителството - 28.92*

28.9 Производство на други машини със специално предназначение

Тази група включва:

производство на машини със специално предназначение (които се използват в една точно определена или в няколко взаимно свързани производствени дейности).

Тази група включва още:

някои специфични машини, които не се използват в производствения процес (например апарати и устройства за изстрелване на въздухоплавателни средства или съоръжения за панаири и паркове за развлечение и други).

28.91 Производство на машини и оборудване за металургията и леярството

Включва:

- производство на машини и оборудване за металургията и леярството:
 - конвертори, леярски кофи и кокили, машини за отливане и други
- производство на машини за валцуване на метал и валци за тях

Не включва:

- производство на формовъчни каси и леярски форми (без кокили) - 25.73
- производство на машини протяжни, работещи чрез отнемане на метал - 28.41
- производство на машини за изработване на пясъчни леярски форми - 28.99

28.92 Производство на машини за добива и строителството

Включва:

- производство на подемници, транспортъори или конвейери, с непрекъснато действие, за мини или други подземни работи
- производство на машини за сондиране или пробиване, забойни машини, машини за копаене на тунели или галерии
- производство на машини и апарати за пресяване, сортиране, разделяне, раздробяване на твърди минерални материали
- производство на бетонобъркачки и други смесителни машини за приготвяне на строителни разтвори
- производство на самоходни машини за земни работи:
 - булдозери, грейдери, скрепери, багери, кофъчни товарачи, трамбовъчни машини, пътни валяци и други самоходни машини
- производство на пилотонабиващи чукове и машини за изтегляне на пилоти, машини за полагане на строителни разтвори и асфалт, за изравняване на бетон и други
- производство на верижни и други трактори за добива или строителството
- производство на ножове за булдозери
- производство на самосвали, предназначени да бъдат използвани извън пътната мрежа

Не включва:

- производство на подемно-транспортни машини - 28.22
- производство на селскостопански трактори - 28.30
- производство на машини за обработка на камък, вкл. машини за рязане или почистване на камък - 28.49
- производство на пътни влекачи за полуремаркета - 29.10
- производство на автобетоносмесители - 29.10

28.93 Производство на машини и оборудване за преработка на храни, напитки и тютюн

Включва:

- производство на сушилни за селскостопански продукти
- производство на млекопреработващи машини и апарати:
 - млекарски центрофуги
 - машини за обработка на мляко (хомогенизатори)
 - машини и устройства за производство на масло (маслобойни, машини за отливане на масло в различни разфасовки)
 - машини за производство на сирене и кашкавал (хомогенизатори, машини за отливане, преси) и други
- производство на машини за мелничарството:
 - машини за почистване, сортиране или пресяване на зърна или сухи бобови растения (веялки, транспортни ленти за пресяване, сепаратори, машини за четкане на зърната и други)
 - машини за производство на грис или брашно и други машини (мелници за зърно, захранващи устройства, машини за пресяване, машини за почистване на брашното от трици, смесители, люцилни машини за ориз, машини за натрошаване на грах)
- производство на преси, гроздомелачки и устройства за производство на вино, плодови сокове или подобни напитки
- производство на машини за хляб и хлебни изделия или за производство на макарони и подобни изделия:
 - пещи за хляб, хлебни и сладкарски изделия; машини за месене, разделяне, оформяне и нарязване на тесто
- производство на други машини и оборудване за преработка на храни:
 - машини за производство на захар, какао, шоколад, захарни изделия; машини за първична обработка на плодове, ядки, зеленчуци, месо, риба, мекотели, ракообразни и други водни животни
 - апарати за филтриране или пречистване
 - други машини за промишлена обработка или производство на храни или напитки
- производство на машини за извличане и преработка на растителни и животински масла или мазнини
- производство на машини за преброботка на тютюн или производство на цигари или пури, тютюн за лула, тютюн за дъвчене или смъркане (енфие)
- производство на машини за приготвяне на храни в хотели и ресторанти

Не включва:

- *производство на излъчващи апарати за обработка и контрол на храни и мляко - 26.60*
- *производство на машини за пакетиране, опаковане и претегляне - 28.29*
- *производство на машини за почистване или сортиране на яйца, плодове и други земеделски продукти (без семена и сухи бобови растения) - 28.30*

28.94 Производство на машини за текстил, облекло, кожи и кожени изделия

Включва:

- производство на текстилни машини:
 - машини за подготовка, екструдиране, изтегляне, текстуриране или нарязване на синтетични или изкуствени текстилни материали
 - машини за подготовка на текстилни материали: маган (за отделяне на семена от памук), балоразтварящи, гарнет, разстилачни за памук, за пране и за карбонизиране на вълна, дараци, гребенни (решещи) и предпредачни (флаер) машини и други

- предачни машини
- машини за подготовка на текстилни прежди: за скатяване, пресукване, намотаване, насноваване и подобни машини
- тъкачни машини (станове), вкл. станове за ръчна работа
- плетачни машини
- машини за оплитане на шнурове, тюл, дантела, ширит и други
- производство на спомагателни машини или устройства за текстилни машини:
 - нищелкови и жакардови механизми, автоматични спирачи за основа и вътък, механизми за смяна на совалки, вретена, перки за вретена и други
- производство на машини за отпечатване върху текстил
- производство на други машини за обработка на тъкани:
 - машини за пране, избелване и боядисване, апретиране, промазване, импрегниране на тъкани
 - машини за навиване, развиване, сгъване, рязане или назъбено рязане на тъкани
- производство на машини за обществени перални и химическо чистене:
 - машини за гладене (вкл. преси за фиксиране)
 - перални машини и машини за сушене на прежди, тъкани или изделия от текстилни материали, с капацитет > 10 кг сухо пране
 - машини за химическо чистене
- производство на шевни машини (вкл. за домакинска употреба), глави и игли за тях
- производство на машини за производство или довършване на филц или нетъкан текстил
- производство на машини за обработка и преработка на кожи:
 - машини за подготовка, дъбене или обработка на кожи
 - машини за производство или поправка на обувки и други кожени изделия

Не включва:

- производство на хартиени или картонени карти за жакардовите машини - 17.29
- производство на перални и сушилни машини за домакинска употреба - 27.51
- производство на машини за гладене от типа на каландрите - 28.29
- производство на машини за подвързване на книги - 28.99

28.95 Производство на машини за хартия, картон и изделия от хартия и картон

Включва:

- производство на машини за хартиена маса (влакнести полуфабрикати)
- производство на машини за хартия и картон
- производство на машини за изделия от хартия и картон

Не включва:

- производство на сушилни за дървен материал, хартиена маса, хартия или картон - 28.99

28.96 Производство на машини за каучук или пластмаси

Включва:

- производство на машини за обработка на каучук или пластмаси или за производство на изделия от тях:
 - машини за леене под налягане, екструдери, вакуумформуващи и горещоформуващи машини за каучук или пластмаси, преси, машини за производство или регенериране на пневматични гуми и други машини за производство на специфични каучукови или пластмасови изделия

28.99 Производство на други машини със специално предназначение, некласифицирани другаде

Включва:

- производство на сушилни за дървен материал, хартиена маса, хартия или картон
- производство на печатарски и книговезки машини и спомагателни машини за печат на различни видове материали
- производство на машини за формване на керамични маси, за производство на керемиди, тухли, тръби, за отливане на графитни електроди, за производство на тебешери
- производство на апарати за автоматично запояване при сглобяване на полупроводници прибори, за производство на полупроводникови шайби (wafers) и други подобни апарати
- производство на многофункционални промишлени роботи
- производство на разнообразни машини и оборудване със специално предназначение:
 - производство на машини за сглобяване на електрически или електронни лампи, тръби или на лампи за светкавици, които имат стъклена обвивка
 - производство на машини за производство или гореща обработка на стъкло, или изделия от стъкло
 - производство на машини и апарати за изотопно разделяне
- производство на машини за изравняване и балансиране на пневматични гуми; машини и апарати за балансиране на механични части (без тези за балансиране на колела)
- производство на централизиранни системи за гресиране
- производство на апарати и устройства за изстрелване на въздухоплавателни средства, устройства за зареждане във въздуха на самолети, катапулти за самолети ракетоносци и подобни устройства
- производство на солариуми
- производство на игри с автоматични кегли (боулинг)
- производство на въртележки, люлки, стрелбища и други съоръжения за панаири и паркове за развлечение

Не включва:

- *производство на битови уреди - 27.5*
- *производство на фотокопирни апарати - 28.23*
- *производство на машини и оборудване за обработка на ебонит или твърди пластмаси или за студена обработка на стъкло - 28.49*
- *производство на кокили - 28.91*

29 Производство на автомобили, ремаркета и полуремаркета

Този раздел включва:

производство на автомобили за превоз на пътници или товари, на ремаркета и полуремаркета, както и на различни части и принадлежности за тях.

Този раздел не включва:

- *техническо обслужване и ремонт на автомобили - 45.20*

29.1 Производство на автомобили и техните двигатели

29.10 Производство на автомобили и техните двигатели

Включва:

- производство на леки автомобили
- производство на товарни автомобили:

- камиони, пътни влекачи за полуремаркета
- производство на автобуси, тролейбуси
- производство на двигатели с вътрешно горене за автомобили
- производство на шасита за автомобили
- производство на автомобили със специално предназначение:
 - за придвижване върху сняг, върху игрища за голф, автомобили амфибии
 - противопожарни автомобили, за почистване на улици, подвижни библиотеки, бронирани автомобили за превоз на пари и други
 - автобетоносмесители
- автомобили за телевизионни репортажи, картинги и други подобни, вкл. състезателни автомобили

Включва още:

- регенериране (основен ремонт) на двигатели с вътрешно горене за автомобили

Не включва:

- *производство на електрически двигатели (без стартери за двигатели с вътрешно горене) - 27.11*
- *производство на лампи и фарове за автомобили - 27.40*
- *производство на бутала, бутални пръстени и карбуратори - 28.11*
- *производство на трактори за селското и горското стопанство - 28.30*
- *производство на трактори за добива или строителството - 28.92*
- *производство на самосвали, предназначени да бъдат използвани извън пътната мрежа - 28.92*
- *производство на купета и каросерии за автомобили - 29.20*
- *производство на електрически части и устройства за автомобили - 29.31*
- *производство на други части и принадлежности за автомобили - 29.32*
- *производството на танкове и други бойни бронирани транспортни машини - 30.40*
- *техническо обслужване и ремонт на автомобили - 45.20*

29.2 Производство на купета и каросерии за автомобили; производство на ремаркета и полуремаркета

29.20 Производство на купета и каросерии за автомобили; производство на ремаркета и полуремаркета

Включва:

- производство на купета и каросерии (вкл. кабини) за автомобили
- оборудване на всички видове автомобили, ремаркета и полуремаркета
- производство на ремаркета и полуремаркета:
 - цистерни за автомобили; товарни ремаркета
 - ремаркета тип каравани и други
- производство на карго контейнери

Не включва:

- *производство на самотовареци се или саморазтоварващи се ремаркета и полуремаркета за селското стопанство - 28.30*
- *производство на части и принадлежности за купета и каросерии на автомобили - 29.32*
- *производство на превозни средства, теглени от животни - 30.99*

29.3 Производство на части и принадлежности за автомобили

29.31 Производство на електронни и електрически части и устройства за автомобили

Включва:

- производство на електрически устройства за автомобили като генератори, алтернатори, свещи за запалване, комплекти проводници за запалителни свещи, системи за задвижване на прозорците и вратите, регулатори за напрежение, сглобяване на закупени измервателни уреди в таблото за управление на автомобила и други

Не включва:

- производство на акумулатори за автомобили - 27.20
- производство на лампи и фарове за автомобили - 27.40
- производство на помпи за двигатели с вътрешно горене: за гориво, за масла или за охлаждаща течност - 28.13

29.32 Производство на други части и принадлежности за автомобили

Включва:

- производство на разнообразни части и принадлежности за автомобили:
 - спирачки, предавателни (скоростни) кутии, оси, ходови колела, амортизатори, радиатори, шумозаглушители, ауспуси, катализатори, съединители, волани, кормилни колонки и кормилни кутии
- производство на части и принадлежности за купета и каросерии на автомобили:
 - предпазни колани, предпазни въздушни възглавници (airbags) със система за надуване, врати, брони
- производство на седалки за автомобили

Не включва:

- производство на вътрешни и външни гуми - 22.11
- производство на маркучи, ремъци и други изделия от каучук - 22.19
- производство на бутала, бутални пръстени и карбуратори - 28.11
- техническо обслужване и ремонт на автомобили - 45.20

30 Производство на превозни средства, без автомобили

Този раздел включва:

строителство на плавателни средства и производство на локомотиви и вагони, въздухоплавателни и космически средства и техните части.

30.1 Строителство на плавателни съдове

Тази група включва:

строителство на плавателни съдове и плаващи съоръжения за превоз на пътници или товари или за развлечения и спорт.

30.11 Строителство на плавателни съдове, без тези за отдых

Включва:

- строителство на плавателни съдове с гражданско предназначение: пътнически кораби, фериботи, товарни кораби, танкери, влекачи и други
- строителство на бойни кораби
- строителство на риболовни кораби, кораби заводи и други кораби за обработка или консервиране на продуктите от риболова

Включва още:

- строителство на кораби на въздушни възглавници (без тези за отдых)
- строителство на сондажни платформи, плаващи или потопяеми
- строителство на плаващи съоръжения:
 - плаващи докове, понтони, шамандури, кесони, сигнални знаци, резервоари, тласкачи, кораби фарове, плаващи кранове, надуваеми салове (без тези за отдых) и други
- производство на метални конструкции за плавателни съдове и плаващи съоръжения

Не включва:

- *производство на части за плавателни съдове, без тези, които образуват корпуса:*
 - *производство на платна за плавателни съдове - 13.92*
 - *производство на гребни винтове - 25.99*
 - *производство на котви от чугун или стомана - 25.99*
 - *производство на двигатели за плавателни съдове - 28.11*
- *производство на уреди и апарати за навигация - 26.51*
- *производство на лампи и фарове за плавателни съдове - 27.40*
- *производство на автомобили със специално предназначение (амфибии) - 29.10*
- *производство на надуваеми лодки и салове за отдых - 30.12*
- *ремонт и поддържане на плавателни съдове - 33.15*
- *разрушаване на кораби - 38.31*
- *вътрешно обзавеждане на плавателни съдове - 43.3*

30.12 Строителство на плавателни съдове за отдых

Включва:

- производство на надуваеми лодки и салове
- строителство на ветроходни яхти, дори със спомагателен двигател
- строителство на моторни лодки
- строителство на кораби на въздушни възглавници за отдых
- производство на водни скутери
- производство на други плавателни съдове за отдых:
 - канута, каяци, лодки с гребла, скифове

Не включва:

- *производство на части за плавателни съдове за отдых:*
 - *производство на платна за плавателни съдове - 13.92*
 - *производство на котви от чугун или стомана - 25.99*
 - *производство на двигатели за плавателни съдове - 28.11*
- *производство на сърф бордове и сърфове с платна - 32.30*
- *ремонт и поддържане на плавателни съдове за отдых - 33.15*

30.2 Производство на локомотиви, мотриси и вагони

30.20 Производство на локомотиви, мотриси и вагони

Включва:

- производство на електрически, дизелови, парни и други локомотиви за релсов път
- производство на самоходни вагони, платформи и фургони, превозни средства за поддържане и обслужване на релсов път
- производство на самоходни вагони за релсов път:
 - пътнически и товарни вагони, вагон-цистерни, саморазтоварващи се вагони, вагон-работилници, вагон-кранове, тендери и други
- производство на части за локомотиви, мотриси и вагони:
 - талиги, оси, колела, спирачки и части за тях; куки и други системи за захващане, буфери и части за тях; амортизатори; шасита на вагони и локомотиви; рами; съединителни предпазни хармоники за вътрешна връзка между вагоните и други

Включва още:

- производство на локомотиви и вагонетки за минни или други подземни работи, вкл. изкопни машини монтирани върху вагони
- производство на механични и електромеханични устройства за сигнализация, безопасност, контрол или управление на релсов път, шосейни или речни пътища, площадки или паркинги, пристанищни съоръжения или летища
- производство на седалки за локомотиви и вагони

Не включва:

- *производство на елементи за релсов път - 24.10*
- *производство на сглобени неподвижни съоръжения за релсов път - 25.99*
- *производство на електрически двигатели - 27.11*
- *производство на електрически апарати за сигнализация, за безопасност, за контрол или управление на релсов път - 27.90*
- *производство на двигатели за локомотиви - 28.11*

30.3 Производство на въздухоплавателни и космически средства и техните двигатели

30.30 Производство на въздухоплавателни и космически средства и техните двигатели

Включва:

- производство на самолети за превоз на товари или пътници (граждански), военни, спортни и други
- производство на хеликоптери
- производство на безмоторни самолети, делтапланери
- производство на дирижабли и балони с топъл въздух
- производство на части и принадлежности за въздухоплавателни средства:
 - основни елементи: корпуси, крила, врати, елерони, колесници, резервоари за гориво, кабинни и други
 - ротори, витла и двигателни перки на витла на хеликоптери
 - двигатели за въздухоплавателни и космически средства
 - части за турбореактивни и турбовитлови двигатели
- производство на наземни авиотренажори
- производство на космически летателни апарати и космически ракети носители, спътници, космически изследователски сонди, орбитални станции, совалки
- производство на междуконтинентални балистични ракети (ICBM) и подобни ракети

Включва още:

- основен ремонт и възстановяване на въздухоплавателни средства и техните двигатели
- производство на седалки за въздухоплавателни средства

Не включва:

- производство на парашути - 13.92
- производство на въоръжение и боеприпаси - 25.40
- производство на далекосъобщителна техника за спътници - 26.30
- производство на уреди и апарати за въздушна или космическа навигация - 26.51
- производство на системи за въздухоплаване - 26.51
- производство на лампи и фарове за въздухоплавателни средства - 27.40
- производство на бутала, бутални пръстени и карбуратори - 28.11
- производство на апарати и устройства за изстрелване на въздухоплавателни средства, устройства за зареждане във въздуха на самолети, катапулти за самолети ракетоносци и подобни устройства - 28.99

30.4 Производство на бойни бронирани транспортни машини

30.40 Производство на бойни бронирани транспортни машини

Включва:

- производство на танкове
- производство на бойни бронирани транспортни машини
- производство на други бойни транспортни машини

Не включва:

- производство на въоръжение и боеприпаси - 25.40

30.9 Производство на други превозни средства

30.91 Производство на мотоциклети и техните двигатели

Включва:

- производство на мотоциклети, мотопеди и велосипеди със спомагателен двигател
- производство на двигатели за мотоциклети
- производство на кошове за мотоциклети
- производство на части и принадлежности за мотоциклети

Не включва:

- производство на велосипеди - 30.92
- производство на инвалидни колички - 30.92
- техническо обслужване и ремонт на мотоциклети - 45.40

30.92 Производство на велосипеди и инвалидни колички

Включва:

- производство на велосипеди, вкл. триколесни велосипеди за доставка на стоки, тандеми, детски велосипеди с две или три колела (метални), без двигател
- производство на части и принадлежности за велосипеди
- производство на инвалидни колички със или без двигател
- производство на части и принадлежности за инвалидни колички
- производство на бебешки и детски колички и части за тях

Не включва:

- производство на велосипеди със спомагателен двигател - 30.91
- производство на играчки на колела, управлявани от деца, вкл. пластмасови детски велосипеди с две или три колела - 32.40
- ремонт на велосипеди - 95.29

30.99 Производство на други превозни средства, неклассифицирани другаде

Включва:

- производство на ръчно задвижвани превозни средства: колички за багаж, колички за пазаруване, ръчни колички, шейни за превоз
- производство на превозни средства, теглени от животни: едноместни двуколки, каруци, катафалки и други

Не включва:

- производство на кари, със или без подемно устройство, самоходни или несамоходни, използвани в заводите (вкл. колички за пазаруване и ръчни колички) - 28.22
- производство на колички за сервиране в ресторантите като колички за десерти, затворени колички за храни - 31.01

31 Производство на мебели

Този раздел включва:

производство на мебели от всякакъв материал, без камък, бетон или керамика. В процеса на производство на мебели се използват стандартни методи за обработка на материала и сглобяване на елементите, вкл. рязане, формоване и ламиниране. Дизайнът, естетическите и функционалните качества на мебелите са от съществено значение за производствения процес. Някои от процесите, използвани при производството на мебели, са сходни с тези, използвани в други сектори на производството. Например въпреки че имаме рязане и сглобяване при производството на дървени подпори, те се класифицират в раздел 16 "Производство на дървен материал и изделия от него".

Производството на мебели от дървесина се отличава от производството на изделия от дървен материал по това, че се осъществяват много и различни процеси. По същият начин при производството на мебели от метал се използват технологии, с които си служат и при производството на валцувани продукти, които се класифицират в раздел 25 "Производство на метални изделия".

Процесът по формуване на мебели от пластмаси е сходен с този по отливане на други изделия от пластмаси. Производството на мебели от пластмаси обаче се разглежда като обособена дейност.

31.0 Производство на мебели

31.01 Производство на мебели за офиси и магазини

Производство на мебели от всякакъв материал (без камък, бетон или керамика) за всякакви места и с различно предназначение.

Включва:

- производство на столове за офиси, работни стаи (зали), хотели, ресторанти и обществени помещения
- производство на столове за театрални и концертни зали, кинозалони и други подобни

- производство на мебели, специално предназначени за магазини: щандове, шкафове-витрини, рафтове
 - производство на офис мебели
 - производство на мебели за лаборатории - банки, табуретки и други столове, шкафове и работни маси
 - производство на мебели за църкви, училища, ресторанти
- Включва още:
- производство на колички за сервиране в ресторанти като колички за десерти и затворени колички за храни

Не включва:

- *производство на дъски за писане - 28.23*
- *производство на седалки за автомобили - 29.32*
- *производство на седалки за локомотиви и вагони - 30.20*
- *производство на седалки за въздухоплавателни средства - 30.30*
- *производство на мебелировка за медицински, хирургически, зъболекарски или ветеринарни кабинети и зали - 32.50*
- *прикрепяне и инсталиране на модули за кухненско обзавеждане, монтажни работи на прегради, инсталиране на лабораторни мебели - 43.32*

31.02 Производство на кухненски мебели

Включва:

- производство на кухненски мебели
- производство на кухненски столове

31.03 Производство на матраци и дюшеци

Включва:

- производство на матраци и дюшеци:
 - матраци с пружини, или тапицирани или пълнени с различни материали
 - необвити дюшеци от порест каучук или пластмаси
- производство на пружини за легла и поставки за матраци

Не включва:

- *производство на надуваеми дюшеци от каучук - 22.19*
- *производство на водни матраци - 22.19*

31.09 Производство на други мебели

Включва:

- производство на канапета, дивани и фотьойли, дори разтегателни
- производство на градински столове
- производство на мебели за спални, всекидневни, столови, градини и други
- производство на шкафове за шевни машини, телевизионни приемници и други

Включва още:

- довършителни работи на столове и седалки - тапициране
- довършителни работи на мебели - боядисване, полиране, нанасяне на покритие чрез пулверизиране и тапициране

Не включва:

- производство на юргани, възглавници, завивки с пълнеж от перушина или пух, спални чували - 13.92
- производство на мебели от керамика, бетон, гипс, цимент и декоративни камъни - 23.42, 23.69, 23.70
- производство на осветители - 27.40
- производство на седалки за автомобили - 29.32
- производство на седалки за локомотиви и вагони - 30.20
- производство на седалки за въздухоплавателни средства - 30.30
- претяпициране и реставриране на мебели - 95.24

32 Производство, некласифицирано другаде

Този раздел включва:

производство на разнообразни стоки, които не са обхванати от други раздели на класификацията. Тъй като това е остатъчен раздел, производствените процеси, суровините и крайната употреба на произведените продукти са многообразни. Ето защо обичайните критерии за групиране не са приложими тук.

32.1 Производство на бижута и подобни изделия

Тази група включва изработване на бижутерийни и други изделия от благородни метали и скъпоценни камъни и бижута имитация.

32.11 Сечене на монети

Включва:

- сечене на монети, вкл. като платежно средство, независимо дали са от благородни метали

32.12 Производство на бижутерийни и подобни изделия от благородни метали

Включва:

- обработка на перли
- обработка на скъпоценни камъни (благородни или полублагородни), вкл. на синтетични или синтеровани скъпоценни камъни
- обработка на диаманти
- производство на бижута от благородни метали или от неблагородни метали, плакирани с благородни метали, от скъпоценни камъни или от тяхната комбинация с други материали, вкл. сечене на медали от благородни метали
- изработка на златарски изделия от благородни метали или от неблагородни метали, плакирани с благородни метали:
 - прибори за хранене и за маса, тоалетни и канцеларски изделия, артикули за религиозни ритуали
- производство на технически или лабораторни изделия от благородни метали (без уреди и апарати и техните части): тигели, шпатули, аноди за нанасяне на галванично покритие
- производство на верижки за часовници, бутониери и табакери от благородни метали

Включва още:

- гравирание на предмети от благородни и неблагородни метали

Не включва:

- производство на чашици за часовници от текстил, кожи, пластмаси - 15.12
- производство на изделия от неблагородни метали с покритие от благородни метали (с изключение на бижута имитация) - раздел 25
- производство на корпуси за часовници - 26.52
- производство на верижки за часовници от неблагородни метали - 32.13
- производство на бижута имитация - 32.13
- поправка на бижута - 95.25

32.13 Производство на бижута имитация

Включва:

- производство на бижута имитация:
 - пръстени, гривни, гerdани и подобни бижутерийни изделия, изработени от неблагородни метали с покритие от благородни метали
 - украшения, съдържащи камъни - имитация на перли, диаманти, скъпоценни камъни
- производство на верижки за часовници от неблагородни метали

Не включва:

- *производство на бижута от благородни метали или от неблагородни метали, плакирани с благородни метали - 32.12*
- *производство на бижута, изработени със скъпоценни камъни - 32.12*
- *производство на верижки за часовници от благородни метали - 32.12*

32.2 Производство на музикални инструменти

32.20 Производство на музикални инструменти

Включва:

- производство на струнни инструменти
- производство на клавишни струнни музикални инструменти, вкл. автоматични пиана
- производство на органи с тръби и клавиатура, вкл. хармониуми и подобни инструменти с клавиатура и свободен метален платък
- производство на акордеони и подобни инструменти, вкл. устни хармоники
- производство на духови музикални инструменти
- производство на ударни музикални инструменти
- производство на музикални инструменти, чийто звук се произвежда или усилва по електронен начин
- производство на музикални кутии, оркестриони, латерни и други
- производство на части и принадлежности за музикални инструменти:
 - метрономи, камертони, карти, дискове и рула, музикални кутии и латерни

Включва още:

- производство на свирки, рогове и други подобни

Не включва:

- *възпроизвеждане на звуко- и видеозаписи върху аудио- и видеокасети, компактдискове (CD) и цифрови дискове (DVD) - 18.2*
- *производство на високоговорители, слушалки, микрофони, усилватели и подобни апарати за усилване на звука - 26.40*
- *производство на звукозаписни и презаписващи апарати - 26.40*
- *производство на играчки - музикални инструменти - 32.40*
- *реставриране на органи и други старинни музикални инструменти - 33.19*
- *издаване на звукозаписи - 59.20*
- *акордиране на пиана - 95.29*

32.3 Производство на спортни стоки

32.30 Производство на спортни стоки

Включва:

- производство на изделия и оборудване за спорт, игри на открито или на закрито, от всякъв материал:
 - твърди, меки и надуваеми топки
 - ракети, хилки, бухалки и стикове
 - ски, автомати за ски и щеки
 - обувки за ски
 - сърф бордове и сърфове с платна
 - принадлежности за спортен риболов, вкл. кепчета за всякаква употреба
 - принадлежности за лов, алпинизъм и други
 - кожени спортни ръкавици и спортни шапки
 - надуваеми и ненадуваеми басейни
 - кънки за лед, ролкови кънки и други
 - лъкове и арбалети
 - изделия и оборудване за фитнес, гимнастика или атлетика

Не включва:

- *производство на платна за плавателни съдове - 13.92*
- *производство на спортно облекло - 14.13*
- *производство на сарашки и седларски изделия - 15.12*
- *производство на камшици и бичове - 15.12*
- *производство на спортни обувки - 15.20*
- *производство на огнестрелни оръжия и боеприпаси за лов и спорт - 25.40*
- *производство на щанги, използвани за вдигане на тежести - 25.99*
- *производство на спортни превозни средства, без шейни и подобни - раздели 29, 30*
- *строителство на плавателни съдове за отдых - 30.12*
- *производство на бiliarдни маси - 32.40*
- *производство на тапи за уши и нос (например за предпазване при плуване или шум) - 32.99*
- *ремонт и поправка на спортни стоки - 95.29*

32.4 Производство на игри и детски играчки

32.40 Производство на игри и детски играчки

Производство на кукли, детски играчки и игри (вкл. електронни), комплекти за сглобяване, детски автомобилчета (с изключение на металните велосипеди и велосипеди на три колела).

Включва:

- производство на кукли и принадлежности за кукли
- производство на играчки с механизми
- производство на играчки животни
- производство на играчки - музикални инструменти
- производство на карти за игра
- производство на картонени игри и подобни игри за маса
- производство на електронни игри: шах и други

- производство на умалени модели и подобни модели за забавление, играчки за конструиране, електрически влакчета и други
- производство на билиярди и техните принадлежности, специални маси за хазартни игри, игри, функциониращи чрез вкарване на монети, и други
- артикули за колективни игри
- производство на играчки на колела, управлявани от деца, вкл. пластмасови детски велосипеди с две или три колела
- производство на мозайки, картинни мозайки и подобни артикули

Не включва:

- производство на видеоигри (използвани с телевизионен приемник или с вграден екран) - 26.40
- производство на велосипеди - 30.92
- производство на изделия за карнавали и празненства - 32.99
- издаване и разработване на софтуер за видеоигри (използвани с телевизионен приемник или с вграден екран) - 58.21, 62.01

32.5 Производство на медицински и зъболекарски инструменти и средства

32.50 Производство на медицински и зъболекарски инструменти и средства

Производство на лабораторни уреди и апарати, хирургически, медицински и зъболекарски инструменти и апарати, апарати и артикули за ортопедия и ортодонтия.

Производство на мебелировка за медицински, хирургически, зъболекарски или ветеринарни кабинети и зали, където допълнителните специфични функции на продукта определят неговото предназначение (например зъболекарски столове с вграденена хидравлична система).

Включва:

- производство на хирургически стерилни покривки за операции, хирургически тъкани и подобни стерилни конци (без катгути)
- производство на зъболекарски цимент и други препарати за зъбни пломби (без прахове и пасти, улесняващи прилепването на зъбни протези); състави, наречени "зъболекарски восъци" и други зъболекарски състави на базата на гипс
- производство на цимент за възстановяване на костите
- производство на пещи за зъботехнически лаборатории
- производство на лабораторни машини за почистване с ултразвук
- производство на лабораторни стерилизатори
- производство на лабораторни центрофуги и апарати за дестилация
- производство на мебелировка за медицински, хирургически, зъболекарски или ветеринарни кабинети и зали като:
 - операционни маси
 - легла за прегледи
 - болнични легла с механизми
 - зъболекарски столове
- производство на планки и болтове, които остават постоянно в организма (например за да заместят част от кост или цяла кост), спринцовки, игли, катетри, канюли, тръбички и други
- производство на инструменти и апарати за зъболечение (вкл. зъболекарските столове с вградени зъболекарски апарати)
- изработване в зъботехнически лаборатории на изкуствени зъби, мостове и други
- изработване на артикули и апарати за ортопедия или фрактури
- изработване на стъклени изкуствени очи за очно протезиране
- производство на медицински термометри
- производство на офталмологични стоки - слънчеви очила, очила, стъкла за очила, изработени по лекарско предписание, контактни лещи, защитни очила

Включва още:

- производство на ортопедични обувки

Не включва:

- производство на прахове и пасты, улесняващи прилепването на зъбни протези - 20.42
- производство на тампони, бинтове и превръзки, напоени с фармацевтични субстанции - 21.20
- производство на излъчващи електромедицински и терапевтични апарати - 26.60
- производство на инвалидни колички - 30.92
- дейност на оптиките - 47.78

32.9 Разнообразни производства, неклассифицирани другаде

32.91 Производство на метли и четки

Включва:

- производство на четки (вкл. четки, представляващи части от машини), метли и ръчни механични подочистачки, метлички от пера, готови глави за четкарски артикули, четки за рисуване, бояджийски тампони и валяци (мечета), четки и метли-четки за почистване на повърхности или за домакинството
- производство на четки за облекла или обувки

32.99 Други разнообразни производства, неклассифицирани другаде

Включва:

- производство на предпазни и защитни средства:
 - производство на огнеустойчиво и защитно облекло за пожарникари
 - производство на предпазни и осигурителни колани
 - производство на предпазни спасителни средства от корк
 - производство на предпазни каски и други лични предпазни средства от пластмаси (например спортни каски)
 - производство на предпазни каски и други лични предпазни средства от метал
 - производство на тапи за уши и нос (например за предпазване при плуване или шум)
 - производство на газови маски (противогази)
- производство на изделия за писане: химикалки, моливи и писалки от различни видове и принадлежности към тях
- производство на графити за моливи
- производство на ръчни датници, печати, номератори, клейма, ръчни печатарски комплекти и преси, тампони и ленти, напоени с мастило
- производство на глобуси
- производство на чадъри, слънчобрани, сенници, бастуни
- производство на копчета, катарями, ципове и части за тях
- производство на запалки
- производство на изделия за лична употреба: термоси, лули, гребени, шноли, тоалетни пулверизатори, перуки, изкуствени бради, вежди
- производство на разнообразни изделия: свещи, вошеници, изкуствени цветя, плодове и листа, изделия за карнавали и празненства, ръчни сита, манекени, погребални ковчези и други
- производство на кошници, гирлянди, венци и подобни артикули с изкуствени цветя
- дейности по препариране

Не включва:

- производство на фитили за лампи - 13.96
- производство на работно и служебно облекло (например работни комбинезони, престилки, униформи) - 14.12
- производство на изделия за празненства и други развлечения, от хартия - 17.29
- търговия на едро и дребно с рязан цвят и живи растения - 46.22, 47.76

33 Ремонт и инсталиране на машини и оборудване

Този раздел включва:

специализиран ремонт (например среден или текущ) и техническо поддържане (например сервизно обслужване) на стоки, произведени в сектор "Преработваща промишленост". Ремонтът е дейност, при която машините или оборудването се привеждат в изправност. Текущото поддържане има за цел да предотврати повредите и да поддържа машините в добро работно състояние.

Този раздел разглежда само специализирания ремонт и поддръжка. Когато единицата извършва комбинирани дейности по производство и ремонт, тя се класифицира по преобладаващата дейност. Същият принцип се прилага, когато при търговията се осъществява и ремонтна дейност.

Възстановяването или реконструкцията на машините и оборудването се приемат за производство и се класифицират в други раздели на този сектор.

Ремонтът и поддържането на артикули, използвани като инвестиционни и потребителски стоки, обикновено се класифицират в ремонта на стоки за бита и лични вещи (например поправка на офис мебели и мебели за дома - 95.24).

В раздела е включено и специализираното инсталиране на машини. Инсталирането на оборудване, което е неделима част от сградата, като например асансьори и ескалатори или електрическа мрежа и климатични системи, се класифицира в сектор F "Строителство".

Този раздел не включва:

- специализирано почистване на промишлени съоръжения и машини - 81.22
- ремонт на компютърна и комуникационна техника - 95.1
- ремонт на лични и домакински вещи - 95.2

33.1 Ремонт на метални изделия, машини и оборудване

Тази група включва:

специализиран ремонт и текущо поддържане (например сервизно обслужване) на стоки, произведени в сектор "Преработваща промишленост". Ремонтът е дейност, при която машините или оборудването се привеждат в изправност. Текущото поддържане има за цел да предотврати повредите и да поддържа машините в добро работно състояние.

Тази група не включва:

- възстановяване или реконструкция на машини и оборудване - раздели 25-30
- специализирано почистване на промишлени съоръжения и машини - 81.22
- ремонт на компютърна и комуникационна техника - 95.1
- ремонт на лични и домакински вещи - 95.2

33.11 Ремонт на метални изделия

Включва:

- ремонт на цистерни, резервоари и контейнери от метал
- ремонт и поддържане на тръби и тръбопроводи
- ремонт на метални изделия чрез извършване на заварки на място
- ремонт на варели, бидони, кофи, кутии и подобни съдове от стомана
- ремонт и поддържане на парни котли
- ремонт и поддържане на спомагателни устройства за парни котли:
 - кондензатори, икономайзери, прегреватели, паросъбиратели и акумулатори на пара
- ремонт и поддържане на ядрени реактори (без машини и апарати за изотопно разделяне)
- ремонт и поддържане на части за котли за плавателни средства или за електроцентрали
- ремонт и поддържане на котли за централно отопление и радиатори с неелектрическо загряване
- ремонт и поддържане на въоръжение и боеприпаси (вкл. на ловно и спортно оръжие)
- ремонт и поддържане на колички за пазаруване

Не включва:

- *наточване на триони - 33.12*
- *ремонт на отоплителни системи - 43.22*
- *ремонт на огнеупорни каси и механични заключващи устройства - 80.20*

33.12 Ремонт на машини и оборудване, с общо и специално предназначение

Ремонт и поддържане на машини и оборудване, обхванати предимно в раздел 28.

Включва:

- ремонт и поддържане на двигатели с вътрешно горене, без авиационни, автомобилни и мотоциклетни
- ремонт и поддържане на помпи, компресори и подобни съоръжения
- ремонт и поддържане на хидравлични и пневматични двигатели
- ремонт на арматурни изделия
- ремонт на лагери, предавки и съединители
- ремонт и поддържане на промишлени пещи
- ремонт и поддържане на подемно-транспортни машини
- ремонт и поддържане на промишлено хладилно и вентилационно оборудване
- ремонт и поддържане на други професионални машини с общо предназначение
- ремонт на преносими инструменти с вграден двигател
- ремонт и поддържане на машини за обработка на метал
- ремонт и поддържане на други обработващи машини
- ремонт и поддържане на трактори за селското и горското стопанство
- ремонт и поддържане на други машини за селското и горското стопанство
- ремонт и поддържане на машини и оборудване за металургията и леярството
- ремонт и поддържане на машини за добива и строителството и на оборудване за нефтените и газовите кладенци
- ремонт и поддържане на машини и оборудване за преработка на храни, напитки и тютюн
- ремонт и поддържане на машини за текстил, облекло, кожи и кожени изделия
- ремонт и поддържане на машини за хартия, картон и изделия от хартия и картон
- ремонт и поддържане на машини за каучук или пластмаси
- ремонт и поддържане на други машини със специално предназначение, включени в раздел 28
- ремонт и поддържане на уреди и апарати за претегляне (различни от аналитичните везни)
- ремонт и поддържане на автоматични машини за продажба на стоки
- ремонт и поддържане на касови апарати
- ремонт и поддържане на фотокопирни апарати
- ремонт на механични и електронни сметачни машини
- ремонт на пишещи машини

Не включва:

- *ремонт и поддържане на котли с огнище и готварски печки, които могат да бъдат използвани допълнително и за централно отопление - 43.22*
- *инсталиране, ремонт и поддържане на асансьори, ескалатори и движещи се пътеки - 43.29*
- *ремонт на компютри и периферни устройства - 95.11*

33.13 Ремонт на електронни и оптични уреди и апарати

Ремонт и поддържане на продукти, произведени в групи 26.5, 26.6 и 26.7, без битовите уреди

Включва:

- ремонт и поддържане на уреди и апарати за измерване, изпитване, навигация и управление на производствените процеси, включени в група 26.5:
 - бордни уреди за въздухоплавателни средства
 - технически средства за проверка на отработени газове от моторни превозни средства
 - уреди за метеорология
 - уреди и апарати за изпитване и проверка на физични, електрически и химични характеристики
 - уреди и апарати за геодезия, топография, земемерство, нивелиране и хидрография
 - апаратура за откриване и отчитане на радиационния фон
- ремонт и поддържане на излъчващи електромедицински и терапевтични апарати, включени в клас 26.60:
 - ремонт и поддържане на апарати за образна диагностика чрез магнитен резонанс
 - ремонт и поддържане на медицинска ултразвукова апаратура
 - ремонт и поддържане на сърдечни стимулатори
 - ремонт и поддържане на слухови апарати
 - ремонт и поддържане на електрокардиографи
 - ремонт и поддържане на електромедицински ендоскопи
 - ремонт и поддържане на излъчващи електромедицински апарати
- ремонт и поддържане на оптични уреди и елементи и фотографска техника, включени в клас 26.70, чиято употреба е предимно професионална:
 - бинокли
 - микроскопи (без оптични и протонни)
 - телескопи
 - призми и лещи (без контактни)
 - фотографска техника

Не включва:

- *ремонт на фотокопирни апарати - 33.12*
- *ремонт на компютри и периферни устройства - 95.11*
- *ремонт на видеопроекторни апарати за компютри - 95.11*
- *ремонт на телефонни апарати и други устройства за далекосъобщения - 95.12*
- *ремонт на професионални телевизионни и видеокамери - 95.12*
- *ремонт на непрофесионални видеокамери - 95.21*
- *ремонт на часовници - 95.25*

33.14 Ремонт на електрически съоръжения

Ремонт и поддържане на изделията от раздел 27, без тези от група 27.5 (битови уреди).

Включва:

- ремонт и поддържане на трансформатори за разпределение на електрическа енергия, трансформатори за електродъгово заваряване и други трансформатори
- ремонт и поддържане на електрически двигатели, генератори и моторгенераторни групи
- ремонт и поддържане на комутационни апарати за енергетиката
- ремонт и поддържане на електрически релета и табла за управление за електрическите разпределителни мрежи
- ремонт и поддържане на акумулаторни батерии и акумулатори
- ремонт и поддържане на лампи и осветители
- ремонт и поддържане на токопреносни и нетокопреносни кабелни устройства за електрически мрежи

Не включва:

- ремонт на компютри и периферни устройства - 95.11
- ремонт на телефонни апарати и други устройства за далекосъобщения - 95.12
- ремонт на битова електроника - 95.21
- ремонт на часовници - 95.25

33.15 Ремонт и поддържане на плавателни съдове

Ремонт и поддържане на плавателни съдове. Основният ремонт и възстановяването (реконструкцията) на плавателни съдове се класифицират в раздел 30.

Включва:

- ремонт и поддържане на кораби
- ремонт и поддържане на плавателни съдове за отдих

Не включва:

- преустройство на кораби в корабостроителниците - 30.1
- ремонт на двигатели за плавателни съдове - 33.12
- разрушаване на кораби - 38.31

33.16 Ремонт и поддържане на въздухоплавателни и космически средства

Включва:

- ремонт и поддържане на въздухоплавателни средства (без основния ремонт, преустройството и възстановяването)
- ремонт и поддържане на двигатели за въздухоплавателни средства

Не включва:

- възстановяване на въздухоплавателни средства - 30.30

33.17 Ремонт и поддържане на други превозни средства

Ремонт и поддържане на други превозни средства от раздел 30, без мотоциклети и велосипеди.

Включва:

- ремонт и поддържане на локомотиви, мотриси и вагони (без основния ремонт, преустройството и възстановяването)
- ремонт на превозни средства, теглени от животни

Не включва:

- основен ремонт и възстановяване на локомотиви, мотриси и вагони - 30.20
- ремонт и поддържане на бойни бронирани транспортни машини - 30.40
- ремонт и поддържане на колички за пазаруване - 33.11
- ремонт и поддържане на двигатели за локомотиви и мотриси - 33.12
- техническо обслужване и ремонт на мотоциклети - 45.40
- ремонт на велосипеди - 95.29

33.19 Ремонт на друго оборудване

Включва:

- поправка на рибарски мрежи, вкл. изкърпване
- поправка на въжета, такелаж, корабни платна и покривала
- поправка на чували за съхранение на торове и химикали
- ремонт и възстановяване на дървени палета, корабни барабани и подобни изделия
- ремонт на игри функциониращи чрез вкарване на монети
- реставриране на органи и други старинни музикални инструменти

Не включва:

- ремонт и реставриране на мебели - 95.24
- ремонт на велосипеди - 95.29
- поправка и корекция на облекло - 95.29

33.2 Инсталиране на машини и оборудване

33.20 Инсталиране на машини и оборудване

Специализирано инсталиране на машини и оборудване. От друга страна, инсталирането на оборудване, което е неразделна част от сградата или строителното съоръжение, като инсталирането на асансьори и ескалатори, или изграждането на електрически, сигнално-известителни или вентилационни инсталации се класифицират в сектор F “Строителство”.

Включва:

- инсталиране на машини и съоръжения в промишленото предприятие
- сглобяване на оборудване за управление на производствени процеси
- инсталиране на други машини и съоръжения - например:
 - далекосъобщителна техника
 - универсални (големи) и подобни компютри
 - електрически медицински и терапевтични апарати и оборудване
- демонтиране на машини и оборудване
- окомплектоване на машините
- инсталиране на игри с автоматични кегли (боулинг)

Не включва:

- инсталиране на асансьори, ескалатори, автоматични врати, системи за централно вакуумно почистване - 43.29
- монтаж на дограма, интериорни елементи, обзавеждане за магазини и други - 43.32
- инсталиране на персонални компютри - 62.09

D ПРОИЗВОДСТВО И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЕЛЕКТРИЧЕСКА И ТОПЛИННА ЕНЕРГИЯ И НА ГАЗООБРАЗНИ ГОРИВА

Този сектор включва:

дейности по производство и разпределение на електрическа енергия, природен газ, пара и топла вода чрез постоянна инфраструктура (система) от електропроводи и тръбопроводи.

Този сектор включва още:

- снабдяване с електрическа енергия, газ, пара и топла вода на промишлени обекти, промишлени зони и жилищни сгради
- работа на съоръженията за производство, управление и разпределение на електрическата енергия и газообразните горива
- снабдяване с пара и охладен въздух

Този сектор не включва:

- експлоатация на съоръжения за събиране на чиста и отпадна вода - раздели 36 и 37
- пренос на газ по магистрални газопроводи - 49.50

35 Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива

35.1 Производство, пренос и разпределение на електрическа енергия

Тази група включва:

производство на електрическа енергия, пренос по електроразпределителната мрежа до разпределителните центрове и от тях - до крайните потребители.

35.11 Производство на електрическа енергия

Включва:

- работа на съоръжения за производство на електрическа енергия, вкл. топлинни, ядрени, водни, газови и дизелови турбини, както и такива, използващи възобновяеми енергийни източници (биомаса, слънчева, геотермална и вятърна енергия)

Не включва:

- производство на електрическа енергия при изгаряне на отпадъци - 38.21

35.12 Пренос на електрическа енергия

Включва:

- работа на преносните системи от електрическата централа към разпределителната система

35.13 Разпределение на електрическа енергия

Включва:

- работа на разпределителните системи (състоящи се от електропреносни линии, стълбове, уреди за измерване на електрическа енергия и проводници), които пренасят електрическа енергия, получена от електрическата централа или от преносната система до крайните потребители

35.14 Търговия с електрическа енергия

Включва:

- продажба на електрическа енергия на потребителите
- дейности на посредници по продажба на електрическа енергия по електроразпределителни мрежи, управлявани от друг
- управление на енергийните потоци при обмяната на мощности при пренос на електрическа енергия

35.2 Производство и разпределение на газообразни горива по газоразпределителните мрежи

Тази група включва:

производство на газообразни горива и разпределение по газоразпределителните мрежи на природен или синтетичен газ до крайния потребител. Тази група включва също и дейността на търговци или посредници по продажба на природен газ по газоразпределителните мрежи, управлявани от друг.

Тази група не включва:

- експлоатация на магистрални газопроводи, които свързват производителите с газоразпределителното предприятие или с населеното място, класифицира се в тръбопроводния транспорт

35.21 Производство на газообразни горива

Включва:

- производство на газ чрез карбонизиране на въглища или от вторични продукти на селското стопанство, или от отпадъци
- производство на газообразни горива с определена калоричност чрез пречистване, смесване и друга преработка на различни видове газове, вкл. природен газ

Не включва:

- добив на природен газ - 06.20
- експлоатация на коксови пещи - 19.10
- производство на рафинирани нефтопродукти - 19.20
- производство на промишлени газове - 20.11

35.22 Разпределение на газообразни горива по газоразпределителните мрежи

Включва:

- разпределение и снабдяване с всички видове газообразни горива по газоразпределителните мрежи

Не включва:

- пренос на газ по магистрални газопроводи - 49.50

35.23 Търговия с газообразни горива по газоразпределителните мрежи

Включва:

- продажба на потребителите на газообразни горива по газоразпределителните мрежи
- дейности на посредници по продажба на газообразни горива по газоразпределителните мрежи, управлявани от друг
- смяна на газообразните горива и транспортната вместимост

Не включва:

- *търговия на едро с газообразни горива - 46.71*
- *търговия на дребно с бутилирани газообразни горива - 47.78*
- *директна продажба на газообразни горива - 47.99*

35.3 Производство и разпределение на топлинна енергия

35.30 Производство и разпределение на топлинна енергия

Включва:

- производство, събиране и разпределение на пара и топла вода за отопление, производство на енергия и други цели
- производство и разпределение на охладен въздух
- производство и разпределение на охладителни течности за климатизация
- производство на лед за хранителни продукти или за друго предназначение (например за охлаждане)

Е ДОСТАВЯНЕ НА ВОДИ; КАНАЛИЗАЦИОННИ УСЛУГИ, УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

Този сектор включва:

дейности, свързани с управление на различни видове отпадъци, производствени или битови (тяхното събиране, обработване, обезвреждане и крайно отстраняване), както и възстановителни дейности на местата, където са възникнали замърсявания. Резултатът от третирането на отпадъците или отпадъчните води може да бъде както тяхното обезвреждане, така и повторното превръщане на отпадъците в суровини за различни производствени процеси. Дейностите, свързани с доставяне на води, също са разположени в този сектор, заедно с управлението на отпадъчните води, тъй като тези дейности са взаимно свързани и често се извършват от едни и същи предприятия за водоснабдителни и канализационни услуги.

36 Събиране, пречистване и доставяне на води

Разделът включва събиране, пречистване и доставяне на води за битови и производствени нужди. Включени са дейностите по добиване и събиране на природни води от всякакви източници, както и дейностите по доставяне на води независимо от техническите средства и начини. Експлоатацията на каналите за напояване също се включва тук, но не и предоставянето на поливни услуги чрез пръскачки, дъждовални машини и подобни спомагателни селскостопански услуги.

36.0 Събиране, пречистване и доставяне на води

36.00 Събиране, пречистване и доставяне на води

Включва:

- водоземане и събиране на води от реки, езера, извори, кладенци и други източници
- събиране на дъждовна вода
- пречистване и обеззаразяване на води, предназначени за питейно-битови цели
- пречистване на води за промишлени и други цели
- обезсоляване на морска вода или подземни води, когато целта е получаване на вода
- доставяне на води до потребителите чрез водопроводи, автомобили-цистерни или чрез други средства
- експлоатация на канали за напояване

Не включва:

- експлоатация на машини и оборудване за поливане/напояване в селското стопанство - 01.61
- обработване на отпадъчни води с цел предотвратяване на замърсяване на околната среда - 37.00
- пренос на вода по магистрални тръбопроводи - 49.50

37 Събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води

Този раздел включва експлоатация на канализационни системи и пречиствателни станции и съоръжения, чрез които отпадъчните води се събират, пречистват и заустват.

37.0 Събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води

37.00 Събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води

Включва:

- експлоатация на канализационни системи и пречиствателни станции и съоръжения
- събиране и отвеждане на битови или промишлени отпадъчни води от един или повече потребители, както и на дъждовни води, посредством канализационни проводни и колектори, чрез автомобили-цистерни за отпадъчни води и други транспортни средства
- изпразване и почистване на септични резервоари, шахти и ями; поддържане на химически тоалетни
- пречистване на отпадъчни води (битови и промишлени отпадъчни води, води от плувни басейни и т.н.) посредством физически, химически и биологически процеси, такива като разреждане, прецеждане, филтриране, утаяване и други
- почистване и поддържане на проводимостта на канализационни и отводнителни проводни и канали

Не включва:

- *очистване или обеззаразяване на повърхностни или подземни води на мястото на замърсяването - 39.00*
- *почистване и отпушване на канализационни тръби в сградни инсталации - 43.22*

38 Събиране и обезвреждане на отпадъци; рециклиране на материали

Този раздел включва събиране, обработване и обезвреждане на отпадъци с цел тяхното окончателно отстраняване. Включени са и дейностите по отделяне и сортиране на годни за рециклиране отпадъчни материали, както и дейността по тяхното преработване, с цел извличане/получаване на рециклирани суровини.

38.1 Събиране на отпадъци

Тази група включва събиране и транспортиране на битови и промишлени отпадъци чрез различни схеми на събиране, техника и съдове. Включва се събирането на всякакви отпадъци - както на неопасни, така и на опасни отпадъци - например битови отпадъци, негодни за употреба батерии или акумулатори, кухненски отпадъци като използвани хранителни масла и мазнини, отпадъчни нефтопродукти и отработени масла от кораби или от автомобили, както и строителни отпадъци.

38.11 Събиране на неопасни отпадъци

Включва:

- събиране на неопасни твърди отпадъци (например битови отпадъци) по райони или квартали от домакинства, административни и обществени сгради, от търговски обекти и производствени предприятия, посредством контейнери, кофи и други съдове, както и тяхното транспортиране с коли за смет и други транспортни средства. Отпадъците могат да съдържат и смесени (несортирани) материали, годни за рециклиране или регенериране.
 - събиране на годни за рециклиране материали
 - събиране на отпадъци на обществени места чрез кошчета и подобни съдове за отпадъци
- Включва още:
- събиране и транспортиране на строителни отпадъци - от ново строителство, реконструкция или от разрушаване на сгради и съоръжения
 - събиране и отстраняване на отпадъци като камъни, отломки, клони, съчки и подобни
 - събиране на технологични отпадъци от текстилното производство
 - експлоатация на площадки и съоръжения за временно съхранение и претоварване на неопасни отпадъци

Не включва:

- събиране на опасни отпадъци - 38.12
- експлоатация на депа (площадки за депониране) на неопасни отпадъци - 38.21
- експлоатация на площадки и съоръжения, където се сортират годни за рециклиране смесени материали като хартия, пластмаси и други - 38.32

38.12 Събиране на опасни отпадъци

Дейности, свързани със събиране и транспортиране на твърди, течни, гелообразни и други форми на опасни отпадъци, т.е. отпадъци, които съдържат вещества, опасни за човешкото силно токсични, канцерогенни, корозивни, инфекциозни, радиоактивни и други. Включват се и дейностите, съпътстващи транспортирането на опасните отпадъци като маркиране, обработване, опаковане и етикетирание.

Включва:

- събиране на опасни отпадъци като:
 - отработени масла от машини, кораби или автомобили
 - биологически опасни отпадъци
 - радиоактивни отпадъци
 - негодни за употреба батерии и акумулатори
- експлоатация на площадки и съоръжения за временно съхранение, обработване и претоварване на опасни отпадъци

Не включва:

- отстраняване на замърсявания при мястото на образуването им - например в сгради, площадки за добив, почви или подземни води, отстраняване на азбест -39.00

38.2 Обработване и обезвреждане на отпадъци

Тази група включва обработване и обезвреждане на всякакви отпадъци независимо от способите и операциите, които се прилагат - например обработване на органични отпадъци с цел отстраняването им; обработване и обезвреждане на токсични животни и други замърсени отпадъци; обработване и обезвреждане на слаборадиоактивни отпадъци от болници; депониране на отпадъци - наземно или във вода; заравяне или погребване на отпадъци в земята; премахване на излезли от употреба вещи, например хладилници, с цел обезвреждане на съдържащите се в тях опасни материали; обезвреждане на отпадъци чрез изгаряне, вкл. оползотворяване на получената енергия от процеса на изгаряне на отпадъците.

Не включва:

- обработване на отпадъчни води - 37.00
- рециклиране на материали от отпадъци - 38.3

38.21 Обработване и обезвреждане на неопасни отпадъци

Дейности по обработване и обезвреждане на твърди и други форми на неопасни отпадъци с цел тяхното отстраняване.

Включва:

- експлоатация на депа или площадки за депониране, предназначени за обезвреждане на неопасни отпадъци
- обезвреждане на неопасни отпадъци чрез изгаряне или по друг начин, съпътствано или не от добиване на електрическа или топлинна енергия, компост, заместители на горива, биогаз, пепел или други странични продукти, годни за последващо използване
- обработване на органични отпадъци с цел отстраняването им

Не включва:

- изгаряне на опасни отпадъци - 38.22
- експлоатация на площадки и съоръжения, където се сортират годни за рециклиране смесени материали като хартия, пластмаси, метали и други - 38.32
- отстраняване на замърсявания при мястото на образуването им - например в сгради, почви и води; обезвреждане на токсични материали - 39.00

38.22 Обработване и обезвреждане на опасни отпадъци

Дейности по обработване и обезвреждане на твърди и други форми на опасни отпадъци, т.е. отпадъци, които съдържат вещества, опасни за човешкото здраве и околната среда - например вещества експлозивни, оксидиращи, леснозапалими, силно токсични, канцерогенни, корозивни, инфекциозни, радиоактивни и други.

Включва:

- експлоатация на съоръжения и инсталации за обработване на опасни отпадъци
- обезвреждане на токсични животни, живи или животински трупове и други замърсени отпадъци
- изгаряне на опасни отпадъци
- премахване на опасни материали и компоненти, съдържащи се в излезли от употреба вещи и оборудване, например хладилници
- обработване, обезвреждане и складиране на радиоактивни отпадъци:
 - обработване и отстраняване на слабордиоактивни отпадъци, които се разпадат в периода на транспортиране или временно съхранение - отпадъци от болници и подобни с медицински произход
 - манипулиране, кондициониране, капсуловане и други дейности преди окончателно погребване или складиране на радиоактивни отпадъци

Не включва:

- дейности, свързани с неизползвани (необлъчени) горивни елементи за ядрени реактори - 20.13
- изгаряне на неопасни отпадъци - 38.21
- отстраняване на замърсявания при мястото на образуването им - например в сгради, почви и води; обезвреждане на токсични материали - 39.00

38.3 Рециклиране на материали

38.31 Разкомплектоване на отпадъци

Включва:

- дейности по разкомплектоване на отпадъци от вида на превозни средства и оборудване (автомобили, кораби, компютри, телевизори и друго излязло от употреба оборудване), когато целта е отделяне на отпадъчни материали, годни за последващо рециклиране.

Не включва:

- унищожаване на излезли от употреба вещи и оборудване с цел обезвреждане на съдържащи се в тях опасни отпадъци - 38.22
- разкомплектоване на излезли от употреба автомобили, компютри и друго оборудване с цел продажба на годни за повторна употреба части - сектор G

38.32 Рециклиране на сортирани отпадъци

Преработване на метални и неметални отпадъци в суровини, годни за последваща употреба в различни производства, което обикновено изисква процес на механично или химично преобразуване на отпадъците. Включва също и добиването на годни за рециклиране отпадъчни материали от потоците на събираните неопасни отпадъци чрез тяхното извличане и сортиране, както и разделяне и сортиране на смесени рециклируеми материали - например хартия, пластмаси, опаковки от напитки и метални отпадъци.

Включва:

процеси на механично или химическо преобразуване на отпадъците като:

- механично натрошаване на метални отпадъци, например излезли от употреба перални машини, мотоциклети и други подобни
- пресоване на едрогабаритни метални отпадъци, например железопътни вагони
- разкъсване или раздробяване (шредиране) на метални отпадъци, стари автомобили и други
- други методи на механично преработване на отпадъците с цел намаляване на обема или размера чрез нарязване или смачкване
- извличане на метали от фотографски отпадъци като фиксажен разтвор или фотографски филми и хартия
- регенериране на каучук, например от отпадъчни автомобилни гуми, с цел повторно получаване на суровини
- сортиране и пресоване на пластмасови отпадъци с цел получаване на суровини за производство на тръби, саксии, палети и подобни
- преработване на пластмасови или каучукови отпадъци във вид на гранули (чрез почистване, стопяване и смилане)
- натрошаване, почистване и сортиране на стъклени отпадъци
- натрошаване, почистване и сортиране на други отпадъци (например строителни отпадъци) с цел повторно оползотворяване
- преработване на използвани хранителни масла и мазнини (като кухненски отпадъци) с цел получаване на суровинни материали
- преработване на други отпадъци и остатъци от храни, напитки и тютюн с цел получаване на суровинни материали

Не включва:

- *производство на нови крайни продукти, когато се използват рециклирани от отпадъци суровини (собствено производство или не) - например производство на метали от метални отпадъци, на прежда от текстилни отпадъци, производство на хартиена маса, като се използва отпадъчна хартия и т.н. - съответните класове на сектор С "Преработваща промишленост"*
- *повторна обработка на ядрени горива - 20.13*
- *претопяване на чугунен или стоманен скрап - 24.10*
- *получаване на материали, годни за последващо използване, от процеса на изгаряне на отпадъци - 38.2*
- *обработване на неопасни отпадъци с цел отстраняването им - 38.21*
- *обработване на органични отпадъци с цел отстраняването им, вкл. получаването на компост - 38.21*
- *получаване на енергия в резултат на изгаряне на неопасни отпадъци - 38.21*
- *обработване и обезвреждане на слаборадиоактивни отпадъци от болници - 38.22*
- *обработване и обезвреждане на токсични, инфекциозни и други опасни отпадъци - 38.22*
- *търговия на едро с отпадъци, годни за рециклиране - 46.77*

39 Възстановяване и други услуги по управление на отпадъци

Този раздел включва дейности по отстраняване на замърсявания и възстановяване, т.е. почистване или очистване на замърсени сгради, площадки, почви, повърхностни или подземни води.

39.0 Възстановяване и други услуги по управление на отпадъци

39.00 Възстановяване и други услуги по управление на отпадъци

Включва:

- отстраняване на замърсявания на почви и подземни води на мястото на замърсяването, веднага или впоследствие, с помощта на механични, химични или биологически методи
- отстраняване на замърсявания с местонахождение в производствени сгради, заводи, площадки, вкл. атомни предприятия и техните площадки
- отстраняване на замърсявания на повърхностни води след инцидентно замърсяване - например чрез механично събиране на замърсителите или чрез химични методи
- почистване на нефтени разливи на сушата, по повърхностни води, в океани и морета, вкл. крайбрежните райони
- отстраняване на азбест, на покрития с оловни бои, обезвреждане на токсични материали и други
- други специализирани дейности по управление на замърсяванията

Не включва:

- дейности, свързани с борбата срещу вредители в селското стопанство - 01.61
- обработване на водите с цел водоснабдяване - 36.00
- обработване и обезвреждане на неопасни отпадъци - 38.21
- обработване и обезвреждане на опасни отпадъци - 38.22
- поддържане на чистотата на улици, площади и подобни открити места - 81.29

F СТРОИТЕЛСТВО

Този сектор включва общо и специализирано строителство на сгради и съоръжения. Включва още ремонт, поддържане и реконструкция на сгради и съоръжения, монтаж на сглобяеми строителни елементи и временни постройки върху строителната площадка.

Общо строителство е изграждането на жилищни, селскостопански, административни и офис сгради, както и на автомагистрала, улици, мостове, тунели, релсови пътища, самолетни писти, пристанища, водни пътища и язовири, напоителни канали и други водоразпределителни съоръжения, съоръжения с производствено предназначение, тръбопроводи и електропроводи, съоръжения за спорт и развлечение и други.

Тези дейности могат да бъдат реализирани за собствена сметка или срещу заплащане.

Част или дори цялата строителна дейност може да бъде възложена на външен изпълнител срещу заплащане (по договор или еднократно). Тук се класифицира и единицата, която е отговорна за изпълнението на целия строителен проект.

Основните раздели на този сектор са:

- цялостно строителство на сгради - раздел 41
- цялостно строителство на съоръжения - раздел 42
- специализирани строителни дейности само ако те са част от строителния процес - раздел 43

Този сектор включва още дейности по реализиране на инвестиционни проекти за сгради и съоръжения чрез събиране на финансови, технически и човешки ресурси, необходими за изпълнение на проекти за жилищни и нежилищни сгради, предназначени за по-късна продажба. Ако тези сгради са предназначени за собствена експлоатация - като например даване под наем на помещения от тези сгради, производствена дейност в заводи и т.н., единиците се класифицират според тяхната основна дейност.

Даване под наем на машини и оборудване за строителството с оператор се класифицира към съответната строителна дейност, която се извършва с това оборудване.

41 Строителство на сгради

Този раздел включва общо строителство на жилищни, селскостопански, офис и други сгради. Включва още ремонт, поддържане и реконструкция на сгради, монтаж на сглобяеми строителни елементи и временни постройки върху строителната площадка.

41.1 Дейности по реализиране на инвестиционни проекти за сгради

41.10 Дейности по реализиране на инвестиционни проекти за сгради

Включва:

- дейности по реализиране на инвестиционни проекти за жилищни и нежилищни сгради, предназначени за по-късна продажба чрез събиране на финансови, технически и човешки ресурси.

Не включва:

- *строителство на сгради - 41.20*
- *архитектурни и инженерни дейности, свързани със строителството - 71.1*
- *управление на проекти, свързани със строителството на сгради - 71.1*

41.2 Строителство на жилищни и нежилищни сгради

Тази група включва изграждане на жилищни и нежилищни сгради за собствена сметка (предназначени за продажба) или срещу заплащане. Част или дори целият строителен процес може да бъде възложен на външен изпълнител срещу заплащане (по договор или еднократно). Ако от строителния процес са реализирани само специализираните дейности, дейността на единицата се класифицира в раздел 43.

41.20 Строителство на жилищни и нежилищни сгради

Включва:

- общо изграждане на жилищни сгради:
 - сгради с едно жилище
 - сгради с две и повече жилища, вкл. многоетажни сгради
- общо изграждане на нежилищни сгради:
 - производствени сгради - фабрики, цехове, заводи и други
 - лечебни заведения, училища, офис сгради
 - хотели, ресторанти, универсални магазини, търговски центрове
 - сгради на летища
 - закрити съоръжения за спорт и развлечение
 - надземни и подземни гаражи и паркинги
 - складове
 - сгради с култово и религиозно предназначение
- монтаж на сглобяеми строителни елементи (панели) от цимент, бетон или изкуствен камък върху строителната площадка

Включва още:

- монтаж на сглобяеми постройки и конструкции от метал, дърво и пластмаси
- ремонт или реконструкция на съществуващи жилищни сгради

Не включва:

- *строителство на промишлени съоръжения (без сградите) - 42.99*
- *архитектурни и инженерни дейности, свързани със строителството - 71.1*
- *управление на проекти, свързани със строителството - 71.1*

42 Строителство на съоръжения

Този раздел включва общо изграждане на строителни съоръжения. Включва още ремонт, поддържане и реконструкция на съоръжения, монтаж на сглобяеми строителни елементи и временни постройки върху строителната площадка.

Включва изграждане на автомагистрали, пътища, мостове, тунели, релсови пътища, самолетни писти, пристанища, водни пътища и язовири, напоителни канали и други водоразпределителни съоръжения, съоръжения с производствено предназначение, тръбопроводи и електропроводи, съоръжения за спорт и развлечение и други. Тези дейности могат да бъдат реализирани за собствена сметка или срещу заплащане. Част или дори цялата строителна дейност може да бъде възложена на външен изпълнител срещу заплащане (по договор или еднократно).

42.1 Строителство на пътища, вкл. релсови

42.11 Строителство на автомагистралаи, пътища и самолетни писти

Включва:

- строителство на автомагистралаи, улици, шосета и други пътища за автомобили и пешеходци
- изпълнение на основа на пътна настилка на пътища, мостове или тунели:
 - полагане на асфалт на пътища
 - полагане на пътна маркировка на пътища
 - инсталиране на предпазни огради, пътни знаци и други пътни принадлежности
- строителство на самолетни писти

Не включва:

- инсталиране на улично осветление и пътна сигнализация - 43.21
- архитектурни и инженерни дейности, свързани със строителството - 71.1
- управление на проекти, свързани със строителството - 71.1

42.12 Строителство на подземни и надземни релсови пътища

Включва:

- строителство на подземни и надземни релсови пътища

Не включва:

- инсталиране на улично осветление и пътна сигнализация - 43.21
- архитектурни и инженерни дейности, свързани със строителството - 71.1
- управление на проекти, свързани със строителството - 71.1

42.13 Строителство на мостове и тунели

Включва:

- строителство на мостове
- строителство на тунели

Не включва:

- инсталиране на улично осветление и пътна сигнализация - 43.21
- архитектурни и инженерни дейности, свързани със строителството - 71.1
- управление на проекти, свързани със строителството - 71.1

42.2 Строителство на преносни и разпределителни проводни и мрежи

42.21 Строителство на преносни и разпределителни тръбопроводи

Този клас включва изграждане на преносни и разпределителни проводни и принадлежащите им сгради и съоръжения, които са неразделна част от тези системи.

Включва:

- изграждане на съоръжения за:
 - преносни и разпределителни тръбопроводи
 - водоснабдителни системи
 - напоителни канали
 - водохранилища
- изграждане на:
 - канализационни системи, вкл. ремонта им
 - съоръжения за отстраняване на отпадъчни води
 - помпени станции

Включва още:

- пробиване на кладенци за вода

Не включва:

- управление на проекти, свързани със строителството на съоръжения - 71.12

42.22 Строителство на преносни и разпределителни електрически и далекосъобщителни мрежи

Този клас включва изграждане на преносни и разпределителни електрически и далекосъобщителни мрежи и принадлежащите им сгради и съоръжения, които са неразделна част от тези системи.

Включва:

- изграждане на съоръжения за:
 - преносни и разпределителни електрически и далекосъобщителни мрежи
 - електроцентрали

Не включва:

- *управление на проекти, свързани със строителството на съоръжения - 71.12*

42.9 Строителство на други съоръжения

42.91 Строителство на хидротехнически съоръжения

Включва:

- строителство на:
 - водни пътища, пристанища и брегови съоръжения, шлюзове
 - язовири, хидромелиоративни системи и други хидромеханични съоръжения
- драгажни работи

Не включва:

- *управление на проекти, свързани със строителството на съоръжения - 71.12*

42.99 Строителство на други съоръжения, неklasифицирани другаде

Включва:

- строителство на промишлени съоръжения (без сградите) като:
 - рафинерии
 - съоръжения за химията
- строителство на:
 - открити съоръжения за спорт и развлечения

Включва още:

- разделяне и подобрене на терена за строителство (разширяване на пътища, подобряване на инфраструктурата и други)

Не включва:

- *инсталиране на машини и оборудване - 33.20*
- *разделяне на земята на парцели, без подобрене на терена - 68.10*
- *управление на проекти, свързани със строителството на съоръжения - 71.12*

43 Специализирани строителни дейности

Този раздел включва специализирано строителство на части от сгради и съоръжения или подготвителни работи за започване на строителството. То обикновено е специализирано в дейности, които са еднакви за различните строежи и изискват специализирани умения и оборудване. Включени са дейности като укрепване чрез пилоти, фундиране, сондиране, монтаж на арматура, изливане на бетон, изпълнение на тухлена и каменна зидария, монтаж на строително скеле, изпълнение на покривни покрития и други. Тук се включва и монтажът на елементи за метални конструкции, при условие че са произведени от друга единица (т.е. несобствено производство). Специализираното строителство обикновено се осъществява на договорна основа от подизпълнител, но специално при ремонта на сградите то се извършва директно за собственика на имота.

Включени са дейностите по изграждане в сгради и съоръжения на инсталации от всички видове, които ги правят функционални. Тези дейности обикновено се извършват на място, макар че част от работата може да се извърши в специални цехове. Включени са дейностите по строителство на водопроводни инсталации, отоплителни и климатични инсталации, антени, системи за предупредителна сигнализация и защита и други електрически инсталации, инсталации за гасене на пожари, монтаж на асансьори и ескалатори и други. Включени са още и дейностите по изграждане и монтаж на топлинни, звукови или вибрационни изолации, охладителни инсталации за търговски обекти, на осветителни и сигнализационни системи на пътища, релсови пътища, гари, летища, пристанища, монтаж на огради и други. Ремонтът на посочените инсталации се включва тук.

Този раздел включва и довършителни строителни дейности. Довършителните строителни дейности обхващат: стъклопоставяне; полагане на мазилки; боядисване и декориране; полагане на различни подови и стенни облицовки от керамика, дялан камък, паркет, мокет, тапети и други; циклене на дюшеме; монтаж на дограма; външно почистване на сгради и други. Ремонтните дейности на посочените довършителни строителни дейности също се включват тук.

Даването под наем на машини и оборудване за строителство с оператор се класифицира към съответната строителна дейност.

43.1 Разчистване и подготовка на строителната площадка

Тази група включва дейности по подготовка на строителната площадка, вкл. демонтаж на по-рано съществуващи сгради и съоръжения.

43.11 Събаряне и разрушаване

Включва:

- събаряне на сгради и други съоръжения

43.12 Земни работи

Включва:

- разчистване на строителната площадка
- земни работи по подготовка на строителната площадка: изкопни и насипни работи, подравняване, нивелиране, взривяване на скали
- подготовка на строителния участък за добива:
 - разкривни работи и други дейности по разработване и подготовка на терени и участъци за добива, без тези за нефт и газ

Включва още:

- дренажни дейности на строителната площадка
- дренажни дейности на селскостопанска или горска земя

Не включва:

- пробиване на нефтени и газови кладенци - 06.10, 06.20
- обеззаразяване на почвата - 39.00
- пробиване на кладенци за вода - 42.21
- пробиване на шахти - 43.99

43.13 Сондиране и пробиване

Включва:

- сондиране за извличане на проби от различни дълбочини за строителни, геоложки и геофизични проучвания, вкл. каротаж

Не включва:

- пробиване на нефтени и газови кладенци - 06.10, 06.20
- пробиване на сондажни отвори и вземане на проби - 09.90
- пробиване на кладенци за вода - 42.21
- пробиване на шахти - 43.99
- проучване на нефтени и газови находища, геоложки, геофизични и сеизмографски изследвания - 71.12

43.2 Изграждане на инсталации

Тази група включва дейности по изграждане в сгради и съоръжения на инсталации от всички видове, които ги правят функционални. Включени са дейностите по изграждане на електрически, водопроводни, канализационни, отоплителни и климатични инсталации, монтаж на асансьори и ескалатори и други.

43.21 Изграждане на електрически инсталации

Включва:

- изграждането в сгради и съоръжения на:
 - електрически инсталации и уредби
 - инсталации за далекосъобщения
 - компютърни мрежи и кабелни мрежи за телевизионни програми, вкл. оптичните влакна
 - сателитни чинии
 - осветителни системи
 - пожароизвестителни инсталации
 - сигнално-охранителни известителни системи
 - улично осветление и светлинни сигнали
 - наземни светлини на подхода за кацане и излитане

Включва още:

- свързване на електрически уреди и домакински принадлежности, вкл. подово отопление

Не включва:

- изграждане на електрически и далекосъобщителни мрежи - 42.22
- инсталиране и поддържане на пожароизвестителни инсталации и сигнално-охранителни известителни системи, ако е заедно с дейностите по контрол и дистанционно наблюдение - 80.20

43.22 Изграждане на водопроводни, канализационни, отоплителни и климатични инсталации

Този клас включва изграждане на водопроводни, канализационни, вентилационни и климатични инсталации, вкл. техният ремонт и поддържане.

Включва:

- изграждане и монтаж в сгради и съоръжения на:
 - отоплителни системи (електрически, газови и нефтени)
 - пещи, охладителни кули
 - слънчеви колектори, които преобразуват директно слънчевата светлина в топлинна енергия
 - водоснабдителни и канализационни инсталации, вкл. инсталиране на санитарна керамика
 - вентилационни и климатични инсталации, вкл. тръбопроводните и съединителните им части
 - газови инсталации
 - тръбопроводи за пара
 - дъждовални (спринклер) системи за гасене на пожар
 - дъждовални (спринклер) системи за тревни площи
- монтаж на тръбопроводи

Не включва:

- монтаж на електрическо подово отопление - 43.21

43.29 Изграждане на други инсталации

Този клас включва изграждане в сгради и съоръжения на други инсталации, различни от електрически, водопроводни, канализационни, отоплителни и климатични инсталации.

Включва:

- изграждане и монтаж в сгради и съоръжения на:
 - асансьори и ескалатори
 - автоматични, летящи или въртящи се врати
 - гръмоотводи
 - системи за централно вакуумно почистване
 - топлинни, звукови или вибрационни изолации

Не включва:

- инсталиране на промишлено оборудване - 33.20

43.3 Довършителни строителни дейности

43.31 Полагане на мазилки

Включва:

- нанасяне на вътрешна и външна мазилка, гипсова или варова шпакловка в сгради или съоръжения, вкл. нанасяне на мазилка върху рабицова мрежа

43.32 Монтаж на дограма и дърводелски работи

Включва:

- монтаж на дограма от всякакъв материал
- монтаж на интериорни и други завършващи елементи - окачени тавани, подвижни преградни стени и други подобни

Не включва:

- монтаж на автоматични, летящи или въртящи се врати - 43.29

43.33 Полагане на облицовки и настилки

Включва:

- полагане и монтаж в сгради или съоръжения на:
 - плочки от керамика, бетон, дялан камък и други материали за външни и вътрешни подови настилки и стенни облицовки, монтиране на керамични пещи
 - паркет, дюшеме и други дървени подови настилки
 - мокет, линулеум, вкл. подови настилки от каучук или пластмаси
 - вътрешни декоративни подови настилки и стенни облицовки от мрамор, гранит или мозайка
 - текстилни стенни облицовки и тапети

43.34 Боядисване и стъклопоставяне

Включва:

- вътрешно и външно боядисване на сгради
- боядисване на съоръжения
- поставяне на стъкла, огледала и други

Не включва:

- монтаж на прозорци - 43.32

43.39 Други довършителни строителни дейности

Включва:

- почистване на нови сгради след завършване на строителството
- други довършителни строителни дейности, неклассифицирани другаде

Не включва:

- дейности на дизайнери по вътрешно обзавеждане - 74.10
- неспециализирано вътрешно почистване на сгради и съоръжения - 81.21
- външно и специализирано почистване на сгради - 81.22

43.9 Други специализирани строителни дейности

43.91 Покривни работи

Включва:

- изграждане на покривни конструкции
- изпълнение на покривни покрития, вкл. боядисване на покриви

Не включва:

- даване под наем на машини и оборудване за строителството, без оператор - 77.32

43.99 Други специализирани строителни дейности, неклассифицирани другаде

Включва:

- специализирани строителни дейности, които са еднакви за различните строежи и изискват специални умения и оборудване:
 - фундаране, вкл. укрепване чрез пилоти
 - отводняване и хидроизолиране
 - саниране на сгради
 - пробиване на шахти
 - монтаж на елементи за метални конструкции
 - монтаж за арматура, вкл. заваряване
 - изпълнение на тухлена и каменна зидария
 - дейности по монтаж и демонтаж на строително скеле и работни платформи, без наетите
 - строителство на промишлени комини и пещи
 - специализирани строителни дейности във въздуха или на височина, които изискват специални умения и оборудване
- подводно строителство
- строителство на открити плавни басейни
- външно почистване на сгради с пара или пясъчна струя
- даване под наем на кранове и друго оборудване за строителството, което не може да бъде отнесено към специфичен вид строителна дейност, с оператор

Не включва:

- даване под наем на машини и оборудване за строителството, без оператор - 77.32

G ТЪРГОВИЯ; РЕМОНТ НА АВТОМОБИЛИ И МОТОЦИКЛЕТИ

Този сектор включва търговия на едро и дребно (продажба без преработване) на всички видове стоки и оказване на услуги, свързани с продажбата на тези стоки. Търговията на едро и дребно са последните етапи при разпространението на стоките. В този сектор се включва още ремонтът на автомобили и мотоциклети.

Продажбата без преработване включва обикновено операции (или манипулации) за собствена сметка, свързани с търговията на дребно - сортиране по вид и качество, сглобяване, бутилиране (със или без предварително измиване на бутилките), опаковане, разфасоване и преопаковане в по-малки опаковки, складиране (обикновено на замразени или охладени стоки), почистване и сушене на селскостопански продукти, разкрояване на дървени или метални плоскости за собствена сметка. Раздел 45 включва всички дейности, свързани с продажбата и ремонта на автомобили и мотоциклети, а раздели 46 и 47 включват всички други дейности свързани с продажби на едро и дребно. Критерият за разграничение между раздел 46 (търговия на едро) и раздел 47 (търговия на дребно) е преобладаващия вид клиент.

Търговията на едро е препродажба (продажба без преработване) на нови и употребявани стоки на търговци на едро и дребно, на промишлени, търговски, институционални или професионални потребители или дейности на търговски посредници и брокери при покупко-продажба на стоки. Основните видове дейности се осъществяват от търговци на едро - например търговци на едро с право на собственост върху стоките, които продават; търговски посредници, промишлени дистрибутори, износители, вносители, кооперативни потребителски асоциации, търговски клонове и офиси за продажби (които обаче не са магазини за търговия на дребно) на производствени или добивни единици с цел да пласират продукцията им. Включени са още брокери на стоки, комисионери, закупчици и кооперативни асоциации, ангажирани в търговията със селскостопански суровини. Търговците на едро често извършват други операции, като събиране, сортиране и подреждане на стоките във форми, пригодени за продажба на едро, разфасоване, препакетиране, преразпределяне в по-малки опаковки (например фармацевтични стоки); складиране, замразяване, доставяне и монтиране на стоките; занимават се с промоция и реклама на стоките и оформяне на етикетите.

Търговията на дребно е препродажба (продажба без преработване) на нови и употребявани стоки за широк кръг потребители за лично или домакинско потребление и употреба; осъществява се от специализирани или универсални магазини, открити щандове, чрез фирми, изпълняващи поръчки по пощата, амбулантни търговци, потребителски кооперации, фирми, организиращи търгове и други. Повечето търговци на дребно придобиват право на собственост върху стоките, които продават, но някои действат като търговски агенти и продават на консигнация или като комисионери.

45 Търговия на едро и дребно с автомобили и мотоциклети, техническо обслужване и ремонт

Този раздел включва всички дейности (без производство и даване под наем), свързани с автомобили и мотоциклети, вкл. камиони и товарни автомобили:

- търговия на едро и дребно с нови и употребявани автомобили
- техническо обслужване и ремонт
- търговия на едро и дребно с части и принадлежности за автомобили и мотоциклети
- търговско посредничество с автомобили и мотоциклети, части и принадлежности за тях
- почистване, измиване, лъскане

Този раздел включва още:

- продажба на автомобили на търг, вкл. и по Интернет

Този раздел не включва:

- *търговия на дребно с горива, антифриз и смазочни материали - 47.3*
- *даване под наем на леки и лекотоварни автомобили, с водач - 49.3*
- *даване под наем на леки и лекотоварни автомобили, без водач - 77.11*
- *даване под наем на тежкотоварни автомобили, с водач - 49.41*
- *даване под наем на тежкотоварни автомобили, без водач - 77.12*

45.1 Търговия с автомобили

45.11 Търговия с леки и лекотоварни автомобили до 3.5 т

Включва:

- търговия на едро и дребно с нови и употребявани автомобили:
 - пътнически автомобили, вкл. специални пътнически автомобили, коли за спешна медицинска помощ, микробуси и други
- търговско посредничество с нови и употребявани автомобили

Включва още:

- търговия на едро и дребно с автомобили за всякакви терени

Не включва:

- *търговия на едро и дребно с части и принадлежности за автомобили - 45.3*
- *даване под наем на леки и лекотоварни автомобили, с водач - 49.3*
- *даване под наем на леки и лекотоварни автомобили, без водач - 77.11*

45.19 Търговия с други автомобили над 3.5 т

Включва:

- търговия на едро и дребно с нови и употребявани автомобили:
 - камиони, ремаркета и полуремаркета
 - каравани и туристически ремаркета
- търговско посредничество с нови и употребявани автомобили

Включва още:

- търговия на едро и дребно с автомобили за всякакви терени

Не включва:

- *търговия на едро и дребно с части и принадлежности за автомобили - 45.3*
- *даване под наем на тежкотоварни автомобили, с водач - 49.41*
- *даване под наем на тежкотоварни автомобили, без водач - 77.12*

45.2 Техническо обслужване и ремонт на автомобили

45.20 Техническо обслужване и ремонт на автомобили

Включва:

- дейности по техническо обслужване и ремонт на автомобили:
 - ремонт на механиката на автомобила
 - ремонт на електрическата инсталация
 - ремонт на електронните впръскващи системи (инжектори)
 - текущо техническо обслужване
 - ремонт на каросерията и купето на автомобила

- ремонт на части за автомобили
- почистване, измиване, лъскане и други подобни дейности
- боядисване, вкл. с пистолет
- ремонт на врати, прозорци, ключалки и други
- ремонт на седалки
- ремонт, регулиране и балансиране, замяна и монтаж на вътрешни и външни гуми на автомобила
- антикорозионна обработка
- монтаж на части и принадлежности за автомобили, когато не е част от производствения процес

Не включва:

- регенериране на пневматични гуми - 22.11

45.3 Търговия с части и принадлежности за автомобили

Включва:

- търговия на едро и дребно с нови и употребявани части и принадлежности, апарати и устройства за автомобили, такива като:
 - външни и вътрешни гуми
 - свещи за запалване, акумулатори, фарове, лампи и части за електрически съоръжения за автомобили
- търговско посредничество с нови и употребявани части и принадлежности за автомобили

45.31 Търговия на едро с части и принадлежности за автомобили

Включва:

- търговия на едро с части и принадлежности за автомобили
- търговско посредничество с части и принадлежности за автомобили

45.32 Търговия на дребно с части и принадлежности за автомобили

Не включва:

- търговия на дребно с автомобилни горива и смазочни материали - 47.30

45.4 Търговия с мотоциклети и с части за тях, техническо обслужване и ремонт на мотоциклети

45.40 Търговия с мотоциклети и части за тях, техническо обслужване и ремонт на мотоциклети

Включва:

- търговия на едро и дребно с мотоциклети, вкл. мотопеди
- търговия на едро и дребно с части и принадлежности за мотоциклети, вкл. по пощата
- търговско посредничество с мотоциклети и части за тях
- техническо обслужване и ремонт на мотоциклети

Не включва:

- търговия на едро с велосипеди, части и принадлежности за тях - 46.49
- търговия на дребно с велосипеди, части и принадлежности за тях - 47.64
- даване под наем на велосипеди - 77.39
- ремонт на велосипеди - 95.29

46 Търговия на едро, без търговията с автомобили и мотоциклети

Този раздел включва търговия на едро за собствена сметка или срещу заплащане (по договор или еднократно), свързана с продажби на едро на вътрешния и външния пазар (внос и износ).

Този раздел не включва:

- търговия на едро с автомобили, каравани и мотоциклети - 45.1, 45.4
- търговия на едро с части и принадлежности за автомобили и мотоциклети - 45.31, 45.40
- даване под наем и оперативен лизинг на лични и домакински вещи - раздел 77
- пакетиране на твърди продукти и бутилиране на течни или газообразни продукти, вкл. смесване и филтриране, предлагано като бизнес услуга за трети лица - 82.92

46.1 Търговия на едро чрез посредничество

Тази група включва:

- дейности на посредници, стокови брокери и всички посредници на едро, които търгуват в полза на или за сметка на трети лица
- дейности на лица, свързващи купувачите с продавачите или осъществяващи търговските сделки в полза на трети лица, вкл. и по Интернет

Включва още:

- дейности по продажби на едро чрез търг с явно наддаване, вкл. и по Интернет (аукционни къщи)

Тази група не включва:

- търговия на едро за собствена сметка - 46.2 - 46.9
- търговия на дребно извън търговски обекти чрез търговски агенти - 47.99

46.11 Търговско посредничество със селскостопански суровини, живи животни, текстилни суровини и полуфабрикати

46.12 Търговско посредничество с горива, руди, метали и химични продукти

Включва:

- търговско посредничество с горива, руди, метали и химични продукти, вкл. торове

46.13 Търговско посредничество с дървен материал и материали за строителството

46.14 Търговско посредничество с машини, промишлено оборудване, кораби и самолети

Включва:

- търговско посредничество с:
 - машини (вкл. офис техника, компютри и програмни продукти), промишлено оборудване, кораби и самолети

Не включва:

- търговско посредничество с автомобили - 45.1
- продажби на автомобили на търг - 45.1

46.15 Търговско посредничество с мебели, стоки за бита, железария и метални изделия

46.16 Търговско посредничество с текстил, облекло, обувки и кожени изделия

Включва още:

- търговско посредничество при продажбата на кожухарски кожи

46.17 Търговско посредничество с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия

46.18 Специализирано търговско посредничество с други групи стоки

Включва още:

- търговско посредничество с велосипеди, части и принадлежности за тях
- търговско посредничество с часовници и бижутерия
- търговско посредничество с коригиращи и защитни очила, контактни лещи, рамки за очила
- търговско посредничество с фотографски принадлежности
- търговско посредничество с други групи стоки

Не включва:

- дейности на застрахователни агенти - 66.22
- посредническа дейност при покупка и продажба на недвижими имоти - 68.31

46.19 Неспециализирано търговско посредничество с разнообразни стоки

46.2 Търговия на едро със селскостопански суровини и живи животни

46.21 Търговия на едро със зърно, семена, фуражи и необработен тютюн

Включва:

- търговия на едро със зърно и семена
- търговия на едро с маслодайни семена и плодове
- търговия на едро със суров и първично обработен тютюн
- търговия на едро с храни за животни и селскостопански суровини

Не включва:

- търговия на едро с растителни текстилни влакна - 46.76

46.22 Търговия на едро с цветя и растения

Включва още:

- търговия на едро с луковици, грудки, грудести корени и друг посадъчен материал за цветя

46.23 Търговия на едро с живи животни

46.24 Търговия на едро със сурови и обработени кожи

46.3 Търговия на едро с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия

46.31 Търговия на едро с плодове и зеленчуци

Включва:

- търговия на едро с пресни плодове и зеленчуци, вкл. картофи
- търговия на едро с консервирани плодове и зеленчуци

Включва още:

- търговия на едро с култивирани гъби и билки

46.32 Търговия на едро с месо и месни продукти

Включва:

- търговия на едро с месо, вкл. дивечово и птиче, месни продукти и консерви

46.33 Търговия на едро с мляко и млечни продукти, яйца, хранителни масла и мазнини

Включва:

- търговия на едро с мляко и млечни продукти
- търговия на едро с яйца
- търговия на едро с хранителни масла и мазнини от растителен и животински произход

46.34 Търговия на едро с напитки

Включва:

- търговия на едро с алкохолни и безалкохолни напитки

Включва още:

- търговия на едро с наливно вино и неговото бутилиране, без преработване

Не включва:

- смесване на вино или дестилиране на спиртни напитки - 11.01, 11.02

46.35 Търговия на едро с тютюневи изделия

Включва още:

- търговия на едро с нарязана по формат цигарена хартия

46.36 Търговия на едро със захар, захарни и шоколадови изделия

Включва:

- търговия на едро със захар, захарни изделия и шоколад
- търговия на едро със сухи сладкарски изделия

46.37 Търговия на едро с кафе, чай, какао и подправки

46.38 Специализирана търговия на едро с други хранителни стоки

Включва:

- търговия на едро с риба, рибни продукти, ракообразни и мекотели
- търговия на едро с картофени изделия

Включва още:

- търговия на едро с храни за домашни любимци

46.39 Неспециализирана търговия на едро с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия

46.4 Търговия на едро с нехранителни потребителски стоки

Тази група включва търговия на едро със стоки за домакинството, вкл. търговия на едро с текстил.

46.41 Търговия на едро с текстил и галантерийни стоки

Включва:

- търговия на едро с прежди
- търговия на едро с тъкани и плетени платове
- търговия на едро с конфекционирани текстилни изделия за домакинството - одеяла, юргани, спално бельо, покривки за маса и други
- търговия на едро с галантерийни и пасмантерийни изделия - шевни игли и игли за плетене, конци, копчета и други

Не включва:

- търговия на едро с текстилни влакна - 46.76

46.42 Търговия на едро с облекло и обувки

Включва:

- търговия на едро с облекло, вкл. спортно
- търговия на едро с аксесоари за облекло - шалове, ръкавици, вратовръзки, тиранти и други
- търговия на едро с обувки
- търговия на едро с кожухарски изделия
- търговия на едро с чадъри

Не включва:

- търговия на едро с бижутерия - 46.48
- търговия на едро с кожени изделия - куфари, чанти и други - 46.49
- търговия на едро с обувки за ски и ски бягане - 46.49

46.43 Търговия на едро с битова електроника и електроуреди

Включва:

- търговия на едро с електрически домакински уреди
- търговия на едро с електрически отоплителни уреди
- търговия на едро с битова електроника
- търговия на едро с фотографски и оптични стоки
- търговия на едро с грамофонни плочи, записани аудио- и видеокасети, компактдискове и цифрови дискове

Не включва:

- търговия на едро с незаписани аудио- и видеокасети, компактдискове и цифрови дискове - 46.52
- търговия на едро с шевни машини - 46.64

46.44 Търговия на едро с порцеланови и стъklarски изделия и почистващи препарати

Включва:

- търговия на едро с порцеланови и стъklarски изделия
- търговия на едро с почистващи препарати

46.45 Търговия на едро с парфюмерийни и козметични стоки

Включва:

- търговия на едро с парфюмерийни и козметични стоки и сапуни

46.46 Търговия на едро с фармацевтични стоки, медицинска техника и апаратура

Включва още:

- търговия на едро с медицински инструменти и апарати за лекарски кабинети и болници
- търговия на едро с биостимулиращи средства, диагностични реактиви, ваксини
- търговия на едро с марли, бинтове и други изделия

46.47 Търговия на едро с мебели, килими и осветители

Включва:

- търговия на едро с мебели
- търговия на едро с килими
- търговия на едро с осветители и части за тях

Не включва:

- търговия на едро с офис мебели - 46.65

46.48 Търговия на едро с часовници и бижутерия

46.49 Търговия на едро с други нехранителни потребителски стоки

Включва:

- търговия на едро с кошничарски изделия и изделия от дърво и корк
- търговия на едро с велосипеди, части и принадлежности за тях
- търговия на едро с книги, вестници, списания и канцеларски стоки
- търговия на едро с кожени изделия и пътни принадлежности
- търговия на едро с музикални инструменти и партитури
- търговия на едро с игри и играчки
- търговия на едро със спортни стоки, вкл. обувки за ски и ски бягане

Не включва:

- търговия на едро със спортно облекло - 46.42

46.5 Търговия на едро с компютърна и комуникационна техника

Тази група включва търговия на едро с компютри, комуникационна техника и електронни елементи.

46.51 Търговия на едро с компютри, периферни устройства за тях и програмни продукти

Включва:

- търговия на едро с компютри и периферни устройства за тях
- търговия на едро със софтуер

Не включва:

- търговия на едро с електронни елементи и оборудване - 46.52
- търговия на едро с офис техника (с изключение на компютри и периферни устройства за тях) - 46.66

46.52 Търговия на едро с електронни елементи и комуникационна техника

Включва:

- търговия на едро с електронни лампи и тръби
- търговия на едро с полупроводникови елементи
- търговия на едро с интегрални схеми и електронни микрочипове
- търговия на едро с печатни платки
- търговия на едро с незаписани аудио- и видеокасети, дискети, компактдискове и цифрови дискове
- търговия на едро с телефонни апарати, факсове и друга комуникационна техника

Не включва:

- търговия на едро със записани аудио- и видеокасети, компактдискове и цифрови дискове - 46.43
- търговия на едро с компютри и периферни устройства за тях - 46.51

46.6 Търговия на едро с други машини и оборудване със стопанско предназначение и части за тях

46.61 Търговия на едро с машини и оборудване за селското и горското стопанство и части за тях

Включва:

- търговия на едро с машини и оборудване за селското стопанство:
 - плугове, сеялки, разпръсквачки на торове, брани
 - машини за събиране на реколтата
 - вършачки
 - машини за доене
 - машини и апарати за птицевъдството и пчеларството
 - трактори за селското и горското стопанство

Включва още:

- търговия на едро с всякакви видове косачки за трева

46.62 Търговия на едро с обработващи машини и части за тях

Включва още:

- търговия на едро с обработващи машини с компютърно управление

46.63 Търговия на едро с машини и оборудване за добива и строителството и части за тях

46.64 Търговия на едро с машини за производство на текстил, облекло и кожени изделия и части за тях

Включва още:

- търговия на едро с машини с компютърно управление за текстил, облекло, кожи и кожени изделия; шевни и плетачни машини

46.65 Търговия на едро с офис мебели

Включва:

- търговия на едро с мебели за офиси и магазини

46.66 Търговия на едро с друга офис техника, без компютри

Включва:

- търговия на едро с офис техника - пишешци машини, текстообработващи машини, фотокопирни апарати, счетоводни и други подобни машини (с изключение на компютри и периферни устройства за тях)

Не включва:

- търговия на едро с компютри и периферни устройства за тях - 46.51
- търговия на едро с телефонни апарати, факсове, електронни елементи и друга комуникационна техника - 46.52

46.69 Търговия на едро с други машини и оборудване със стопанско предназначение, неklasифицирана другаде, и части за тях

Включва:

- търговия на едро с превозни средства, без търговия с автомобили, мотоциклети и велосипеди
- търговия на едро с подемно-транспортно оборудване и асансьори, роботизирани производствени линии
- търговия на едро с електрически машини и оборудване, използвани в производството
- търговия на едро с електрически мотори, трансформатори и други
- търговия на едро с други машини (неklasифицирани другаде), използвани в производството, търговията и навигацията (без машини за добива, строителството и машини за производство на текстил)

Включва още:

- търговия на едро с измервателни апарати и оборудване
- търговия на едро с апарати за климатизиране на въздуха

Не включва:

- търговия на едро с автомобили, каравани и ремаркета - 45.1
- търговия на едро с части и принадлежности за автомобили - 45.31
- търговия на едро с мотоциклети, части и принадлежности за тях - 45.40
- търговия на едро с велосипеди - 46.49

46.7 Търговия на едро с неселскостопански междинни продукти, отпадъци и скрап

Тази група включва специализирана търговия на едро, неklasифицирана в друга група от този раздел. Включва още и търговия на едро с неселскостопански междинни продукти, които не са за домакинско потребление.

46.71 Търговия на едро с твърди, течни и газообразни горива и подобни продукти

Включва:

- търговия на едро с твърди, течни и газообразни горива и подобни продукти, такива като:
 - твърди горива - въглища, дървени въглища, кокс, дърва за горене
 - течни горива - нефт, нафта, бензин, дизелово гориво
 - втечнени газообразни горива - пропан-бутан
 - смазочни масла и други масла на нефтена основа, други рафинирани нефтопродукти

Включва още:

- търговия на едро с нафта за отопление и газ в бутилки

46.72 Търговия на едро с метали и руди

Включва:

- търговия на едро с метални руди и техните концентрати
- търговия на едро с черни и цветни метали в първични форми
- търговия на едро с полуфабрикати от черни и цветни метали
- търговия на едро със злато и други благородни метали

Не включва:

- търговия на едро с метални отпадъци - 46.77

46.73 Търговия на едро с дървен материал, материали за строителството и санитарно оборудване

Включва:

- търговия на едро с необработен дървен материал
- търговия на едро с първично обработен дървен материал
- търговия на едро с бои, лакове и емайли
- търговия на едро с материали за строителството:
 - тухли, керемиди, цимент, чакъл, пясък и други
- търговия на едро с тапети и подови покрития, без килими
- търговия на едро с плоско стъкло
- търговия на едро със санитарно оборудване:
 - вани, мивки, тоалетни и друг санитарен порцелан
- търговия на едро със сглобяеми къщи от дървен материал

46.74 Търговия на едро с железария и арматурни изделия

Включва:

- търговия на едро с железария - гвоздеи, шайби, винтове, болтове, скрепителни елементи, катинари, брави за мебели и други
- търговия на едро с канализационно, водопроводно и отоплително оборудване и арматура за него:
 - тръби и съединителни части за тях, колена, муфи, кранове, Т-образни и гъвкави свързки и други
- търговия на едро с инструменти (земяделски, градинарски или за дърводобив) например кирки, чукове, триони, отвертки и други инструменти за ръчна употреба

46.75 Търговия на едро с химични вещества и продукти

Включва:

- търговия на едро с основни промишлени химични продукти:
 - анилинова боя, печатарско мастило, етерични масла, промишлени газове, химични лепила, багрилни вещества, синтетични смоли, метанол, парафин, парфюми и есенции, сода, промишлени соли, киселини и сяра, нишесте и нишестени продукти
- търговия на едро с торове и агрохимикали - минерални, животински или растителни торове, пестициди, инсектициди, хербициди, дезинфекционни средства и други

46.76 Специализирана търговия на едро с други междинни продукти

Включва:

- търговия на едро с пластмаси в първични форми
- търговия на едро с каучук
- търговия на едро с текстилни влакна - естествени, синтетични или изкуствени влакна, подготвени за предене
- търговия на едро с хартии и картони във форми, пригодени за продажба на едро
- търговия на едро със скъпоценни камъни

46.77 Търговия на едро с отпадъци и скрап

Включва:

- търговия на едро с метални и неметални отпадъци и скрап и с материали за вторична преработка, вкл. събиране, сортиране, разделяне, разглобяване на употребявани стоки (например автомобили за части втора употреба), опаковане и преопаковане, складиране и доставяне, но без преработване. Купените и продадените отпадъци имат остатъчна стойност.

Включва още:

- разкомплектоване на излезли от употреба автомобили, компютри и друго оборудване, когато целта е извличане на части за продажба и повторна употреба

Не включва:

- събиране на битови и производствени отпадъци - 38.1
- обработване и обезвреждане на отпадъци с цел тяхното отстраняване - 38.2
- преработка на отпадъци и скрап до състояние на вторично получена суровина, при която се изисква процес на действителна преработка (получените суровини от рециклирани отпадъци се считат като междинни стоки, годни за директно използване в различни промишлени производства, но не са краен продукт) - 38.3
- разкомплектоване на отпадъци от всякакъв тип (автомобили, кораби, компютри, телевизори и друго оборудване) за последващо рециклиране - 38.31
- разкъсване на парчета или раздробяване (шредиране) на стари автомобили и други метални отпадъци - 38.32
- търговия на дребно с употребявани стоки - 47.79

46.9 Неспециализирана търговия на едро

46.90 Неспециализирана търговия на едро

Включва:

- търговия на едро с разнообразни стоки без особена специализация

47 Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети

Този раздел включва препродажба (продажба без преработване) на нови и употребявани стоки за широк кръг потребители за лично или домакинско потребление и употреба; осъществява се от

специализирани или универсални магазини, открити щандове и сергии; чрез фирми, изпълняващи поръчки по пощата; амбулантни търговци; потребителски кооперации; фирми, организиращи търгове и други.

Търговията на дребно е класифицирана първо според мястото, където се извършва (търговия на дребно в магазини: 47.1-47.7; търговия на дребно извън магазини: 47.8 и 47.9). Търговията на дребно в магазини включва и търговия на дребно с употребявани стоки (клас 47.79). В този раздел има разграничение между специализирана (47.2-47.7) и неспециализирана (47.1) търговия на дребно в магазини. Тези групи допълнително се подразделят според асортимента на продаваните стоки.

Продажбите на дребно извън магазини се класифицират според начина на предлагане на стоките - например на открити щандове и пазари (47.8), чрез поръчки по пощата, по домовете, чрез автомати за продажба и други (47.9).

“Обичайните операции” (или манипулации), свързани с търговията на дребно, като сортиране, разделяне, смесване, пакетирание, транспортиране и складиране не променят основните характеристики на продаваните стоки.

В този раздел продаваните стоки са потребителски и следователно продажбите на стоки със стопанско предназначение (например руди, суров нефт, производствени машини и други) не са включени тук.

Включва още:

- продажба на стоки за широк кръг потребители, които не са за лично или домакинско потребление например персонални компютри, канцеларски стоки, бои или дървен материал
- търговия на дребно чрез търговски агенти и продажби на дребно чрез търг с явно наддаване

Не включва:

- продажба на продукти на селското стопанство от селскостопанските производители - раздел 01
- когато една единица осъществява едновременно производствена и търговска дейност, в повечето случаи нейната основна дейност се класифицира в раздели от 10 до 32
- търговия с автомобили, мотоциклети, с части и принадлежности за тях - раздел 45
- търговия на едро със зърно, руди, суров нефт, химични продукти, метали, машини и промишлено оборудване - раздел 46
- продажба на храни и напитки за непосредствена консумация и продажба на храна за вкъщи - раздел 56
- даване под наем на лични и домакински вещи - 77.2

47.1 Търговия на дребно в неспециализирани магазини

Тази група включва търговия на дребно с разнообразни стоки в неспециализирани магазини като супермаркети или универсални магазини.

47.11 Търговия на дребно в неспециализирани магазини предимно с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия

Включва:

- търговия на дребно с разнообразни стоки, между които преобладават хранителни продукти, напитки и тютюневи изделия:
 - дейности на магазини (обикновено супермаркети или други магазини от този тип), които заедно с основната продажба на хранителни продукти, напитки и тютюневи изделия предлагат и други групи стоки като облекло, мебели, домакински уреди, козметика, железария, и други

-
- 47.19 Търговия на дребно в неспециализирани магазини с разнообразни стоки**
- Включва:**
- търговия на дребно с разнообразни стоки, между които не преобладават хранителни продукти, напитки и тютюневи изделия
 - дейности на универсални магазини, които предлагат пълен набор от стоки, вкл. облекло, мебели, домакински уреди, железария, бижута, козметика, спортни стоки, играчки и други
- 47.2 Търговия на дребно в специализирани магазини с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия**
- 47.21 Търговия на дребно с плодове и зеленчуци**
- Включва:**
- търговия на дребно с консервирани плодове и зеленчуци
- 47.22 Търговия на дребно с месо и месни продукти**
- Включва още:
- търговия на дребно с дивечово и птиче месо
- 47.23 Търговия на дребно с риба и други морски храни**
- Включва:**
- търговия на дребно с риба, рибни продукти, ракообразни и мекотели
- 47.24 Търговия на дребно с хляб, хлебни, захарни и сладкарски изделия**
- 47.25 Търговия на дребно с напитки**
- Включва:**
- алкохолни и безалкохолни напитки, които не са за непосредствена консумация
- 47.26 Търговия на дребно с тютюневи изделия**
- 47.29 Търговия на дребно с други хранителни стоки**
- Включва:**
- търговия на дребно с мляко и млечни продукти, яйца, хранителни масла и мазнини
 - търговия на дребно с други хранителни стоки, неклассифицирани другаде
- 47.3 Търговия на дребно с автомобилни горива и смазочни материали**
- 47.30 Търговия на дребно с автомобилни горива и смазочни материали**
- Включва:**
- търговия на дребно с течни и газообразни горива за автомобили и мотоциклети
- Включва още:
- търговия на дребно със смазочни материали и антифриз
 - търговия на дребно с почистващи и полиращи средства и подобни продукти за автомобили
-

Не включва:

- търговия на едро с автомобилни горива - 46.71
- търговия на дребно с втечен газ в бутилки за битови нужди - 47.78

47.4 Търговия на дребно в специализирани магазини с компютърна и комуникационна техника и битова електроника

Тази група включва търговия на дребно в специализирани магазини с компютри, периферни устройства за тях, устройства за далекосъобщения и битова електроника.

47.41 Търговия на дребно с компютри, периферни устройства за тях и програмни продукти

Включва:

- търговия на дребно с компютри
- търговия на дребно с периферни устройства
- търговия на дребно с видеоконзолни игри
- търговия на дребно със стандартен софтуер, вкл. видеоигри

Не включва:

- търговия на дребно с незаписани аудио- и видеокасети, дискети, компактдискове и цифрови дискове - 47.63

47.42 Търговия на дребно с телефонни апарати и други устройства за далекосъобщения

47.43 Търговия на дребно с битова електроника

Включва:

- търговия на дребно с радио- и телевизионна техника
- търговия на дребно с аудио- и видеотехника
- търговия на дребно с компактдискови устройства за възпроизвеждане на звук (CD) и записващи и възпроизвеждащи апарати за цифрови дискове (DVD)

47.5 Търговия на дребно в специализирани магазини с текстил, железария, стоки за обзавеждане и битови електроуреди

47.51 Търговия на дребно с текстил и галантерийни стоки

Включва:

- търговия на дребно с тъкани и плетени платове
- търговия на дребно с прежди
- търговия на дребно с материали за килими, гоблени или бродерии
- търговия на дребно с текстилни изделия за домакинството - одеяла, юргани, спално бельо, покривки за маса и други
- търговия на дребно с галантерийни и пасмантерийни изделия - шевни игли, игли за плетене, конци, копчета и други

Не включва:

- търговия на дребно с облекло - 47.71

47.52 Търговия на дребно с железария, бои и плоско стъкло

Включва:

- търговия на дребно с железария и железарски стоки
- търговия на дребно с бои и лакове
- търговия на дребно с плоско стъкло
- търговия на дребно с други материали за строителството - тухли, дървен материал, санитарно оборудване
- търговия на дребно с материали и оборудване за поправки и ремонти "Направи си сам"

Включва още:

- търговия на дребно с косачки за трева
- търговия на дребно със сауни
- търговия на дребно с коркови подови плочки

47.53 Търговия на дребно с тапети, килими и други стенни и подови покрития

Включва:

- търговия на дребно с килими
- търговия на дребно с пердета, завеси, щори и драперии
- търговия на дребно с тапети и подови покрития

Не включва:

- търговия на дребно с коркови подови плочки - 47.52

47.54 Търговия на дребно с битови електроуреди

Не включва:

- търговия на дребно с аудио- и видеотехника - 47.43

47.59 Търговия на дребно с мебели, осветители и други стоки за бита, неклаифицирани другаде

Включва:

- търговия на дребно с мебели, вкл. офис мебели
- търговия на дребно с осветители
- търговия на дребно с домакински съдове, прибори за хранене, стъклени, порцеланови и керамични изделия
- търговия на дребно с кошничарски изделия и изделия от дърво и корк
- търговия на дребно с неелектрически домакински уреди
- търговия на дребно с музикални инструменти и партитури
- търговия на дребно със системи за сигурност (заключващи устройства, сейфове/желязни каси и трезори), без тяхното инсталиране и ремонт
- търговия на дребно със стоки за бита, неклаифицирани другаде

Не включва:

- търговия на дребно със старинни предмети (антиквариат) - 47.79

47.6 Търговия на дребно в специализирани магазини със стоки, предназначени за свободното време

Тази група включва търговия на дребно в специализирани магазини със стоки, предназначени за свободното време и развлечение, като книги, вестници, музикални и видеозаписи, спортни стоки, игри и играчки.

47.61 Търговия на дребно с книги

Включва:

- търговия на дребно с нови книги

Не включва:

- търговия на дребно с книги втора употреба - 47.79

47.62 Търговия на дребно с вестници и канцеларски стоки

Включва още:

- търговия на дребно с канцеларски стоки - писалки, моливи, хартия и други

47.63 Търговия на дребно с аудио и видео записи

Включва:

- търговия на дребно с грамофонни плочи, аудиокасети и компактдискове
- търговия на дребно с видеокасети и цифрови дискове

Включва още:

- търговия на дребно с незаписани аудио- и видеокасети, дискети, компактдискове и цифрови дискове

47.64 Търговия на дребно със спортни стоки

Включва:

- търговия на дребно със спортни стоки, риболовни принадлежности, къмпинг принадлежности, лодки, велосипеди
 - търговия на дребно със спортно облекло
 - търговия на дребно с обувки за ски и ски бягане

47.65 Търговия на дребно с игри и играчки

Включва:

- търговия на дребно с игри и играчки независимо от материала

Не включва:

- търговия на дребно с видеоконзолни игри - 47.41
- търговия на дребно със стандартен софтуер, вкл. видеоигри - 47.41

47.7 Търговия на дребно в специализирани магазини с други нехранителни стоки

Тази група включва продажби на дребно в специализирани магазини на отделни групи продукти, неклассифицирани в други групи, такива като облекло, обувки и кожени изделия, фармацевтични и медицински стоки, часовници, сувенири, почистващи препарати, оръжия, цветя, домашни любимци и други.

Тази група включва още:

- търговия на дребно в магазини с употребявани стоки

47.71 Търговия на дребно с облекло

Включва:

- търговия на дребно с облекло
- търговия на дребно с кожухарски изделия
- търговия на дребно с аксесоари за облекло - шалове, ръкавици, вратовръзки, тиранти и други

Не включва:

- търговия на дребно с текстил - 47.51
- търговия на дребно със спортно облекло - 47.64

47.72 Търговия на дребно с обувки и кожени изделия

Включва:

- търговия на дребно с обувки
- търговия на дребно с кожени изделия
- търговия на дребно с пътнически принадлежности от кожа или изкуствена кожа

Не включва:

- търговия на дребно с обувки за ски и ски бягане - 47.64

47.73 Търговия на дребно с лекарства и други фармацевтични стоки

47.74 Търговия на дребно с медицински и ортопедични стоки

47.75 Търговия на дребно с парфюмерийни и козметични стоки и тоалетни принадлежности

47.76 Търговия на дребно с цветя, растения, семена, торове, домашни любимци и храни за тях

47.77 Търговия на дребно с часовници и бижутерия

47.78 Търговия на дребно с други нехранителни стоки, неклассифицирана другаде

Включва:

- търговия на дребно с офис техника
- търговия на дребно с фотографски принадлежности, оптични и прецизни уреди
- дейност на оптиките
- търговия на дребно със сувенири, произведения на изкуството и занаятите, църковни утвари и вещи
- дейност на художествени галерии с търговска цел
- търговия на дребно с отоплителни материали за домакинска употреба - нефта, газ в бутилки, въглища, дърва и други
- търговия на дребно със стрелково оръжие за ловни и спортни цели, пневматични пушки, газови пушки и пистолети, както и муниции за тях
- търговия на дребно с пощенски марки и монети
- търговия на дребно с почистващи препарати
- търговия на дребно с други нехранителни стоки, неклассифицирана другаде

47.79 Търговия на дребно в магазини с употребявани стоки

Включва:

- търговия на дребно с книги втора употреба
- търговия на дребно с други употребявани стоки
- търговия на дребно със старинни предмети (антиквариат)
- дейности по продажби на дребно чрез търг с явно наддаване (аукционни къщи)

Не включва:

- търговия на дребно с употребявани автомобили - 45.1
- дейности по продажби на дребно чрез търг по Интернет и други продажби на дребно чрез търг извън търговски обекти - 47.91, 47.99
- дейности на заложни къщи - 64.92

47.8 Търговия на дребно на открити щандове и пазари

Тази група включва търговия на дребно с всякакъв вид нови и употребявани стоки на щандове, подвижни сергии, разположени на пазари или на други определени места за търговия като тротоари, улици и други подобни.

47.81 Търговия на дребно на открити щандове и пазари с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия

Не включва:

- продажба на храни за непосредствена консумация на подвижни сергии - 56.10

47.82 Търговия на дребно на открити щандове и пазари с текстил, облекло и обувки

47.89 Търговия на дребно на открити щандове и пазари с други стоки

Включва:

- търговия на дребно на открити щандове и пазари с други стоки:
 - килими и пътеки
 - книги
 - игри и играчки
 - домакински уреди и битова електроника
 - аудио- и видеозаписи

47.9 Търговия на дребно извън търговски обекти

Тази група включва търговия на дребно чрез поръчки по пощата, Интернет, доставка по домовете, чрез автомати и други.

47.91 Търговия на дребно чрез поръчки по пощата, телефона или Интернет

При търговията на дребно в този клас купувачът прави своя избор на базата на рекламни брошури, каталози, информация в интернет страници, мостри или всякакви други рекламни средства. Покупките се осъществяват чрез поръчки по пощата, телефона или Интернет (обикновено чрез специални технически средства, с които са снабдени уебстраниците). Закупената стока може да бъде директно изтеглена от Интернет или физически доставена до мястото на купувача.

Включва:

- търговия на дребно с разнообразни стоки чрез поръчки по пощата
- търговия на дребно с разнообразни стоки по Интернет

Включва още:

- директни продажби чрез телефон, радио и телевизия
- дейности по продажби на дребно чрез търг по Интернет

Не включва:

- *търговия на дребно по Интернет с автомобили и части и принадлежности за тях - 45.1, 45.3*
- *търговия на дребно по Интернет с мотоциклети и части и принадлежности за тях - 45.40*

47.99 Търговия на дребно извън търговски обекти, некласифицирана другаде

Включва:

- търговия на дребно с разнообразни стоки, осъществявана с различни средства, некласифицирана другаде:
 - директни продажби или доставки по домовете
 - чрез автомати
- директни продажби на нафта за отопление, газ в бутилки, дърва за горене и други, доставени до мястото на клиента
- други продажби на дребно чрез търг (с изключение на продажбите чрез търг по Интернет)
- търговия на дребно извън търговски обекти чрез търговски агенти

Н ТРАНСПОРТ, СКЛАДИРАНЕ И ПОЩИ

Този сектор включва:

осигуряване на превоз на пътници или товари по разписание или не - с железопътен, тръбопроводен, автомобилен, воден или въздушен транспорт и свързаните с него дейности като експлоатация на терминали, паркинги, обработка на товари, складиране и други. В този сектор е включено и даването под наем на превозни средства с водач или екипаж.

Този сектор включва още:

- пощенски и куриерски дейности

Този сектор не включва:

- ремонт на превозни средства, без автомобили - 33.1
- строителство, ремонт и поддържане на пътища, релсови пътища, пристанища, самолетни писти - раздел 42
- техническо обслужване и ремонт на автомобили - 45.20
- даване под наем на превозни средства, без водач или екипаж - 77.1, 77.3

49 Сухопътен транспорт

Този раздел включва:

превоз на пътници и товари с автомобилен и железопътен транспорт, както и пренос на продукти с тръбопроводен транспорт.

49.1 Пътнически железопътен транспорт, междуселищен

49.10 Пътнически железопътен транспорт, междуселищен

- превоз на пътници чрез железопътен подвижен състав, движещ се по основните железопътни линии на дълго разстояние
- междуселищен и международен железопътен превоз на пътници
- експлоатация на спални вагони или вагон-ресторанти, като неразделна част от експлоатацията на железопътните компании

Не включва:

- пътнически градски и крайградски транспорт по транспортни мрежи - 49.31
- експлоатация на пътнически железопътни гари - 52.21
- експлоатация на железопътната инфраструктура; маневрени дейности в железопътния транспорт - 52.21
- експлоатация на спални вагони или вагон-ресторанти, когато се извършва от самостоятелни единици - 55.90, 56.10

49.2 Товарен железопътен транспорт

49.20 Товарен железопътен транспорт

Включва:

- превоз на товари с железопътен транспорт по основните железопътни линии, както и по техните разклонения на късо разстояние

Не включва:

- *складиране и съхраняване на товари - 52.10*
- *експлоатация на товарни терминали - 52.21*
- *експлоатация на железопътната инфраструктура; маневрени дейности в железопътния транспорт - 52.21*
- *обработка на товари - 52.24*

49.3 Друг пътнически сухопътен транспорт

Тази група включва всякакъв друг вид пътнически сухопътен транспорт, различен от железопътния. Пътническият железопътен транспорт като част от градските и крайградските транспортни системи е включен тук.

49.31 Пътнически градски и крайградски транспорт

Включва:

- пътнически сухопътен транспорт по градски и крайградски транспортни мрежи. Превозът може да се осъществява чрез различни превозни средства за сухопътен транспорт като автобуси, трамваи, тролейбуси, метрополитен (подземен, наземен и надземен) и други. Транспортът се извършва по утвърдена транспортна схема с маршрутни разписания на линиите с качване и слизане на пътниците на постоянно определени спирки.

Включва още:

- специализиран превоз на пътници с автобусен транспорт като превоз на пътници от града до летището или от града до гари, автогари
- превоз на пътници с въжени линии и други, ако превозът е част от градските и крайградските транспортни мрежи

Не включва:

- *пътнически междуселищен железопътен транспорт - 49.10*

49.32 Пътнически таксиметров транспорт

Включва още:

- даване под наем на частни леки автомобили с водач

49.39 Друг пътнически сухопътен транспорт, неklasифициран другаде

Включва:

- друг пътнически автомобилен транспорт:
 - междуселищен превоз на пътници по разписание с автобуси
 - чартърни маршрути, туристически и други услуги на случайния пътнически транспорт
 - специализиран превоз на пътници по разписание от летища до определено място и обратно (airport shuttles)
- превоз на пътници с въжени линии и ски лифтове, когато не е част от градските и крайградските транспортни мрежи

Включва още:

- специализиран превоз на пътници с автобусен транспорт като превоз на деца и ученици до и от детски градини и училища, превоз на служители и работници от и до местоработата им и т.н.
- превоз на пътници с превозни средства, теглени от хора или животни

Не включва:

- *превоз на пациенти с линейки или друг вид транспорт - 86.90*

49.4 Товарен автомобилен транспорт и услуги по преместване

Тази група включва товарния автомобилен транспорт, различен от железопътния.

49.41 Товарен автомобилен транспорт

Включва:

- превоз на всякакви товари с автомобилен транспорт:
 - превоз на дървени трупи
 - превоз на живи животни и птици
 - превоз на охладени или замразени стоки
 - превоз на твърди (сухи) насипни товари
 - превоз на течни и газообразни товари чрез автомобили-цистерни, вкл. превоз на събраното от фермите мляко
 - превоз на леки автомобили
 - превоз на отпадъци и отпадъчни материали, без събирането или обезвреждането им

Включва още:

- даване под наем на товарни автомобили с водач
- превоз на товари с превозни средства, теглени от хора или животни

Не включва:

- превоз на добития дървен материал на територията на горското стопанство като част от дърводобива - 02.40
- доставяне на води чрез автомобили-цистерни - 36.00
- експлоатация на товарни терминали - 52.21
- дейности по опаковане и пакетиране с цел транспортиране - 52.29
- пощенски и куриерски дейности - 53.10, 53.20
- превоз на отпадъци като интегрирана част от дейностите по събирането им - 38.11, 38.12

49.42 Услуги по преместване

Включва:

- услуги по преместване (пренасяне) с автомобилен транспорт за предприятия и домакинства

49.5 Тръбопроводен транспорт

49.50 Тръбопроводен транспорт

Включва:

- пренос на газове, течности, вода и други продукти по магистрални тръбопроводи

Включва още:

- експлоатация на помпени станции

Не включва:

- разпределяне и доставяне на газообразни горива, топлинна енергия и вода - 35.22, 35.30, 36.00
- превоз на течни и газообразни товари с автомобили-цистерни - 49.41

50 Воден транспорт

Този раздел включва:

превоз на пътници и товари по вода по разписание или не; превози чрез влекачи и тласкачи на шлепове; едnodневни екскурзии по море, разглеждане на забележителности с плавателни съдове и експлоатация на кораби за круизи; експлоатация на фериботи, водни таксите и други.

Определящ критерий за разделянето на морски и транспорт по вътрешни водни пътища е видът на използвания плавателен съд, въпреки че местонахождението е показател за това. Морският и крайбрежният транспорт се класифицират в групите 50.1 и 50.2, а транспортът по вътрешни водни пътища се класифицира в групите 50.3 и 50.4.

Този раздел не включва:

- дейности на ресторанти и питейни заведения на борда на кораби (клас 56.10, 56.30), ако са осъществени от самостоятелни единици

50.1 Пътнически морски и крайбрежен транспорт

Тази група включва:

превоз на пътници с плавателни съдове, предназначени за плаване по морски и крайбрежни води. Включва още превоз на пътници по големи езера и други водни пространства, където се използват подобни видове плавателни съдове.

50.10 Пътнически морски и крайбрежен транспорт

Включва:

- превоз на пътници по морски и крайбрежни води по разписание или не:
 - едnodневни екскурзии по море, разглеждане на забележителности с плавателни съдове и експлоатация на кораби за круизи
 - експлоатация на фериботи, водни таксите и други

Включва още:

- даване под наем на плавателни съдове за развлечение, с екипаж (например за пътувания с цел риболов)

Не включва:

- дейности на ресторанти и питейни заведения на борда на кораби, когато са осъществени от самостоятелни единици - 56.10, 56.30
- даване под наем на яхти и други плавателни съдове за развлечение, без екипаж - 77.21
- даване под наем на търговски кораби или други плавателни съдове, без екипаж - 77.34
- експлоатация на плаващи казина - 92.00

50.2 Товарен морски и крайбрежен транспорт

Тази група включва:

превоз на товари с плавателни съдове, предназначени за плаване по морски и крайбрежни води. Включва още превоз на товари по големи езера и други водни пространства, когато са използвани подобни видове плавателни съдове.

50.20 Товарен морски и крайбрежен транспорт

Включва:

- превоз на товари по морски и крайбрежни води по разписание или не
- превоз чрез влекачи и тласкачи на шлепове, нефтени платформи и други

Включва още:

- даване под наем плавателни съдове за превоз на товари, с екипаж

Не включва:

- складиране на товари - 52.10
- експлоатация на пристанища и други спомагателни дейности като акостиране, навигация, изваждане на потънали кораби и други - 52.22
- обработка на товари - 52.24
- даване под наем на търговски кораби или други плавателни съдове, без екипаж - 77.34

50.3 Пътнически транспорт по вътрешни водни пътища

Тази група включва:

превоз на пътници по речни и други вътрешни водни пътища чрез плавателни съдове, които не са подходящи за морски транспорт.

50.30 Пътнически транспорт по вътрешни водни пътища

Включва:

- превоз на пътници по реки, канали, езера и други, вкл. вътрешни пристанища и докове
- Включва още:
- даване под наем на плавателни съдове за развлечение, с екипаж

Не включва:

- даване под наем на яхти и други плавателни съдове за развлечение, без екипаж - 77.21

50.4 Товарен транспорт по вътрешни водни пътища

Тази група включва:

превоз на товари по вътрешни водни пътища чрез плавателни съдове, които не са подходящи за морски транспорт.

50.40 Товарен транспорт по вътрешни водни пътища

Включва:

- превоз на товари по реки, канали, езера и други, вкл. вътрешни пристанища и докове
- Включва още:
- даване под наем на плавателни съдове за превоз на товари по вътрешни водни пътища, с екипаж

Не включва:

- обработка на товари - 52.24
- даване под наем на търговски кораби или други плавателни съдове, без екипаж - 77.34

51 Въздушен транспорт

Този раздел включва:

превоз на пътници и товари с въздушен или космически транспорт.

Този раздел не включва:

- наторяване и пръскане от въздуха - 01.61
- ремонт на въздухоплавателни средства и техните двигатели - 33.16
- дейности на летища - 52.23
- авиореклама - 73.11
- фотографиране от въздуха - 74.20

51.1 Пътнически въздушен транспорт

51.10 Пътнически въздушен транспорт

Включва:

- превоз на пътници с въздушен транспорт по установени маршрути и по разписание
- чартърни полети за пътници
- панорамни полети и полети за разглеждане на забележителности

Включва още:

- даване под наем на въздухоплавателни средства, с екипаж с цел превоз на пътници
- специализиран превоз на пътници с граждански въздухоплавателни средства, извършван от аероклубове, с цел обучение или развлечение

Не включва:

- даване под наем на въздухоплавателни средства, без екипаж - 77.35

51.2 Товарен въздушен транспорт; космически транспорт

51.21 Товарен въздушен транспорт

Включва:

- превоз на товари с въздушен транспорт по установени маршрути и по разписание
- превоз на товари с въздушен транспорт без разписание

Включва още:

- даване под наем на въздухоплавателни средства с екипаж, с цел превоз на товари

51.22 Космически транспорт

Включва:

- извеждане в космоса на спътници и космически летателни апарати
- превоз на пътници и товари с космически транспорт

52 Складиране на товари и спомагателни дейности в транспорта

Този раздел включва:

складиране и спомагателни дейности в транспорта като експлоатация на транспортната инфраструктура (например летища, пристанища, тунели, мостове и т.н.), дейностите на агенции, свързани с превоз на товари, както и обработката на товари.

52.1 Складиране и съхраняване на товари

52.10 Складиране и съхраняване на товари

Включва:

- експлоатация на складове за всякакъв вид стоки:
 - експлоатация на зърнени силози, общи търговски складове, хладилни складове, складове резервоари (цистерни) и други

Включва още:

- съхраняване на стоки в свободни зони
- съхраняване на стоки чрез шоково замразяване

Не включва:

- експлоатация на места за паркиране - 52.21
- експлоатация на собствени складове - 68.20
- даване под наем на собствени недвижими имоти - 68.20

52.2 Спомагателни дейности в транспорта

Тази група включва:

спомагателни дейности в транспорта на пътници или товари като експлоатация на части от транспортната инфраструктура или дейности, свързани с обработката на товари непосредствено преди, по време или след превоза им. Включва още експлоатация и поддържане на всички транспортни съоръжения.

52.21 Експлоатация на инфраструктурата в сухопътния транспорт

Включва:

- дейности, свързани със сухопътния транспорт на пътници и/или товари:
 - експлоатация на товарни терминали, пътнически железопътни гари, автогари
 - експлоатация на железопътната инфраструктура
 - експлоатация на пътища, мостове, тунели, автомобилни паркинги и гаражи, паркинги за велосипеди и мотоциклети, прибиране (складиране) на каравани през зимния период
- маневрени дейности в железопътния транспорт
- теглене на автомобили и пътна помощ

Включва още:

- втечняване на газ с цел пренос извън мястото на добива

Не включва:

- обработка на товари - 52.24

52.22 Спомагателни дейности във водния транспорт

Включва:

- дейности, свързани с водния транспорт на пътници, животни и/или товари:
 - експлоатация на пристанища, морски и речни гари
 - експлоатация на водни шлюзове и други
 - навигация, пилотаж около навигационни препятствия, акостиране и закотвяне
 - пренасяне и разтоварване на стоки с лихтер, изваждане на потънали плавателни съдове, влачене на претърпели авария плавателни съдове
 - дейности на сигнализиращи съоръжения - фарове, плаващи фарове, шамандури и други

Включва още:

- втечняване на газ с цел пренос извън мястото на добива

Не включва:

- обработка на товари - 52.24
- експлоатация на съоръжения за домуване, приставане и други услуги за транспортни средства за развлечение - например яхтени пристанища - 93.29

52.23 Спомагателни дейности във въздушния транспорт

Включва:

- дейности, свързани с въздушния транспорт на пътници и/или товари:
 - експлоатация на терминални съоръжения

- дейност на летища и контрол на въздушното движение
- наземно обслужване на летища

Включва още:

- гасене и предотвратяване на пожари на летища

Не включва:

- обработка на товари - 52.24
- средно професионално авиационно обучение и висше авиационно обучение - 85.32, 85.42
- летателно обучение на пилоти в курсове за любители непрофесионалисти - 85.53

52.24 Обработка на товари

Включва:

- товарене и разтоварване на стоки или пътнически багаж независимо от вида на транспорта
- дейност на пристанищни хамали
- товарене и разтоварване на товарни железопътни вагони

Не включва:

- експлоатация на терминални съоръжения - 52.21, 52.22, 52.23

52.29 Други спомагателни дейности в транспорта

Включва:

- експедиране на товари
- организиране или извършване на транспортни операции с железопътен, автомобилен, воден или въздушен транспорт
- организиране на партии и индивидуални пратки (вкл. събиране и доставяне на стоки и групиране на пратки)
- съставяне и издаване на транспортни документи
- дейности на митнически агенти
- дейности на морски спедитори и товарни агенти във въздушния транспорт
- посредничество (брокераж) при превоз на товари с плавателни съдове и въздухоплавателни средства
- дейности по обработване на стоки - например временно опаковане с цел съхранение по време на транспортиране, разопаковане, вземане на проби и образци за анализ и измерване на теглото

Включва още:

- попълване на митнически декларации

Не включва:

- други пощенски и куриерски дейности - 53.20
- дейности по застраховане на превозни средства и товари - 65.12
- туристическа агентска дейност - 79.11
- туроператорска дейност - 79.12
- други дейности, свързани с пътувания и резервации - 79.90

53 Пощенски и куриерски дейности

Този раздел включва:

пощенски и куриерски дейности като прибиране, пренасяне и доставка на писма и колети съгласно различните споразумения. Включва още дейности на куриери и доставка на място.

53.1 Дейност на пощи, предоставящи универсална пощенска услуга

53.10 Дейност на пощи, предоставящи универсална пощенска услуга

Дейностите на един или повече лицензирани пощенски оператори, извършващи пощенски универсални услуги се класифицират в този клас. Пощенските услуги се осъществяват чрез пощенски мрежи, включващи организационно и технологично свързани помежду си звена и средства, вкл. пощенски служби, разменни и сортировъчни възли, транспортни средства и технически съоръжения, изградени и използвани с цел приемане, пренасяне и доставяне на пощенски пратки, пощенски колети и извършване на пощенски парични преводи (записи и чекове). Доставката може да включва пощенски пратки - например писма, пощенски картички, печатни издания (вестници, периодични издания, рекламни материали и други), малки пакети, колети със и без търговска стойност или документи.

Включва още и други услуги за подпомагане на дейността на пощенския оператор.

Включва:

- приемане, пренасяне и доставяне на вътрешни и международни пощенски пратки (писма, пощенски колети, пакети и подобни) от оператори, които извършват пощенски универсални услуги. Дейността може да бъде извършвана с един или повече видове транспорт (собствен или обществен).
- събиране на писма и колети от обществени пощенски кутии или от пощенски служби

Включва още:

- извършване от основния пощенски оператор на неуниверсални пощенски услуги, които са извън обхвата на универсалните пощенски услуги:
 - телепоща (приемане и доставяне като пощенски пратки на съобщения, предавани чрез далекосъобщителни средства)
 - куриерски услуги
- извършване на банкови дейности и операции в определени пощенски станции

Не включва:

- дейности, свързани с пощенски безналични плащания (*postal giro*), парично посредничество на пощенски спестовни банки и други дейности, свързани с парични преводи - 64.19
- дейности на парични институции, различни от централната банка - 64.19

53.2 Други пощенски и куриерски дейности

53.20 Други пощенски и куриерски дейности

Включва:

- приемане, пренасяне и доставяне на вътрешни и международни пощенски пратки (писма, пощенски колети, пакети и подобни) от оператори, които извършват услуги извън обхвата на универсалните пощенски услуги. Дейността може да бъде извършвана с един или повече видове транспорт, (собствен или обществен).

Включва още:

- дейности по доставяне "от врата до врата"

Не включва:

- превоз на товари (според вида на транспорта) - 49.20, 49.41, 50.20, 50.40, 51.21, 51.22

I ХОТЕЛИЕРСТВО И РЕСТОРАНТЬОРСТВО

Този сектор включва:

предоставяне на средства за подслон и места за краткосрочно настаняване, както и предлагане на храни и напитки за непосредствена консумация. Размерът и видът на предлаганите допълнителни услуги в сектора могат да се различават значително.

Този сектор не включва:

- дейности по дългосрочно настаняване - сектор L
- приготвяне на храни и напитки, които не са за непосредствена консумация - сектор С
- търговия на едро и дребно с храни и напитки - сектор G

55 Хотелиерство

Този раздел включва:

предоставяне на средства за подслон и места за краткосрочно настаняване. Включва още предоставяне на места за дългосрочно настаняване на студенти, работници и други. Някои единици предоставят само настаняване, докато други предлагат и храна и/или развлечения.

Този раздел не включва:

- дейности, свързани с дългосрочно настаняване в къщи и апартаменти, наети обикновено на месечна или годишна база - сектор L

55.1 Хотели и подобни места за настаняване

55.10 Хотели и подобни места за настаняване

Предоставянето на средства за подслон и места за краткосрочно настаняване, обикновено за ден или за седмица се класифицира в този клас. Това включва предлагане на обзаведени места за настаняване като стаи за гости или апартаменти с ежедневно почистване и оправяне на леглата. Могат да бъдат предоставени и редица допълнителни услуги като услуги на питейни заведения и заведения за хранене и/или развлечения, възможност за паркиране, услуги на перални, плувни басейни, фитнес зали, както и зали и помощни средства за семинари, конференции или конгреси.

Включва:

- предоставяне на места за краткосрочно настаняване в:
 - хотели
 - апартаментни (студийни) хотели
 - мотели

Не включва:

- предоставяне на обзаведени или необзаведени къщи, апартаменти или стаи за дългосрочно използване, обикновено на месечна или годишна база - раздел 68

55.2 Туристическо и друго краткосрочно настаняване

55.20 Туристическо и друго краткосрочно настаняване

Предоставянето на места за краткосрочно настаняване, обикновено за ден или седмица се класифицира в този клас. Настаняването се осъществява в самостоятелни помещения като напълно обзаведени стаи или места за пребиваване с оборудване за готвене или с пълно кухненско

оборудване. Това могат да бъдат апартаменти в малки самостоятелни многоетажни сгради или комплекс от сгради или бунгала, хижи, вили и дървени къщички. В някои случаи се предоставят минимални допълнителни услуги.

Включва:

- предоставяне на места за краткосрочно настаняване в:
 - вилни и туристически селища
 - бунгала и апартаменти
 - вили и дървени къщички, без обслужване
 - туристически спални и хижи

Не включва:

- предоставяне на обзаведени места за краткосрочно настаняване с осигуряване на ежедневно почистване, оправяне на леглата, услуги на питейни заведения и заведения за хранене и развлечения - 55.10
- предоставяне на обзаведени или необзаведени къщи, апартаменти или стаи за дългосрочно използване, обикновено на месечна или годишна база - раздел 68

55.3 Къмпинги и терени за каравани и къмпинг-автомобили

55.30 Къмпинги и терени за каравани и къмпинг-автомобили

Включва:

- предоставяне на места за краткосрочно настаняване в къмпинги, терени за каравани, места за отдих, лов и риболов
- предоставяне на терени и необходимите съоръжения за къмпинг-автомобили

Включва още:

- предоставяне на места за краткосрочно настаняване в туристически заслони или в терени с необходимите условия за разполагане на палатки и/или спални чували

Не включва:

- туристически спални и хижи, дървени къщички - 55.20

55.9 Други места за настаняване

55.90 Други места за настаняване

Предоставянето на места за временно или по-дългосрочно настаняване в самостоятелни стаи или стаи за съвместно ползване, общи спални помещения за студенти, сезонни работници и други се класифицира в този клас.

Включва:

- студентски общежития
- ученически общежития, интернати
- работнически общежития
- самостоятелни стаи (частни квартири) и пансиони (хостели)
- спални вагони

56 Ресторантьорство

Този раздел включва:

дейности на заведения за храни и напитки, които приготвят и предлагат храни и напитки за непосредствена консумация. Тези дейности се осъществяват от следните единици: ресторанти, заведения за бързо обслужване, заведения от типа "take-away" с възможност за опаковане на храна и консумацията ѝ извън заведението, постоянни или временни обекти със или без места за сядане. Определящ фактор за класифициране на дейността на единиците е предлагането на храни и напитки за непосредствена консумация, а не вида на заведението.

Този раздел не включва:

- производство на храни (вкл. готови ястия), които не са за непосредствена консумация - раздел 10
- производство на напитки, които не са за непосредствена консумация - раздел 11
- продажба на купени готови храни и напитки, които не са за непосредствена консумация - сектор G

56.1 Дейност на ресторанти и заведения за бързо обслужване

56.10 Дейност на ресторанти и заведения за бързо обслужване

Дейностите на заведения за приготвяне и предлагане на храни, които могат да бъдат със или без обслужване на клиентите се класифицират в този клас. Пригответената храна може да бъде консумирана на място, опакована или доставена за консумация извън заведението. Това включва приготвяне и предлагане на храни за непосредствена консумация във временни обекти - преместваеми или подвижни павилиони, щандове, колички, каравани и други.

Включва:

- ресторанти
- заведения за хранене на самообслужване
- заведения за бързо хранене
- заведения от типа "take-away" с възможности за опаковане на храната и консумацията ѝ извън заведението
- заведения за сладоледи и сладкиши
- временни обекти, предлагащи сладолед (без автомати за сладолед)
- приготвяне и предлагане на храни във временни обекти

Включва още:

- дейности на ресторанти в превозни средства, когато се извършват от самостоятелни единици

Не включва:

- продажба на храни чрез автомати - 47.99
- дейности по приготвяне и доставяне на храна по договор с клиента - 56.29

56.2 Приготвяне и доставяне на храна

Тази група включва:

приготвяне и доставяне на храна (кетъринг) по конкретен повод или за определен период от време по договор с клиента.

56.21 Приготвяне и доставяне на храна по конкретен повод

Включва:

- дейности на единици, които приготвят и доставят храни на място по конкретен повод по договор с клиента

Не включва:

- производство на бързоразвалящи се готови храни - 10.89
- търговия на дребно с хранителни стоки - раздел 47

56.29 Други дейности по приготвяне и доставяне на храна

Приготвяне и доставяне на храна (кетъринг) за определен период от време по договор с клиента. Храната обикновено се приготвя от централна единица.

Включва:

- дейности по приготвяне и доставяне на храна по договор - например за транспортни компании, спортни комплекси и други подобни
- дейности на столове или заведения на самообслужване по договор (например за фабрики, офиси, болници или училища)

Не включва:

- производство на бързоразвалящи се готови храни - 10.89
- търговия на дребно с хранителни стоки - раздел 47

56.3 Дейност на питейни заведения

56.30 Дейност на питейни заведения

Дейности на питейни заведения, предлагащи напитки за непосредствена консумация.

Включва:

- барове
- механи и винарни
- коктейлбар
- дискотеки с преобладаваща консумация на напитки
- бирарии
- кафенета
- барове, предлагащи сокове, нектари
- временни обекти, предлагащи напитки

Не включва:

- търговия на дребно с напитки - раздел 47
- продажба на напитки чрез автомати - 47.99
- дейности на дискотеки и танцови зали, без преобладаваща консумация на напитки - 93.29

J СЪЗДАВАНЕ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ТВОРЧЕСКИ ПРОДУКТИ; ДАЛЕКОСЪОБЩЕНИЯ

Този сектор включва създаване и разпространение на информационни и творчески продукти, които са под закрила на Закона за авторското право и сродните му права. Включва още дейности по осигуряване на средства за предаване или разпространение на тези продукти, данни или съобщения, дейности в областта на информационните и комуникационни технологии, както и други дейности, свързани с информационни услуги.

Основните раздели на този сектор са:

- издателска дейност, вкл. издаване на програмни продукти - раздел 58
- филмопроизводство, звукозаписване и издаване на музика - раздел 59
- радио- и телевизионна дейност - раздел 60
- далекосъобщения - раздел 61
- дейности в областта на информационните технологии - раздел 62
- други дейности, свързани с информационни услуги - раздел 63

Издателските дейности включват придобиване на авторски права върху информационно съдържание (информационни продукти) и довеждане на това съдържание до знанието на неограничен кръг лица посредством възпроизвеждане и разпространение. В този сектор са включени всички възможни форми на издателските дейности (печатна, електронна или аудио форма и по Интернет).

Дейностите по създаване и разпространение на телевизионни програми са включени в раздели 59, 60 и 61, като всеки раздел обхваща различни етапи на този процес. Отделните части на програмата, като например филми, сериали, игри и други, са резултат от икономическите дейности в раздел 59. Създаването на цялостна телевизионна програма от елементи, произведени в раздел 59, или други елементи (например новини на живо) и излъчването на тази програма от телевизионен оператор, който я е създал се включват в раздел 60. Раздел 61 включва разпространение на телевизионни програми от трети лица (предприятие, предоставящо обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги) без никаква промяна на нейното съдържание. Това разпространение се извършва чрез наземно радиоразпръскване, по кабелен път или чрез спътник.

58 Издателска дейност

Този раздел включва дейности по издаване на книги и други непериодични издания (брошури, проспекти, речници, енциклопедии, атласи, карти и схеми); издаване на вестници, списания и други периодични издания, указатели, адресни списъци и друга издателска дейност, вкл. издаване на програмни продукти. Издателят придобива авторските права върху информационното съдържание на издавания продукт и го прави достъпно за широката публика посредством възпроизвеждане и разпространение. В този раздел са включени всички възможни форми на издателската дейност (печатна, електронна или аудиоформа, в Интернет, мултимедийни продукти - например CD-ROM справочници), с изключение на създаване на филмови и звукозаписни оригинали.

Този раздел не включва:

- производство на кино- и видео филми, телевизионни сериали - раздел 59
- създаване на звукозаписни оригинали - раздел 59
- печатане на вестници, други издания и печатни продукти - 18.11, 18.12
- възпроизвеждане на записани носители - 18.20

58.1 Издаване на книги, периодични издания и друга издателска дейност

Тази група включва дейности по издаване на книги, вестници, списания и други периодични издания, указатели, адресни списъци, други печатни произведения такива като фотографии, гравюри, пощенски картички, календари, формуляри, плакати и художествени репродукции. Тези произведения са резултат от творческа дейност и са обекти на авторското право.

58.11 Издаване на книги

Този клас включва дейности по издаване на книги под каквато и да е форма: печатна, електронна (на CD, електронни екрани и др.), аудиоформа или по Интернет.

Включва:

- издаване на книги, брошури, проспекти и подобни издания, вкл. издаване на речници и енциклопедии
- издаване на карти и атласи
- издаване на аудио книги
- издаване на справочници и енциклопедии на CD-ROM
- издаване на книги в режим онлайн

Не включва:

- *производство на глобуси - 32.99*
- *издаване на рекламни материали - 58.19*
- *издаване на музика и нотни издания - 59.20*
- *дейности на индивидуални творци - 90.03*

58.12 Издаване на указатели, справочници и адресни списъци

Този клас включва дейности по издаване на списъци с факти/информация (бази данни), подредени по определен систематичен начин. Обект на авторско право е начинът на подреждане и представяне на тези списъци (т.е. тяхната форма), а не информационното им съдържание. Тези списъци могат да бъдат издавани в печатна или електронна форма.

Включва:

- издаване на адресни списъци
- издаване на телефонни указатели
- издаване на други списъци и справочници като: списъци с решени правни казуси, справочници с лекарствени продукти и други

58.13 Издаване на вестници

Този клас включва дейности по издаване на вестници, вкл. рекламни, излизащи най-малко четири пъти седмично. Вестниците могат да бъдат издавани в печатна или електронна форма, както и по Интернет.

Не включва:

- *дейности на информационни агенции - 63.91*

58.14 Издаване на списания и други периодични издания

Този клас включва дейности по издаване на списания и други периодични издания, излизащи по-малко от четири пъти седмично. Списанията и другите периодични издания могат да бъдат издавани в печатна или електронна форма, вкл. и по Интернет.

Включва още:

- издаване на радио-телевизионни програмни схеми

58.19 Друга издателска дейност

Включва:

- издаване (вкл. в режим онлайн) на:
 - каталози
 - фотографии, гравюри и илюстрирани пощенски картички
 - поздравителни картички
 - формуляри
 - плакати, художествени репродукции
 - рекламни материали
 - други печатни произведения
- издаване на статистическа и друга информация в режим онлайн

Не включва:

- издаване на рекламни вестници - 58.13
- предоставяне на софтуерни приложения в режим онлайн (предоставяне на web-пространство за софтуерни приложения и web-услуги по доставяне на софтуерни приложения) - 63.11

58.2 Издаване на програмни продукти

58.21 Издаване на компютърни игри

Включва:

- издаване на компютърни игри за всички видове хардуер

58.29 Издаване на други програмни продукти

Включва:

- издаване на стандартен (системен или приложен) софтуер, вкл. преобразуване или адаптиране на стандартен софтуер за собствена сметка за специфични нужди на клиента:
 - операционни системи
 - бизнес и други приложения

Не включва:

- възпроизвеждане на стандартен софтуер - 18.20
- търговия на дребно със софтуерни пакети - 47.41
- разработване на софтуер по поръчка, вкл. преобразуване или адаптиране на стандартен софтуер срещу заплащане (по договор или еднократно) за специфични нужди на клиента - 62.01
- предоставяне на софтуерни приложения в режим онлайн (предоставяне на web-пространство за софтуерни приложения и web-услуги по доставяне на софтуерни приложения) - 63.11

59 Производство на филми и телевизионни предавания, звукозаписване и издаване на музика

Този раздел включва:

- производство на филми и телевизионни предавания

- технически дейности, свързани с производство на филми и телевизионни предавания (постпродукция)
 - разпространение на филми и друга филмова продукция, което няма за цел те да стигнат до широката публика
 - прожектиране на филми
 - покупка и продажба на права за разпространение на филми или на други аудио-визуални
- Включва още:
- звукозаписване (създаване на звукозаписни оригинали, тяхното издаване, промоциране и разпространение)
 - издаване на музика
 - дейности на звукозаписни студиа

59.1 Производство и разпространение на филми и телевизионни предавания

Тази група включва:

- производство на игрални и неигрални филми на филмова лента, видеолента, цифров диск (DVD) или друг носител, вкл. електронни файлове, предназначени за директна прожекция в салони или за предаване по телевизията
 - технически дейности, свързани с производство на филми и телевизионни предавания (постпродукция)
 - разпространение на филми или друга филмова продукция, което няма за цел те да стигнат до широката публика
 - прожектиране на филми
- Включва още:
- покупка и продажба на права за разпространение на филми или друга филмова продукция

59.11 Производство на филми и телевизионни предавания

Включва:

- производство на филми, видеоклипове, телевизионни предавания (сериали, документални филми и други) или телевизионни реклами

Не включва:

- възпроизвеждане на филми (с изключение на филми, предназначени за разпространение в киносалони) и звукозаписи от оригинал върху разнообразни носители - 18.20
- търговия на едро със записани видеокасети, компактдискове (CD) и цифрови дискове (DVD) - 46.43
- търговия на едро с незаписани видеокасети и компактдискове (CD) - 46.52
- търговия на дребно с видеокасети, компактдискове (CD) и цифрови дискове (DVD) - 47.63
- технически дейности, свързани с производство на филми и телевизионни предавания (постпродукция) - 59.12
- звукозаписване и записване на книги на аудиокасети - 59.20
- излъчване на телевизионни програми - 60.2
- създаване на цялостна телевизионна програма - 60.2
- обработване на филми, различни от тези за филмовата индустрия - 74.20
- дейности на агенти и импресарии от името и за сметка на индивидуални изпълнители - 74.90
- даване под наем на видеокасети и дискове - 77.22
- жестомимичен превод в реално време (симултанно) на преки телевизионни излъчвания на конференции и делови срещи - 82.99
- дейности за собствена сметка на актьори, режисьори, аниматори, сценографи и технически специалисти - 90.0

59.12 Технически дейности, свързани с производство на филми и телевизионни предавания (постпродукция)

Включва:

- технически дейности, свързани с производството на филми и телевизионни предавания, такива като:
 - монтаж, преобразуване от един формат в друг, озаглавяване, субтитриране, жестономичен превод за хора със слухови увреждания и други
 - компютърна графика
 - компютърна анимация и специални визуални ефекти
 - проявяване и обработване на киноленти
 - дейности на специализирани лаборатории за кино- и анимационни филми

Включва още:

- дейности на самостоятелни единици, които съхраняват филми, с цел те да бъдат използвани при постпродукцията на филми или телевизионни предавания

Не включва:

- възпроизвеждане на филми (с изключение на филми, предназначени за разпространение в кинозалони) и звукозаписи от оригинал върху разнообразни носители - 18.20
- търговия на едро със записани видеокасети, компактдискове (CD) и цифрови дискове (DVD) - 46.43
- търговия на едро с незаписани видеокасети и компактдискове (CD) - 46.52
- търговия на дребно с видеокасети, компактдискове (CD) и цифрови дискове (DVD) - 47.63
- обработване на филми, различни от тези за филмовата индустрия - 74.20
- даване под наем на видеокасети и цифрови дискове (DVD) на широката публика - 77.22
- дейности за собствена сметка на актьори, режисьори, аниматори, сценографи и технически специалисти - 90.0
- фото- и филмови архиви и техните услуги - 91.01
- дейност на Националната филмотека - 91.01

59.13 Разпространение на филми и телевизионни предавания

Включва:

- разпространение на кино-, видеофилми и филми на цифрови дискове (DVD), което няма за цел те да стигнат до широката публика. Дейността включва изготвяне на договори за продажба, замяна, дарение, даване под наем или в заем, предложение за продажба или даване под наем на копия от филми на други посредници.

- дейности, свързани с поръчки, доставка, съхранение на филми и други

Включва още:

- придобиване на права за разпространение на кино-, видеофилми и филми на цифрови дискове (DVD)

Не включва:

- възпроизвеждане на филми и звукозаписи от оригинал върху разнообразни носители - 18.20
- търговия на едро със записани видеокасети и цифрови дискове (DVD) - 46.43

59.14 Прожектиране на филми

Включва:

- дейности по прожектиране на филми в закрити, открити, авто- или други кинозалони
- дейности на киноклубове

59.2 Звукозаписване и издаване на музика

59.20 Звукозаписване и издаване на музика

Включва:

- създаване на оригинали, съдържащи музика или друг звукозапис върху аудиокасети, дискове и други носители. Тази дейност се извършва от единици, които притежават авторските права върху звукозаписния оригинал и реализират по-голяма част от своите приходи от продажба, даване под наем и лицензиране на тези оригинали.
- издаване, промоциране и разпространение на звукозаписи до търговци на едро и дребно или директно до широката публика. Тези дейности могат да бъдат интегрирани със създаването на звукозаписни оригинали (т.е. да се осъществяват от една и съща единица). Ако липсва интеграция на дейностите, единицата, която само издава, промоцира и разпространява звукозаписи, трябва да притежава права за тяхното възпроизвеждане и разпространение.
- издаване на музика: придобиване и регистриране на авторски права за музикални произведения, промоциране, получаване на разрешение за използване на тези произведения в звукозаписи, радио- и телевизионни програми, филми, публични изпълнения на живо, печатни издания и други. Тези дейности се осъществяват от единици, които могат да притежават авторски права или само да ги управляват от името на носителите на тези права.

Включва още:

- звукозаписване в студия или на друго място, вкл. създаване на радиопредавания, записани на постоянен носител
- издаване на нотни издания

60 Радио- и телевизионна дейност

Този раздел включва:

- създаване на радио- и телевизионни програми и друго информационно съдържание. Тези програми могат да бъдат за развлечение, реклама, образование, обучение или за разпространение на новини.
- придобиване на права за разпространение на радио- и телевизионни програми и тяхното последващо излъчване чрез наземно радиоразпръскване, по сателит, кабелна мрежа или Интернет. Излъчването на друго информационно съдържание се извършва съвместно с излъчването на радио- и телевизионните програми.

Този раздел включва още:

- създаване и излъчване на програми със специализиран профил (например новини, спорт, образование, насочени към младежката аудитория, и други) срещу абонамент или такса. Тези програми се излъчват до други единици разпространители, които ги разпространяват чрез кабел и/или сателит за последващо предаване до широката публика

Този раздел не включва:

- разпространение на кабелни и други абонаментни програми - раздел 61

60.1 Създаване и излъчване на радиопрограми

60.10 Създаване и излъчване на радиопрограми

Включва:

- излъчване на аудиосигнали чрез радиостудия и съответната апаратура за предаване на радиопрограми до широката публика, регионалните радиостанции или до абонати

Включва още:

- дейности на радиомрежи, т.е. създаване на цялостни радиопрограми от отделни програмни елементи и излъчването им до регионалните радиостанции или абонати чрез наземно радиоразпръскване, по сателит или кабелна мрежа

- излъчване на радиопрограми по Интернет (Интернет радио)
- съвместно излъчване на данни и радиопрограми

Не включва:

- създаване на предварително записани радиопредавания на постоянен носител - 59.20

60.2 Създаване и излъчване на телевизионни програми

60.20 Създаване и излъчване на телевизионни програми

Този клас включва създаване на телевизионна програма от предварително закупени телевизионни предавания (игрални и документални филми, сериали и други), собствена телевизионна продукция (новини, директни репортажи) или комбинация от тях. Тази телевизионна програма може да бъде излъчвана от единицата, която я е създадала, или да се излъчва до други единици разпространители, които я разпространяват чрез кабел и/или сателит за последващо предаване до широката публика. Програмите могат да бъдат с общ (политематичен) или специализиран профил (новини, спорт, образование, насочени към младежката аудитория и други). Този клас включва безплатни телевизионни програми, както и програми, които са достъпни само срещу абонамент или такса.

Включва още:

- създаване на програми “видео по поръчка” (дейности на виртуални видеотеки)
- съвместно излъчване на данни и телевизионни програми

Не включва:

- създаване на отделни елементи на телевизионната програма (игрални филми, сериали, шоу програми и други), без тяхното излъчване - 59.11
- изготвяне на пакети от програми и тяхното разпространение, без създаването на самите програми - 61

61 Далекосъобщения

Този раздел включва далекосъобщителни дейности (осъществяване на обществени електронни съобщения), т.е. пренасяне и предаване на глас, данни, текст, звук и изображение. Преносните съоръжения, чрез които се осъществяват тези дейности, са изградени на базата на една технология или на комбинация от технологии. Общото между дейностите, класифицирани в този раздел, е преносът на информационно съдържание, без неговото създаване. Подразделянето на дейностите по класове се основава на вида на изградената електронна съобщителна инфраструктура. В случаите, когато се осъществява пренос на телевизионни сигнали, се включват и дейности по изготвяне на пакети от програми (създадени в раздел 60) и тяхното разпространение.

61.1 Далекосъобщителна дейност чрез фиксирани мрежи

61.10 Далекосъобщителна дейност чрез фиксирани мрежи

Включва:

- експлоатация, поддържане или предоставяне на достъп до съоръжения за пренос на глас, данни, текст, звук и изображение чрез използване на фиксирана далекосъобщителна инфраструктура, предназначена за осъществяване на обществени електронни съобщения:
 - експлоатация и поддържане на комутационни и преносни съоръжения, които дават възможност за осъществяване на обществени електронни съобщения между две крайни точки чрез кабелни връзки, микровълни или комбинация от кабелни и сателитни връзки или кабелни и микровълнови връзки

- експлоатация на обществени кабелни разпределителни мрежи (например за разпространение на данни и телевизионни сигнали)
- доставка на телеграфни и други негласови съобщения чрез използване на собствени съоръжения

Преносните съоръжения, чрез които се осъществяват тези дейности, са изградени на базата на една технология или на комбинация от технологии.

Включва още:

- покупка на права за достъп и мрежов капацитет от собственици и предприятия, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги за бизнес абонати и граждани чрез използване на този капацитет
- предоставяне на достъп до Интернет от предприятие, предоставящо обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги чрез кабел

Не включва:

- препродажба на обществени електронни съобщителни услуги - 61.90

61.2 Далекосъобщителна дейност по безжичен път

61.20 Далекосъобщителна дейност по безжичен път

Включва:

- експлоатация, поддържане или предоставяне на достъп до съоръжения за пренос на глас, данни, текст, звук и изображение чрез използване на безжична далекосъобщителна инфраструктура за осъществяване на обществени електронни съобщения
- експлоатация и поддържане на мрежи за персонално повикване (пейджъри), клетъчни мрежи и други безжични далекосъобщителни мрежи

Преносните съоръжения осигуряват пренос във всички направления чрез електромагнитни вълни и са изградени на базата на една технология или на комбинация от технологии.

Включва още:

- покупка на права за достъп и мрежов капацитет от собственици и предприятия, предоставящи обществени безжични електронни съобщителни мрежи и/или услуги (без спътникови) за бизнес абонати и граждани чрез използване на този капацитет
- предоставяне на достъп до Интернет от предприятие, предоставящо обществени безжични електронни съобщителни мрежи и/или услуги

Не включва:

- препродажба на обществени електронни съобщителни услуги - 61.90

61.3 Спътникова далекосъобщителна дейност

61.30 Спътникова далекосъобщителна дейност

Включва:

- експлоатация, поддържане или предоставяне на достъп до съоръжения за пренос на глас, данни, текст, звук и изображение чрез използване на спътникова далекосъобщителна инфраструктура за осъществяване на обществени електронни съобщения
- доставка до крайния потребител чрез спътникова система “директно до дома” на радио-, телевизионни и текстови програми, получени от кабелни мрежи, местни телевизионни станции и/или радиомрежи. Като правило, единиците, класифицирани в този клас, само изготвят и разпространяват пакети от програми, без да участват в тяхното създаване.

Включва още:

- предоставяне на достъп до Интернет от предприятие, предоставящо обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги чрез спътник

Не включва:

- препродажба на обществени електронни съобщителни услуги - 61.90

61.9 Други далекосъобщителни дейности

61.90 Други далекосъобщителни дейности

Включва:

- предоставяне на специализирани обществени електронни съобщителни приложения, такива като определяне на местоположение чрез спътник, телеметрия (техника за измерване на разстояния) и експлоатация на радарни станции
- експлоатация на спътникови терминални станции и съоръжения, които са работно свързани с една или повече наземни обществени електронни съобщителни системи и по този начин става възможно осъществяване на обществени електронни съобщения чрез приемо-предавателни спътникови системи
- предоставяне на достъп до Интернет чрез мрежи между крайния клиент и Интернет доставчика (тези мрежи не са собственост и не се контролират от Интернет доставчика), например dial-up достъп до Интернет и други
- предоставяне на телефонни услуги и достъп до Интернет чрез общественодостъпни съоръжения
- предоставяне на обществени електронни съобщителни услуги чрез съществуващите телефонни връзки:
 - пренос на глас в реално време, посредством Интернет протокол (VOIP услуги)
- препродажба на обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги (покупка и след това продажба на мрежов капацитет, без предоставяне на допълнителни услуги)

Не включва:

- предоставяне на достъп до Интернет от предприятия, изграждащи и използващи електронна съобщителна инфраструктура - 61.10, 61.20, 61.30

62 Дейности в областта на информационните технологии

Този раздел включва дейности по предоставяне на експертни знания в областта на информационните и комуникационните технологии: разработване, модифициране, тестване и поддържане на софтуер; планиране и проектиране на интегрирани компютърни системи; управление и обслужване на място при клиента на компютърни системи и/или средства за обработка на данни; други дейности в областта на информационните и комуникационните технологии.

62.0 Дейности в областта на информационните технологии

62.01 Компютърно програмиране

Този клас включва разработване, модифициране, тестване и поддържане на софтуер.

Включва:

- проектиране на структура и съдържание и/или писане на компютърни програми, необходими за създаване и внедряване на:
 - системен софтуер (вкл. актуализации и пачове)

- софтуерни приложения (вкл. актуализации и пачове)
 - бази данни
 - web-страници
- разработване на софтуер по поръчка: модифициране и конфигуриране на съществуващо софтуерно приложение, така че то да е приложимо в програмната среда на клиента

Не включва:

- издаване на стандартен софтуер - 58.29
- преобразуване или адаптиране на стандартен софтуер за собствена сметка за специфични нужди на клиента - 58.29
- планиране и проектиране на интегрирани компютърни системи дори когато предоставянето на софтуер е неразделна част от тези дейности - 62.02

62.02 Консултантска дейност по информационни технологии

Планиране и проектиране на интегрирани компютърни системи (хардуер, свързаният с него приложим софтуер и съобщителни технологии). Консултантските услуги могат да включват и съпътстващо обучение на потребителите на тези системи.

Не включва:

- търговия на едро и дребно с хардуер и софтуер - 46.51, 47.41
- инсталиране на универсални (големи) и подобни компютри - 33.20
- инсталиране (монтиране) на персонални компютри - 62.09
- инсталиране на софтуер, възстановяване след авария на компютърна техника и софтуер - 62.09

62.03 Управление и обслужване на компютърни средства и системи

Включва:

- управление и обслужване на място при клиента на компютърни системи и/или средства за обработка на данни, както и свързаните с това спомагателни услуги

62.09 Други дейности в областта на информационните технологии

Включва:

- възстановяване след авария на компютърна техника и софтуер
- инсталиране на персонални компютри и периферни устройства
- инсталиране на програмно осигуряване (софтуер)

Не включва:

- инсталиране на универсални (големи) и подобни компютри - 33.20
- компютърно програмиране - 62.01
- консултантска дейност по информационни и комуникационни технологии - 62.02
- управление и обслужване на компютърни средства и системи - 62.03
- обработка на данни и хостинг - 63.11

63 Информационни услуги

Този раздел включва обработка на данни, хостинг, web-портали за търсене и други информационни услуги.

63.1 Обработка на данни, хостинг и подобни дейности; web-портали

Тази група включва предоставяне на инфраструктура за хостинг, обработка на данни и подобни дейности, както и предоставяне на средства за търсене и други Интернет портали.

63.11 Обработка на данни, хостинг и подобни дейности

Включва:

- предоставяне на инфраструктура за хостинг, обработка на данни и подобни дейности
- специализиран хостинг:
 - web-хостинг
 - излъчване в реално време на аудио- и видеосъдържание по Интернет
 - предоставяне на web-пространство за софтуерни приложения
- web-услуги по доставяне на софтуерни приложения
- споделен web-хостинг за клиенти
- обработка на данни:
 - цялостна обработка на данни, доставени от клиенти
 - генериране на специализирани отчети от данни, доставени от клиенти
- въвеждане на данни, вкл. стартиране на бази от данни

Не включва:

- дейности, при които доставчикът на данни използва компютрите само като техническо средство, се класифицират според вида на предоставената услуга

63.12 Web-портали

Включва:

- експлоатация на web-сайтове, които използват "търсачка" за генериране и поддържане на голяма база данни от Интернет адреси и информационно съдържание в лесно търсец се формат
- експлоатация на други web-сайтове, които работят като Интернет портали (например медийни сайтове, предоставящи периодично актуализиращо се информационно съдържание)

Не включва:

- издаване на книги, вестници, списания и други периодични издания по Интернет - раздел 58
- излъчване на радио- и телевизионни програми по Интернет - раздел 60

63.9 Други информационни услуги

Тази група включва дейности на информационни агенции и други информационни услуги.

Не включва:

- дейности на библиотеки и архиви - 91.01

63.91 Дейност на информационни агенции

Включва:

- дейности на агенции по печата, телеграфни и информационни агенции, свързани със събиране и разпространение на новини, фотографии, сензации и тяхното предоставяне на средствата за масова информация.

Не включва:

- дейности на фоторепортери на свободна практика - 74.20
- дейности на журналисти на свободна практика - 90.03

63.99 Други информационни услуги, неклассифицирани другаде

Включва:

- автоматизирани телефонни услуги на базата на компютърни технологии
- предоставяне на възможност за търсене в електронни бази от данни срещу заплащане (по договор или еднократно)
- медиен мониторинг (печатни издания и електронни медии) срещу абонамент

Не включва:

- дейности на телефонни центрове за услуги - 82.20

К ФИНАНСОВИ И ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ

Този сектор включва предоставяне на финансови услуги, вкл. застраховане, презастраховане, допълнително пенсионно осигуряване и спомагателни дейности във финансовите услуги. Този сектор включва още дейности, свързани с притежание и управление на финансови активи, като например дейност на холдингови дружества, дейности на фондове за инвестиране и подобни финансови субекти.

64 Предоставяне на финансови услуги, без застраховане и допълнително пенсионно осигуряване

Включва:

- дейности, свързани с привличане и преразпределяне на финансови активи, без държавното обществено осигуряване, застраховане и допълнително пенсионно осигуряване. Националното законодателство и институционалната уредба играят съществена роля при определяне на отнасянето (класифицирането) на единиците в този раздел по икономическа дейност.

64.1 Парично посредничество

Включва:

- привличане на парични средства под формата на прехвърляеми депозити и/или близки заместители на депозити, т.е. парични средства с фиксирана стойност, определяна на дневна база, осъществявано от финансови институции, и с изключение на централната банка, привличани от нефинансови източници.

64.11 Дейност на централната банка

Включва:

- емитиране и управление на националната валута
- наблюдение и контрол на паричното предлагане
- приемане на депозити, които се използват за осъществяване на клиринг между финансовите институции
- осъществяване на надзор на банковите операции
- държане и управление на международните резерви на страната
- дейност като фискален агент и депозитар на държавата

Дейностите на централните банки варират в съответствие с националните институционални уредби.

64.19 Друго парично посредничество

Този клас включва приемане и администриране на депозити и/или близки заместители на депозити и отпускане на кредити или заемни средства. Предоставянето на кредит може да се осъществява в различни форми като заеми, ипотечи, кредитни карти и т.н. Тези дейности се извършват обикновено от парични институции различни, от централната банка:

- търговски банки
- спестовни банки
- кредитни съюзи
- фондове на паричния пазар

Включва още:

- дейности, свързани с пощенски безналични плащания (пощенско джиро) и парично посредничество на пощенски спестовни банки

- предоставяне на кредити за жилищни нужди от специализирани институции, приемащи депозити
- дейности, свързани с парични преводи

Не включва:

- предоставяне на ипотечни кредити срещу ипотека на жилищна собственост от специализирани институции, които не приемат депозити и/или близки заместители на депозити - 64.92
- обработка и сетълмент на финансови транзакции, свързани с използване на кредитни карти - 66.19

64.2 Дейност на холдингови дружества

64.20 Дейност на холдингови дружества

Включва:

- дейности на холдингови дружества, които притежават активи (контролния пакет от акции/ дялове) на група от дъщерни дружества. Основна дейност на холдинговото дружество е притежаване на собствеността на групата. Тези холдингови дружества не предоставят никакви услуги на други предприятия, чиито акции/ дялове притежават, т.е. те не ръководят или управляват други единици.

Не включва:

- дейности, свързани с управлението на дружеството или предприятието, стратегическо или организационно планиране и вземане на решения в тези дружества - 70.10

64.3 Фондове за инвестиране и подобни финансови субекти

64.30 Фондове за инвестиране и подобни финансови субекти

Включва:

- юридически единици, които са създадени да обединяват в общи фондове ценни книжа или други финансови активи, без да ги управляват от името на акционерите или бенефициентите. Инвестиционните портфейли са конструирани така, че да се постигнат определени инвестиционни характеристики, като вложения на капитали в различни предприятия (диверсификация), риск на инвестицията, размер на печалбата, процент на възвращаемост и ценова волатилност. Тези фондове печелят от лихви, дивиденди и други доходи от собственост. Те имат малко или нямат наети и не участват в реализирането на приходи от продажбата на услуги. Дейността по управлението на портфейлите не се включва в този клас.

Включва още:

- фондове за инвестиране отворен тип
- фондове за инвестиране затворен тип
- фондове със специална инвестиционна цел
- договорни (взаимни) фондове

Не включва:

- дружества и фондове за инвестиране и подобни финансови субекти, чиито доходи са от продажба на стоки или услуги се класифицират според тяхната основна дейност
- дейност на холдингови дружества - 64.20
- допълнително пенсионно осигуряване - 65.30
- управление на фондове - 66.30

64.9 Предоставяне на други финансови услуги, без застраховане и допълнително пенсионно осигуряване

Включва:

- финансово посредничество, различно от това на парично-финансовите институции

Не включва:

- *застраховане, презастраховане и допълнително пенсионно осигуряване - раздел 65*

64.91 Финансов лизинг

Включва:

- финансов лизинг, където срокът на наемния договор приблизително покрива предполагаемия икономически живот на актива и лизингополучателят по същество придобива всички изгоди от неговото използване и поема всички рискове, свързани с неговото притежание. Правото на собственост върху актива може да бъде или да не бъде прехвърлено. Такъв лизинг покрива всички или почти всички разходи, вкл. лихва.

Не включва:

- *експлоатационен (оперативен) лизинг, класифициран в раздел 77, в съответствие с вида на лизинговите стоки*

64.92 Други форми на предоставяне на кредит

Включва:

- предоставяне на финансови услуги, основно свързани с предоставянето на заеми от финансови институции, които не участват в паричното посредничество, при които предоставянето на кредити може да приема разнообразни форми като заеми, ипотeki, кредитни карти и т.н. Те осигуряват следните видове услуги:
 - предоставяне на потребителски кредити
 - финансиране на международна търговия
 - осигуряване на дългосрочно финансиране на промишлеността от индустриални банки
 - предоставяне на парични заеми извън банковата система
 - предоставяне на кредити за жилищни нужди от специализирани институции, различни от паричните финансови институции, които не приемат депозити и/или близки заместители на депозити
 - дейност на заложни къщи, свързана с предоставяне на парични заеми срещу залог на движима и недвижима собственост

Не включва:

- *предоставяне на ипотечни кредити срещу ипотека на жилищна собственост от паричните финансови институции, които също приемат депозити и/или близки заместители на депозити - 64.19*
- *експлоатационен (оперативен) лизинг, класифициран в раздел 77, в съответствие с вида на лизинговите стоки*
- *дейности, свързани с отпускане на безвъзмездна помощ от организации с нестопанска цел или други - 94.99*

64.99 Предоставяне на други финансови услуги, без застраховане и допълнително пенсионно осигуряване, некласифицирани другаде

Включва:

- друго финансово посредничество, свързано основно с разпределяне на капитали, различно от предоставянето на кредити:
 - покупка на вземания, произтичащи от доставка на стоки или предоставяне на услуги, и поемане на риска от събиране на тези вземания (факторинг)
 - суап сделки, опции, хедж и други хеджиращи операции
 - дейности на дружества, извършващи сделки с животозастрахователни полици
 - търговия на финансовите пазари за собствена сметка и на собствен риск от дилъри на ценни книжа
- инвестиране в ценни книжа за собствена сметка и на собствен риск като: инвестиционни компании за рисков капитал, инвестиционни фондове и други

Не включва:

- *финансов лизинг - 64.91*
- *сделка с ценни книжа от името и за сметка на клиенти - 66.12*
- *търговия, оперативен лизинг и отдаване под наем на недвижима собственост - раздел 68*
- *събиране на парични вземания, без изкупуване изцяло на неуредени дългове - 82.91*
- *дейности, свързани с отпускане на безвъзмездна помощ от организации с нестопанска цел - 94.99*

65 Застраховане, презастраховане и допълнително пенсионно осигуряване

Този раздел включва дейности по застраховане, презастраховане, допълнително здравно осигуряване и допълнително пенсионно осигуряване; сключване на застрахователни договори за пенсионна (рентна) застраховка и други форми на застрахователни договори, както и инвестиране на премии в създаването на портфейли от финансови активи, за да бъдат използвани при уреждане на бъдещи претенции. Включва осигуряване на директни застраховки и презастраховки.

65.1 Застраховане

Включва:

- дейности по застраховане за живот със или без спестовен елемент и друго застраховане

65.11 Животозастраховане

Включва:

- сключване на застрахователни договори за застраховка "Живот" и рента, женитбена и детска застраховка, застраховка "Живот", свързана с инвестиционен фонд; постоянна здравна застраховка, застраховка "Изкупуване на капитал", допълнителна застраховка (със или без съществен елемент на спестяване).

65.12 Друго застраховане, без животозастраховане

Включва:

- предоставяне на застрахователни услуги, които не се отнасят към животозастраховането:
 - застраховане срещу заболяване или злополука
 - застраховане срещу пожар и природни бедствия
 - застраховане за помощ при пътуване (асистанс)
 - застраховане на имущество
 - застраховане на сухопътни и релсови превозни средства, плавателни съдове и летателни апарати

- застраховане срещу финансови загуби
- застраховане "гражданска отговорност"
- други

Включва още:

- допълнително здравно осигуряване
- допълнително доброволно осигуряване за безработица и/или професионална квалификация

65.2 Презастраховане

65.20 Презастраховане

Включва:

- дейности по поемане на целия или на част от риска, свързан с оригиналната (съществуваща) застрахователна полица, първоначално сключена в друга застрахователна компания (сключена с друг застраховател)

65.3 Допълнително пенсионно осигуряване

65.30 Допълнително пенсионно осигуряване

Пенсионни фондове, обособени като юридически единици, с цел осигуряване на пенсионен доход като допълнителна срочна или пожизнена пенсия и срочна пенсия за ранно пенсиониране. Допълнителното пенсионно осигуряване функционира на капиталовопокривен принцип.

Включва:

- пенсионни фондове за допълнително пенсионно осигуряване

Не включва:

- дейности по управление на пенсионни фондове - 66.30
- задължително държавно обществено осигуряване - 84.30

66 Спомагателни дейности във финансовите услуги и застраховането

Този раздел включва предоставяне на услуги, включени във финансовото посредничество или тясно свързани с него, но които сами по себе си не са финансово посредничество. Структурирането на този сектор зависи от вида на финансовата сделка или финансовата услуга.

66.1 Спомагателни дейности във финансовите услуги, без застраховане и допълнително пенсионно осигуряване

Тази група включва предоставяне на реални и виртуални, или така наречените електронни пазари за улеснение, на покупката и продажбата на акции, опции върху акции, облигации или контракти за стоки.

66.11 Управление на финансови пазари

Включва:

управление и надзор на финансовите пазари различни, от съответните дейности на органите на държавната власт:

- дейности на стокови борси
- сключване на фючърсни, форуърдни сделки на стоковите борси
- търговия с ценни книжа

- дейности на фондови борси
- сключване на опционни сделки на стоковата или фондовата борса

66.12 Посредническа дейност по сделки с ценни книжа и стоки

Включва:

- операции на финансовите пазари от името и за сметка на клиенти и свързани с това дейности
- посредничество при търговия с ценни книжа
- посредничество при търговия с контракти за стоки
- дейност на бюра за обмяна на валута и други дейности

Не включва:

- търговия на финансовите пазари за собствена сметка и на собствен риск от дилъри на ценни книжа - 64.99
- дейности по управление на портфейли и фондове срещу заплащане (по договор или еднократно) - 66.30

66.19 Други спомагателни дейности във финансовите услуги, без застраховане и допълнително пенсионно осигуряване

Включва:

- спомагателни дейности по финансово посредничество, неклассифицирани другаде
- обработка на финансови транзакции и сетълмънт, вкл. транзакции през кредитна карта
 - консултантски услуги при инвестиране
 - дейности на финансови консултанти и посредничество при ипотечните кредити

Включва още:

- фидуциарни и попечителски услуги за сметка на трети лица

Не включва:

- дейности на застрахователни агенти и брокери - 66.22
- управление на фондове - 66.30

66.2 Спомагателни дейности в застраховането и допълнителното пенсионно осигуряване

Тази група включва дейности на застрахователни агенти и брокери (застрахователни посредници) в продажбата, преговорите или предлагането на анюитети, застрахователни и презастрахователни полици или предоставянето на други услуги, свързани с допълнителните доходи, застраховането и допълнителното пенсионно осигуряване на наетите лица, като уреждане на застрахователните претенции и обезщетения.

66.21 Оценяване на застрахователни рискове и щети

Този клас включва предоставяне на административни услуги за застраховане като оценяване и уреждане на застрахователните претенции и обезщетения за застрахованите:

- оценяване на застрахователните претенции и обезщетения
 - оценяване на застрахователните искове
 - оценяване на застрахователния риск
 - изчисляване на застрахователните рискове и оценка на щетите
 - уреждане на щети и загуби между заинтересованите страни
- уреждане на застрахователни искове

Не включва:

- оценяване на недвижими имоти - 68.31
- дейности по оценяване, различни от тези за недвижими имоти и за целите на застраховането (за антики, скъпоценности и други) - 74.90
- дейности по разследване и издирване - 80.30

66.22 Дейности на застрахователни брокери и агенти

Този клас включва дейности на застрахователни агенти и брокери (застрахователни посредници) в продажбата, преговорите или предлагането на анюитети, застрахователни и презастрахователни полици.

66.29 Други спомагателни дейности в застраховането и допълнителното пенсионно осигуряване

Включва:

- спомагателни дейности, включващи се в застраховането и допълнителното пенсионно осигуряване или тясно свързани с тях, различни от финансовото посредничество, оценяване и уреждане на застрахователни претенции на застрахованите и дейности на застрахователни агенти:
 - административни услуги по спасяване на имущество
 - актюерски услуги

Не включва:

- дейности по изваждане на потънали плавателни съдове - 52.22

66.3 Управление на фондове

66.30 Управление на фондове

Включва:

дейности по управление на портфейли и фондове срещу заплащане (по договор или еднократно) като:

- управление на договорни инвестиционни фондове
- управление на други инвестиционни фондове
- управление на пенсионни и други фондове

L ОПЕРАЦИИ С НЕДВИЖИМИ ИМОТИ

Този сектор включва дейности на наемодатели, агенти и/или брокери при покупка или продажба на недвижими имоти, даване под наем на недвижими имоти, предоставяне на други услуги, свързани с недвижими имоти, като оценяване или изготвяне на писмени споразумения.

Дейностите в този сектор могат да бъдат извършени за собствени или наети недвижими имоти срещу заплащане (по договор или еднократно).

Този сектор включва още:

- дейности по реализиране на инвестиционни проекти за сгради, комбинирано със запазване на собствеността върху тях или отдаването им под наем
- дейности по управление на недвижими имоти

68 Операции с недвижими имоти

68.1 Покупка и продажба на собствени недвижими имоти

68.10 Покупка и продажба на собствени недвижими имоти

Включва:

- дейности по покупка и продажба на собствени недвижими имоти:
 - жилищни сгради - самостоятелни къщи или апартаменти в многоетажни сгради
 - нежилищни сгради, вкл. изложбени зали, търговски центрове и складови помещения
 - земя

Включва още:

- разделяне на недвижими имоти на парцели, без подобрения върху терена

Не включва:

- дейности по реализиране на инвестиционни проекти за сгради, предназначени за продажба - 41.10
- разделяне и подобрение на терена за строителство - 42.99

68.2 Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти

68.20 Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти

Включва:

- даване под наем и експлоатация на собствени или отдадени на лизинг недвижими имоти:
 - жилищни сгради - самостоятелни къщи или апартаменти в многоетажни сгради
 - нежилищни сгради, вкл. изложбени зали, търговски центрове и складови помещения
 - земя
- дейности по осигуряване на обзаведени или необзаведени апартаменти за постоянно използване, обикновено на месечна или годишна база

Включва още:

- дейности по реализиране на инвестиционни проекти за сгради, предназначени за собствена експлоатация
- експлоатация на места за жилищни фургони

Не включва:

- експлоатация на хотели, мотели, частни квартири, къмпинги и други места за краткосрочно настаняване - 55

68.3 Посредническа дейност по операции с недвижими имоти

68.31 Дейност на агенции за недвижими имоти

Включва:

- посредническа дейност при покупка, продажба и даване под наем на недвижими имоти срещу заплащане (по договор или еднократно)
- консултантски дейности и оценяване при покупка, продажба и даване под наем на недвижими имоти срещу заплащане (по договор или еднократно)
- дейности на посредници при изготвяне на писмени споразумения между купувача и продавача при сделки с недвижими имоти

Не включва:

- *юридически дейности - 69.10*

68.32 Управление на недвижими имоти

Не включва:

- *юридически дейности - 69.10*
- *дейности по обслужване на сгради и помещения (комбинирани дейности, такива като неспециализирано вътрешно почистване, извършване на дребни поправки, изхвърляне на отпадъци, охрана) - 81.10*
- *управление на сгради и помещения като военни бази, затвори и други (без управление на компютърни зали) - 81.10*

М ПРОФЕСИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ И НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ

Този сектор включва професионални дейности и научни изследвания. За тези дейности се изисква висока степен на образование и специални знания и умения.

69 Юридически и счетоводни дейности

Този раздел включва правно представителство на една от заинтересованите страни пред съдилища или други съдебни органи, извършвани от адвокати, членове на адвокатската колегия или под техния надзор, като консултации и представителство в граждански дела, консултации и представителство в наказателни дела, консултации и представителство във връзка с трудови спорове.

Включва още:

- изготвяне на юридически документи като документи във връзка с учредяване, регистриране на дружества и компании, споразумения за съдружие, патентно и авторско право, изготвяне на нотариални актове, завещания, пълномощни, търговски договори, брачни договори и други
- дейности на нотариуси и арбитри
- счетоводни и одиторски услуги като: одиторска проверка на счетоводни сметки и финансова документация, изготвяне на финансови извлечения и счетоводни записвания

69.1 Юридически дейности

69.10 Юридически дейности

Включва:

- правно представителство на една от заинтересованите страни пред съдилища или други съдебни органи, извършвани от адвокати, членове на адвокатската колегия или под техния надзор:
 - консултации и представителство в граждански дела
 - консултации и представителство в наказателни дела
 - консултации и представителство във връзка с трудови спорове
- общи консултации, изготвяне на юридически документи:
 - изготвяне на необходими документи за учредяване, регистриране и пререгистриране на дружества и компании, споразумения за съдружие
 - патентно и авторско право
 - изготвяне на нотариални актове, завещания, пълномощни, търговски договори, брачни договори и други
- други дейности на нотариуси и арбитри

Не включва:

- *правосъдие* - 84.23

69.2 Счетоводни и одиторски дейности; данъчни консултации

69.20 Счетоводни и одиторски дейности; данъчни консултации

Включва:

- счетоводни записвания на стопански транзакции (операции) на предприятия или други единици
- изготвяне на финансовите отчети и финансов одит
- проверка на водената счетоводната отчетност и удостоверяване на нейната точност
- подготовка и изготвяне на счетоводната документация за данъчно облагане на физически или юридически лица

- консултации и представителство, различно от юридическото, от името на клиентите пред данъчните власти

Не включва:

- обработка на данни - 63.11
- консултации по управление на счетоводни системи (счетоводство), процедури за бюджетен контрол - 70.22
- събиране на парични вземания - 82.91

70 Дейност на централни офиси; консултантски дейности в областта на управлението

Този раздел включва консултации и оперативна помощ на предприятия и други организации по въпроси, свързани с управлението, като стратегическо и организационно планиране, финансово и бюджетно планиране, маркетингови стратегии и политика, управление и развитие на човешките ресурси, производствена програма и управление на предприятия.

Включва още:

- надзор и управление на други единици или предприятия, т.е. дейност на централни офиси

70.1 Дейност на централни офиси

70.10 Дейност на централни офиси

Включва:

- надзор и управление на други единици на дружеството или предприятието, т.е. дейност на централни офиси, които се занимават със стратегическо или организационно планиране и вземане на решения. Упражняват оперативен контрол и управляват текущите операции на свързани с тях единици.

Включва още:

- дейности на централни офиси
- дейности на централизирани административни офиси
- дейности на корпоративни офиси
- дейности на областни и регионални офиси

Не включва:

- дейности на холдингови дружества, които не се занимават с управление - 64.20

70.2 Консултантски дейности в областта на управлението

70.21 Консултантска дейност по връзки с обществеността

Включва:

- консултации и оперативна помощ (вкл. лобиране) в областта на връзки с обществеността, оказвани на предприятия и други организации

Не включва:

- рекламна дейност - 73.1
- проучване на пазари и изследване на общественото мнение - 73.20

70.22 Консултантска дейност по стопанско и друго управление

Включва:

- консултации и оперативна помощ на предприятията и други организации по въпроси, свързани с управлението, като: корпоративни стратегии и организационно планиране, реконструкция и модернизация на промишлени предприятия, промишлени стратегии, промяна в управлението, намаляване на разходите и други финансови въпроси; маркетингови цели и политика, политика за управление на човешките ресурси, приложение и планиране, стратегии за обезщетения и пенсии, производствено планиране и контрол. Това предоставяне на бизнес услуги може да включи консултации или оперативна помощ, оказвана на предприятия и държавни институции относно:
 - разработване на счетоводни системи, програми за регистриране на разходите, процедури за бюджетен контрол
 - консултации и помощ за предприятия и държавните институции в областта на планирането, организацията, ефективността и контрола, информацията, необходима за управлението и други

Не включва:

- проектиране на компютърен софтуер за счетоводни системи - 62.01
- правни консултации и представителство - 69.10
- счетоводни и одиторски дейности; данъчни консултации - 69.20
- консултации по архитектурни и инженерни дейности - 71.11, 71.12
- консултации, оказвани от еколози, агрономи, аграрикономисти, консултации по безопасност и подобни - 74.90
- консултантски дейности при подбор и наемане на специалисти за ръководни длъжности - 78.10
- дейности по консултиране и ориентиране в областта на образованието - 85.60
- консултантски дейности по управление на горите - 02.40

71 Архитектурни и инженерни дейности; технически изпитвания и анализи

Този раздел включва архитектурни, инженерни, проектантски, картографски дейности и строителен надзор.

Включва още:

- дейности по изпитвания и анализи на физични свойства, химичен състав и чистота и други

71.1 Архитектурни и инженерни дейности

Тази група включва осъществяване на архитектурни, инженерни, проектантски, картографски дейности, строителен надзор и подобни.

71.11 Архитектурни дейности

Включва:

- консултации по архитектурни дейности:
 - проектиране на сгради
 - териториално и градоустройствено планиране и паркова архитектура

Не включва:

- дейности на компютърни консултанти - 62.02, 62.09
- дейности на дизайнери по вътрешно обзавеждане - 74.10

71.12 Инженерни дейности и технически консултации

Включва:

- инженерно проектиране (например прилагане на физичните закони и принципи на проектиране на машини и съоръжения, инструменти, конструкции, технологични процеси и системи) и консултации за:
 - проектиране на машини и промишлени съоръжения
 - проекти, свързани с гражданско, хидро- и пътно строителство
 - строителен надзор
 - проектиране на водоснабдителни, канализационни, напоителни и отводнителни системи и съоръжения
 - разработване и реализиране на проекти свързани с електротехниката и електрониката, добива, химичните технологии, машиностроенето, управление на производството и системотехника, техника на безопасност
- разработване на проекти, свързани с използването на климатична и хладилна техника, канализационни съоръжения, техника за контрол на замърсяването, акустична техника и други
- геофизични, геоложки и сеизмични проучвания
- геодезични проучвания:
 - топографски дейности и определяне на границите
 - хидроложки проучвания
 - подземни проучвания
 - картография и събиране на географска информация

Не включва:

- сондиране и пробиване - 09.10, 09.90
- разработване или издаване на съответния софтуер - 58.29, 62.01
- дейности на компютърни консултанти - 62.02, 62.09
- технически изпитвания и анализи - 71.20
- научноизследователска и развойна дейност в областта на техническите науки - 72.19
- промишлен дизайн - 74.10
- въздушна фотография - 74.20

71.2 Технически изпитвания и анализи

71.20 Технически изпитвания и анализи

Включва:

- осъществяване на физически, химически и други изпитвания и анализи на всички видове материали и продукти като:
 - изпитвания на шум и вибрации
 - изпитвания на химичния състав и чистота на минерали и други
 - изпитвания и анализи в сферата на хранителните продукти, вкл. ветеринарно-санитарен контрол, свързан с хранителните продукти
 - изпитвания на физичните свойства и качества на материалите, като еластичност, якост, твърдост, радиоактивност и други
 - изпитвания на издръжливост и надеждност
 - изпитвания и анализ на техническите характеристики на цялостни механизми, мотори, автомобили, уреди и апарати, далекосъобщителна техника и други съоръжения, съдържащи механични и електрически компоненти
 - радиологична проверка на заварките и спойките
 - анализ на причините за аварии

- анализ и измерване на показателите на замърсяване от настоящи и потенциални източници на околната среда, свързани с чистотата на водата, въздуха и почвата
- изпитвания и сертифициране на продукти, вкл. на потребителски стоки, кораби, самолети, моторни превозни средства, съдове под налягане, ядрени инсталации и други
- периодични прегледи за проверка на техническата изправност на пътните превозни средства
- изпитвания чрез използване на модели или макети на кораби, самолети, язовири и други
- дейности на научно-техническите лаборатории изградени в структурите на Национална служба "Полиция"

Не включва:

- *диагностични лабораторни изпитвания и анализи за ветеринарномедицински цели - 75.00*
- *диагностични лабораторни изпитвания и анализи за медицински цели - раздел 86*

72 Научноизследователска и развойна дейност

Този раздел включва три типа изследвания и разработки:

- фундаментални изследвания:
 - експериментални или теоретични изследвания, водещи до нови знания за фундаменталната същност на явления и поддаващи се на наблюдение факти, без непосредствено предстоящо използване или приложение
- приложни изследвания:
 - първично проучване, водещо до нови знания, насочени главно към специфична практическа цел или обект
- експериментални разработки:
 - системна работа, използваща съществуващите вече знания, получени от изследвания и/или практически опит, насочена към производство на нови материали, продукти и устройства, към въвеждане на нови методи, системи и услуги и към усъвършенстване на съществуващите

Научноизследователската и развойна дейност в този раздел се разделя в две категории: в областта на естествените, медицинските, селскостопанските и техническите науки; в областта на обществените и хуманитарните науки.

Не включва:

- *проучване на пазари - 73.20*

72.1 Научноизследователска и развойна дейност в областта на естествените, медицинските, селскостопанските и техническите науки

Тази група включва фундаментални, приложни изследвания и експериментални разработки в областта на естествените, медицинските, селскостопанските и техническите науки.

72.11 Научноизследователска и развойна дейност в областта на биотехнологиите

Този клас включва научноизследователска и развойна дейност в областта на биотехнологиите:

- ДНК/РНК: геномика, фармакогенетика, генни проби, генно инженерство, разработване на ДНК синтез, профил на генна експензия и използване на технология за намаляване чувствителността на организмите
- протеини и други молекули: синтез на протеини и пептиди (вкл. хормони); подобряване на метода за синтезиране на лекарства; протеомика, изолиране и пречистване на протеини, означаване, идентификация на получената клетка
- тъканни и клетъчни култури и инженерство; клетъчни/тъканни култури, клетъчно инженерство (вкл. тъканна структура и биомедицинско инженерство), клетъчно сливане, ваксини/имунни стимулатори, ембрионална манипулация

- биотехнологични процеси: използване на биореакторите за осъществяване на ферментация, биологична перколация (избелване), биомаса, биодесулфулизация, биовъзстановяване, биофилтриране и фитовъзстановяване
- гени и РНК вектори: генна терапия, вирусен вектор
- биоинформатика: създаване и поддържане на база данни с биологична информация. Последователности от нуклеинови киселини, получени след секвенирането им, както и протеинови последователности, получени от тях, комплексно моделиране на биологичния процес, вкл. и на биологичната система
- нанобиология: използване на апаратура и извършване на нано/микропроизводство за изграждане на механизъм, позволяващ изследването на биосистемите и приложението им за подобряване синтеза на лекарства, диагностиката и други

72.19 Научноизследователска и развойна дейност в областта на естествените, медицинските, селскостопанските и техническите науки, без биотехнологиите

Включва:

- научноизследователска и развойна дейност в областта на естествените, медицинските, селскостопанските и техническите науки, без изследванията и експерименталните разработки в областта на биотехнологиите:
 - научноизследователска и развойна дейност в областта на естествените науки
 - научноизследователска и развойна дейност в областта на техническите науки
 - научноизследователска и развойна дейност в областта на медицинските науки
 - научноизследователска и развойна дейност в областта на селскостопанските науки
 - изследвания и разработки с интердисциплинарен характер главно в областта на естествените и техническите науки

72.2 Научноизследователска и развойна дейност в областта на обществените и хуманитарните науки

72.20 Научноизследователска и развойна дейност в областта на обществените и хуманитарните науки

Включва:

- научноизследователска и развойна дейност в областта на обществените науки
- научноизследователска и развойна дейност в областта на хуманитарните науки
- изследвания и разработки с интердисциплинарен характер главно в областта на обществените и хуманитарните науки

Не включва:

- проучване на пазари и изследване на общественото мнение - 73.20

73 Рекламна дейност и проучване на пазари

Този раздел включва създаване и реализиране на рекламни кампании и поместване на реклами в печатни издания (вестници, списания и др.), реклами, излъчвани от електронните медии (радио и телевизия) и други медии, дизайн и изработване на рекламни дисплеи и места за реклама.

73.1 Рекламна дейност

73.11 Дейност на рекламни агенции

Този клас има цялостен обхват на рекламните услуги (т.е. собствени ресурси или на договорна основа), включва консултиране, творчески услуги, производство на рекламни материали и брошури.

Включва:

- създаване и реализиране на рекламни кампании:
 - създаване и поместване на реклами във вестници и списания, радио и телевизия, Интернет и други медии
 - създаване и разполагане на външна реклама например светещи реклами, билбордове, рекламни табла и панели, плакати, транспаранти, стикери, оформление на изложбени зали, аранжиране на витрини, разполагане на реклами върху или в автобуси и други превозни средства (транспортна реклама)
 - авиореклама
 - разпространение и доставка на рекламни материали или мостри
 - създаване на рекламни дисплеи и предоставяне на други места за реклама
- водене на маркетингови кампании и други рекламни услуги имащи за цел привличане на вниманието и задържане на клиентите
 - промоция на продукти
 - демонстрация на предлаганите стоки на мястото на продажбата им
 - пряка пощенска реклама
 - маркетингово консултиране

Не включва:

- издаване на рекламни материали - 58.19
- създаване на търговски съобщения за телевизионни предавания и филми - 59.11
- създаване на търговски съобщения за радиото - 59.20
- проучване на пазари - 73.20
- рекламна фотография - 74.20
- организиране на конгреси и търговски изложения - 82.30
- размножаване на материали, изготвяне на документи и други специализирани административно-технически дейности в помощ на офиси - 82.19

73.12 Дейности по продажба на медийно време и място за реклама

Включва:

- медийно представяне, т.е. продажба или препродажба на рекламно време и място в различни медии

Не включва:

- продажба на рекламно време или място директно от собственици (издатели и други), класифицирани по вида на медийния продукт в съответните класове
- консултантска дейност по връзки с обществеността - 70.21

73.2 Проучване на пазари и изследване на общественото мнение

73.20 Проучване на пазари и изследване на общественото мнение

Включва:

- проучване потенциала на пазара, приемането на стоките и услугите и информация за тях, изучаване на конкуренцията и потребителското поведение с цел насърчаване на продажбите и разработване на нови продукти, вкл. статистически анализи на резултатите

- проучване на общественото мнение относно политически, икономически, социални и други въпроси и статистически анализ на резултатите

74 Други професионални дейности

Този раздел включва осигуряване на специализирани, научни и технически услуги (с изключение на юридически и счетоводни дейности; архитектурни и инженерни дейности; технически изпитвания и анализи; консултантски дейности по управление; научноизследователска и развойна дейност и рекламна дейност).

74.1 Специализирани дейности в областта на дизайна

74.10 Специализирани дейности в областта на дизайна

Включва:

- моден дизайн, свързан с текстила, облеклото, обувките, бижутата, мебелите и друго вътрешно обзавеждане, други модни стоки, както и други лични и домакински вещи
- промишлен дизайн, т.е. създаване и разработване на дизайнерски решения и спецификации с цел оптимизиране на използването, стойността и външния вид на продукта чрез определяне на формата, линиите, рисунъка, орнаментите, цветовото съчетание и отчитайки потребностите и безопасността на клиентите
- дейности на графични дизайнери
- дейности на дизайнери по вътрешно обзавеждане

Не включва:

- проектиране и разработване на web- страници - 62.01
- парково и ландшафтно архитектурно проектиране - 71.11
- инженерно проектиране, т.е. приложение на физичните закони и принципи за инженерно проектиране на машини и съоръжения, материали, инструменти, конструкции и технологични процеси и системи - 71.12

74.2 Дейности в областта на фотографията

74.20 Дейности в областта на фотографията

Включва:

- търговска и потребителска фотография:
 - портретна фотография за паспорти, документи, сватбени тържества и други
 - фотография за реклами, издателска дейност, мода, недвижими имоти или с туристически цели
 - фотографирание от въздуха
 - видеозаснемане на събития: сватби, годишнини и други тържества
- обработване на филми:
 - проявяване, копиране и увеличаване на негативи или фотографски филми на клиенти
 - проявяване на филми и фотокопирни лаборатории
 - експресно фото (но не като част от магазините за продажба на фотоапарати)
 - обработване на диапозитиви
 - копиране и възстановяване на фотографии или ретуширане на негативи и позитиви
- дейности на фотожурналисти

Включва още:

- микрофилмиране на документи

Не включва:

- обработка на киноленти за кинематографията и телевизията - 59.12
- картография и събиране на географска информация - 71.12
- експлоатация на монетни автомати на самообслужване за фотографирание - 96.09

74.3 Преводаческа дейност

74.30 Преводаческа дейност

74.9 Други професионални дейности, неклассифицирани другаде

74.90 Други професионални дейности, неклассифицирани другаде

Този клас включва разнообразни услуги, предоставяни на клиенти. За извършването на тези дейности се изисква висока степен на образование и специални знания и умения, но не включва често осъществявани рутинни бизнес функции.

Включва:

- бизнес посредничество в областта на организиране на покупка или продажба на малки и средни предприятия, вкл. кабинети на лица, упражняващи свободни професии, но не включва операциите с недвижими имоти
- посредничество при покупка и продажба на патенти
- дейности по оценяване, различни от тези за недвижими имоти и за целите на застраховането (за антики, скъпоценности и други)
- проверка на фактури, сметки и други документи и информация за товарните тарифи
- дейности по изготвяне на прогнози за времето
- консултации по безопасност и охрана
- консултации оказвани от агрономи и аграрикономисти
- консултации оказвани от еколози
- други дейности по технически консултации
- дейности на консултанти, различни от архитектурните и инженерните, и консултантска дейност по стопанско и друго управление
- дейности по изчисляване на строителните разходи

Включва още:

- дейност на агенти и импресариа от името и за сметка на индивидуални изпълнители, търсещи ангажименти в киното, театрални или други сценични продукции, или в спортни атракции
- управление на авторските права и приходи от тях (без авторските права върху филми)
- намиране на издатели, режисьори, продуценти и т.н. за книги, постановки, произведения на изкуството, фотографията и други
- управление на права върху обекти на индустриална собственост (патенти, лицензи, запазени марки, франчайзи и други)

Не включва:

- търговия на едро на употребявани автомобили на търг - 45.1
- дейности по продажби на дребно чрез търг по Интернет - 47.91
- дейности по продажби на дребно чрез търг с явно наддаване (аукционни къщи) - 47.79
- посредническа дейност по операции с недвижими имоти - 68.31
- счетоводни дейности - 69.20
- консултантска дейност по стопанско управление - 70.22
- консултации по архитектурни и инженерни дейности - 71.1
- проектиране на машини - 71.12
- промишлен дизайн - 74.10
- ветеринарно-санитарен контрол, свързан с хранителните продукти - 71.20

- дисплеи за рекламиране и друг рекламен дизайн - 73.11
- създаване на рекламни дисплеи и предоставяне на други места за реклама - 73.11
- организиране на конгреси и търговски изложения - 82.30
- дейности на самостоятелно работещи организатори на аукциони - 82.99
- администриране на "програми за лоялност" - 82.99
- консултиране по въпроси на потребителско кредитиране и задлъжняване - 88.99

75 Ветеринарномедицинска дейност

Този раздел включва осигуряване на дейности по опазване здравето и контрол по здравеопазване на селскостопанските животни или домашните любимци. Тези дейности се извършват от правоспособни ветеринарни лекари във ветеринарни клиники, както и посещения във ферми или домове или в собствени консултативни кабинети и операционни зали.

75.0 Ветеринарномедицинска дейност

75.00 Ветеринарномедицинска дейност

Включва:

- дейности по опазване здравето на селскостопанските животни
- дейности по опазване здравето на домашните любимци

Включва още:

- дейности на ветеринарни асистенти и друг помощен ветеринарен персонал
- клинична патология и други диагностични дейности, отнасящи се до животните
- превоз на животни във връзка с ветеринарна помощ

Не включва:

- подслоняване и изхранване на селскостопански животни във ферми без здравни грижи - 01.62
- стрижене на овце - 01.62
- тестване и изследване на състоянието на стадата - 01.62
- изкуствено осеменяване - 01.62
- подслоняване на домашни любимци без здравни грижи - 96.09

N АДМИНИСТРАТИВНИ И СПОМАГАТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ

Този сектор включва разнообразни дейности, които подпомагат или поддържат функционирането на стопанската дейност, т.е. дейности, обичайни или общи за различни стопански единици. За разлика от включените в сектор М дейности, основната им цел не е предаване или прехвърляне на специализирани знания, а спомагателно обслужване.

77 Даване под наем и оперативен лизинг

Този раздел включва:

отдаване под наем и оперативен (експлоатационен) лизинг на материални и нематериални нефинансови активи срещу дължимо заплащане на наем от страна на ползвателите. Съставни части на раздела са: 1) даване под наем на автомобили, 2) даване под наем на оборудване за спорт и развлечение, на лични и домакински вещи, 3) лизинг на други машини и оборудване, главно със стопанско предназначение, вкл. други транспортни средства освен автомобилите и 4) лизинг на интелектуална собственост и сходни продукти (дейности, свързани с прехвърляне на права за използване на обекти на индустриалната собственост като патенти, търговски марки и други подобни). Разделът включва само отдаването чрез оперативен лизинг.

Този раздел не включва:

- *финансов лизинг - 64.91*
- *даване под наем на недвижими имоти - сектор L*
- *даване под наем на машини и превозни средства с водач - в подходящите класове, съответстващи на дейностите, извършвани с това оборудване, например строителство (сектор F), транспорт (сектор H)*

77.1 Даване под наем и оперативен лизинг на автомобили

77.11 Даване под наем и оперативен лизинг на леки и лекотоварни автомобили, без водач

Включва:

- даване под наем и оперативен лизинг на следните видове автомобили:
 - леки и лекотоварни автомобили (с тегло до 3.5 т.), без водач

Не включва:

- *даване под наем и оперативен лизинг на леки или лекотоварни автомобили, с водач - 49.32, 49.39*

77.12 Даване под наем и оперативен лизинг на тежкотоварни автомобили, без водач

Включва:

- даване под наем и оперативен лизинг на следните видове автомобили:
 - камиони, ремаркета и тежкотоварни автомобили (с тегло над 3.5 т.)
 - къмпинг-автомобили
 - автобуси и подобни автомобили за превоз на пътници

Не включва:

- *даване под наем и оперативен лизинг на камиони или тежкотоварни автомобили, с водач - 49.41*

77.2 Даване под наем и оперативен лизинг на лични и домакински вещи

Тази група включва даване под наем на лични и домакински вещи и стоки, вкл. видеокасети и оборудване, предназначено за спорт или развлечение. Обикновено дейностите включват краткосрочно даване под наем, но понякога вещите могат да бъдат отдавани на лизинг за по-дълъг период от време.

77.21 Даване под наем и оперативен лизинг на оборудване и екипировка за спорт и развлечения

Включва:

- плавателни средства за спорт и развлечение - например развлекателни кораби, моторни лодки, гребни лодки, кану, платноходи
- велосипеди
- плажни шезлонги, столове и чадъри
- ски
- друго спортно оборудване и екипировка

Не включва:

- даване под наем на развлекателни кораби и платноходи, с екипаж - 50.10, 50.30
- даване под наем на видеокасети и дискове - 77.22
- даване под наем на други лични и домакински вещи, неклассифицирани другаде - 77.29
- даване под наем на оборудване, когато е част от дейността на обекти за отдих и развлечения - 93.29

77.22 Даване под наем на видеокасети и дискове

Включва:

- даване под наем на видеозаписи на лента или диск (видеокасети, дискове CD, DVD и т.н.)

77.29 Даване под наем и оперативен лизинг на други лични и домакински вещи

Включва:

- даване под наем на други домакински и лични вещи (без предназначенията за спорт и развлечения), отдавани на домакинства или предприятия:
 - текстилни изделия, облекло и обувки
 - мебели, артикули от фаянс, керамика и стъкло, прибори за кухня и маса, битови електроуреди
 - бижутерия, музикални инструменти, театрални аксесоари и костюми
 - книги и периодични издания
 - машини и инструменти за използване в дома - например за ремонтни или хоби дейности
 - битова аудио- и видеотехника
 - цветя и растения

Не включва:

- даване под наем на автомобили (леки автомобили, камиони, ремаркета, къмпинг-автомобили), без водач - 77.1
- даване под наем на оборудване и екипировка за спорт или развлечение - 77.21
- даване под наем на видеокасети и дискове - 77.22
- даване под наем на офис мебели - 77.33
- даване под наем на мотоциклети и моторни каравани, без водач - 77.39
- предоставяне на спално бельо, работно облекло и подобни артикули от обществени перални - 96.01

77.3 Даване под наем и оперативен лизинг на други машини и оборудване със стопанско предназначение

77.31 Даване под наем и оперативен лизинг на машини и оборудване за селското и горско стопанство, без оператор

Включва:

- даване под наем и оперативен лизинг на машини и оборудване за селското и горско стопанство, без оператор:
 - даване под наем на машините, произведени от клас 28.30 (например селскостопански трактори и други)

Не включва:

- даване под наем на машини и оборудване за селското и горско стопанство, с оператор - 01.61, 02.40

77.32 Даване под наем и оперативен лизинг на машини и оборудване за строителството, без оператор

Включва:

- даване под наем и оперативен лизинг на машини и оборудване за строителство на сгради и строителни съоръжения, без оператор
- даване под наем на скелета и работни платформи, без монтаж и демонтаж
- даване под наем на автокранове

Не включва:

- даване под наем на строителни машини и оборудване, с оператор - 43

77.33 Даване под наем и оперативен лизинг на офис мебели и техника (вкл. компютри), без оператор

Включва:

- даване под наем и оперативен лизинг на офис техника, без оператор и офис мебели:
 - компютри и периферни устройства за тях
 - копирни, пишещи и текстообработващи машини
 - счетоводни машини и оборудване: електронни калкулатори, касови апарати и други
 - офис мебели

77.34 Даване под наем и оперативен лизинг на плавателни съдове, без екипаж

Включва:

- даване под наем и оперативен лизинг на средства за воден транспорт, без екипаж:
 - търговски кораби - за превоз на пътници, багажи, товари и поща

Не включва:

- даване под наем на средства за воден транспорт, с екипаж - 50
- даване под наем на кораби за спорт и развлечения - 77.21

77.35 Даване под наем и оперативен лизинг на въздухоплавателни средства, без екипаж

Включва:

- даване под наем и оперативен лизинг на средства за въздушен транспорт, без екипаж:
 - самолети
 - балони с топъл въздух

Не включва:

- даване под наем на средства за въздушен транспорт, с екипаж - 51

77.39 Даване под наем и оперативен лизинг на други машини и оборудване със стопанско предназначение, неклассифицирани другаде

Включва:

- даване под наем и оперативен лизинг, без оператор, на други машини и техника, обикновено използвани за стопанска дейност (капиталови стоки):
 - двигатели и турбини
 - обработващи машини
 - машини и оборудване за добива
 - професионална радио-, телевизионна и далекосъобщителна техника
 - техника за филмопроизводство
 - уреди и апарати за измерване и управление
 - други машини и оборудване за научни, търговски и промишлени цели
- даване под наем и оперативен лизинг на средства за сухопътен транспорт (различни от автомобили), без водач:
 - мотоциклети, моторни (самоходни) каравани, каравани тип ремарке и други
 - релсови превозни средства

Включва още:

- даване под наем на контейнери за жилищно настаняване или за офиси
- даване под наем на животни (например стада, състезателни коне)
- даване под наем на карго контейнери
- даване под наем на палети

Не включва:

- даване под наем на велосипеди - 77.21
- даване под наем на машини и оборудване за селското и горско стопанство, без оператор - 77.31
- даване под наем на машини и оборудване за строителството, без оператор - 77.32
- даване под наем на компютри и друга офис техника, без оператор - 77.33

77.4 Оперативен лизинг на интелектуална собственост и сходни продукти, без обектите на авторско право

77.40 Оперативен лизинг на интелектуална собственост и сходни продукти, без обектите на авторско право

Този клас включва дейности, които дават възможност на други да използват обекти на интелектуална собственост (в частта за индустриалната собственост и сродни продукти) срещу задължението ползвателите да заплащат на притежателя на продукта (т.е. на държателя на актива) лицензионно или друг вид възнаграждение. Отстъпване/прехвърляне на правото на ползване на такива продукти може да бъде в различни форми - например разрешение за възпроизвеждане, разрешение за използване в последващи процеси или продукти, работа на предприятие в рамките на франчайз и т.н. Настоящите притежатели на правата върху обектите не е задължително да са техни създатели.

Включва:

- оперативен лизинг на продукти, свързани с интелектуална собственост (без такива, които са под закрилата на авторското право, например книги и софтуер)
- събиране на лицензионни възнаграждения или други плащания, за използване или правото на използване на:
 - патентовани/регистрирани обекти (изобретения, полезни модели, промишлени дизайни, производствен опит и т.н.)
 - търговски марки, марки за услуги, търговски имена
 - информация, свързана с проучване и оценяване на подземни богатства
 - договори за франчайз (предоставяне срещу възнаграждение на съвкупност от права на интелектуална собственост, за да се използват за продажба на стоки и/или за предоставяне на услуги)

Не включва:

- придобиване на права за обекти на авторското право и издателска дейност - раздели 58, 59
- създаване, възпроизвеждане и разпространение на обекти на авторското право (филми, книги, програмни продукти, музика) - раздели 58, 59
- даване под наем на недвижими имоти - 68.20
- даване под наем и оперативен лизинг на материални активи - 77.1, 77.2, 77.3

78 Дейности по наемане и предоставяне на работна сила

Този раздел включва дейности по наемане на работа чрез оказване на посреднически услуги на търсещите работа и на работодателите, предлагащи свободни работни места, като посредническата агенция не става работодател на наетите лица. Разделът включва също дейности на агенции по наемане и предоставяне на работна сила на предприятия - възложители на услугата, като формален работодател на работниците или служителите се явяват агенциите. Предоставянето на работна сила може да бъде за временна заетост с оглед допълване на човешките ресурси на предприятието в определен период, както и друго предоставяне на работна сила, обикновено дългосрочно и за определени функции.

78.1 Посредническа дейност на агенции по наемане на работа

78.10 Посредническа дейност на агенции по наемане на работа

Този клас включва дейности по наемане на работа чрез оказване на посреднически услуги на търсещите работа и на работодателите, предлагащи свободни работни места, като посредническата агенция не става работодател на наетите лица.

Включва:

- посредническа дейност по предоставяне на услуги на кандидатите за работа и потенциалните работодатели с цел наемане на работа - обявяване на свободни работни места, набиране и подбор на кандидатите, насочване и наемане на работа, вкл. подбор и наемане на ръководен и висококвалифициран персонал
- дейност на кастинг агенции за подбор и ангажиране на изпълнители - например за роли в театъра
- дейност на агенции по наемане на работа онлайн

Не включва:

- дейност на импресариа, агенти или подобни агенции от името и за сметка на индивидуални изпълнители и артисти - 74.90

78.2 Предоставяне на работна сила за временна заетост

78.20 Предоставяне на работна сила за временна заетост

Включва:

- дейности по предоставяне на работна сила на предприятия - възложители на услугата, обикновено за временно заместване или допълване на човешките ресурси на клиента, като работодател на наетите лица е агенцията посредник. Единиците, класифицирани тук, изпълняват административни функции в качеството си на работодатели на наетите лица (изготвяне и прекратяване на договори, изплащане на възнаграждения, данъци и осигуровки и т.н.), но не извършват пряко управление и надзор на наетите лица на местата, където те реално работят.

78.3 Други дейности по предоставяне на работна сила

78.30 Други дейности по предоставяне на работна сила

Включва:

- дейности по предоставяне на човешки ресурси на предприятия - възложители на услугата, обикновено на дългосрочна основа или за постоянна заетост, като класифицираните тук единици изпълняват широк набор от административни функции, свързани с управление на предоставените човешки ресурси. Тези единици са работодатели на наетите лица и извършват формалните процедури и воденето на документацията, свързани с назначаване на работа, платежни ведомости, данъци и подобни, но не осъществяват пряко управление на наетите лица на местата, където те реално работят.

Не включва:

- *предоставяне на работна сила за временно заместване или допълване на човешките ресурси на клиента - 78.20*
- *предоставяне на човешки ресурси, вкл. управленски персонал, за осигуряване на цялостното функциониране на предприятието на клиента - например хотел, ресторант, мина или болница - в класа за икономическа дейност на разглежданото предприятие*

79 Туристическа агентска и операторска дейност; други дейности, свързани с пътувания и резервации

Този раздел включва дейността на туристически агенции, състояща се главно в продажби на организирани пътувания, пътнически превоз и нощувки, предлагани на физически лица, на предприятия или организации. Включва се и дейността, свързана със съставяне на предварителна програма и реализиране на организирани пътувания с обща цена, продавани чрез агенции или пряко от туроператорите. В раздела са включени също предоставянето на други резервационни услуги по повод на пътувания, дейността на туристически екскурзоводи и други дейности, насърчаващи или подпомагащи туризма.

79.1 Туристическа агентска и операторска дейност

79.11 Туристическа агентска дейност

Включва:

- дейности на агенции, състоящи се главно в продажби на организирани пътувания, пътнически превоз и настаняване (нощувки), предлагани на едро или на дребно на физически лица, предприятия или организации. Дейността може да включва и предлагане на допълнителни туристически услуги, свързани с пътуванията.

79.12 Туроператорска дейност

Включва:

- предварително изготвяне и поддръждане на програма и организиране на пътувания с обща цена, продавани чрез агенции или пряко от туроператорите. Туристическият пакет може да включва няколко или всички от следните услуги:
 - транспорт
 - настаняване (нощувка)
 - хранене
 - посещения на музеи, исторически места и паметници на културата, театрални и музикални прояви или спортни събития

79.9 Други дейности, свързани с пътувания и резервации

79.90 Други дейности, свързани с пътувания и резервации

Включва:

- предоставянето на други резервационни услуги, свързани с пътувания:
 - резервации за транспорт, хотели и други места за настаняване, ресторанти, автомобили под наем, за културни и спортни прояви и други
- услуги по размяна на “периоди от време” в съсобствени обекти (предназначени за собственици на ваканционни имоти със съвместно ползване, поделено във времето, т.е. при условията на “time-share”)
- продажба на билети за театрални и други представления и концерти, спортни прояви и всякакви други развлечения
- услуги подпомагащи туристите:
 - предоставяне на туристическа информация
 - дейности на туристически екскурзоводи
- дейности по промоция на туризма (свързани с насърчаване, популяризиране, рекламиране и подобни)

Не включва:

- туристическа агентска и операторска дейност - 79.11, 79.12
- организиране на прояви като делови срещи, конгреси, конференции - 82.30

80 Дейности по охрана и разследване

Този раздел включва дейности, свързани с осигуряване на сигурност и безопасност като: услуги по разследване и издирване, лична охрана и физическа охрана на обекти, събиране и доставка на пари и други ценни пратки с помощта на охранителен персонал и технически средства, с цел осигуряване на защита по време на транспортиране. Разделът включва и експлоатация на електронни охранителни известителни системи, като дейността се състои главно в дистанционно наблюдение (видеонаблюдение) и проверка на сигналите. Често обаче дейността включва и услуги по продажба, изграждане и поддръжане на такива системи. Ако последните дейности се изпълняват самостоятелно, те се изключват от този раздел и се класифицират съответно в търговия на дребно, строителство и т.н.

80.1 Частна охранителна дейност, без използване на технически системи за сигурност

80.10 Частна охранителна дейност, без използване на технически системи за сигурност

Включва:

- услуги на специално оборудвани автомобили за транспорт на ценни пратки и товари
- лична охрана на физически лица (услуги на бодигардове)
- охрана на обекти и имущество (услуги на охранители, пазачи, патрули)
- услуги по дактилоскопия
- услуги по полиграфско изследване (чрез т.нар. детектори на лъжата)

Не включва:

- дейности на полицията и други служби по осигуряване на обществен ред и сигурност, финансирани от държавата - 84.24

80.2 Дейности в областта на технически системи за сигурност

80.20 Дейности в областта на технически системи за сигурност

Включва:

- наблюдение и контрол (вкл. дистанционно) с електронни системи за сигурност като сигнално-охранителни известителни системи срещу пожар и неправомерен достъп, вкл. изграждане и поддържане на тези системи за сигурност
- инсталиране, ремонт, реконструкция и настройване на механични или електронни заключващи устройства с блокировки, сейфове и трезорни каси във връзка с тяхното последващо наблюдение и контрол (вкл. дистанционно)

Единиците, които извършват тези дейности, могат също да продават (доставят) такива системи за сигурност, механични или електронни заключващи устройства и сейфове.

Не включва:

- изграждане на системи за сигурност, без тяхното последващо наблюдение и контрол - 43.21
- търговия на дребно в специализирани магазини със сигнално-охранителни системи, механични или електронни заключващи устройства, сейфове и трезорни каси (без последващо наблюдение, услуги по монтиране или поддържане) - 47.59
- дейност на консултанти по сигурността - 74.90
- дейности по обществен ред и сигурност, финансирани от държавата - 84.24
- изработване на ключове от оригинал (ключарски услуги) - 95.29

80.3 Дейности по разследване и издирване

80.30 Дейности по разследване и издирване

Включва:

- услуги по разследване, разкриване и издирване (събиране на информация за хора, събития или документи с цел използването им в съдебни процедури, за издирване на изчезнали хора, проверяване при наемане на работа, при уреждане на семейни въпроси и т.н.)
- дейности на частни детективи, независимо от типа на клиента - възложител и целта на разследването

81 Дейности по обслужване на сгради и озеленяване

Този раздел включва:

предоставяне на разнообразни спомагателни услуги - например пакет от спомагателни дейности, извършвани в местата, където е дейността на клиентите, вътрешно и външно почистване на всички видове сгради, почистване на промишлени машини и оборудване, на транспортни средства като влакове, автобуси и други, почистване вътрешността на транспортни цистерни, дейности по дезинфекция, дезинсекция и дератизация на сгради, кораби, влакове и т.н., измиване на бутилки, почистване на улици, вкл. от сняг и лед, създаване на озеленени площи и тяхното поддържане, вкл. изготвяне на проекта за озеленяване и/или изграждане на пешеходни пътеки, подпорни стени, тераси, огради, изкуствени езера и подобни структурни елементи.

81.1 Комплексно обслужване на сгради

81.10 Комплексно обслужване на сгради

Включва:

- предоставяне на пакет от услуги на местата, където възложителите извършват тяхната собствена дейност (производствени сгради, магазини, офис сгради, болници, спортни центрове, образователни заведения, военни сгради и т.н.). Тези услуги са в помощ на дейността на клиента, но не са свързани с основния характер на неговата дейност, като изпълнителите на спомагателното обслужване не участват в същинската дейност на клиента и не носят отговорност за нея. Пакетът от услуги обикновено е съставен по изискванията на клиента и може да включва обичайно вътрешно почистване, отстраняване на отпадъци, текущо поддържане на сградите и околните площи, портиерско обслужване, охрана, обработка на кореспонденция и други административни услуги, обслужване на местата за хранене, пране, отопление на сградите и други.

Не включва:

- предоставяне на една от спомагателните услуги (например само вътрешно почистване на сградата) - в класа, съответстващ на предоставяната услуга
- предоставяне на човешки ресурси - управленски и изпълнителски персонал - за осигуряване на цялостното функциониране на предприятието на клиента (например хотел, ресторант, мина или болница) - в класа за икономическа дейност на разглежданото предприятие
- предоставяне на място на услуги по управление и експлоатация на клиентски компютърни системи и/или средства за обработка на данни - 62.03
- управление на затвори срещу заплащане - 84.23

81.2 Дейности по почистване

Тази група включва дейности по обичайно вътрешно почистване на сгради от всякакъв тип, външно и друго специализирано почистване на сгради, почистване на производствени машини и съоръжения, вътрешно почистване на цистерни, монтирани на превозни средства, дейности по дезинфекция и унищожаване на паразити и гризачи в сгради и промишлени инсталации, измиване на бутилки, почистване на улици, отстраняване на сняг и лед.

Не включва:

- почистване на новопостроени сгради веднага след завършване на строителството - 43.39
- почистване с пара, пясъкоструйно почистване и подобни дейности за почистване на външни части на сгради - 43.99
- химическо чистене и пране на килими, мокети, завеси, пердета - 96.01
- борба с вредителите по растенията в селското стопанство - 01.61

81.21 Неспециализирано вътрешно почистване на сгради

Включва:

- общо/неспециализирано почистване, главно по вътрешно почистване, на всякакви видове сгради:
 - офис сгради: офиси, канцеларии, кантори
 - жилищни сгради: къщи, апартаменти, вили
 - производствени сгради: заводи, цехове и други
 - магазини и други сгради и помещения за търговия
 - обществени сгради и такива за обществено обслужване: административни сгради, училища, болници, спортни зали и други
 - други сгради или помещения със стопанско, професионално или жилищно предназначение
- Тези дейности могат да включват и почистването на прилежащите към сградите площи - например тротоари, както и измиване на прозорци.

Не включва:

- специализирани дейности по почистване - например на прозорци, на промишлени обекти като фурни, пещи, инсинератори, котли, вентилационни канали и дымоотводи - 81.22

81.22 Специализирано почистване на сгради и промишлени обекти

Включва:

- външно почистване на всякакви видове сгради - например офис сгради, жилищни, производствени, административни и други сгради и помещения със стопанско, професионално или жилищно предназначение, специализирани дейности като измиване на прозорците на сгради
- специализирани дейности по почистване на промишлени съоръжения като фурни, пещи, комини, инсинератори, котли, вентилационни канали и дымоотводи
- почистване на производствени машини
- специализирано почистване на сгради и промишлени обекти, неклассифицирано другаде

Не включва:

- почистване на новопостроени сгради веднага след завършване на строителството - 43.39
- почистване с пара, пясъкоструйно почистване и подобни дейности за почистване на външни части на сгради - 43.99

81.29 Други дейности по почистване

Включва:

- почистване и поддържане на плувни басейни
- почистване на влакове, автобуси, самолети и други превозни средства
- вътрешно почистване на цистерни и танкери за превоз по шосе или море
- дейности по дезинфекция, дезинсекция и дератизация
- почистване/измиване на бутилки
- чистене на улици, площи и подобно поддържане на чистотата на открити места, вкл. отстраняване на сняг и лед
- други дейности по почистване, неклассифицирани другаде

Не включва:

- борба с вредителите по растенията в селското стопанство - 01.61
- почистване на автомобили и дейност на автомивки - 45.20

81.3 Оформяне и поддържане на озеленени площи

81.30 Оформяне и поддържане на озеленени площи

Включва:

- засаждане, отглеждане и поддържане на паркове, градини и други озеленени и залесени площи:
 - около жилищни сгради
 - около обществени сгради и сгради за обществено обслужване (административни, училища, болници, църкви и други)
 - около производствени и търговски сгради
 - на общински терени (паркове, лесопаркове, гробищни паркове и други)
 - край пътища (магистрала, релсови и водни пътища, пристанища)
- озеленяване:
 - на сгради (градини на покриви, озеленяване на фасади, вътрешни градини и т.н.)
 - на спортни терени (футболни терени, игрища за голф и т.н.), терени за игри, тревни площи за слънчеви бани и други развлекателни паркове
 - край водни обекти и течащи води (изкуствени езера, язовири, открити плувни басейни, канали, реки, пречиствателни съоръжения)
- защитно залесяване/озеленяване срещу шум, вятър, ерозия, заслепяване и т.н.

Не включва:

- отглеждане на растения и дървета със стопанска цел - 01, 02
- поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние - 01.61
- строителни дейности с цел създаване на паркове и озеленяване - сектор F
- парково и ландшафтно архитектурно проектиране - 71.11

82 Административни офис дейности и друго спомагателно обслужване на стопанската дейност

Този раздел включва предоставяне на набор от административни услуги, свързани с обичайната ежедневна канцеларска работа, както и спомагателно обслужване на стопанската дейност, свързано с рутинни и повтарящи се функции, и всички други спомагателни дейности, неklasифицирани другаде.

Дейностите се извършват за клиентите възложители (главно предприятия) срещу заплащане - при предоставяне на услугата или на договорна основа.

Единиците, класифицирани в този раздел, не предоставят персонал за извършване на цялостната дейност на предприятието.

82.1 Административни и спомагателни офис дейности

Тази група включва предоставяне на пакет от офис административни услуги като финансово планиране, фактуриране и водене на счетоводни книги, административно-технически дейности, свързани с човешките ресурси, обработка на поща, логистика и други, предоставяни на клиенти срещу заплащане.

Тази група включва също и спомагателни дейности, извършвани за възложителите срещу заплащане, отнасящи се до рутинни помощни функции, които стопанските предприятия и организации традиционно извършват сами за себе си.

Единиците, класифицирани в тази група, не предоставят работен персонал за извършване на цялостната дейност или пълния набор от функции на предприятието. Тези единици, които извършват само една, точно определена част от тези дейности, се класифицират според тази специфична дейност.

82.11 Комбинираните административни офис дейности

Включва:

- предоставяне на пакет от офис административни услуги срещу заплащане, които клиентът използва, за да извършва своята собствена дейност. Предоставяните услуги са насочени към подпомагане на административните процеси на стопанските единици по един интегриран начин. Комбинираните услуги са свързани с обичайните офис дейности като посрещане/рецепция, фактуриране и водене на счетоводни книги, административни дейности, свързани с човешките ресурси, обработка на поща и т.н.

Не включва:

- предоставяне на една от тези дейности - например само финансово-счетоводни услуги - в класа за тази дейност
- предоставяне на обслужващ персонал, без осъществяване на надзор и ръководство на неговата работа - 78

82.19 Размножаване, изготвяне на документи и други специализирани помощни офис дейности

Този клас включва размножаване, изготвяне на документи и други специализирани административно-технически дейности в помощ на офиса. Включените тук дейности по фотокопиране/отпечатване се отнасят само до печатане в малък тираж.

Включва:

- изготвяне/съставяне на документи
- изчитане, редактиране и коригиране на документи
- набирание и оформяне на текст - машинопис и текстообработка
- услуги на секретариат/канцеларии в помощ на управленския и професионалния състав
- стенографиране и дешифриране на записания текст, протоколиране и други секретарски дейности
- писане и редактиране на писма, справки и отчети
- отдаване под наем на пощенски кутии и други пощенски и куриерски услуги като предварително сортиране, адресиране, доставка, експедиция до пощенска служба и т.н.
- фотокопиране
- размножаване чрез копирна техника
- копиране на архитектурни и инженерни планове, чертежи, скици
- други услуги по размножаване на документи (без услуги по печатане като офсетов печат, вкл. бърз печат, цифров печат, услуги по предпечат)

Не включва:

- печатане на документи (офсетов печат, вкл. бърз печат и други видове печат) - 18.12
- предпечатна подготовка - 18.13
- организиране на рекламни кампании и разпространение на рекламни материали по пощата - 73.11
- специализирани стенографски услуги - например в съдебни заседания и изслушвания - 82.99
- стенографски услуги в обществени събития като конференции, конгреси - 82.99

82.2 Дейност на телефонни центрове за услуги

82.20 Дейност на телефонни центрове за услуги

Включва:

- дейности на телефонни центрове за входящи обаждания: приемане на обажданията на клиентите посредством персонал от оператори, чрез автоматично насочване на телефонните обаждания, интеграция на телефона към компютър, системи за интерактивен гласов отговор и подобни методи за приемане на поръчки, предоставяне на информация за даден продукт, обработване на въпроси за съдействие или рекламации от клиентите
- дейности на телефонни центрове за изходящи обаждания: използване на подобни методи за продажба на стоки и услуги на потенциални купувачи, реализиране на проучвания на пазара или изследване на общественото мнение чрез телефон и подобни дейности за сметка на възложителите

82.3 Организиране на конгреси и търговски изложения

82.30 Организиране на конгреси и търговски изложения

Включва:

- дейности по организиране, промоция и/или управление на събития като търговски изложения, салони и панаири, конгреси, конференции и делови срещи, като тези дейности могат да включват или да не включват мениджмънт и предоставяне на обслужващ персонал на местата, където тези събития се провеждат

82.9 Спомагателно обслужване на стопанската дейност, неklasифицирано другаде

Тази група включва дейности по събиране на парични вземания и на финансова информация, както и всички неklasифицирани другаде спомагателни дейности, предоставяни главно в помощ на предприятията.

82.91 Дейности по събиране на парични вземания и на финансова информация

Включва:

- събиране на парични вземания и просрочени задължения като дължими суми по фактури, бордера, чекове, договори и сметки (вкл. регулярни за ток, телефон и подобни) и превеждане на събраните суми на клиентите възложители
- събиране на финансова информация относно кредитната история на стопански единици, както и сведения за заетостта и кредитния статус на физически лица и предоставяне на събраната информация на възложителите като финансови институции, търговци на дребно и други, които трябва или имат нужда да оценят платежоспособността на тези предприятия или лица

82.92 Дейности по опаковане и пакетиране

Включва:

- дейности по опаковане и пакетиране, извършвани срещу заплащане (по договор или еднократно), независимо дали включват, или не автоматизирани процеси:
 - бутилиране на всякакви течности, вкл. напитки и храни
 - пакетиране на твърди продукти (опаковане в блистерни форми, с фолио и други)
 - поставяне в защитна опаковка на фармацевтични препарати
 - етикетирание, облепване с марки на производител или търговски марки, отпечатване на изображения и знаци
 - опаковане на колети и подаръци

Не включва:

- производство и бутилиране на безалкохолни напитки и минерални води - 11.07
- дейности по опаковане и пакетиране, съпътстващи превоза на стоките - 52.29

82.99 Друго спомагателно обслужване на стопанската дейност, неклассифицирано другаде

Включва:

- стенографско регистриране (дословно текстово записване) по време на провеждащи се обществени събития или стенографско записване/протоколиране на заседания на съдилищата, както и последващо дешифриране на стенограмите:
 - стенографски услуги за работата на съда
 - стенографски услуги за обществени събития (конгреси, конференции и други)
- жестомимичен превод в реално време (симултанно) на преки телевизионни излъчвания на конференции и делови срещи
- услуги по кодиране чрез штрихкод за адресите
- услуги по отпечатване на штрихкодове
- услуги по организиране на кампании за събиране на средства/фондове, предоставяни срещу заплащане
- услуги по възвръщане/възстановяване на владение (например върху стоки, поставени като гаранция на финансов заем)
- обслужване/събиране на монетите от паркингови времеметри (паркметри)
- дейности на самостоятелно работещи организатори на търгове и аукциони
- администриране на "програми за лоялност" и емисия на премиални купони или марки за търговия
- други спомагателни дейности, главно в помощ на предприятията, неклассифицирани другаде

Не включва:

- *предоставяне на стенографски услуги като офис дейност, свързана с документи - 82.19*
- *субтитриране на филми и други аудиовизуални продукти - 59.12*

О ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ

Този сектор включва дейности, обикновено изпълнявани от публичната администрация. Това включва изпълнение и правно тълкуване на закони и техните наредби, както и администриране на програми, основани на тези закони; законодателна дейност; външен одит на бюджета, публични средства и дейности; данъчна система; национална отбрана; обществен ред и сигурност; имиграционни услуги, външни работи и администриране на правителствени/държавни програми. Определящ фактор за класифициране в този сектор е характерът на дейностите, описани в предходния параграф, а не правният или институционален статус на единиците. Това означава, че в този сектор не се включват дейности, класифицирани някъде другаде в класификацията, дори ако те се осъществяват от държавно финансирани единици. Например управлението на образователната система (наредби, учебни планове, контрол) влиза в този сектор, но обучението само по себе си е в сектор Р "Образование". Военните и затворническите болници са в сектор Q "Хуманно здравеопазване и социална работа". Подобно на това някои дейности от сектор "Държавно управление" могат да се осъществяват от неправителствени организации. Този сектор включва още държавно обществено осигуряване.

84 Държавно управление

84.1 Държавно управление с общ, икономически и социален характер

Тази група включва общо функционално управление на държавата (например изпълнителна, законодателна и финансова власт на всички нива на управление) и контрол в областта на социалната и стопанската дейност.

84.11 Общо функционално управление на държавата на централно и местно равнище

Включва:

- изпълнителна и законодателна власт на централно, регионално или местно равнище управление и контрол във финансовата и данъчната област:
 - управление на данъчната система
 - събиране на мита и данъци и разследване на данъчни нарушения
 - управление на митниците
- изпълнение на бюджета и управление на обществените средства и държавния дълг:
 - набиране на парични средства и контрол на тяхното изразходване
- общо функционално управление на изследователската и развойна политика и нейното финансиране
- макроикономическо и социално планиране, статистически и социологически услуги на различни нива на управление

Не включва:

- експлоатация на сгради, които са държавна собственост или наети - 68.2, 68.3
- управление на изследователската и развойната политика и нейното финансиране в областта на социалните дейности - 84.12
- управление на изследователската и развойната политика и нейното финансиране за подобряване на икономическия растеж - 84.13
- управление на изследователската и развойната политика и нейното финансиране в областта на отбраната - 84.22
- дейност на държавни архиви - 91.01

84.12 Държавно управление в областта на здравеопазването, образованието и други социални дейности

Включва:

- държавно управление на програми, водещи до увеличаване на личното благополучие в областта на:
 - здравеопазването
 - образованието
 - културата
 - отдиха
 - спорта и развлеченията
 - околната среда
 - жилищните условия
 - социалните услуги
- държавно управление на изследователската и развойната политика и нейното финансиране в областта на социалните дейности

Включва още:

- финансово подпомагане на дейности в областта на културата и развлеченията
- разпределение на държавни средства за подпомагане на художници, писатели, композитори, дизайнери и други творци
- управление на програми за доставяне на вода за питейно-битови нужди
- управление на дейностите по събиране и обезвреждане на отпадъци
- управление на програми за опазване на околната среда
- управление на програми в областта на жилищната и градоустройствената политика

Не включва:

- събиране и третиране на отпадъци, почистване и възстановяване - раздели 37, 38, 39
- държавно обществено осигуряване - 84.30
- образование - сектор Р
- хуманно здравеопазване - раздели 86
- музеи и други културни институции - раздел 91
- дейности на държавни библиотеки и архиви - 91.01
- спортни и други развлекателни дейности - раздел 93

84.13 Държавно управление в областта на стопанската дейност

Включва:

- държавно управление и регулиране, вкл. разпределяне на субсидии за различни икономически сектори:
 - селско стопанство
 - земеползване
 - енергетика и добивна промишленост
 - инфраструктура
 - транспорт
 - далекосъобщения
 - хотели и туризъм
 - търговия на едро и дребно
- държавно управление на изследователската и развойната политика и нейното финансиране за подобряване на икономическия растеж
- управление и регулиране в областта на труда (трудови ресурси, пазар на труда, индустриални отношения и т.н.)
- осъществяване на политика за регионално развитие - например за намаляване на безработицата

Не включва:

- научноизследователска и развойна дейност - раздел 72

84.2 Услуги на държавното управление за обществото като цяло

Тази група включва външни работи, отбрана, правосъдие и обществен ред и сигурност.

84.21 Външни работи

Включва:

- дейността на Министерството на външните работи и дипломатическите и консулските представителства и мисии в чужбина или в службите на международни организации
- управление и подпомагане на информационни и културни дейности и услуги, предназначени да бъдат разпространявани в чужбина
- помощ за други страни, предоставяна пряко или чрез посредничеството на международни организации
- оказване на военна помощ на чужди държави
- управление на външната търговия, както и финансови и технически въпроси с международен характер

Не включва:

- дейности, насочени към хуманитарна подкрепа на пострадали при бедствия, на бежанци, имигранти и други - 88.99

84.22 Отбрана

Включва:

- управление и контрол на дейностите в областта на националната отбрана:
 - въоръжени сили - сухопътни, военноморски, военновъздушни
 - инженерни, транспортни, съобщителни, разузнавателни, материални и други невъоръжени сили
 - запасни и спомагателни сили на националната отбрана
 - военна логистика (осигуряване на бойна и друга техника, сгради, имущество, провизии и други)
 - медицински грижи за личния състав по време на учения и подготовка на открито
- управление и подготовка в областта на гражданската защита
- разработване на планове за действие при извънредни обстоятелства и провеждане на обучение и тренировки, в които участват граждански институции и цивилно население
- държавно управление на изследователската и развойната политика и нейното финансиране в областта на отбраната

Не включва:

- научноизследователска и развойна дейност - раздел 72
- оказване на военна помощ на чужди държави - 84.21
- дейности на военни съдилища - 84.23
- снабдяване на населението с продоволствие в случай на мирновременни бедствия и аварии - 84.24
- образование във военни училища и академии - 85.4
- дейности на военни болници - 86.10

84.23 Правосъдие

Включва:

- управление или подпомагане на граждански, наказателни и военни съдилища и на съдебната система, вкл. процесуално представителство и юридически консултации от името на държавата или от името на други, осигурени от държавата, в брой или под формата на услуги
- определяне на присъди и тълкуване на закона
- дейности на арбитражен съд
- управление на затвори и предоставяне на поправително-възпитателни услуги, вкл. снемане на обвинения и възстановяване на права, независимо от това дали тези дейности се извършват от държавни, или от частни единици срещу заплащане, или на договорна основа

Не включва:

- правни консултации и представителство в граждански, наказателни и други дела - 69.10
- образователни дейности към затворите - раздел 85
- дейности на затворнически болници - 86.10

84.24 Обществен ред и сигурност

Включва:

- дейности на полицейски сили, финансирани от държавата, редовни и допълнителни, като пристанищна и гранична полиция, брегова охрана и други специални полицейски части, вкл. контрол върху безопасността на движението по пътищата, контрол върху режима на пребиваване на чужденци и поддържане на полицейски архиви
- снабдяване на населението с продоволствие при стихийни бедствия, аварии и катастрофи в мирно време

Не включва:

- дейности на полицейски лаборатории - 71.20
- управление на въоръжените сили - 84.22

84.25 Пожарна безопасност и защита при бедствия

Включва:

- гасене и предотвратяване на пожари и дейности по пожарна и аварийна безопасност:
 - управление и дейности на службите по пожарна и аварийна безопасност при предотвратяване и гасене на пожари, спасяване на хора и животни, помощ при стихийни бедствия, наводнения, пътни произшествия и други

Включва още:

- услуги на противопожарни кораби

Не включва:

- гасене и предотвратяване на горски пожари - 02.40
- гасене и предотвратяване на пожари в нефтени кладенци - 09.10
- гасене и предотвратяване на пожари на летища, когато тези дейности се извършват от неспециализирани единици - 52.23

84.3 Държавно обществено осигуряване

84.30 Държавно обществено осигуряване

Включва:

- дейности по държавно обществено осигуряване, свързани с финансиране и администриране на програми поради:
 - болест, трудова злополука и безработица
 - старост и смърт
 - майчинство, временна нетрудоспособност, вдовство и други

Не включва:

- допълнително пенсионно осигуряване - 65.30
- предоставяне на социални помощи и други социални услуги (без настаняване) - 88.10, 88.99

Р ОБРАЗОВАНИЕ

Този сектор включва:

държавно и частно образование на всички нива, във всякакви форми и за различни професии и специалности. Обучението може да се осъществява в устна или писмена форма и може да се предоставя на място в образователни институции, посредством радио, телевизия, чрез Интернет или дистанционно.

Включва образованието, предлагано от различни образователни институции в рамките на регламентираната училищна система на различни степени, както и образование за възрастни, програми за ограмотяване и подобни. Секторът включва също военни училища и академии, училища към затвори, болници и подобни, на съответните им образователни нива.

За всяко ниво на формалното училищно образование класификационните класове включват и образованието за деца със специални образователни потребности - такива с хронични заболявания, физически или умствени увреждания.

Класификационните категории в този сектор се основават на образователните степени на Международната стандартна класификация на образованието, версия 1997 г. (МСКО 1997/ISCED 1997). Дейностите на образователни институции, предоставящи учебни програми и курсове на *степен 0* на МСКО се класифицират в клас 85.10, на *степен 1* на МСКО - в клас 85.20, на *степен 2 и 3* на МСКО - в група 85.3, на *степен 4* на МСКО - в клас 85.41, и на *степен 5 и 6* - в клас 85.42.

Секторът включва също и неформалното, извън училищната система, обучение в курсове по чужди езици, курсове за професионално обучение по част от професия, по различни видове спорт или в областта на културата, както и дейности, които по своя характер не са образователни, но подпомагат образованието.

85 Образование

85.1 Предучилищно образование

85.10 Предучилищно образование

Включва:

- предучилищно образование (образование, предхождащо началното) Предучилищното образование се дефинира като начало на организираното обучение, предназначено преди всичко да подготви малките деца за училищната обстановка, т.е. да осъществи прехода от домашната среда към училището.

Не включва:

- *дневни грижи за малки деца, предоставяни от ясли и подобни заведения - 88.91*

85.2 Начално образование (първи етап на основното образование)

85.20 Начално образование (първи етап на основното образование)

Включва:

- начално образование или първи етап на основното образование - програмите са ориентирани към придобиване на първоначални знания и умения по български език (четене и писане) и по математика заедно с елементарно разбиране на други предмети като история, география, естествени и обществени науки, изкуство и музика. Това образование е насочено главно към деца. Обаче програмите за ограмотяване на възрастни, организирани във или извън училищната система, които по своето съдържание са аналогични на тези в началното образование, също се включват тук, въпреки че са насочени към лица, чиято възраст надхвърля обичайната възраст за постъпване в начално училище.

Не включва:

- обучение за възрастни, както е дефинирано в група 85.5
- дневни грижи за малки деца, предоставяни от ясли и подобни заведения - 88.91

85.3 Прогимназиално (втори етап на основното образование) и средно образование

85.31 Прогимназиално и средно общо образование

Класът включва образованието, което поставя фундамента за обучение и развитие на личността през целия живот, и разширява възможностите за образование по-нататък, на същата или по-висока степен. Образователните институции в този клас предлагат програми, които се характеризират с предметна ориентация и със специализация на преподавателите по учебни предмети, но са предимно общообразователни. Целта на тези програми е да подготвят учениците за последващо професионално обучение или за директно постъпване във висшето образование без никакви допълнителни изисквания.

Включва:

- прогимназиален етап на основното образование - общообразователни програми
- средно образование по непрофилирани и профилирани общообразователни програми в училища с прием след седми или осми клас, даващо право на достъп до висшето образование. Средното общо образование осигурява усвояването на общообразователния минимум и при възможност профилирана подготовка съгласно държавните образователни изисквания.

85.32 Прогимназиално и средно професионално образование и обучение

Класът включва предоставяне на образование с подчертана специализация в дадена област и имащо за цел учащите да придобият както теоретическа подготовка, така и практически професионални умения, главно свързани с очаквана трудова реализация. Образователните програми могат да варират в съдържанието - от професионална подготовка в широка област до много специфични професии.

Включва:

- прогимназиален етап на основното образование по програми с прием след шести или седми клас, водещи до придобиване на първа степен на професионална квалификация
- професионално обучение по програми с прием след завършено основно образование, водещи до придобиване на първа степен на професионална квалификация
- средно професионално образование с прием след седми или осми клас. Средното професионално образование осигурява усвояването на общообразователния минимум и придобиване на втора или трета степен на професионална квалификация по професия съгласно държавните образователни изисквания

Включва още:

- обучение на възрастни в центрове за професионално обучение и други образователни институции по програми, водещи до придобиване на първа, втора или трета степен на професионална квалификация

Не включва:

- професионално обучение след завършено средно образование и висше образование - 85.4
- неформално обучение в областта на изкуствата - за развлечение, като хоби или с цел личностно развитие - 85.52
- обучение на водачи в курсове за придобиване на правоспособност за управление на автомобили; обучение летателно или по корабоводене, за любители - 85.53
- професионално обучение и трудова реадaptация като компонент на социални услуги без настаняване - 88.10 и 88.99

85.4 Образование след завършено средно образование

Групата включва образование, за което минималното изискване или условие за достъп до него е придобито средно образование, т.е. включва образование, което е между средното и висшето образование, както и висше образование във всички степени - бакалавър, магистър и доктор.

85.41 Професионално обучение след средно образование, но не висше

Този клас включва предоставяне на професионално обучение след завършено средно образование по образователни програми, които с оглед на тяхното съдържание не могат да се считат за висше образование. Типичен пример са програми за професионално обучение по професии или занаяти, водещи до придобиване на професионална квалификация.

Включва:

- професионално обучение след завършено средно образование, водещо до придобиване на четвърта степен на професионална квалификация

Не включва:

- обучение за възрастни, както е дефинирано в група 85.5

85.42 Висше образование

Включва:

- висше образование в следните степени:
 - висше образование за придобиване на образователно-квалификационна степен “професионален бакалавър по...”
 - висше образование за придобиване на образователно-квалификационни степени “бакалавър” и “магистър” и образователна и научна степен “доктор”

85.5 Други образователни дейности

Тази група включва т.нар. неформално образование извън регламентираната училищна система с общ характер или с професионална насоченост, осъществявано чрез курсове, семинари, обучение на работното място и други форми, като мотивът на участниците може да бъде различен - за придобиване или разширяване на професионални знания и умения по част от професия, за развлечение, като хоби или с цел личностно развитие и усъвършенстване. Не се включват образователните дейности от предходните групи 85.1 - 85.4, т.е. изключват се училищното и университетското образование и обучение, които се осъществяват чрез националната образователна система на всички нива - предучилищно, начално, прогимназиално, средно и висше образование.

Включва се неформалното обучение в областта на спорта и културата, обучението на водачи на превозни средства, компютърно и чуждоезиково обучение и всяко друго обучение или специализирана подготовка, които не са сравними/равностойни на образованието в групи 85.1 - 85.4.

85.51 Неформално обучение в областта на спорта и активния отдих

Този клас включва групово или индивидуално обучение по различни видове спорт, предлагано от спортни школи, клубове или в други форми - например лагери с организирано спортно обучение, дневни или с осигурено настаняване. Този клас не включва дейността на спортни училища и академии, които са част от официалната образователна система. Обучението има организиран характер и може да се провежда на различни места - спортни обекти и съоръжения, собственост на обучаващата единица или на клиента, в образователни институции или по друг начин.

Включва:

- обучение по различни видове спорт (баскетбол, футбол, борба, лека атлетика, гимнастика, плуване, зимни спортове и други)
- дейност на спортни школи и клубове
- дейност на спортни треньори, инструктори и учители, работещи самостоятелно
- обучение по езда
- обучение по бойни изкуства
- обучение по игри с карти (например бридж)
- обучение по системата “Йога”

Не включва:

- неформално обучение в областта на културата - 85.52

85.52 Неформално обучение в областта на културата

Този клас включва обучение в областта на различните видове изкуства - изобразително, театрално, музикално и други. Единиците, предоставящи този вид обучение, могат да се наричат училища, студиа, класове, школи и т.н. Те предлагат системно обучение на участниците, главно за развлечение или като хоби, но това обучение не води до придобиване на диплом или свидетелство за професионална квалификация. Не се включва формалното училищно и академично образование и обучение в областта на изкуствата, вкл. по фотография.

Включва:

- музикално обучение, дейност на музикални школи и учители по пиано и други инструменти
- обучение в областта на танца и дейност на школи и учители по танци
- обучение в областта на театралното изкуство и дейност на театрални школи и студиа
- обучение в областта на други изпълнителски изкуства
- обучение в областта на изящните и приложните изкуства и дейност на художествени школи - например по живопис, скулптура, графика
- обучение в областта на любителската фотография

Не включва:

- обучение по чужди езици - 85.59

85.53 Обучение на водачи на превозни средства

Включва:

- обучение на водачи в курсове за придобиване на правоспособност и свидетелства за управление на автомобили

Включва още:

- летателно обучение на пилоти и обучение по корабоводене или ветроходство, предоставяно в курсове за любители непрофесионалисти. Обучението не води до придобиване на професионална квалификация и професионални свидетелства за управление на самолети и кораби.

Не включва:

- професионално обучение за придобиване на правоспособност за управление/работа със самоходни машини и съоръжения - например земеделска и горска техника, пътностроителни машини, товароподемни кранове и други - 85.32

85.59 Други образователни дейности, некласифицирани другаде

Включва:

- образователни дейности, които не водят до придобиване на образователна степен или степен на професионална квалификация и некласифицирани другаде (курсове, семинари, обучения по част от професия)
- допълнително обучение на студенти (подпомагащо или допълващо основната програма), индивидуално или в групи
- учебни центрове, предлагащи курсове за ученици с образователни проблеми
- курсове за преговоряне и подготовка за явяване на изпити
- обучение по чужди езици и разговорни умения
- компютърно обучение
- религиозно обучение

Включва още:

- обучение на спасители
- обучение за оцеляване в екстремни условия
- обучение по публично говорене/ораторско майсторство
- обучение, свързано с усвояване на техники за бързо четене и разбиране на писмен текст

Не включва:

- програми за ограмотяване на възрастни - 85.20
- прогимназиално и средно общо образование - 85.31
- прогимназиално и средно професионално образование и обучение - 85.32
- образование след завършено средно образование - 85.4

85.6 Спомагателни дейности в областта на образованието

85.60 Спомагателни дейности в областта на образованието

Класът включва дейности, които по своя характер не са образователни, а подпомагат или съпътстват образователната система или процеса на обучение.

Включва:

- консултиране и ориентиране в областта на образователни алтернативи и избор на училище, дейност на образователни консултанти
- професионално ориентиране и съветване по време на образованието, дейност на центрове за информация и професионално ориентиране
- дейности в образованието, свързани с изпити, разработване на тестове и оценяване
- организиране на програми за обмен на ученици и студенти

Не включва:

- научноизследователска и развойна дейност в областта на обществените и хуманитарни науки - 72.20

Q ХУМАННО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СОЦИАЛНА РАБОТА

Този сектор включва дейности в областта на хуманното здравеопазване и социалната работа. Най-напред са разположени дейностите, свързани изключително със здравеопазване, осъществявано от лекари и други специалисти в различни заведения за болнична и извънболнична медицинска помощ. Следват медико-социални и социални дейности с настаняване в специализирани заведения, при които присъства определен обем здравни грижи. Накрая са разположени дейности, свързани с предоставяне на социални услуги без каквото и да е участие на медицински специалисти и здравни грижи.

86 Хуманно здравеопазване

Разделът обхваща дейността на болници и подобни лечебни заведения, които осигуряват настаняване, диагностика и лечение на хоспитализирани пациенти с различни заболявания. Това са болници за активно (краткосрочно) или продължително лечение, многопрофилни или специализирани - например кардиологични, психиатрични, болници за лечение на наркомании и алкохолизъм, болници за рехабилитация и други. Разделът съдържа и медицинските дейности в извънболничната помощ - консултиране и лечение, извършвано от лекари по обща медицина, лекари специалисти и хирурзи. Включва се и практиката на лекари по дентална медицина с общ и специализиран характер, както и ортодонтски дейности. Освен дейностите на болници и на лекарите в извънболничната помощ тук са включени и услугите на самостоятелно практикуващи медицински и други специалисти с разрешена от закона практика в областта на здравеопазването.

86.1 Дейност на болници

86.10 Дейност на болници

Включва:

- болнични дейности по активно или продължително лечение както в многопрофилни болници (например общински и областни болници, болници на организации с нестопанска цел, университетски, военни или затворнически болници), така и в специализирани болници (например акушеро-гинекологични, психиатрични, онкологични, болници за инфекциозни болести и други). Медицинските дейности са насочени главно към хоспитализирани пациенти и се извършват под прякото наблюдение на лекари и включват:
 - услуги на лекари, медицински и немедицински специалисти и помощен персонал
 - услуги на лаборатории и медицинска техника, вкл. услуги по рентгенология и анестезиология
 - услуги на кабинети за спешна помощ и операционни блокове и зали
 - дейности по снабдяване с лекарства и медицински консумативи, хранене и други болнични услуги
 - услуги по семейно планиране с настаняване и медицинско лечение - например на стерилитет или прекъсване на бременност

Включва още:

- дейност на диспансери със стационар за диагностичен и лечебен престой на болни с определени заболявания

Не включва:

- лабораторни изпитвания и анализи на всички видове материали и продукти, без медицинските - 71.20
- ветеринарномедицинска дейност - 75.00
- медицинско обслужване на личния състав на армията на бойното поле - 84.22
- дентална лекарска практика с общ и специализиран характер; ортодонтски дейности - 86.23

- дейност на диспансери, които извършват единствено амбулаторни услуги - 86.22
- услуги на частни медицински консултанти за хоспитализирани пациенти - 86.2
- дейност на самостоятелни медико-диагностични лаборатории - 86.90
- транспортиране на пациенти с линейки или по друг начин - 86.90
- дейност на неболнични заведения със здравни (сестрински) грижи - 87.10

86.2 Извънболнична лекарска практика

Тази група включва извънболничната първична и специализирана медицинска помощ - консултиране, диагностика и лечение, предоставяни от лекари по обща медицина, лекари с призната специалност, вкл. хирурзи, както и лекари по дентална медицина.

Тези дейности могат да се извършват в амбулатории за индивидуална или групова практика, в медицински или дентални центрове, диагностично-консултативни центрове, амбулатории към предприятия, училища, домове за възрастни, както и в домовете на пациентите.

Тук се включват и услугите на частни медицински консултанти, предоставяни на хоспитализирани пациенти.

86.21 Дейност на общопрактикуващи лекари

Включва:

- консултации, диагностика и лечение на амбулаторни пациенти от лекари по обща медицина

Не включва:

- болнична медицинска помощ за хоспитализирани пациенти - 86.10
- самостоятелна дейност на медицински сестри, акушерки, рехабилитатори и други медицински специалисти - 86.90

86.22 Дейност на лекари специалисти

Включва:

- консултации, диагностика и лечение на амбулаторни пациенти от лекари с призната специалност, вкл. хирурзи

Включва още:

- услуги по семейно планиране без настаняване, с предоставяне на медицинско лечение - например на стерилитет или прекъсване на бременността
- дейност на диспансери по лечение и наблюдение на болни, без настаняване

Не включва:

- болнична медицинска помощ за хоспитализирани пациенти - 86.10
- дейност на диспансери с болнични условия за диагностичен и лечебен престой - 86.10
- самостоятелна дейност на медицински сестри, акушерки, рехабилитатори и други медицински специалисти - 86.90

86.23 Дейност на лекари по дентална медицина

Включва:

- дейности на лекари по дентална медицина с общ и специализиран профил - например лекари по обща дентална медицина, детска дентална медицина, ендодонтия, орална патология и т.н.
- ортодонтски дейности

Включва още:

- дентални хирургически дейности, дори когато се извършват в болници за хоспитализирани пациенти

Не включва:

- изработване от зъботехнически лаборатории на изкуствени зъби, зъбни протези и ортодонтички апарати - 32.50
- болнична медицинска помощ за хоспитализирани пациенти - 86.10
- дейност на дентални специалисти, които не са лекари - 86.90

86.9 Други дейности по хуманно здравеопазване

86.90 Други дейности по хуманно здравеопазване

Включва:

- дейности по хуманно здравеопазване, различни от тези на болниците и на лекарите в извънболничната помощ:
 - дейности на медицински сестри, акушерки, фелдшери, рехабилитатори и други специалисти или практикуващи в областта на оптометрията, логопедията, балнео- и хидротерапията, лечебния масаж, ерготерапията, хомеопатията, акупунктурата, лекуване чрез манипулации по гръбначния стълб и други неконвенционални методи за въздействие върху индивидуалното здраве. Тези дейности могат да бъдат извършвани в медицински центрове, кабинети към предприятия, училища или благотворителни организации, в заведения със здравни грижи (различни от болници), както и в частни здравни кабинети на практикуващите лица, в домовете на пациентите или другаде.

Включва още:

- дейност на дентални специалисти, които не са лекари, практикуващи в областта на денталната профилактика и помощ, които могат да работят и без постоянно присъствие на зъболекар, но с периодичен надзор от негова страна
- дейности на медицински лаборатории като:
 - рентгенови лаборатории и други центрове за образна диагностика
 - лаборатории за кръвен анализ и подобни медико-диагностични лаборатории
- дейности на кръвни банки, тъканни банки, банки за сперма, банки на органи за трансплантация и други
- дейност на спешния медицински транспорт по превоз на пациенти с линейки или с друг вид транспорт, вкл. въздушен

Не включва:

- изработване от зъботехнически лаборатории на изкуствени зъби, зъбни протези и ортодонтички апарати - 32.50
- превоз на пациенти, без наличие на животоспасяващо оборудване и съпровождащ медицински персонал - раздели 49, 50, 51
- немедицински лабораторни анализи - 71.20
- изследвания и анализи, свързани с хранителни продукти - 71.20
- дейност на болници - 86.10
- извънболнична лекарска практика - 86.2
- дейност на неболнични заведения със здравни (сестрински) грижи - 87.10

87 Медико-социални грижи с настаняване

Разделът обхваща предоставяне на стационарна грижа, комбинирана със здравни грижи, наблюдение или други специфични грижи за настанените лица. Стационарните заведения са важен компонент на дейността, като предоставяната грижа съчетава здравни и социални услуги. Обемът на здравните грижи може да варира - от постоянни до минимални или инцидентни, като в някои случаи здравните услуги може да надхвърлят нивото на сестринските грижи.

87.1 Дейност на заведения със здравни грижи

87.10 Дейност на заведения със здравни грижи

Включва:

- дейност на стационарни заведения, предоставящи професионални здравни (сестрински) грижи. Настанените лица могат да бъдат от различни възрастови групи и обикновено се нуждаят от ежедневно подпомагане поради значителни ограничения или невъзможност да водят самостоятелен живот - стари хора, лица с увреждания или хронични заболявания, нуждаещи се от рехабилитация след катастрофи или боледуване, както и поради други медико-социални проблеми. Класът включва дейността на:
 - домове за стари хора със здравни грижи
 - домове или хосписи, със здравни грижи
 - домове за медико-социални грижи
 - рехабилитационни заведения (оздравително-възстановителни домове)

Не включва:

- *предоставяне на услуги от специалисти по здравни грижи в домовете на пациенти - раздел 86*
- *дейност на домове или пансиони за възрастни хора, без осигурени или с минимални здравни грижи - 87.30*
- *социални грижи с настаняване, предоставяни от домове за сираци, пансиони и общежития за деца, центрове за временно настаняване на бездомни лица - 87.90*

87.2 Социални грижи с настаняване за лица с умствена изостаналост, психичноболни и зависими от наркотици

87.20 Социални грижи с настаняване за лица с умствена изостаналост, психичноболни и зависими от наркотици

Включва:

- предоставяне на стационарни грижи (без услугите на лечебни заведения, акредитирани като болници) за лица с умствени и психични увреждания или заболявания, както и за лица, зависими от наркотични вещества или алкохол. Заведенията предлагат настаняване, хранене, подпомагане, превантивно наблюдение с цел сигурност, както и известен обем здравни грижи. Включва също и стационарна грижа и лечение на пациенти с психични заболявания, наркомании и алкохолизъм. Класът включва дейността на:
 - заведения за лечение на алкохолизъм и наркомании
 - психиатрични рехабилитационни центрове или домове
 - домове или центрове за лица с емоционални разстройства
 - заведения за лица с ментални увреждания
 - центрове за краткосрочно настаняване, специализирани в областта на психичното здраве

Не включва:

- *дейност на психиатрични болници - 86.10*
- *социални грижи с настаняване за бездомни лица, предоставяни от центрове за временно настаняване - 87.90*

87.3 Социални грижи с настаняване за възрастни лица и хора с физически увреждания

87.30 Социални грижи с настаняване за възрастни лица и хора с физически увреждания

Включва:

- предоставяне на настаняване и персонални грижи за стари хора и лица с физически увреждания, които са с ограничени възможности да се грижат за себе си и/или не желаят да живеят самостоятелно. Грижата обикновено включва осигуряване на храна, наблюдение и подпомагане в дейности, свързани с ежедневните потребности на обитателите. В някои случаи тези заведения предоставят и професионални здравни грижи за настанените лица чрез разположени на място медицински кабинети. Класът включва дейността на:
 - заведения за подпомагано или асистирано живеене, предназначени главно за лица, които не се нуждаят от непрекъснати здравни грижи, средата е приспособена към специфичните потребности на хората с физически увреждания, като заведенията обикновено не разполагат със собствен здравен персонал
 - малки комплекси за продължително живеене на пенсионерски общности
 - домове за стари хора с минимални здравни грижи
 - пансиони, домове и приюти, без здравни грижи

Не включва:

- дейност на домове за възрастни хора със здравни (сестрински) грижи - 87.10
- социални грижи с настаняване, при които медицинските и образователните услуги не са съществен компонент - 87.90

87.9 Други социални грижи с настаняване

87.90 Други социални грижи с настаняване

Включва:

- дейности, свързани с настаняване и персонална грижа за лица (без стари хора и лица с увреждания), които не могат или не желаят да живеят самостоятелно. Предоставяне на денонощни социални грижи за деца и специални категории лица с ограничени възможности, като медицинските или образователните услуги нямат доминираща роля. Класът включва дейността на:
 - домове и приюти за деца сираци
 - домове, пансиони и общежития за деца
 - приюти или центрове за временно настаняване на бездомни лица
 - социални заведения с грижи за самотни майки и техните деца

Тези дейности могат да се извършват от държавни служби или частни организации.

Включва още:

- домове или центрове за временно настаняване на лица със социални или личностни проблеми
- домове или центрове за временно настаняване на нарушители
- поправителни домове за непълнолетни

Не включва:

- финансиране и управление на програми на държавното обществено осигуряване - 84.30
- дейност на неболнични заведения със здравни (сестрински) грижи - 87.10
- социални грижи с настаняване за възрастни лица и хора с физически увреждания - 87.30
- социална работа, свързана с осиновяване на деца - 88.99
- краткосрочно подслоняване на пострадали от бедствия, бежанци и имигранти - 88.99

88 Социална работа без настаняване

Този раздел включва предоставяне на разнообразни социални услуги директно на потребителите. Дейностите не включват услуги по настаняване в специализирани заведения освен краткосрочно подслоняване.

88.1 Социална работа без настаняване за възрастни лица и хора с увреждания

88.10 Социална работа без настаняване за възрастни лица и хора с увреждания

Включва:

- предоставяне на социални услуги, консултиране, социална защита, съдействие и други сходни услуги, насочени към възрастни хора и лица с увреждания. Услугите могат да се предоставят по домовете на подпомаганите лица или на други места от държавни служби или частни организации, национални и местни организации за самопомощ или от специалисти, предоставящи съвети и консултации:
 - домашни посещения и социален патронаж
 - дейност на дневни центрове за стари хора или за лица с увреждания (без централите за деца с увреждания)
 - професионална рехабилитация за хора с увреждания, ако в тези дейности образователният компонент не е съществен

Не включва:

- финансиране и управление на програми на държавното обществено осигуряване - 84.30
- дейности, подобни на описаните в този клас, но с настаняване - 87.30
- дейност на дневни центрове за деца с увреждания - 88.91

88.9 Друга социална работа без настаняване

88.91 Дневни грижи за малки деца

Включва:

- дейности на детски ясли и подобни заведения, подпомагащи отглеждането на малки деца, вкл. дейността на дневни центрове за деца с увреждания

88.99 Друга социална работа без настаняване, неklasифицирана другаде

Включва:

- предоставяне на социални услуги, консултиране, социална защита, ориентиране и други сходни услуги, предоставяни на лица и семейства в техните домове или на други места. Тези услуги могат да се предоставят от държавни служби или частни организации, национални или местни организации за самопомощ и от специалисти, предоставящи съвети и консултации:
 - социална защита, консултиране и ориентиране за деца и юноши
 - социална работа, свързана с осиновяване на деца или със защита на възрастни и деца от насилие
 - консултиране относно семейния бюджет, брачни и семейни консултации, консултиране по въпроси на потребителско кредитиране и задлъжняване
 - социална работа на ниво общности и колективи - например в големи градове или предградия
 - дейности, насочени към хуманитарна подкрепа на пострадали при бедствия, на бежанци, имигранти и други, вкл. осигуряване на преходен, обикновено краткосрочен, подслон за такива лица

- професионално обучение, рераптиране и реинтегриране на безработни лица, ако в тези дейности образователният компонент не е съществен
- установяване на права за достъп до социални помощи в пари или натура
- дневни центрове за работа с бездомни и други социално слаби групи
- благотворителни дейности като събиране на средства или други дейности, подпомагащи социалната работа

Не включва:

- финансиране и управление на програми на държавното обществено осигуряване - 84.30
- дейности, подобни на описаните в този клас, но с настаняване - 87.90

R КУЛТУРА, СПОРТ И РАЗВЛЕЧЕНИЯ

Този сектор включва широк кръг от дейности за удовлетворяване на разнообразни културни, спортни и развлекателни интереси на широката публика, вкл. представления на живо на музикални и сценични произведения, дейност на музеи, организиране на хазартни игри, дейности в областта на спорта и дейности, свързани с развлечения и отдих.

90 Артистична и творческа дейност

Този раздел включва:

експлоатация на зали за представления и предоставяне на услуги за удовлетворяване на културните и развлекателните интереси на клиентите. Това включва създаване, промоциране и участие в представления на сценични произведения на живо, събития или изложби, предназначени за широката публика, предоставяне на артистични, творчески и технически умения за създаване на творчески продукти и представления на сценични произведения на живо.

Този раздел не включва:

- дейност на музеи от всякакъв вид; дейности на ботанически и зоологически градини, природни паркове и резервати; опазване на културно-исторически паметници и места - раздел 91
- организиране на хазартни игри - раздел 92
- спортни и други дейности, свързани с развлечения и отдих - раздел 93

Някои единици, които предоставят културни и развлекателни средства и услуги се класифицират в други раздели като:

- производство, постпродукция и разпространение на филми - 59.11, 59.12, 59.13
- прожектиране на филми - 59.14
- създаване и излъчване на радио- и телевизионни програми - 60.1, 60.2

90.0 Артистична и творческа дейност

Тази група включва дейности в областта на литературата и изкуствата и спомагателните дейности, свързани с тях.

90.01 Изпълнителско изкуство

Включва:

- дейности по създаване и представяне на представления на живо като театрални, оперни, оперетни, балетни, циркови и други сценични произведения:
 - дейности на филхармонии, симфонични и камерни оркестри, хорове и фолклорни ансамбли, циркови или театрални трупи, групи и други
 - дейности на индивидуални артисти изпълнители като актьори, танцьори, музиканти, водещи и конферансиета

Не включва:

- дейности на агенти и импресарии от името и за сметка на индивидуални изпълнители - 74.90
- подбор и разпределение на ролите в киното, театъра и телевизията (кастинг услуги) - 78.10

90.02 Спомагателни дейности, свързани с изпълнителско изкуство

Включва:

- спомагателни дейности, свързани с изпълнителските изкуства по създаване и представяне на представления на живо като театрални, концертни, оперни, балетни или циркови спектакли и други сценични произведения:

- дейности на режисьори, продуценти, сценографи, дизайнери на костюми и осветление, технически специалисти (сценични и осветителни ефекти, перукери, гримьори, реквизитори, декоратори и други)

Включва още:

- дейности на продуценти или организатори на представления на сценични произведения на живо, притежаващи или не сценично, звуково, осветително и друго оборудване

Не включва:

- дейности на агенти и импресарии от името и за сметка на индивидуални изпълнители - 74.90
- подбор и разпределение на ролите в киното, театъра и телевизията (кастинг услуги) - 78.10

90.03 Творческа дейност в областта на литературата и изкуствата

Включва:

- дейности на индивидуални творци като скулптори, художници, художник-аниматори, гравьори, офортисти и други
- дейности на индивидуални автори за всички области, вкл. белетристика, техническа литература и други
- дейности на журналисти на свободна практика
- реставрация на произведения на изкуството като картини и други

Не включва:

- производство на статуи, различни от оригиналните произведения на изкуствата - 23.70
- реставрация на органи и други музикални исторически инструменти - 33.19
- производство и постпродукция на филми - 59.11, 59.12
- реставриране на мебели, без музейни експонати - 95.24

90.04 Експлоатация на зали за представления

Включва:

- експлоатация на концертни, театрални зали и други сгради и студиа

Не включва:

- експлоатация на кинозалони - 59.14
- дейности на билетни центрове - 79.90
- дейност на музеи от всякакъв вид - 91.02

91 Други дейности в областта на културата

Този раздел включва:

- дейности на библиотеки и архиви
- дейности на музеи от всякакъв вид
- дейности на ботанически и зоологически градини, природни паркове и резервати
- опазване на културно-исторически паметници и места

Този раздел включва още:

- опазване и излагане на предмети, места и природни дадености, имащи историческо, културно или образователно значение (например световното културно и природно наследство)

Този раздел не включва:

- спортни и други дейности, свързани с развлечения и отдих като дейности на плажове и паркове за отдих - раздел 93

91.0 Други дейности в областта на културата

91.01 Дейност на библиотеки и архиви

Включва:

- дейности свързани със събиране, библиографско обработване и предоставяне за ползване на печатни и аудио-визуални документи от библиотеки от всички видове, читални, зали за лекции и изложбени зали, обществени архиви, достъпни за широката публика или за определени групи читатели като студенти, учени, служители и други, както и дейности на държавни архиви:
 - организиране и съхранение на книжния фонд, специализиран или не
 - каталогизиране
 - организиране на библиотечния фонд, заемане и съхраняване на книги, карти, периодични издания, произведения на изкуството, филми, дискове и други
 - дейности на библиотечни информационно търсещи системи
- фото- и филмови архиви и техните услуги

Включва още:

- дейност на Националната филмотека

Не включва:

- дейности на самостоятелни единици, които съхраняват филми с цел те да бъдат използвани при постпродукцията на филми или телевизионни предавания - 59.12

91.02 Дейност на музеи

Включва:

- дейност на музеи от всякакъв вид:
 - музеи на изкуствата, музеи за бижута, мебели, костюми, керамика, сребърни вещи и други
 - музеи по естествена история и науки, природонаучни и технологични, исторически музеи, вкл. военни музеи
 - други специализирани музеи

Не включва:

- дейности на художествени галерии с търговска цел - 47.78
- реставрация на произведения на изкуството и експонати от музейни колекции - 90.03
- дейности на библиотеки и архиви - 91.01

91.03 Опазване и стопанисване на културно-исторически паметници и места

Включва:

- опазване, стопанисване и популяризиране на културно-исторически паметници и места

Не включва:

- възстановяване и реставриране на исторически места и сгради - сектор F

91.04 Дейност на ботанически и зоологически градини, природни паркове и резервати

Включва:

- дейности по поддържане и експлоатация на ботанически и зоологически градини
- дейности по поддържане и експлоатация на природни резервати, национални паркове, защитени местности, вкл. опазване на биоразнообразието

Не включва:

- *оформяне и поддържане на озеленени площи - 81.30*
- *ползване на обекти за спортен лов и риболов - 93.19*

92 Организиране на хазартни игри

Този раздел включва:

- експлоатация на обекти за залагане - казина, бинго зали и игрални съоръжения за хазартни игри
- предоставяне на услуги по залагане - лотарийни игри и игри със залагания върху спортни състезания, конни надбягвания и други

92.0 Организиране на хазартни игри

92.00 Организиране на хазартни игри

Включва:

- организиране и провеждане на хазартни игри, при които може да се получи печалба или да се загуби залога, като печалбата зависи изключително от случайността или от съчетание на случайност и умение:
 - лотарийни, тото и лото игри, томболи, числови лотарийни игри “Бинго” и “Кено”
 - игри със залагания върху резултати от спортни състезания или случайни събития
 - дейност на игрални казина, вкл. плаващи казина
 - експлоатация на игрални автомати
 - телефонни игри с награди и печалби, организирани от медиите при посредничеството на телекомуникационни и пощенски оператори, като залогът е увеличената цена на телефонната услуга (телефонни импулси) или друга телекомуникационна връзка
- експлоатация на web-сайтове за организиране и провеждане на хазартни игри в реално време
- дейности по записване на залагания и изплащане на печалбите от тях

Включва още:

- продажба на лотарийни билети, фишове, талони и други удостоверителни знаци за участие в хазартни игри

Не включва:

- *експлоатация на развлекателни игрални автомати - 93.29*
- *провеждане на спортни състезания с награден фонд за участниците в тях - 93.11, 93.12*
- *организиране на игри със спортен и развлекателен характер, при които могат да се изплащат награди във вид на допълнителна игра или предметни награди с незначителна стойност - в съответните класове на раздел 93*

93 Спортни и други дейности, свързани с развлечения и отдых

Този раздел включва:

- дейности в областта на спорта
- дейности, свързани с развлечения и отдых

Този раздел не включва:

- *дейности на музеи - 91.02*
- *опазване на културно-исторически обекти - 91.03*
- *дейности на ботанически и зоологически градини, природни паркове и резервати - 91.04*
- *организиране на хазартни игри - 92.00*

- дейности в областта на изкуствата (сценични, музикални, изявици и други) и развлеченията като създаване и представяне на публични представления на живо, на концерти, оперни или балетни спектакли и други сценични произведения - раздел 90

93.1 Дейности в областта на спорта

Тази група включва:

- експлоатация на спортни обекти и съоръжения, вкл. дейности на персонала, обслужващ съоръженията
- дейност на спортни отбори или клубове, участващи основно в спортни прояви на живо пред публика
- дейност на индивидуални спортисти, участващи в спортни прояви или състезания на живо пред публика
- дейност на собственици (на състезателни коли, кучета, коне и други), занимаващи се основно с включването им в състезания или други спортни прояви пред публика
- дейност на спортни треньори, предоставящи специализирани услуги за подпомагане на участниците в спортни прояви или състезания
- други дейности по организиране, популяризиране или управление на спортни прояви, неklasифицирани другаде

93.11 Експлоатация на спортни обекти и съоръжения

Включва:

- дейности, свързани с експлоатация на спортни зали, стадиони и други съоръжения за спорт, открити или закрити, само оградени или изцяло покрити, със или без места за сядане и наблюдение:
 - футболни стадиони, кортове и игрища
 - хиподруми, колодруми, мотописти и други
 - плувни басейни
 - съоръжения, състезателни писти и трасета за леката атлетика
 - места за зимни спортове и стадиони
 - пързалки за хокей на лед
 - боксови арени
 - голф игрища
 - боулинг зали
- организиране и управление на спортни прояви за професионалисти или аматьори от организации, които притежават собствени спортни съоръжения

Включва още:

- управление и осигуряване на персонал за експлоатация на спортни съоръжения

Не включва:

- експлоатация на ски лифтове, когато не са част от градски и крайградски транспортни мрежи - 49.39
- даване под наем на оборудване и екипировка за спорт и развлечения - 77.21
- дейност на фитнес центрове и зали - 93.13
- дейности на плажове и паркове за отдих - 93.29

93.12 Дейност на спортни клубове

Този клас включва дейности на спортни клубове за професионалисти или аматьори, осигуряващи възможност на членовете си да се занимават със спортни дейности.

Включва:

- дейности на спортни клубове:
 - футболни клубове
 - боулинг клубове
 - клубове по плуване
 - голф клубове
 - клубове по бокс
 - клубове по зимни спортове
 - клубове по шах
 - клубове по лека атлетика
 - клубове по стрелба и други

Не включва:

- обучение със спортни треньори, инструктори и учители, работещи самостоятелно - 85.51
- експлоатация на спортни обекти и съоръжения - 93.11
- организиране и управление на спортни прояви за професионалисти или аматьори от спортни клубове, които притежават собствени спортни съоръжения - 93.11

93.13 Дейност на фитнес центрове и зали

Включва:

- дейности на фитнес и бодибилдинг центрове и зали

Не включва:

- обучение със спортни треньори, инструктори и учители, работещи самостоятелно - 85.51

93.19 Други дейности в областта на спорта

Включва:

- дейности на организатори на спортни прояви, притежаващи или не собствени спортни съоръжения
- дейности на индивидуални спортисти и атлети, съдии, рефери и други, работещи за собствена сметка
- дейности на професионални групи (лиги) и управляващите ги органи
- дейности, свързани с промоциране на спортни прояви
- дейности на спортни конни и кучешки бази
- ползване на обекти за спортен лов и риболов
- дейност на планински водачи
- спомагателни дейности за спортния или развлекателен лов и риболов

Не включва:

- даване под наем на оборудване и екипировка за спорт - 77.21
- обучение в спортни школи и клубове или в други форми - 85.51
- дейности на спортни треньори, инструктори и учители, работещи самостоятелно - 85.51
- организиране и управление на спортни прояви за професионалисти или аматьори от спортни клубове (организации), които притежават или не собствени спортни съоръжения - 93.11, 93.12
- дейности на плажове и паркове за активен отдих - 93.29

93.2 Дейности, свързани с развлечения и отдих

Тази група включва:

- дейности на широк кръг от единици, които експлоатират съоръжения или предоставят услуги за удовлетворяване на разнообразни развлекателни интереси на посетителите

Тази група не включва:

- дейности в областта на спорта - 93.1
- дейности в областта на сценични, музикални и други изкуства - раздел 90.0
- дейности в областта на развлеченията с културен или спортен характер - 90.0, 93.1

93.21 Дейност на увеселителни и тематични паркове

Включва:

- дейности на увеселителни или тематични паркове. Това включва експлоатация на различни атракционни като: атракционни влакчета, механични или водни съоръжения за забавление, въртележки, люлки, игри, шоу-представления, тематични изложения и озеленени площи за отдих и развлечения

93.29 Други дейности, свързани с развлечения и отдих

Включва:

- дейности, свързани с отдих и развлечения, без дейности на увеселителни и тематични паркове, неклассифицирани другаде:
- експлоатация на развлекателни игрални автомати
- дейности на паркове за отдих и възстановяване (без настаняване)
- експлоатация на съоръжения за домуване, приставане и други услуги за транспортни средства за развлечение - например яхтени пристанища
- експлоатация на ски писти
- даване под наем на оборудване за отдих и развлечения като неразделна част от дейността на обекта за отдих и развлечения
- организиране и провеждане на развлекателни представления
- дейности на плажове, вкл. даване под наем на средства като душкабини, съблекални, столове, чадъри и други
- експлоатация на танцови зали

Включва още:

- дейности на продуценти или организатори на публични прояви на живо, различни от сценичните произведения в изкуствата или спортните прояви, притежаващи или не сценично, звуково, осветително и друго оборудване

Не включва:

- експлоатация на въжени линии, ски лифтове, когато не са част от градски и крайградски транспортни мрежи - 49.39
- даване под наем на кораби за развлечения с екипаж - например за риболовни екскурзии - 50.10, 50.30
- предоставяне на места и необходимите съоръжения за краткосрочно настаняване в къмпинги, терени за каравани и къмпинг-автомобили, места за отдих и развлечения, места за лов и риболов - 55.30
- дейности на дискотеки с преобладаваща консумация на напитки - 56.30
- дейности на театрални и циркови трупи - 90.01

S ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

Този сектор (като остатъчна категория) включва дейности на организации с нестопанска цел, ремонта на компютърна техника, на лични и домакински вещи и разнообразие от други персонални услуги, неклассифицирани другаде.

94 Дейности на организации с нестопанска цел

Този раздел включва:

дейности на организации, представящи и подпомагащи интересите на специални групи или на обществото като цяло. Организациите с нестопанска цел осъществяват дейности в общественополезна или частна полза. Тези организации обикновено имат колективен върховен и управителен орган от членуващите, но също така могат да подпомагат и нечленуващи. Основното разпадане на този раздел е определено от целите и предмета на дейност на тези организации, а именно: интереси на работодателите, самонаетите лица (самоосигуряващи се) и научната общност (група - 94.1), интереси на работниците и служителите (група - 94.2) и дейностите на организации, подпомагащи религиозни, политически, културни, образователни и развлекателни интереси на обществеността (група - 94.9).

94.1 Дейност на бизнес организации, организации на работодатели и професионални организации

Тази група включва:

дейности на единици, които подпомагат, насърчават, представляват и защитават икономическите интереси на членове от бизнес и работодателски организации. По отношение на професионалните и съсловните организации се включват още и дейностите по представяне и защитаване на професионалните права и законните интереси на членовете им, практикуващи дадена професия.

94.11 Дейност на бизнес организации и организации на работодатели

Включва:

- дейности на организации, чиито членове имат интереси, насочени към развитие и просперитет на предприятия в конкретен бизнес или занятие (вкл. селско стопанство) или към икономическо и обществено развитие на конкретен географски регион, без оглед на конкретна икономическа дейност
- дейности на федерации на такива организации
- дейности на търговски камари, гилдии, асоциации и подобни организации
- дейности на бизнес организации и организации на работодатели, които разпространяват информация, представят и защитават интересите на членовете си пред централни и местни органи на държавното управление, осъществяват връзки с обществеността и участват в трудови преговори

Не включва:

- дейности на синдикални организации - 94.20

94.12 Дейност на професионални организации

Включва:

- дейности на организации, чиито членове имат сродни интереси в дадена професионална или техническа област или упражняват сродни професии като съюзи на лекари, съюзи на юристи, федерации на счетоводители, камари на инженери, архитекти и други

- дейности на сдружения по интереси и творчески съюзи от специалисти, ангажирани в научни, академични или културни дейности, като писатели, художници, изпълнители от различно естество, журналисти и други
- дейности на професионални и съсловни организации, които разпространяват информация, участват в разработване, представяне и спазване на нормативни актове в дадена област и изготвяне на становища по тях. Създават и приемат правила за добри практики, следят за тяхното изпълнение, осъществяват представяне и защита на интересите на членовете си пред централни и местни органи на държавното управление и връзки с обществеността

Включва още:

- дейности на научни дружества

Не включва:

- образователни дейности, осигурени чрез професионални организации - раздел 85

94.2 Дейност на синдикални организации

94.20 Дейност на синдикални организации

Включва:

- подпомагане интересите на наемните работници и служители и техните организации

Включва още:

- дейности на организациите на наемните работници и служители, които представят и защитават техните интереси пред държавните органи и работодателите по въпросите за трудовите и осигурителните отношения и на жизненото равнище чрез колективно преговаряне, както и в съгласувани общи действия
- дейности на синдикални организации към дадено предприятие, на браншови синдикални организации и синдикални конфедерации, съставени на базата на професионален, регионален, организационен или друг критерий

Не включва:

- образователни дейности, осигурени чрез синдикални организации - раздел 85

94.9 Дейност на други организации с нестопанска цел

Тази група включва дейностите на единици, без бизнес, професионални и синдикални организации, които представят интересите на техните членове.

94.91 Дейност на религиозни организации

Включва:

- дейности на религиозни общности и институции или индивидуални свещенослужители, директно предоставящи услуги в места за богослужение или религиозни събирания като църкви, джамии, храмове, синагоги или други подобни места
- дейности на манастири и други религиозни места
- дейности, свързани с религиозно уединение

Включва още:

- извършване на религиозни траурни обреди

Не включва:

- образователни дейности, осигурени чрез религиозни организации - раздел 85
- хуманно здравеопазване, предоставяно от религиозни организации - раздел 86
- медико-социални грижи с настаняване и социална работа без настаняване, предоставяни от религиозни организации - раздели 87, 88

94.92 Дейност на политически организации

Включва:

- дейности на политически партии и асоциираните към тях помощни организации като например младежки политически организации. Тези организации основно се занимават с организиране и разпределение на политическата дейност и постове с цел да влияят на държавното управление и неговите управленски решения, осъществяват връзки с обществеността, разпространяват информация, събират членски внос или други парични средства и т.н.

94.99 Дейност на други организации с нестопанска цел, неклассифицирани другаде

Включва:

- дейности на организации, които не се числят към политически партии, а съдействат за обществена кауза или решаване на въпроси (фондации, асоциации, клубове и общества по интереси), свързани със събиране и разпределение на средства с благотворителни цели, установяване на социални контакти, защита на интереси на определени групи от хора посредством организиране на просветителски и образователни дейности:
 - гражданска инициатива или протестни действия
 - екологични движения
 - организации, подпомагащи обществото, социалните и образователните дейности, неклассифицирани другаде
 - организации за защита и подпомагане на специални групи - например етнически и малцинствени групи, и интеграцията им в обществото
 - асоциации с патриотични цели, вкл. асоциации на ветерани от войната
- дейности на асоциации за защита на потребителите
- дейности на автомобилни съюзи
- дейности на асоциации, чиято цел е да организират срещи и събирания - например ротари клуб, масонски ложи и други
- дейности на младежки организации, студентски организации, клубове, братства и други
- дейности на асоциации, занимаващи се с културни и развлекателни дейности и хобита (различни от спорт или игри), като например поетични и литературни клубове, кино- и фотоклубове, клубове на приятелите на музиката и изкуството, социални клубове, клубове на колекционера, клубове на градинаря, карнавални клубове и други
- дейности на организации за защита на животните
- дейности на ловно-рибарски сдружения, подпомагащи лова

Включва още:

- дейности свързани с отпускане на безвъзмездна помощ от организации с нестопанска цел или други

Не включва:

- *благотворителни дейности като събиране на средства или други дейности, подпомагащи социалната работа - 88.99*
- *дейности на професионални артистични групи (трупни, ансамбли, оркестри, формации и т.н.) - 90.0*
- *дейности на спортни клубове - 93.12*
- *дейности на професионални организации - 94.12*

95 Ремонт на компютърна техника, на лични и домакински вещи

Този раздел включва:

ремонт и поддържане на компютри и периферни устройства за тях (настолни, преносими и терминални компютри, запаметяващи и печатащи устройства), ремонт на комуникационна техника (телекопиращи (факс) устройства, приемно-предавателни апарати (радиостанции)), ремонт на битова електроника (телевизионни и радиоприемници) и оборудване за дома и градината (косачки за тревни площи и други подобни), поправка на обувки и кожени изделия, ремонт на мебели и предмети за обзавеждане, ремонт на часовници и бижута и ремонт на други лични и домакински вещи, некласифициран другаде (облекла и допълнения за тях, спортни стоки, музикални инструменти, хоби принадлежности и други).

Този раздел не включва:

- ремонт на апарати за медикодиагностични цели, уреди за измерване и изследване, апарати за лабораторен анализ, апарати за радиозасичане и радиосондиране (радар) и уреди за ултразвуково сондиране (сонари) - 33.13

95.1 Ремонт на компютърна и комуникационна техника

Тази група включва ремонт и поддържане на компютърна и комуникационна техника.

95.11 Ремонт на компютри и периферни устройства за тях

Включва:

- ремонт и поддържане на:
 - настолни компютри
 - преносими компютри (лаптопи)
 - преносима памет, лентови, дискови и други запаметяващи устройства
 - оптични дискови запаметяващи устройства (например CD-RW, CD-ROM, DVD-ROM, DVD-RW)
 - печатащи устройства (принтери)
 - монитори
 - клавиатури
 - аксесоари като всички видове "мишки", лостове за игри (джойстикове) и сферични манипулатори за дисплей (трекбол)
 - вътрешни/външни модеми за компютри
 - терминали, специално предназначени за компютри
 - компютри, доставящи информация (сървъри)
 - скенери, вкл. сканиращи устройства за четене на штрихов (бар) код
 - устройства за четене на карти, съдържащи електронни интегрални схеми ("smart" карти)
 - шлемове за възпроизвеждане на виртуална действителност
 - видеопроекционни апарати за компютри

Включва още:

- ремонт и поддържане на:
 - компютърни терминали като банкомати (ATM's) и касови терминали (POS), без механично действие
 - микрокомпютри (например персонални цифрови помощници/джобен компютър - (PDA's))

Не включва:

- ремонт и поддържане на модеми, преносни устройства - 95.12

95.12 Ремонт на телефонни апарати и други устройства за далекосъобщения

Включва:

- ремонт и поддържане на комуникационна техника като:
 - безжични телефони
 - телефони за клетъчни мрежи (мобилни телефони)
 - модеми, преносни устройства
 - телекопиращи устройства (факс)
 - далекосъобщителна техника за пренос на данни като устройства за свързване на локални мрежи (от еднакъв тип), устройства за оптимална маршрутизация и между мрежови преходи
 - приемно-предавателни апарати (радиостанции)
 - професионални телевизионни и видео камери

95.2 Ремонт на лични и домакински вещи

Тази група включва ремонт и сервизно обслужване на лични и домакински вещи.

95.21 Ремонт на битова електроника

Включва:

- ремонт и поддържане на битова електроника:
 - телевизионни и радиоприемници
 - записващи апарати за видеокасети (VCR)
 - възпроизвеждащи апарати за компактдискове (CD плейър)
 - непрофесионални видеокамери

95.22 Ремонт на битови електроуреди и друго оборудване за дома и градината

Включва:

- ремонт и сервизно обслужване на битови електроуреди и оборудване за дома и градината:
- ремонт и сервизно обслужване на битови електроуреди:
 - хладилници, печки (отоплителни и готварски), перални и сушилни машини, машини и апарати за климатизиране на въздуха за дома и други
- ремонт и сервизно обслужване на оборудване за дома и градината:
 - косачки за тревни площи, моторни коси, моторни метли, храсторези и подобни

Не включва:

- *ремонт на ръчни инструменти с вграден двигател - 33.12*
- *ремонт на климатични инсталации в сгради - 43.22*

95.23 Поправка на обувки и кожени изделия

Включва:

- поправка и поддържане на обувки и изделия от кожи:
 - куфари, чанти и подобни артикули
 - поставяне токове/капачки на обувки

95.24 Ремонт на мебели и предмети за обзавеждане

Включва:

- дейности по претапициране, ремонт и реставриране на мебели и предмети за дома, вкл. на офис и търговски мебели

95.25 Ремонт на часовници и бижута

Включва:

- поправка на ръчни, джобни и стенни часовници, будилници и техните части като кутии и шкафове от всякакъв материал; механизми, хронометри и други
- поправка на бижута

Не включва:

- *промишлено гравирание на метали - 25.61*
- *ремонт на времеизмерватели, апарати за регистриране на присъствието; апарати за отбелязване на часа и датата, заключващ механизъм с блокировка, който не позволява преди определеното време да се отвори банков трезор или сейф и подобни уреди и апарати за отчитане на времето - 33.13*

95.29 Ремонт на други лични и домакински вещи

Включва:

- ремонт и поправка на лични и домакински вещи:
- ремонт на велосипеди
- поправка и корекция на облекло
- ремонт и поправка на спортни стоки и текстилни изделия за къмпинг, без спортни оръжия
- реставриране на книги
- ремонт и поддържане на музикални инструменти, без органи и старинни музикални инструменти
- поправка на играчки и подобни
- ремонт на други лични и домакински вещи
- акордиране на пиана и други музикални инструменти

Включва още:

- предоставяне на услуги "Докато чакаш" като ключарски, ламиниране на идентификационни карти и други

Не включва:

- *ремонт на ръчни инструменти с вграден двигател - 33.12*
- *ремонт на спортни и развлекателни оръжия - 33.11*

96 Други персонални услуги

Този раздел включва всички дейности, неклассифицирани другаде. Включва предимно видовете услуги като пране и химическо чистене, фризьорски и козметични услуги, организиране на погребения и свързани с тях услуги.

96.0 Други персонални услуги

96.01 Пране и химическо чистене

Включва:

- дейности, свързани с пране, химическо чистене и гладене на всички видове облекло и други изделия от текстил и кожи посредством машини, на ръка или с монетни машини на самообслужване за обществено ползване или за промишлени и търговски клиенти
- дейности по събиране и доставяне на пране
- дейности, свързани с пране и почистване на килими, одеяла, драперии и завеси. Тези дейности могат да бъдат извършвани в дома на клиента
- предоставяне от пунктове за пране на спално бельо, работно облекло и други подобни артикули

Не включва:

- даване под наем на облекло, различно от работното облекло, дори ако почистването на облеклото е интегрирана част от тази дейност - 77.29
- поправка и корекция на облекло и други текстилни изделия - 95.29

96.02 Фризьорски и козметични услуги

Включва:

- измиване на коса, подстригване, фризиране, оформяне, боядисване, боядисване на кичури, къдрене, изправяне и други подобни дейности за мъже и жени
- бръснене и подстригване на бради
- масаж на лице, маникюр и педикюр, гримиране и други

Не включва:

- изработване на перуки - 32.99

96.03 Организиране на погребения и свързани с тях услуги

Включва:

- организиране на погребения и кремация на хора или животни и свързаните с тях услуги:
 - подготовка на погребение, кремация и урнополагане и други услуги на погребални агенции
 - извършване на погребение или кремация и урнополагане
 - предоставяне на помещения или зали за поклонение в траурни обредни домове и други допълнителни погребални услуги
- даване под наем или продажба на гробни места
- поддържане на гробни места и надгробни знаци (паметник, рамка)

Не включва:

- извършване на религиозни траурни обреди - 94.91
- опазване и поддържане на озеленени площи в гробищни паркове (гробища) - 81.30

96.04 Поддържане на добро физическо състояние

Включва:

- дейности на турски и парни бани, сауни, солариуми, салони за отслабване и масаж и други такива

Не включва:

- лечебен масаж и терапии - 86.90
- дейност на фитнес центрове и зали - 93.13

96.09 Други персонални услуги, некласифицирани другаде

Включва:

- астрологични и спиритични дейности
- дейности на бюро за запознанства и за сключване на брак
- дейности, свързани с грижи за домашни любимци като престой, хранене и обучение
- дейности, свързани с изследване на родословието (генеалогия)
- дейности на студия за татуиране и пийърсинг
- дейности на ваксаджии, портиери, пикола и други

- експлоатация на монетни автомати на самообслужване за фотографиране, за измерване на теглото, кръвното налягане, заключващи се шкафчета и други, предоставени с концесионен договор
- услуги по осигуряване на компаньонки, услуги на секс телефони

Не включва:

- ветеринарномедицинска дейност - 75.00
- пране посредством монетни машини на самообслужване - 96.01
- експлоатация на игрални автомати - 92.00
- експлоатация на развлекателни игрални автомати - 93.29

**T ДЕЙНОСТИ НА ДОМАКИНСТВА КАТО РАБОТОДАТЕЛИ;
НЕДИФЕРЕНЦИРАНИ ДЕЙНОСТИ НА ДОМАКИНСТВА ПО
ПРОИЗВОДСТВО НА СТОКИ И УСЛУГИ ЗА СОБСТВЕНО
ПОТРЕБЛЕНИЕ**

97 Дейности на домакинства като работодатели на домашен персонал

97.0 Дейности на домакинства като работодатели на домашен персонал

97.00 Дейности на домакинства като работодатели на домашен персонал

Включва:

- дейности на домакинства в качеството им на работодатели на домашен персонал като: домашни помощници, готвачи, сервитьори, икономисти, градинари, портиери, работници в конюшни, шофьори, пазачи, бавачки, учители и възпитатели на деца, секретари и други. Това позволява наетият домашен персонал да заяви дейността на работодателя си - например при преброявания на населението или други изследвания, въпреки че работодателят е физическо лице. Услугите, произвеждани от тази дейност, се потребяват от домакинството, наемашо подобен персонал.

Не включва:

- *предоставяне на услуги по приготвяне на храна, услуги по озеленяване и други услуги, предоставяни от самостоятелни доставчици (предприятия или физически лица) - според вида на услугата, в съответните класове за икономическа дейност*

98 Недиференцирани дейности на домакинства по производство на стоки и услуги за собствено потребление

Този раздел включва недиференцирани дейности по производство на разнообразни стоки и услуги, предназначени за задоволяване на основни жизнено потребности на домакинствата. Домакинствата се класифицират тук само когато е невъзможно да се определи една основна дейност измежду разнородни дейности по производство на насъщни стоки и услуги. Когато домакинствата се занимават с производствени дейности, предназначени за пазара, трябва да се класифицират според основната пазарна дейност, която извършват.

98.1 Недиференцирани дейности на домакинства по производство на стоки за собствено потребление

98.10 Недиференцирани дейности на домакинства по производство на стоки за собствено потребление

Този клас включва недиференцирани дейности на домакинства по производство на разнообразни стоки за собствено потребление, предназначени за прехрана и задоволяване на други основни жизнено потребности. Тези дейности могат да включват лов, земеделие и животновъдство, събиране на диворастващи продукти, производство на дрехи, стоки за бита и други подобни. Ако освен стоки за собствени нужди домакинствата произвеждат такива и за продажба, те се класифицират към съответната икономическа дейност, произвеждаща стоките. Ако те произвеждат преимуществено определен вид стоки, дори само за собствено потребление, също се класифицират към съответната дейност в КИД, произвеждаща стоките.

98.2 Недиференцирани дейности на домакинства по производство на услуги за собствено потребление

98.20 Недиференцирани дейности на домакинства по производство на услуги за собствено потребление

Този клас включва недиференцирани дейности на домакинства по производство на услуги за собствени нужди. Тези дейности могат да включват приготвяне на храна, образователни услуги, грижи за членове на домакинството и други услуги, произвеждани от домакинството за собствено потребление.

Ако домакинствата произвеждат също и разнообразни стоки за собствено потребление, те се класифицират в класа за недиференцирани дейности на домакинства по производство на стоки за собствено потребление.

U ДЕЙНОСТИ НА ЕКСТЕРИТОРИАЛНИ ОРГАНИЗАЦИИ И СЛУЖБИ

99 Дейности на екстериториални организации и служби

99.0 Дейности на екстериториални организации и служби

99.00 Дейности на екстериториални организации и служби

Включва:

- дейности на международни организации като ООН и специализираните органи и служби на световната организация, Международния валутен фонд, Световната банка, Световната митническа организация, Европейския съюз, Организацията за икономическо сътрудничество и развитие, Организацията на страните - износителки на петрол, Европейската асоциация за свободна търговия и други

Включва още:

- дейността на чуждестранните дипломатически мисии и консулски служби на територията на страната

КОДОВА ТАБЛИЦА НА ПРЕХОД

Кодова таблица на преход между НКИД-2003 и КИД-2008

Код по НКИД - 2003	Код по КИД - 2008	Код по НКИД - 2003	Код по КИД - 2008	Код по НКИД - 2002	Код по КИД - 2008
01.11	01.11	01.23	01.46	11.20	09.10
01.11	01.12	01.24	01.47	12.00	07.21
01.11	01.13	01.25	01.44	12.00	09.90
01.11	01.14	01.25	01.49	13.10	07.10
01.11	01.15	01.25	03.22	13.10	09.90
01.11	01.16	01.30	01.50	13.20	07.29
01.11	01.19	01.41	01.61	13.20	09.90
01.11	01.26	01.41	01.63	14.11	08.11
01.11	01.28	01.41	01.64	14.11	09.90
01.11	01.29	01.41	10.39	14.12	08.11
01.11	01.63	01.41	81.30	14.12	09.90
01.11	01.64	01.42	01.62	14.13	08.11
01.12	01.11	01.50	01.70	14.13	09.90
01.12	01.13	01.50	94.99	14.21	08.12
01.12	01.19	02.01	01.29	14.21	09.90
01.12	01.25	02.01	02.10	14.22	08.12
01.12	01.28	02.01	02.20	14.22	09.90
01.12	01.30	02.01	02.30	14.30	08.91
01.12	01.64	02.01	16.10	14.30	09.90
01.12	02.10	02.02	02.40	14.40	08.93
01.12	02.30	05.01	03.11	14.40	09.90
01.13	01.21	05.01	03.12	14.40	10.84
01.13	01.22	05.01	70.22	14.50	08.99
01.13	01.23	05.02	03.21	14.50	09.90
01.13	01.24	05.02	03.22	14.50	38.21
01.13	01.25	10.10	05.10	15.11	10.11
01.13	01.26	10.10	09.90	15.12	10.11
01.13	01.27	10.10	19.20	15.12	10.12
01.13	01.28	10.20	05.20	15.13	10.13
01.13	01.63	10.20	09.90	15.13	10.85
01.13	01.64	10.20	19.20	15.13	10.89
01.13	02.30	10.30	08.92	15.20	10.20
01.13	10.41	10.30	09.90	15.20	10.85
01.13	11.02	10.30	19.20	15.31	10.31
01.21	01.41	11.10	06.10	15.32	10.32
01.21	01.42	11.10	06.20	15.33	10.39
01.22	01.43	11.10	09.10	15.33	10.85
01.22	01.45	11.10	52.21	15.41	10.41
01.22	01.49	11.10	52.22	15.42	10.41

Код по НКВД - 2003	Код по КВД - 2008	Код по НКВД - 2003	Код по КВД - 2008	Код по НКВД - 2003	Код по КВД - 2008
15.43	10.42	17.40	13.92	20.51	32.99
15.51	10.51	17.40	32.50	20.51	33.19
15.52	10.52	17.40	33.19	20.52	16.29
15.61	10.61	17.40	95.29	20.52	32.99
15.62	10.62	17.51	13.93	21.11	17.11
15.62	10.89	17.52	13.94	21.12	17.12
15.71	10.91	17.52	33.19	21.21	17.21
15.72	10.92	17.53	13.95	21.22	17.22
15.81	10.71	17.54	13.96	21.22	18.12
15.81	10.85	17.54	13.99	21.23	17.23
15.81	10.89	17.54	17.22	21.24	17.24
15.82	10.72	17.60	13.91	21.25	17.29
15.83	10.81	17.71	14.19	21.25	18.12
15.84	10.82	17.71	14.31	22.11	32.99
15.85	10.73	17.72	14.39	22.11	58.11
15.85	10.85	18.10	14.11	22.11	58.12
15.86	10.83	18.10	32.99	22.12	58.13
15.87	10.84	18.21	14.12	22.13	58.14
15.88	10.86	18.22	14.13	22.14	59.20
15.89	10.89	18.23	14.14	22.15	58.19
15.91	11.01	18.24	14.19	22.21	18.11
15.92	11.01	18.24	32.99	22.22	17.23
15.92	20.14	18.30	13.20	22.22	18.12
15.93	11.02	18.30	13.91	22.22	58.19
15.94	11.03	18.30	14.20	22.23	18.14
15.95	11.04	18.30	15.11	22.24	18.13
15.96	11.05	19.10	15.11	22.25	18.13
15.97	11.06	19.20	15.12	22.31	18.20
15.98	11.07	19.20	32.99	22.32	18.20
16.00	12.00	19.30	15.20	22.33	18.20
17.11	13.10	19.30	16.29	23.10	19.10
17.12	13.10	19.30	22.19	23.20	19.20
17.13	13.10	19.30	22.29	23.30	20.13
17.14	13.10	20.10	16.10	23.30	21.20
17.15	13.10	20.20	16.21	23.30	24.46
17.16	13.10	20.30	16.22	23.30	38.12
17.17	13.10	20.30	16.23	23.30	38.22
17.21	13.20	20.30	41.20	24.11	20.11
17.22	13.20	20.30	43.32	24.12	20.12
17.23	13.20	20.30	43.91	24.13	20.13
17.24	13.20	20.40	16.24	24.14	19.10
17.25	13.20	20.40	33.19	24.14	20.14
17.30	13.30	20.51	16.29	24.15	20.15

Код по НКИД - 2003	Код по КИД - 2008	Код по НКИД - 2003	Код по КИД - 2008	Код по НКИД - 2003	Код по КИД - 2008
24.15	38.21	26.15	33.19	28.11	24.33
24.16	20.16	26.15	33.20	28.11	25.11
24.17	20.17	26.21	23.41	28.11	33.11
24.20	20.20	26.22	23.42	28.11	41.20
24.30	20.30	26.23	23.43	28.12	25.12
24.41	21.10	26.24	23.44	28.12	43.32
24.42	21.20	26.25	23.49	28.21	25.29
24.42	32.50	26.26	23.20	28.21	33.11
24.51	20.41	26.30	23.31	28.22	25.21
24.51	20.42	26.40	23.32	28.22	33.11
24.52	20.42	26.40	33.19	28.30	25.30
24.61	20.51	26.40	33.20	28.30	33.11
24.62	20.52	26.51	23.51	28.40	25.50
24.62	20.59	26.52	23.52	28.51	25.61
24.63	20.53	26.53	23.52	28.52	25.62
24.64	20.59	26.61	23.61	28.52	33.12
24.65	26.80	26.62	23.62	28.61	25.71
24.66	20.59	26.63	23.63	28.61	33.11
24.66	26.11	26.64	23.64	28.62	25.73
24.70	20.60	26.65	23.65	28.62	28.41
25.11	22.11	26.66	23.69	28.62	28.49
25.12	22.11	26.70	23.70	28.62	28.92
25.13	22.19	26.81	23.91	28.62	33.11
25.13	32.50	26.81	33.19	28.63	25.72
25.13	32.99	26.81	33.20	28.63	33.11
25.13	33.19	26.82	23.99	28.71	25.91
25.21	22.21	27.10	24.10	28.71	33.11
25.21	33.19	27.21	24.51	28.72	25.92
25.21	33.20	27.22	24.20	28.73	25.93
25.22	22.22	27.31	24.31	28.74	25.93
25.23	22.23	27.32	24.32	28.74	25.94
25.23	27.33	27.33	24.33	28.75	25.71
25.23	41.20	27.34	24.34	28.75	25.99
25.23	43.32	27.41	24.41	28.75	32.99
25.24	22.29	27.42	24.42	28.75	33.11
25.24	27.33	27.43	24.43	29	33.20
25.24	32.99	27.44	24.44	29.11	28.11
25.24	33.19	27.45	24.45	29.11	33.12
26.11	23.11	27.51	24.51	29.12	28.11
26.12	23.12	27.52	24.52	29.12	28.12
26.13	23.13	27.53	24.53	29.12	28.13
26.14	23.14	27.54	24.54	29.12	33.12
26.15	23.19	28	33.20	29.13	28.12

Код по НКВД - 2003	Код по КИД - 2008	Код по НКВД - 2003	Код по КИД - 2008	Код по НКВД - 2003	Код по КИД - 2008
29.13	28.14	29.56	33.12	31.62	33.13
29.13	33.12	29.60	25.40	31.62	33.14
29.14	28.15	29.60	30.30	32	33.20
29.14	33.12	29.60	30.40	32.10	26.11
29.21	28.21	29.60	33.11	32.10	26.12
29.21	33.12	29.71	27.51	32.10	27.90
29.22	28.22	29.71	28.21	32.10	33.13
29.22	33.12	29.71	28.25	32.20	26.30
29.22	43.29	29.71	33.14	32.20	95.12
29.23	28.25	29.72	27.52	32.30	26.11
29.23	33.12	29.72	28.21	32.30	26.20
29.24	28.29	30	33.20	32.30	26.30
29.24	32.50	30.01	28.23	32.30	26.40
29.24	33.12	30.02	26.20	32.30	26.70
29.24	33.13	30.02	62.09	32.30	28.23
29.31	28.30	31	33.20	32.30	33.13
29.31	33.12	31.10	26.11	33	33.20
29.32	28.30	31.10	27.11	33.10	26.60
29.32	33.12	31.10	33.13	33.10	32.50
29.32	95.22	31.10	33.14	33.10	32.99
29.41	28.24	31.20	26.11	33.10	33.13
29.41	33.12	31.20	27.12	33.10	33.14
29.42	28.41	31.20	27.33	33.20	26.51
29.42	33.12	31.20	27.90	33.20	26.70
29.43	27.90	31.20	33.14	33.20	28.29
29.43	28.29	31.30	26.11	33.20	28.99
29.43	28.49	31.30	27.31	33.20	32.50
29.43	33.12	31.30	27.32	33.20	33.13
29.51	28.91	31.30	27.90	33.20	33.14
29.51	33.12	31.40	27.20	33.30	33.20
29.52	28.92	31.50	27.40	33.40	26.70
29.52	33.12	31.61	27.40	33.40	27.31
29.53	28.30	31.61	29.31	33.40	28.99
29.53	28.93	31.62	23.44	33.40	32.50
29.53	33.12	31.62	25.99	33.40	33.13
29.54	28.94	31.62	26.30	33.50	26.52
29.54	33.12	31.62	26.51	33.50	32.12
29.55	28.95	31.62	27.11	33.50	32.13
29.55	33.12	31.62	27.40	33.50	33.13
29.56	25.73	31.62	27.90	34	33.20
29.56	28.94	31.62	28.49	34.10	28.92
29.56	28.96	31.62	28.99	34.10	29.10
29.56	28.99	31.62	30.20	34.10	30.91

Код по НКВД - 2003	Код по КВД - 2008	Код по НКВД - 2003	Код по КВД - 2008	Код по НКВД - 2003	Код по КВД - 2008
34.20	29.20	36.30	33.19	45.21	42.22
34.20	33.11	36.30	95.29	45.21	42.99
34.30	28.11	36.40	32.30	45.21	43.99
34.30	29.32	36.40	32.99	45.22	43.91
35	33.20	36.50	26.40	45.22	43.99
35.11	30.11	36.50	28.99	45.23	41.20
35.11	33.15	36.50	32.40	45.23	42.11
35.12	30.12	36.50	33.19	45.23	42.12
35.12	33.15	36.61	32.13	45.23	42.99
35.20	30.20	36.62	22.19	45.24	42.21
35.20	33.17	36.62	32.91	45.24	42.91
35.30	28.99	36.63	13.99	45.24	43.99
35.30	30.30	36.63	15.12	45.25	42.21
35.30	33.16	36.63	16.29	45.25	43.99
35.41	30.91	36.63	17.29	45.31	43.21
35.42	30.92	36.63	20.51	45.31	43.22
35.43	30.92	36.63	22.19	45.31	43.29
35.43	33.17	36.63	22.23	45.31	80.20
35.50	28.22	36.63	22.29	45.32	43.29
35.50	30.99	36.63	25.99	45.33	43.22
35.50	31.01	36.63	28.99	45.34	43.21
35.50	33.11	36.63	30.92	45.34	43.29
35.50	33.17	36.63	32.99	45.41	43.31
36	33.20	37.10	38.31	45.42	43.32
36.11	29.32	37.10	38.32	45.43	43.33
36.11	30.11	37.20	38.32	45.44	43.34
36.11	30.20	40.11	35.11	45.45	43.39
36.11	30.30	40.11	38.12	45.45	43.99
36.11	31.01	40.12	35.12	45.50	43.99
36.11	31.02	40.13	35.13	50.10	45.11
36.11	31.09	40.13	35.14	50.10	45.19
36.11	95.24	40.21	35.21	50.20	45.20
36.12	28.23	40.22	35.22	50.20	52.21
36.12	31.01	40.22	35.23	50.30	45.31
36.12	95.24	40.30	35.30	50.30	45.32
36.13	31.02	41.00	36.00	50.40	45.40
36.13	95.24	45.11	43.11	50.50	47.30
36.14	31.09	45.11	43.12	51.11	46.11
36.14	95.24	45.12	43.13	51.12	46.12
36.15	31.03	45.21	41.20	51.13	46.13
36.21	32.11	45.21	42.12	51.14	46.14
36.22	32.12	45.21	42.13	51.15	46.15
36.30	32.20	45.21	42.21	51.16	46.16

Код по НКВД - 2003	Код по КВД - 2008	Код по НКВД - 2003	Код по КВД - 2008	Код по НКВД - 2003	Код по КВД - 2008
51.17	46.17	51.57	46.77	52.48	47.77
51.18	46.18	51.81	46.62	52.48	47.78
51.19	46.19	51.82	46.63	52.50	47.71
51.21	46.21	51.83	46.64	52.50	47.79
51.22	46.22	51.84	46.51	52.61	47.91
51.23	46.23	51.85	46.65	52.62	47.81
51.24	46.24	51.85	46.66	52.62	47.82
51.25	46.21	51.86	46.52	52.62	47.89
51.31	10.39	51.87	46.69	52.63	47.79
51.31	46.31	51.88	46.61	52.63	47.91
51.32	46.32	51.90	46.90	52.63	47.99
51.33	46.33	52.11	47.11	52.71	95.23
51.34	11.01	52.12	47.19	52.72	95.22
51.34	11.02	52.21	47.21	52.73	95.25
51.34	46.34	52.22	47.22	52.74	13.30
51.35	46.35	52.23	47.23	52.74	95.12
51.36	46.36	52.24	47.24	52.74	95.21
51.37	46.37	52.25	47.25	52.74	95.23
51.38	46.31	52.26	47.26	52.74	95.29
51.38	46.38	52.27	47.21	55.10	55.10
51.39	46.39	52.27	47.29	55.21	55.20
51.41	46.41	52.31	47.73	55.21	55.30
51.42	46.42	52.32	47.74	55.22	55.30
51.43	46.43	52.33	47.75	55.23	55.20
51.43	46.47	52.41	47.51	55.23	55.90
51.43	46.52	52.42	47.71	55.30	56.10
51.44	46.44	52.43	47.72	55.40	56.30
51.44	46.49	52.44	47.53	55.51	56.29
51.44	46.73	52.44	47.59	55.52	56.21
51.45	46.45	52.45	47.43	55.52	56.29
51.46	46.46	52.45	47.54	60.10	49.10
51.47	46.43	52.45	47.59	60.10	49.20
51.47	46.47	52.45	47.63	60.10	52.21
51.47	46.48	52.46	47.52	60.21	49.31
51.47	46.49	52.47	47.61	60.21	49.39
51.47	46.73	52.47	47.62	60.22	49.32
51.51	46.71	52.48	47.41	60.23	49.39
51.52	46.72	52.48	47.42	60.24	49.41
51.53	46.73	52.48	47.53	60.24	49.42
51.54	46.74	52.48	47.59	60.30	49.50
51.55	46.75	52.48	47.64	61.10	50.10
51.55	46.76	52.48	47.65	61.10	50.20
51.56	46.76	52.48	47.76	61.10	52.22

Код по НКВД - 2003	Код по КВД - 2008	Код по НКВД - 2003	Код по КВД - 2008	Код по НКВД - 2003	Код по КВД - 2008
61.20	50.30	66.03	65.12	72.40	58.13
61.20	50.40	66.03	65.20	72.40	58.14
61.20	52.22	67.11	66.11	72.40	58.19
62.10	51.10	67.12	65.12	72.40	58.21
62.10	51.21	67.12	66.12	72.40	58.29
62.20	51.10	67.12	66.30	72.40	59.20
62.20	51.21	67.13	66.12	72.40	60.10
62.30	51.22	67.13	66.19	72.40	60.20
62.30	52.23	67.20	66.21	72.40	62.01
63.11	52.24	67.20	66.22	72.40	63.11
63.12	52.10	67.20	66.29	72.40	63.12
63.21	52.21	70.11	41.10	72.50	33.12
63.22	52.22	70.11	42	72.50	95.11
63.22	85.32	70.12	68.10	72.60	62.09
63.23	52.23	70.20	68.20	73.10	72.11
63.23	85.32	70.31	68.31	73.10	72.19
63.30	79.11	70.32	68.32	73.10	72.20
63.30	79.12	70.32	81.10	73.20	72.20
63.30	79.90	71.10	77.11	74.11	69.10
63.40	52.29	71.21	77.12	74.12	69.20
63.40	74.90	71.21	77.39	74.13	73.20
64.11	53.10	71.22	77.34	74.14	02.40
64.11	82.19	71.23	77.35	74.14	70.21
64.12	53.20	71.31	77.31	74.14	70.22
64.20	60.10	71.32	77.32	74.14	74.90
64.20	60.20	71.32	77.39	74.14	85.60
64.20	61.10	71.33	77.33	74.15	64.20
64.20	61.20	71.34	77.39	74.15	70.10
64.20	61.30	71.40	77.21	74.20	71.11
64.20	61.90	71.40	77.22	74.20	71.12
65.11	64.11	71.40	77.29	74.20	74.20
65.12	64.19	72.10	62.02	74.20	74.90
65.21	64.91	72.21	58.21	74.30	71.20
65.22	64.92	72.21	58.29	74.40	73.11
65.22	64.99	72.21	62.01	74.40	73.12
65.23	64.20	72.22	62.01	74.50	78.10
65.23	64.30	72.22	62.02	74.50	78.20
65.23	64.99	72.22	62.09	74.50	78.30
66.01	65.11	72.30	62.03	74.60	74.90
66.01	65.20	72.30	63.11	74.60	80.10
66.02	65.20	72.40	58.11	74.60	80.20
66.02	65.30	72.40	58.12	74.60	80.30

Код по НКВД - 2003	Код по КВД - 2008	Код по НКВД - 2003	Код по КВД - 2008	Код по НКВД - 2003	Код по КВД - 2008
74.70	81.21	80.42	85.32	92.20	60.20
74.70	81.22	80.42	85.51	92.31	90.01
74.70	81.29	80.42	85.52	92.31	90.02
74.81	74.20	80.42	85.59	92.31	90.03
74.82	82.92	85.11	86.10	92.32	79.90
74.85	74.30	85.11	87.20	92.32	90.02
74.85	82.11	85.12	86.21	92.32	90.04
74.85	82.19	85.12	86.22	92.33	93.21
74.85	82.99	85.13	86.23	92.34	79.90
74.86	82.20	85.14	86.90	92.34	85.52
74.87	59.20	85.14	87.10	92.34	90.01
74.87	63.99	85.14	87.20	92.34	90.02
74.87	74.10	85.14	87.30	92.34	93.29
74.87	74.90	85.20	75.00	92.40	63.91
74.87	77.40	85.31	87.20	92.40	74.20
74.87	78.10	85.31	87.30	92.40	90.03
74.87	82.30	85.31	87.90	92.51	91.01
74.87	82.91	85.32	88.10	92.52	91.02
74.87	82.99	85.32	88.91	92.52	91.03
75.11	84.11	85.32	88.99	92.53	91.04
75.12	84.12	90.01	37.00	92.61	93.11
75.13	82.99	90.02	38.11	92.62	79.90
75.13	84.13	90.02	38.12	92.62	85.51
75.14	81.10	90.02	38.21	92.62	93.11
75.14	84.11	90.02	38.22	92.62	93.12
75.14	91.01	90.03	38.11	92.62	93.19
75.21	84.21	90.03	39.00	92.62	93.29
75.21	88.99	90.03	81.29	92.71	92.00
75.22	84.22	91.11	94.11	92.72	01.62
75.23	84.23	91.12	94.12	92.72	79.90
75.24	84.24	91.20	94.20	92.72	93.29
75.25	84.25	91.31	94.91	93.01	96.01
75.30	84.30	91.32	94.92	93.02	96.02
80.10	85.10	91.33	94.99	93.03	96.03
80.10	85.20	92.11	59.11	93.04	93.13
80.10	85.31	92.11	59.12	93.04	96.04
80.10	85.32	92.11	59.20	93.05	85.51
80.21	85.31	92.12	59.13	93.05	96.09
80.22	85.32	92.13	59.14	95.00	97.00
80.22	85.41	92.20	59.11	96.00	98.10
80.30	85.42	92.20	59.20	97.00	98.20
80.41	85.53	92.20	60.10	99.00	99.00

НАЦИОНАЛЕН СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ

**КЛАСИФИКАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ДЕЙНОСТИ 2008
(КИД-2008)**

Дирекция “Статистическа информационна система и инфраструктура”
Отдел “Статистически класификации”

Автори: Р. Бъчваров, В. Балканджиева, Е. Геленцова
Г. Статева, М. Ангелова, Л. Желязкова,
Л. Кръстева, Ц. Дюлгерова

Редактор: М. Алексиева
Стилов редактор: А. Иванова
Художник: К. Арабаджиев
Технически редактор: В. Георгиева
